

MARTYROLOGIUM RZYMSKIE

MARTYROLOGIUM RZYMSKIE

CZYTANIA
NA KAŻDY DZIEŃ ROKU

WYDANIE NOWE

KOLEGIUM OO. JEZUITÓW
Starawieś p. Brzozów
Woj. Lwowskie.

DRUKIEM I NAKŁADEM

K. MIARKI SP. WYD. Z OGR. POR. W MIKOŁOWIE

75485

26

Nihil obstat

(—) S z y m a ł a
censor ex offio

V J 381/38

Imprimatur

Katowiciis, die 13 Januarii 1938 a.

(—) † Julius Bieniek
Vicarius Generalis

L. S.

ZBIORY ŚLĄSKIE

Akc K Nr 66 / 75 / 5

WSKAZÓWKI

DO UŻYWANIA MARTYROLOGIUM

1. Odczytuje się zawsze uroczystość na dzień następny.

2. Na pierwszym miejscu ogłasza się tę uroczystość, której officium obchodzi się w danej miejscowości. Tego przestrzegać trzeba zwłaszcza przy uroczystościach ruchomych, które we właściwym Martyrologium pod pewnym miesiącem i dniem umieszczone być nie mogły, lecz podane są w osobnym spisie (str. VII—VIII), w porządku, w jakim następują po sobie w ciągu roku. Czytający, który do lekcji powinien się dobrze przygotować, musi ich tam za każdym razem poszukać.

Także uroczystości szczególnych patronów kraju lub miejscowości odczytuje się zawsze najpierw. To samo odnosi się do Świętych, Błogosławionych i szczególnych patronów różnych Towarzystw. Dlatego dobrze będzie, jeśli każde Towarzystwo da sobie sporządzić własny spis tychże, czy to drukowany czy pisany i dołączy go do niniejszego Martyrologium, w którym podany jest tylko wykaz uroczystości Towarzystwa Jezusowego.

Oprócz tego w wymienionych niżej dniach należy dodać opuszczone dawne święta ruchome, a mianowicie:

2 STYCZNIA: Uroczystość Najśw. Imienia Jezus.

1 LIPCA: Uroczystość Przenajśw. Krwi Zbawiciela naszego.

- 16 **SIERPNIA**: Uroczystość św. J o a c h i m a, ojca Najśw. Maryi Panny i Matki Boskiej, którego dzień zgonu wspomniano 20 marca.
- 12 **WRZEŚNIA**: Uroczystość N a j ś w. I m i e n i a M a r y i, którą papież Innocenty XI obchodzić kazał corocznie ku pamiętce świetnego zwycięstwa chrześcijan nad Turkami.
- 15 **WRZEŚNIA**: Uroczystość S i e d m i u B o l e ś c i N a j ś w. M a r y i P a n n y.
- 7 **PAŹDZIERNIKA** na końcu dodać słowa: „którą obecnie obchodzi się dnia dzisiejszego“.

3. P r z y k o ń c u c o d z i e n n e g o c z y t a n i a dodaje się: „i n a i n n y c h m i e j s c a c h p a m i ą t k a w i e l u i n n y c h M ę c z e n n i k ó w, W y z n a w c ó w i D z i e w i c“.

4. W w i e l k ą ś r o d ę ogłasza się po odczytaniu daty najpierw główną tajemnicę wielkiego czwartku (jak na str. VII), a potem dopiero uroczystości przypadających na ów dzień Świętych. W następnych trzech dniach czytanie Martyrologium całkiem odpada. W n i e d z i e l ę w i e l k a n o c n ą ogłasza się najpierw, jeszcze przed odczytaniem daty, wielkie święto wielkanocne (jak na str. VII); potem dopiero odczytuje się datę dnia następnego z przypadającymi nań Świętymi.

WYKAZ ŚWIĄT RUCHOMYCH OBCHODZONYCH W CAŁYM KOŚCIELE KATOLICKIM

(W sobotę przed niedzielą starozapustną ¹⁾)

**Niedziela starozapustna, z którą kończy się odmawianie
słowa pochwalnego „Alleluja“ w Mszy świętej.**

(We wtorek po niedzieli zapustnej)

Środa popielcowa, z którą rozpoczyna się wielki post.

(W czwartek po niedzieli pasyjnej)

Urocz. Siedmiu Boleści Najśw. Maryi Panny.

(W sobotę przed niedzielą palmową)

**Palmowa Niedziela, w którą Zbawiciel nasz Jezus Chry-
stus, według przepowiedni Zachariasza na oślicy sie-
dząc wjeżdżał do Jerozolimy, a tłumy ludu z gałązka-
mi palmowymi wyszły naprzeciw Niego.**

(W wielką środę)

**Ostatnia Wieczerza, przy której Pan Jezus w przededniu
swej śmierci krzyżowej objawia uczniom tajemnicę
Ciała i Krwi swojej.**

(W dzień Zmartwychwstania Pańskiego)

**Oto dziś jest ów dzień, uczyniony przez Pana, największa
uroczystość i Święto Wielkanocne: Z m a r t w y c h -**

¹⁾ Uwag w nawiasach nie czyta się głośno.

VIII

**w s t a n i e P a n a n a s z e g o J e z u s a
C h r y s t u s a.**

(We wtorek po drugiej niedzieli po Wielkanocy)

**Uroczystość opieki św. Józefa, Oblubieńca Najśw. Maryi
Panny.**

(W wigilię Wniebowstąpienia Pańskiego)

Wniebowstąpienie Pańskie na górze Oliwnej.

(W wigilię Zielonych Świątek)

**Uroczystość Zielonych Świątek czyli Zesłanie na aposto-
łów Ducha św. w postaci ognistych języków.**

(W sobotę oktawy Zielonych Świątek)

**Uroczystość Przenajświętszej i nierozdzielnej Boskiej
Trójcy.**

(W środę oktawy Zielonych Świątek)

Uroczystość Bożego Ciała.

(W czwartek oktawy Bożego Ciała)

Uroczystość Przenajśw. Serca Jezusowego.

STYCZEŃ

DNIA 1 STYCZNIA obrzezanie Pana naszego Jezusa Chrystusa i oktawa Jego narodzenia. — W Rzymie św. Almachiusza, Męczennika, zabitego przez gladiatorów na rozkaz prefekta miejskiego Alipiusa, gdy zawołał: „Dzisiaj przypada oktawa narodzin Pana naszego; odstąpcie przeto od zabobonnego bałwochwalstwa i grzesznych ofiar!“ — Tamże przy drodze Apijskiej gromada składająca się z 30 żołnierzy, umęczonych za czasów cesarza Dioklecjana. — Także w Rzymie świętej Marty, Dziewicy, która za czasów cesarza Aleksandra po wielokrotnych męczarniach przez miecz zyskała palmę zwycięską; uroczystość jej obchodzi się 30 stycznia. — W Spoleto świętego Konkordiusza, kapłana i Męczennika; za panowania cesarza Antoniusza nasamprzód bito go kijami, potem wzięto na tortury, a w końcu dręczono w więzieniu; przez anioła pocieszony, zakończył życie pod mieczem. — Tego samego dnia świętego Magnusa, Męczennika. — W Cezarei w Kapadocji pochowanie zwłok świętego Bazylego, biskupa; uroczystość jego obchodzi się z szczególną świetnością dnia 1 czerwca, jako w dniu jego święceń biskupich. — W Afryce św. Fulgentego, biskupa, który wskutek swej katolickiej wiary i nadzwyczajnej uczości musiał od arianów dużo wycierpieć, a w końcu skazany został na wygnanie do Sardynii; później pozwolono mu wrócić do swego kościoła, po czym cnotliwe ży-

cie i działanie zakończył świątobliwą śmiercią. — W Chieti w Abruzzach św. *Justyna*, biskupa, wsławionego świątobliwym życiem i cudami. — W okolicy Lyonu św. *Eugendus* z Condat, opata, którego żywot jaśniał pełnią cnót i cudami. — Koło Sauwigny św. *Odilona* z Clugny, opata; był on pierwszym, który w dzień po Wszystkich Świętych kazał w swych klasztorach odprawiać nabożeństwo za wszystkich zmarłych; zwyczaj ten później przyjął i uznał cały Kościół. — Przy Monte Senario w Toskanii błogosławionego *Bonfiliusza*, Wyznawcy, jednego z siedmiu założycieli zakonu Serwitów; wskutek szczerego nabożeństwa do Najśw. Maryi Panny, przez Nią został powołany do Nieba. — W Aleksandrii pochowanie św. *Eufrozyny*, Dziewicy, która żyjąc w klasztorze, odznaczała się wielką cnotą wstrzemięźliwości i cudami *).

DNIA 2 STYCZNIA oktawa uroczystości św. *Szczepana*, pierwszego Męczennika. — W Rzymie pamiątka bardzo wielu Męczenników, którzy sprzeciwili się rozporządzeniu cesarza Dioklecjana, żądającego wydania ksiąg świętych. Woleli oni własne ciała oddać w ręce oprawców, aniżeli świętość wydać na pastwę pogan. — W Antiochii śmierć męczeńska św. *Izydora*, biskupa. — W Tomiswarze nad Morzem Czarnym trzech św. braci: *Argeusza*, *Narcyza* i młodocianego *Marcelina*; dwaj pierwsi zostali ścięci, ostatni został niemal na śmierć ubiczowany, potem długo męczono go w więzieniu, a w końcu wrzucono do morza. — W Mediolanie św. *Martyniana*, biskupa. — W Nitrii w Egipcie św. *Izydora*, biskupa i Wyznawcy. — Tego samego dnia św. *Siridiona*, biskupa. — W Tebaidzie św. *Makarego* Aleksandryjskiego, opata.

*) Przy końcu czytania za każdym razem dodać: „i na innych miejscach pamiątka wielu innych Męczenników, Wyznawców i Dziewic“.

DNIA 3 STYCZNIA oktawa uroczystości św. **Jana Ewangelisty**. — W Rzymie przy drodze **Via Appia** dzień zgonu św. **Anterusa**, który był męczony pod panowaniem **Juliana Maksymina**, a został pochowany w katakumbach świętego **Kaliksta**. — Tego samego dnia męczeństwo św. **Piotra**, ukrzyżowanego w pobliżu **Aulony**. — W **Hellesponcie** męczeństwo św. **Cyrynusa**, **Prymusa** i **Teogenusa**. — W **Cezarei** w **Kapadocji** św. centuriona **Gordiusza**, na cześć którego św. **Bazyli Wielki** wypowiedział wspaniałą mowę, zachowaną do naszych czasów. — W **Cylicji** św. **Zozymusa**, **Męczennika**, i **Atanazjusza**, dozorca więzienia, tudzież świętych **Teopempta** i **Teonasa**, którzy podczas prześladowania **dioklecjańskiego** chwalebnie ofiarowali swe życie. — W **Padwie** św. **Daniela**, **Męczennika**. — W **Wiedniu** we **Francji** św. **Florencjusza**, biskupa, który został skazany na wygnanie za panowania cesarza **Gallienusa** i tam w męczeństwie zakończył swój żywot doczesny. — W **Paryżu** św. **Genowefy**, **Dziewicy**.

DNIA 4 STYCZNIA oktawa **Młodzianków**. — Na **Krecie** dzień pamiątkowy św. **Tytusa**; wyświęcony na tej wyspie na biskupa przez św. **Pawła Apostoła**, tam zakończył swój żywot, spędzony na wiernym pełnieniu urzędu kaznodziejskiego. Pochowany został w kościele powierzonym mu przez apostoła, jako wierny sługa **Pana**. Uroczystość jego obchodzona bywa dnia 6 lutego. — W Rzymie św. **Męczenników**: **Pryskusa**, kapłana; **Pryscyliana**, kleryka, i pobożnej niewiasty **Benedyktę**, którzy za czasów bezbożnego cesarza **Juliana** pod mieczem katowskim życie swe oddali za wiarę. — Tamże świętej **Dafrozy**, małżonki św. **Flawiana**, **Męczennika**; po śmierci męża została wygnana i zakończyła swój żywot pod mieczem katowskim za panowania tegoż samego **Juliana**. — W **Bolonii** św. **Hermesa**, **Ageusza** i **Kajusa**, żyjących za czasów cesarza **Maksymina**. — W **Adrumetum** w **Afryce** dzień pamiątkowy

św. Marilusa, Męczennika, którego podczas prześladowania za cesarza Sewerusa rzucono na łup dzikich zwierząt. — Również w Afryce chwalebnych Męczenników Akwilinusa, Geminusa, Eugeniusza, Marcjana, Kwinktusa, Teodota i Tryfona. — W Langres we Francji świętego Gregoriusza, biskupa, wślawionego cudami. — W Reims we Francji świętego Rygoberta, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 5 STYCZNIA wigilia uroczystości Objawienia Pana naszego Jezusa Chrystusa. — W Rzymie św. Telesfora, papieża, który po długotrwałych udręczeniach pod panowaniem Antoniusza Piusa, z cierpliwością znoszonych za Chrystusa Pana, zakończył żywot doczesny chwalebłą śmiercią. — W Egipcie pamiątka bardzo wielu świętych Męczenników, których na puszczach tebajskich za panowania Dioklecjana rozmaitymi katuszami umęczono. — W Antiochii św. Szymona Słupnika, zakonnika; zowią go tak, ponieważ wiele lat spędził stojąc na słupie. — W Anglii świętego Edwarda, króla, słynącego z cnoty czystości i daru działania cudów; uroczystość jego obchodzi się według rozporządzenia Innocentego XI dnia 13 października, jako w dniu przeniesienia jego relikwii. — W Aleksandrii świętej Synkletyki, której cudowne czyny przekazał potomności św. Atanazy w swych pismach. — W Rzymie św. Emiliana, Dziewicy, ciotki św. Grzegorza, papieża; do wieczności powołaną została w dniu tym przez swą siostrę Tarsylę, która ją do krainy niebieskiej wyprzedziła. — W tym samym dniu św. Apolinarii, Dziewicy.

DNIA 6 STYCZNIA uroczystość objawienia Chrystusa Pana. — W okolicy Reims śmierć męczeńska świętej Makryny, Dziewicy. Za czasów prześladowania Dioklecjana wrzucono ją na rozkaz namiestnika Rikejowarusa w ogień, a gdy jej to nic nie zaszkodziło, poobcinano jej piersi; następnie wrzucono ją do brudnego więzienia i tarzano po ostrych skorupach

i rozpalonych węglach. Zanosząc gorące modły do Boga, oddała w końcu ducha w Jego ręce. — W Afryce dzień pamiątkowy bardzo wielu św. Męczenników, którzy za czasów prześladowania Sewerusa poprzywiązani do słupów żywcem zostali spaleni. — W Rennes w Bretanii św. Melaniasza, biskupa i Wyznawcy, który pozostawiwszy niezliczone dowody swego cnotliwego życia, zajęty jedynie rozmyślaniem o Bogu, chwałebnie rozstał się z tym światem. — We Florencji św. Andrzeja Korsiniego, karmelity i biskupa, który wsławiwszy się cudami, przez Urbana VII policzony został w poczet Świętych; uroczystość jego obchodzi się 6 lutego. — W Gerze w Egipcie św. Nilammona, pustelnika, który modląc się oddał ducha Panu, gdy wbrew swej woli miał przyjąć godność biskupią.

DNIA 7 STYCZNIA powrót Dziecięcia Jezus z Egiptu. — Tego samego dnia śmierć św. Lucjana Antiocheńskiego, kapłana i Męczennika; jaśniejącego nauką i potęgą wymowy; umarł dla wiary za panowania Galeriusza Maksymiana i pochowany został w Helenopolis w Bitynii; jego zalety uczcił św. Jan Chryzostom. — W Antiochii św. Klerusa, diakona, którego za wiarę siedemkroć torturowano, a potem ścięto. — W Heraklei św. Feliksa i Januarego, Męczenników. — Tego samego dnia świętego Juliana, Męczennika. — W Danii świętego Kanuta, króla i Męczennika; uroczystość jego obchodzi się 19. tego samego miesiąca. — W Pawii św. Kryspina, biskupa i Wyznawcy. — W Dacji św. Nicetasa, biskupa, który głosząc Ewangelię, dzikie i nieokrzesane plemiona tych okolic zamienił na obyczajnych i spokojnych ludzi. — W Egipcie św. Teodora, zakonnika, który za czasów Konstantyna Wielkiego odznaczył się świątobliwością; pamięć jego uczcił św. Atanazy w żywocie św. Antoniego. — W Barcelonie św. Rajmunda z Pennafort, dominikanina, jaśniejącego głęboką nauką i świątobliwością; uroczystość jego obchodzi się 23 stycznia.

patrz str. 1.

DNIA 8 STYCZNIA w Beauvais we Francji św. **Lucjana**, kapłana, i świętych **Maksymiana** i **Juliana**. Dwaj ostatni zostali ścięci mieczem przez swych prześladowców; takim samym sposobem zyskał palmę męczeńską św. **Lucjan**, przybyły do Francji z świętym **Dionizym**, ponieważ mimo okrutnego biczowania nie przestał wychwalać Imienia Jezus. — Tego samego dnia świętego **Eugeniana** uśa, Męczennika. — W Libii św. **Teofila** i **Helladiusa**, którzy nasamprzód zostali ubiczowani, a później w ogień wrzuceni. — W Wenecji pochowanie zwłok św. **Wawrzyńca** **Justyniana**, pierwszego patriarchy miejscowego; wskutek jego głębokiej nauki i pełni niebiańskiej mądrości zaliczył go papież **Aleksander III** w poczet Świętych; jego uroczystość obchodzi się 5 września. — W Hierapolis we Frygii św. **Apolinarego**, biskupa, który za panowania Marka Antoniusza wielce był poważany wskutek swej świątobliwości i głębokiej nauki. — W Neapolu w Kampanii dzień pamiątkowy św. **Seweryna**, biskupa, brata św. **Wiktoryna**, Męczennika; po życiu pełnym cnót i świątobliwości poszedł na wieczny spoczynek. — W Pawii św. **Maksyma**, biskupa i Wyznawcy. — W Ratysbonie św. **Erharda**, biskupa. — W Metz u św. **Patiensa**, biskupa. — Tego samego dnia u Noryków św. **Seweryna**, opata, który szerzył między nimi wiarę św. Ciało jego na rozkaz Boży przeniesione zostało do Neapolu i tamże pochowane w klasztorze San Severino.

DNIA 9 STYCZNIA w Antiochii dzień pamiątkowy św. **Juliana**, Męczennika, i jego dziewiczej małżonki **Bazyliissy**. **Julian** został stracony po straszliwych torturach za czasów prześladowania chrześcijan przez cesarzy **Dioklecjana** i **Maksymiana**. Przed **Julianem** poniosło śmierć przez spalenie wielu kapłanów i sług Kościoła, którzy przed prześladowaniem schronili się do jego domu. Wraz z nim cierpieli św. **Anton**i, kapłan, i **Anastazy**, jako też młodociany

Celsus i matka jego Marcionilla, oraz 7 braci i wielu innych. — W Maurytanii św. Marcjanny, Dziewicy, która pod klami dzikich zwierząt zdobyła palmę męczeńską. — W Smyrnie św. Witalisa, Rewokatusa i Fortimatura, Męczenników. — W Afryce św. Męczenników Epiktetusa, Jukundusa, Sekundusa, Witalisa, Feliksa i siedmiu innych. — W Sebaste w Armenii św. Piotra, biskupa, brata św. Bazylego Wielkiego. — W Ankonie św. Marcelina, biskupa, który według świadectwa św. Grzegorza, siłą Boską ochronił rzeczono miasto od zniszczenia przez srożący się pożar.

DNIA 10 STYCZNIA na Cyprze świętego Nikanora, który swój bogobojny i cnotliwy żywot uświetnił chwalebną śmiercią męczeńską. — W Rzymie św. Agatona, papieża; zasnął w Panu, zajaśniawszy świętobliwością i głęboką nauką. — W Bourges we Francji św. Wilhelma, arcybiskupa i Wyznawcy, którego papież Honoriusz III wskutek jego cudów i cnotliwego życia zaliczył w poczet Świętych Pańskich. — W Mediolanie św. Jana Bona, biskupa i Wyznawcy. — W Tebaidzie dzień pamiątkowy św. Pawła, pierwszego pustelnika, który od 16 do 113 roku żył samotny na puszczy. Po jego zgonie widział św. Antoni, jak duszy zmarłego, otoczonej orszakiem apostołów i proroków, towarzyszyli aniołowie do Nieba; uroczystość jego obchodzi się dnia 15 bieżącego miesiąca. — W Konstantynopolu św. Marcjana, kapłana. — W klasztorze Cuxana dzień pamiętny św. Piotra Urseoli, Wyznawcy, byłego doży weneckiego, później zakonnika klasztoru benedyktyńskiego, który odznaczył się pobożnością i cnotliwym życiem; uroczystość jego przypada na dzień 14 b. m.

DNIA 11 STYCZNIA w Rzymie dzień pamiętny świętego Hygina, papieża, który poniósł chwalebną śmierć męczeńską podczas prześladowania za rządów Antonina. — W Afryce św. Salwiusza, Męczennika,

na którego pamiątkę w dniu jego śmierci św. Augustyn wypowiedział mowę pochwalną przed mieszkańcami Kartaginy. — W Aleksandrii świętego Piotra, Sewerusa i Leucjusza, Męczenników. — W Fermo we Włoszech św. Aleksandra, biskupa i Męczennika. — W Amiens św. Salwiusza, biskupa i Wyznawcy. — W Magariassie w Kapadocji św. Teodozjusza, arcyopata, który po długotrwałych cierpieniach doznanym za katolicką wiarę spokojnie zasnął w Panu. — W Tebais św. Palemona, opata, nauczyciela św. Pachomiusza. — W Kastell di San Helia św. Anastazjusza i jego towarzyszy, zakonników, którzy przez Pana Boga powołani zostali do ojczyzny niebieskiej. — W Pawii św. Honoraty, Dziewicy.

DNIA 12 STYCZNIA w Rzymie świętej Tatiany, Męczenniczki; za czasów cesarza Aleksandra darto ją żelaznymi hakami i grzebieniami, następnie rzucono ją dzikim zwierzętom na pożarcie, a gdy i to zawiodło, chciano ją spalić; mimo to nie poniosła żadnej szkody, aż w końcu przez miecz zyskała palmę męczeńską. — W Achai św. Satyrusa, Męczennika. Ten, przechodząc pewnego razu koło posągu bożka, przeżegnawszy się obalił go tchnieniem; za karę został ścięty. — Tego samego dnia św. Arkadiusza, umęczonego za wiarę za panowania cesarza Dioklecjana. — W Afryce św. Męczenników Zotikusa, Rogatusa, Modesta, Kastulusa i zastępu składającego się z 40 żołnierzy. — W Konstantynopolu św. Tygriusza, kapłana, i Eutropiusza, lektora, którzy za czasów cesarza Arkadiusza zostali umęczeni. — W Tivoli św. Zotikusa, Męczennika. — W Efezie śmierć męczeńska 42 zakonników, którzy za czczenie obrazów pod panowaniem cesarza Konstantyna Kopronimusa po najgroźniejszych mękach ponieśli śmierć męczeńską. — W Rawennie św. Jana, biskupa. — W Weronie św. Probusa, biskupa. — W Anglii św. Benedykta, opata.

DNIA 13 STYCZNIA oktawa objawienia Chrystusa Pana. — W Rzymie przy Via Laviniana 40 św. żołnierzy i męczenników, którzy za czasów cesarza Gallienusa zdobyli koronę męczeńską za wyznawanie świętej wiary katolickiej. — W Sardynii św. Potytusa, Męczennika; cierpiał on bardzo wiele pod panowaniem cesarza Antonina i namiestnika Gelazjusza, zakończył zaś swoje męczeństwo przez ścięcie mieczem. — W Semendrii, położonej w górnej Mezji, św. Hermylusa i Stratonikusa, Męczenników, którzy po strasznych katuszach za panowania cesarza Licyniusza zostali utopieni w Dunaju. — W Kordobie św. Męczenników Gumezindusa, kapłana, i Serwideusza, zakonnika. — W Poitiers dzień pamiątkowy św. Hilarego, Wyznawcy i biskupa, który za nieustraszoną obronę wiary katolickiej wygnany został na cztery lata do Frygii. Papież Pius IX ogłosił go uroczyście Nauczycielem Kościoła i rozporządził, aby pamiątkę jego obchodzono 14 stycznia. — W Cezarei w Kapadocji świętego Leoncjusza, biskupa, który za czasów Licyniusza przeciw poganom, a za panowania Konstantyna przeciw arianom śmiało bronił wiary świętej. — W Trewirze św. Agrycjusza, biskupa. — W Vergey w Burgundji św. Wiwencjusza, Wyznawcy. — W Amazei w Poncie św. Glafiry, Dziewicy. — W Mediolanie w klasztorze świętej Marty błogosławionej Weroniki z Binasco, z zakonu św. Augustyna.

DNIA 14 STYCZNIA uroczystość św. Hilarego z Poitiers, biskupa i Nauczyciela Kościoła, który dnia poprzedniego pośpieszył do chwały niebieskiej. — W Noli w Kampanii dzień pamiątkowy świętego Feliksa, kapłana; torturowany podczas prześladowania, a potem wrzucony do więzienia, został uwolniony z więzów przez anioła; gdy prześladowanie ustało, nawrócił wielu wskutek swej głębokiej nauki i cnotliwego życia, które spokojnie zakończył w Panu. — W Palestynie

świętego Malachiasza, proroka. — Na Synaj 38 świętych mnichów, którzy dla wiary chrześcijańskiej zamordowani zostali przez Saracenów. — W Raitu w Egipcie 43 świętych mnichów, którzy za wiarę w Chrystusa zabici zostali przez pogan. — W Macedonii świętego Dacjusza, o którym wspomina św. Grzegorz, papież. — W Afryce świętego Eufrazjusza, biskupa. — W Syrii świętego Juliana Saby Starszego, który za panowania cesarza Walencjusza przez cuda wzbudził na nowo w Antiochii wiarę katolicką, która nieomal całkiem zaginęła. — W Nowej Cezarei w Poncie świętej Makryny; była ona uczennicą świętego Grzegorza Cudotwórcy i babką świętego Bazylego, któremu wykładała prawdy wiary świętej.

DNIA 15 STYCZNIA uroczystość św. Pawła, pierwszego pustelnika, który w dniu 10 b. m. przyłączony został do rzeszy Błogosławionych. — W Angers we Francji dzień śmierci św. Maura, ucznia św. Benedykta, któremu od najwcześniejszej młodości powierzony został na wychowanie i wykształcenie. Wysłany przez św. Benedykta do Galii, założył tam słynny klasztor w Glaufeuil i kierował nim 40 lat; wsławiony cudami, zasnął spokojnie w Panu. — W Palestynie dzień pamiątkowy św. Habakuka i Micheasza, proroków, których relikwie zostały odnalezione za Boskim objawieniem za panowania cesarza Teodozjusza Wielkiego. — W Anagni śmierć męczeńska św. Sekundy, Dziewicy, którą ścięto za panowania cesarza Decjusza. — W Kagliarii na Sardynii pamiątka św. Efizjusza, Męczennika, który w czasie prześladowania pod Dioklecjanem był dręczony w najrozmaitszy sposób, wszakże za Boską pomocą wytrwał chwalebnie w wszystkich walkach i jako zwycięzca pod mieczem zakończył życie, przenosząc się do krainy niebieskiej. — W Noli w Kampanii pamiątka św. Maksyma, biskupa. — W Owernii we Francji św. Bonitusa, Wy-

znawcy, biskupa. — W Egipcie dzień pamiątkowy św. **Makariusza**, opata, ucznia świętego Antoniego, który słynął z cnót i cudów. — Tak samo św. **Izydora**, którego życie jaśniało świętobliwością, przywiązaniem do wiary i znamionami cudownymi. — W Rzymie dzień śmierci św. **Jana Kalibity**. żył on przez pewien czas niepoznany w zakątku rodzicielskiego pałacu, a później w szałasie zbudowanym na wyspie Tybru, poznany przez własnych rodziców dopiero po śmierci; na tej samej wyspie zbudowano na cześć jego wspaniały kościół, gdzie przez wiele cudów został uświetniony.

DNIA 16 STYCZNIA w Rzymie przy **Via Salaria** dzień śmierci św. **Marciego**, papieża i Męczennika, którego za panowania okrutnego Maksymiana z powodu wyznawania wiary chrześcijańskiej po nieludzku ubiczowano. Następnie powierzono jego pieczy publiczne stajnie; w tej poniżającej służbie w szacie pokutniczej zakończył świętobliwy swój żywot. — W Marokko śmierć męczeńska św. **Berarda**, **Piotra**, **Akkursjusza**, **Adjutusa** i **Otho**, franciszkanów. — W Arles pamiątka świętego **Honorata**, biskupa i Wyznawcy, który odznaczył się wielką nauką i cudami. — W Oderzo św. **Tycjana**, biskupa i Wyznawcy. — W Rhinokolura w Egipcie dzień pamiątkowy św. **Melasa**, biskupa, który za rządów Walencjana za wyznanie wiary skazany został na wygnanie i wiele innych bezprawii musiał znosić, aż wreszcie zasnął w Panu. — W Fondi w Kampanii pamiątka św. **Honorata**, opata, o którym wspomina w swych pismach św. Grzegorz papież. — W Peronnie św. **Furseusza**, mnicha. — W Rzymie św. **Pryscylli**, która sama siebie i wszystkie swe dobra poświęciła na wspieranie Męczenników.

DNIA 17 STYCZNIA w tebajskiej puszczy dzień pamiątkowy św. **Antoniego**, opata i założyciela życia zakonnego. Jego nadzwyczaj świętobliwy żywot, ja-

ko też niepospolite cuda w znakomity sposób opowiedział św. Atanazy. Zwłoki jego w cudowny sposób odnalezione za czasów cesarza Justyniana, przeniesiono do Aleksandrii i pochowano w kościele św. Jana Chrzciciela. — W Limoges dzień pamiątkowy św. Speuzippusa, Eleuzippusa i Meleuzippusa, którzy za panowania Marka Aureliusza razem z swą babką Leonillą zdobyli koronę męczeńską. — W Rzymie odnalezienie św. Diodorusa, Marianusa i ich towarzyszy, Męczenników. Zginęli oni za czasów św. Stefana, papieża, uczestnicząc w uroczystości tajemnic św. na cześć Męczenników, wskutek zasypania przez prześladowców wejścia do krypty. — Pod Bourges pochowanie św. Sulpicjusza Piusa, biskupa, którego życie i śmierć upamiętnione zostały świetnymi cudami. — W Rzymie w klasztorze św. Andrzeja pamiątka błog. mnichów Antoniego, Merulusa i Jana, których wspomina św. papież Grzegorz.

DNIA 18 STYCZNIA uroczystość **Katedry** św. Piotra w Rzymie. — Tamże śmierć męczeńska św. Pryska, Dziewicy, która za panowania cesarza Klaudiusza po wielu katuszach zyskała koronę niebieską. — W Poncie dzień śmierci św. Mozeusza i Ammoniusza, których skazano na ciężkie prace w kopalniach, a w końcu w ogniu życia pozbawiono. — Tamże św. Atenogeneś, czcigodnego uczonego Bożego, który skazany na śmierć w płomieniach, pełen wesela zanucił hymn radosny i na piśmie pozostawił go uczniom swoim. — W Tours we Francji św. Woluzjanusza, biskupa, który przez Gotów wzięty do niewoli, zesłany został na wygnanie, gdzie ducha wyzionął. — Tamże św. Leobardusa, pustelnika, który zajaśniał wstrzeźmiewczością i pokorą. — W Anglii uroczystość św. Dikola, opata, ucznia św. Kolumbana. — W Como świętej **Liberaty**, Dziewicy.

DNIA 19 STYCZNIA uroczystość świętego **Kanuta**, króla i Męczennika, którego dzień śmierci przypada

na dzień 7 b. m. — W Rzymie przy Via Cornelia męczeństwo szlachetnej rodziny perskiej Mariusza i Marty wraz z synami Audifaksem i Abachumem za panowania cesarza Klaudiusza. Z nabożnych pobudek przybywszy do Rzymu, zostali wzięci na tortury; w końcu poobcinano im ręce, Martę wrzucono do wody, a resztę ścięto i spalono. — W Smyrnie dzień pamiątkowy św. Germanikusa, Męczennika. Wąty młodzieniec, wiele wycierpiał za czasów Marka Antonina i Lucjusza Aureliusza, a wzmocniony niebiańską siłą niezachwianie wytrwał wszystkie katusze, po czym rzucony dzikim zwierzętom na pożarcie, przez śmierć stał się godnym złączenia z prawdziwym chlebem Chrystusa Pana. — W Afryce pamiątka św. Męczenników Pawła, Geroncjusza, Januariusza, Saturninusa, Sukcessusa, Juliusza, Katusa, Pii i Germany. — Pod Spoleto męczeństwo św. Poncjana za czasów cesarza Antonina. Na rozkaz sędziego Fabiana został za wiarę okrutnie ubiczowany, a potem zmuszony do chodzenia boso po rozpalonych węglach. Gdy mimo to nie doznał żadnej szkody na ciele, rozciągnięto go na torturach, powieszono na żelaznym haku, a następnie wrzucono do więzienia, gdzie niebiańskie odwiedziny wzmocniły go na ciele i duchu; w końcu rzucono go lwom, oblano roztopionym oliwem, a wreszcie ścięto mieczem. — W Lodi pamiątka św. Bassianusa, biskupa i Wyznawcy, który wspólnie z św. Ambrożym odważnie walczył przeciw błędnowiercom. — W Worcester w Anglii dzień pamiątkowy św. Wulstana, biskupa i Wyznawcy, którego św. Innocenty III za znakomite zasługi i cuda policzył w poczet Świętych.

DNIA 20 STYCZNIA w Rzymie dzień pamiątkowy św. Fabiana, papieża, który za czasów Decjusza męczony, pochowany został na cmentarzu Kaliksta. — Tamże w katakumbach pamiątka św. Sebastiana, Męczennika. Naczelnik pierwszej kohorty straży przybocz-

nej cesarza Dioklecjana, był szczerym wyznawcą wiary Chrystusa, wskutek czego został skazany na śmierć; postrzelany przez łuczników, został w końcu zabity maczugą. — W Nicei w Bitynii śmierć męczeńska św. Neofita; zaledwie 15 lat licząc został okrutnie ubiczowany, potem wrzucony do pieca rozpalonego, a wreszcie oddany dzikim zwierzętom na pożarcie. Ponieważ nie poniósł najmniejszej szkody, a wiarę chrześcijańską nadal wyznawał, przeto ścięto go mieczem. — W Cezenie pamiątka św. Maura, biskupa, który się odznaczył cnotliwym życiem i cudami. — W Palestynie dzień pamiątkowy św. Eutymiusza, opata, który za panowania cesarza Marcjana przez swą gorliwość w wierze chrześcijańskiej, jako też cuda, przyczynił Kościołowi chwały.

DNIA 21 STYCZNIA w Rzymie męczeństwo św. Agnieszki, Dziewicy. Za czasów prefekta miejskiego Semproniusza została skazana na śmierć w ogniu; ponieważ jednak ogień na jej modlitwę zgasł, została ścięta. Píše o niej św. Hieronim: „W dziełach naukowych wszelkich narodów i języków, a szczególnie w kościołach, wszędzie rozbrzmiewa chwała św. Agnieszki, triumfującej nad swą młodością i katem“. — W Atenach dzień pamiątkowy św. Publiusza, biskupa, który jako następca św. Dionizego Areopagity chwalebnie rządził kościołem ateńskim, a po cnotliwym życiu zyskał koronę męczeńską za Chrystusa. — W Tarragonie w Hiszpanii śmierć męczeńska świętego Fruktuosa, biskupa, i Angariusza oraz Eulogiusza, diakonów; za czasów Gallienusa nasamprzód wrzuceni do więzienia, oddani zostali następnie na pastwę płomieni. W dzień poświęcony ich czci św. Augustyn wygłosił mowę pochwalną przed zgromadzonym tłumem ludu. — W Troyes męczeństwo św. Patrokłusa, który za panowania cesarza Aureliusza zdobył sobie koronę męczeńską. — W klasztorze Reichenau nad jeziorem Bodeńskim dzień pamiątkowy św. Mainrada, pustelnika,

zamordowanego przez łupieżców. — W Pawii pamiątka św. **E p i f a n i u s z a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 22 stycznia w Walencji w Hiszpanii śmierć męczeńska św. W i n c e n t e g o, który za czasów okrutnego namiestnika Dacjana wycierpiał najokrutniejsze męczarnie. Więzienia, głodu i tortur użyto daremnie; nawet rozpalone płyty metalowe i ruszt żelazny z radością przetrwał, ażeby tylko stać się uczestnikiem wiecznej chwały. Chwałę jego głosił Prudencjusz w świetnym poemacie, a św. Augustyn i Leon Wielki uczcili go świetnymi mowami pochwalnymi. — W Rzymie przy wodociągu salwijskim pamiątka **A n a s t a z j u s z a**, mnicha perskiego; był on za czasów panowania perskiego króla Chozrasa okrutnie biczowany w Cezarei w Palestynie, a następnie dręczony więzieniem i kajdanami; w końcu skazany został na śmierć przez ścięcie mieczem, podczas gdy przed nim jego 72 towarzyszy zdobyło palmę męczeństwa przez utopienie. Głowę wraz z wyobrażeniem błogosławionego przyniesiono do Rzymu; dokumenty drugiego soboru nicejskiego świadczą, że widok tego obrazu odstraszał złe duchy i uzdrowiał chorych. — W Embrun we Francji śmierć męczeńska św. **W i n c e n t e g o**, **W i k t o r a** i **O r o n c j u s z a**, którzy za czasów prześladowania przez Dioklecjana zdobyli sobie palmę męczeństwa. — W Nowarze św. **G a u d e n t e g o**, biskupa i Wyznawcy. — W Sora św. **D o m i n i k a**, opata, który odznaczył się cudami.

DNIA 23 STYCZNIA w Barcelonie uroczystość św. R a j m u n d a z P e n n a f o r t, którego dzień śmierci podany był dnia 7 b. m. — W Rzymie męczeństwo św. **E m e r e n c j a n y**, **D z i e w i c y**, siostry mlecznej św. **A g n i e s z k i**. Była jeszcze katechumenką, gdy modląc się nad grobem Świętej, została ukamienowana przez pogan. — W Filippi w Macedonii św. **P a r m e n a s a**, jednego z siedmiu diakonów. Wspierany łaską Bożą, pełen żarliwości w wierze spełniał swój urząd, aż za czasów Tra-

jana przez śmierć męczeńską dostał się do chwały niebieskiej. — W Cezarei w Maurytanii pamiątka świętej pary małżeńskiej Sewerianusa i Akwili, którzy w płomieniach życia dokonali. — W Antinous w Egipcie dzień śmierci świętego Asklasa, Męczennika, który po wielorakich katuszach wrzucony do rzeki oddał swą duszę Panu. — W Ancyrze w Galacji św. Klemensa, biskupa i Męczennika, który za czasów Dioklecjana częstokroć znosił katusze. — Tego samego dnia za czasów namiestnika Lucjusza, śmierć męczeńska św. Agatangelusa. — W Aleksandrii pamiątka św. Jana Jałmużnika, biskupa, który szeroko słynął z swej dobroczynności wobec potrzebujących pomocy. — W Toledo dzień pamiątkowy św. Ildelfonsa, biskupa; wskutek nadzwyczaj świętobliwego życia i dzielnej obrony dziewiczości Matki Bożej wobec błędnowierców został obdarzony od Najśw. Maryi Panny lśniącym ornatem, aż wreszcie słynny z swej świętobliwości poszedł do wspaniałości Bożej. — W prowincji Waleria śmierć męczeńska św. Martyriusza, mnicha, wspominanego przez św. Grzegorza papieża.

DNIA 24 STYCZNIA dzień śmierci św. Tymoteusza, ucznia św. Pawła apostoła, który go wyświęcił na biskupa efeskiego. Gdy po licznych walkach za Chrystusa gromił miejscowych pogan za składanie ofiar bogini Dianie, został przez nich ukamienowany i wkrótce zasnął w Panu. — W Antiochii dzień pamiątkowy św. Babylasa, biskupa, który podczas prześladowania chrześcijan wysławiał Boga wśród wielokrotnych katuszy i mąk, po czym swój chwalebny żywot zakończył w więzieniu. Kazał się pochować z kajdanami, którymi był okuty. Razem z nim ponieśli śmierć męczeńską trzej chłopcy, Urbanus, Prilidianus i Eupoloniusz, których nauczał wiary chrześcijańskiej. — W Nowej Cezarei śmierć męczeńska św. Mardoniusza, Eugeniusza i Metellusa; zostali oni żywcem spaleni, a ich popioły wrzucono do wody. — W Fo-

ligno dzień pamiątkowy św. Felicjana, którego papież Wiktor wyświęcił na biskupa tego miasta. Po wielu cierpieniach i katuszach w podeszłym wieku zyskał koronę męczeńską za czasów Decjusza. — Tak samo pamiątka św. Tyrsusa i Projektusa, Męczenników. — W Cinguli w marchii ankońskiej dzień śmierci św. Eksuperancjusza, biskupa i Wyznawcy, który się odznaczył sławą cudotwórstwa. — W Bolonii dzień pamiątkowy św. Zamasza, pierwszego biskupa tamtejszego. — Tak samo pamiątka św. Suranusa, opata, który za czasu napadu Longobardów jaśniał światobliwym życiem.

DNIA 25 STYCZNIA nawrócenie św. Pawła apostoła, które nastąpiło w 2 roku po Wniebowstąpieniu Chrystusa Pana. — W Damaszku uroczystość pamiątkowa św. Ananiasza, który ochrzcił apostoła Pawła. Głosząc w Damaszku, Eleutheropolis i innych miejscowościach prawdy Ewangelii, został nasamprzód okrutnie ubiczowany z rozkazu sędziego Licyniusza, a następnie ukamienowany. — W Antiochii za panowania odstępcy Juliana zdobyli tego dnia koronę męczeńską św. Juwentinus i Maksymus. W dzień pamiątkowy uczcił ich święty Jan Chryzostom, wypowiadając świetną mowę przed ludem antiocheńskim. — W Owernii we Francji uroczystość św. Projektusa, biskupa, i sługi Bożego Marinusa, którzy zostali straceni przez zwierzchników miejskich. — Tego samego dnia pamiątka św. Donata, Sabina i Agapisa, Męczenników. — W Tomi w Scytii pamiątka świętego Bretanio, biskupa, który przez swą światobliwość, cuda i bohaterską gorliwość w wierze, jaką okazał stawiając opór ariańskiemu cesarzowi Walensowi, przyczynił się do świetności Kościoła św. — W Arras we Francji dzień pamiątkowy świętego Poppo, opata, który zasłynął rozlicznymi cudami.

DNIA 26 STYCZNIA w Smyrnie dzień śmierci św. Polikarpa; był on uczniem św. Jana apostoła i przez

niego został wyświęcony na biskupa rzeczzonego miasta. Za czasów Marka Antoniusza i Lucjusza Aureliusza Kommodusa, został na rozkaz prokonsula wrzucony do ognia, ponieważ jednak płomienie mu nie zaszkodziły, przebito go mieczem. Razem z nim poniosło w tym samym mieście tę samą śmierć męczeńską 12 mieszkańców Filadelfii. — W Bonie w Afryce pamiątka świętego Teogenesa, biskupa, i jego 36 towarzyszy, którzy wzgardziwszy życiem doczesnym, za czasów cesarza Waleriana osiągnęli koronę żywota wiecznego. — W Betlejem w Palestynie zgon świętej Pauli, wdowy, a matki dziewicy poświęconej Bogu, Eustachii. Pochodziła z rodu senatorskiego, wyrzekła się jednak świata a rozdzieliwszy swe dobra między ubogich usunęła się do żłóbka Chrystusa Pana do Betlejem, gdzie zdobna wielu cnotami, po długotrwałej ciernistej drodze żywota podążyła do wiecznej wspaniałości; jej życie cnotliwe opisał św. Hieronim. — W okolicy Paryża uroczystość św. B a t y l d y, królowej, wslawionej świątobliwym życiem i cudami.

DNIA 27 STYCZNIA w Konstantynopolu dzień pamiątkowy św. J a n a, biskupa, który dla wielkiej i wspaniałej wymowy zyskał przydomek Chryzostoma czyli Złotoustego. Słowem i przykładem podnosił religijną żarliwość wśród swych owieczek, a po wielu cierpieniach i przykrościach umarł na wygnaniu. Relikwie jego za czasów Teodozjusza Młodszego w dniu dzisiejszym złożone zostały w Konstantynopolu, skąd później przeniesiono je do Rzymu i pochowano w bazylice Księcia Apostołów. — W Sora pamiątka św. Juliana; uwięziony za panowania cesarza Antoniusza, zdobył koronę męczeńską przez ścięcie mieczem; przedtem, podczas mąk, które mu zadawano, zawaliła się świątynia pogańska. — W Afryce pamiątka św. Awita, Męczennika. — Tamże śmierć męczeńska św. Dacjusza, Reatriusa i ich towarzyszy za czasów prześladowania przez Wandalów. — Dalej uroczystość św.

Datiwa, Juliana, Wincentego i 27 innych Męczenników. — W Rzymie dzień pamiątkowy św. Witalianusa, papieża. — W Mans pochowanie pierwszego biskupa miejscowego, św. Juliana, posłanego tam przez św. Piotra w celu szerzenia wiary świętej. — W klasztorze Beuvon dzień śmierci św. Maura, opata. — W Brescji dzień pamiątkowy św. Anieli Merici, założycielki zakonu św. Urszuli, którego głównym zadaniem jest przywożenie młodych dziewcząt do świątobliwego życia. Jej uroczystość obchodzi się za zezwoleniem papieża Piusa VII dnia 31 maja.

DNIA 28 STYCZNIA w Barcelonie w Hiszpanii uroczystość św. Piotra z Nolasko; dzień jego zgonu przypada na 25 grudnia. — W Rzymie druga uroczystość na cześć św. Agnieszki. — Tamże pamiątka św. Flawiana, który za panowania cesarza Dioklecjana zdobył sobie koronę męczeńską. — W Apolonii męczeństwo św. Tyrsusa, Leucjusza i Kallinika, którzy za panowania cesarza Decjusza w rozmaity sposób byli męczeni; Tyrsus i Kallinikus zakończyli swój żywot przez ścięcie mieczem, natomiast Leucjusz zasnął w Panu, gdy głos z Nieba go powołał. — W Tebaidzie pamiątka św. Leonidesa i jego towarzyszy, którzy za czasów dioklecjańskich prześladowań zdobyli palmę zwycięską. — W Aleksandrii pamiątka bardzo wielu krwawych świadków, którzy dnia tego w kościele obchodzili święte tajemnice i tam właśnie zamordowani zostali za sprawą ariańskiego naczelnika Syrianausa. — Tamże uroczystość św. Cyryla, patriarchy, jednego z najgorliwszych obrońców wiary katolickiej; odznaczywszy się głęboką nauką i świątobliwością, spokojnie zakończył życie w Panu. — W Saragocie pamiątka św. Waleriusza, biskupa. — W Cuenca dzień zgonu św. Juliana, biskupa, który dochody kościelne rozdierał między potrzebujących pomocy, a sam według wzoru apostołów żył z pracy rąk; słynąc cudami zmarł spokojnie w Panu. — W klasztorze w Reims dzień

pamiętkowy męża Bożego św. Jana, kapłana. — W Palestynie dzień pamiętkowy św. Jakuba, pustelnika, który popadłszy w grzechy, za pokutę długi czas prowadził żywot w grobie, aż wreszcie uświetniony cudami dostał się do Nieba.

DNIA 29 STYCZNIA w Lyonie uroczystość św. Franciszka Salezjusza, biskupa Genewy; dzień jego śmierci przypada 28 grudnia. — W Rzymie przy Via Nomentana męczeństwo św. żołnierzy Papiusza i Maura za panowania cesarza Dioklecjana. Gdy wyznali wiarę chrześcijańską, prefekt Laodycjusz kazał im zmiażdżyć twarze kamieniami. Następnie wrzuciono ich do więzienia, a w końcu tak długo bito kijami i kulami ołowianymi, aż oddali ducha Bogu. — W Perugii dzień śmierci św. Konstancjusza, biskupa, i jego towarzyszy; za czasów Marka Aureliusza zyskali koronę męczeńską za dzielną obronę wiary św. — W Edesie w Syrii męczeństwo św. Sarbeliusza i jego siostry Barbei; ochrzczeni przez biskupa Barsimakusa, zdobyli koronę męczeństwa za czasów prześladowania trajańskiego, pod namiestnikiem Lipiasem. — W okręgu Troyes pamiętka św. Sabiniana, który na rozkaz cesarza Aureliusza został ścięty za wiarę. — W Mediolanie dzień zgonu św. Akwilinusa, kapłana, któremu arianie miecz wbili do szyi, przez co zyskał koronę męczeńską. — W Trewirze pochowanie św. Waleriusza, biskupa, ucznia świętego Piotra apostoła. — W Bourges dzień pamiętkowy św. Sulpicjusza Sewera, biskupa, który zasłynął nie tylko swą cnotliwością, ale także głęboką nauką.

DNIA 30 STYCZNIA w Rzymie świętej Martyny, Dziewicy i Męczenniczki, której dzień zgonu już dnia 1 stycznia wspominano. — W Antiochii śmierć męczeńska św. Hipolita, kapłana; przez pewien czas skłaniał się on do schizmy nowacjańskiej, później łaską Boską oświecony wrócił do prawdziwego Kościoła, za który poniósł chwalebną śmierć męczeńską. Zapytany

przez swych uczniów, która wiara jest prawdziwa, potępił błędnowierstwo nowaccjańskie, zapewniając, że tylko przy tej wierze należy obstawać, którą Stolica Piotrowa zachowuje. — W Afryce męczeństwo św. Felicjana i Filappiana z 124 towarzyszami. — W Edesie w Syrii dzień pamiątkowy św. Barsimeusza, który za czasów Trajana ozdobiony został koroną męczeńską, nawróciwszy przedtem do wiary św. wielu pogan i wysławszy ich na męczeństwo. — Tamże uroczystość świętego Barsena, biskupa, wsławionego cudownym darem leczenia chorób; za wyznawanie wiary katolickiej wygnany został przez ariańskiego cesarza Walensa i tam zmarł. — Tak samo pamiątka błogosławionego Aleksandra, który za czasów daccjańskiego prześladowania wyzionął ducha podczas mąk na torturach. — W Jerozolimie dzień zgonu św. Matiasza, biskupa. Za czasów Hadriana wielokrotnie ponosząc cierpienia za Chrystusa, umarł w Panu. — W Rzymie pamiątka św. Feliksa, papieża, który wiele zdziałał dla wiary katolickiej. — W Pawii św. Armentariusza, biskupa i Wyznawcy. — W klasztorze Maubeuge w Belgii dzień zgonu św. Adelgundy, Dziewicy, za czasów króla Dagoberta. — W Mediolanie pamiątka św. Sawiny, niewiasty bardzo bogobojnej, która zasnęła w Panu podczas modlitwy na grobach św. Nabora i Feliksa, Męczenników. — W Viterbo dzień pamiątkowy św. Hiacynty z Mariscotti, tercjarzki z zakonu św. Franciszka, która odznaczała się życiem pokutnym i miłością bliźniego, za co przez papieża Piusa VII policzona została w poczet Świętych Pańskich.

DNIA 31 stycznia dzień pamiątki św. Jana Bosko, założyciela zakonu Salezjanów. — W Rzymie przy Via Portuensis męczeństwo św. Cyrusa i Jana, którzy po wielokrotnych cierpieniach zostali pościnani za wyznawanie wiary chrześcijańskiej. — W Aleksandrii dzień śmierci św. Metranesa, Męczennika; ponieważ za

czasów cesarza Decjusza nie zastosował się do woli pogan, wymagających, aby zaparł się swej wiary, przeto srogo go męczono, a wypędziwszy go wśród ponownych mąk poza mury miasta, ukamienowano. — Tamże dzień pamiątkowy św. Saturnina, Tyrsusa i Wiktora, Męczenników. — W tym samym mieście śmierć męczeńska św. Tarsycjusza, Zotyka, Cyriaka i ich towarzyszy. — W Cocykusie nad morzem Marmara św. Tryfenizy, Męczenniczki, która po wielu katuszach została zabita przez byka, zyskując palmę męczeńską. — W Modenie pamiątka szeroko słynącego wskutek wielu cudów św. Geminiana, biskupa. — W okręgu Mediolanu uroczystość św. Juliusza, biskupa i Wyznawcy za panowania cesarza Teodozjusza. — W Rzymie dzień zgonu św. Marcelli, wdowy, której cnotliwe życie opisał św. Hieronim. — Tamże św. Ludwika Albertoni, wdowy, tercjarki z zakonu św. Franciszka. — Tego samego dnia Przeniesienie św. Marka, Ewangelisty. Po zaborze Aleksandrii przez barbarzyńców przeniesiono jego relikwie do Wenecji i z wielką uroczystością pochowano w kościele na jego cześć zbudowanym.

LUTY

DNIA 1 LUTEGO dzień pamiątkowy św. Ignacego, biskupa i Męczennika, który jako trzeci następca św. Piotra kierował kościołem antiocheńskim. Przez cesarza Trajana skazany na walkę z dzikimi zwierzętami, w kajdanach przywieziony został do Rzymu. Tam w obecności cesarza i senatu oddany był na najrozmaitsze groźne męki, a w końcu lwom porzucony; zdruzgotany ich zębami stał się ofiarą za Chrystusa. — W Smyrnie męczeństwo świętego Pioniusa, kapłana. Za ogłoszenie kilku pism obronnych dotyczących wiary świętej wtrącono go do więzienia, gdzie wielu

współwyznawców zachęcał do wytrwania w cierpieniach, na jakie byli narażeni. Sam również wielokrotnie dręczony, został przekłuty gwoździami i rzucony na płonący stos, skąd dusza jego wzniosła się do wiecznej wspałałości. Razem z nim poniosło tę samą śmierć jeszcze 15 innych krwawych świadków. — W Rawnie dzień śmierci św. Sewerusa, biskupa, który przez gołębia wskazany został jako najgodniejszy święceń biskupich. — We Francji w Trois Chateaux uroczystość pamiątkowa świętego Pawła, biskupa, który za życia jaśniał nadzwyczajnymi cnotami, a po śmierci został uświetniony cudami. — Tego samego dnia uroczystość św. Efrema, diakona przy kościele w Edesie, który po wielu pracach podjętych w sprawie wiary katolickiej, zasnął w Panu za czasów cesarza Walensa, słynąc z świętobliwości i głębokiej nauki. — W Irlandii pamiątka św. Brygidy, Dziewicy, za której dotknięciem drzewo ołtarza w dowód jej panieństwa natychmiast się odświeżyło i zazieleniło. — W Castell-Fiorentino w Toskanii świętej Werydiany, Dziewicy i pustelnicy zakonu Valombroza.

DNIA 2 LUTEGO uroczystość **Oczyszczenia Najśw. Maryi Panny**, przez Greków zwana „Spotkaniem Pana“. — W Rzymie przy Via Salaria śmierć męczeńska św. Apronianusa. Poganinem będąc, jako pisarz sądowy wiódł św. Zyzyniusza z więzienia do prefekta Laodycjusza, gdy usłyszał głos z nieba: „Pójdźcie błogosławieni Ojca Mego i posiadźcie królestwo, które od założenia świata dla was jest zgotowane“. Niezwłocznie też uwierzył, został ochrzczony i za wyznanie wiary chrześcijańskiej wyrokiem sądowym skazany na ścięcie. — Tak samo w Rzymie męczeństwo św. Fortunata, Felicjana, Firmusa i Kandyda. — W Cezarei w Palestynie dzień śmierci św. Korneliusza, setnika, którego ochrzcił św. Piotr apostoł i rzezonemu miastu dał za biskupa. — W Orleanie dzień pamiątkowy św. Floskulusa, biskupa.

— W Canterbury w Anglii dzień zgonu św. Wawrzyńca, biskupa, który jako następca św. Augustyna za-wiadywał ową diecezją i samego króla nawrócił do wiary chrześcijańskiej.

DNIA 3 LUTEGO w Sebaście w Armenii męczeństwo św. Błażeja, który odznaczył się licznymi cudami. Okrutnie ubiczowany na rozkaz namiestnika Agrykolausa, został później przywiązany do słupa, gdzie ciało jego szarpano żelaznymi grzebieniami. Wreszcie kazał go sędzia ściąć razem z dwoma dziećmi. Jeszcze przed nim zostało okrutnie straconych 7 kobiet, które po biczeniu krew jego zbierały, przez co poznano w nich chrześcijanki. — W Afryce pamiątka św. Celeryna, diakona, który przez 19 dni ślęczał w więzieniu skrepowany powrozami i łańcuchami, a przez cierpliwe znoszenie rozmaitych utrapień okazał się chwalebnym wyznawcą Chrystusa. Niezlomną stanowczością zwyciężył przeciwników, torując sobie drogę do korony zwycięstwa. — Tamże męczeństwo jego stryja Wawrzyńca, wuja Ignacego i babki Celeryny, którzy go wyprzedzili w chwalebnej śmierci. Święty Cyprian wychwala tych Świętych w wspaniałym liście. — Tamże męczeństwo św. Feliksa, Symfroniusza, Hipolita i jego towarzyszy. — W Gap we Francji pamiątka św. Tigidesa i Remediusza, biskupów. — W Lyonie św. Lupicjusza i Feliksa, biskupów. — W tym samym dniu pamiątka św. Ansgarego, biskupa bremeńskiego, który nawrócił do wiary chrześcijańskiej Szwedów i Duńczyków.

DNIA 4 LUTEGO w Florencji świętego Andrzeja Korsiniego, biskupa z Fiesole, którego dzień śmierci wspomniany jest w dniu 10 stycznia. — W Rzymie uroczystość św. Eutychiusza, który przez chwalebną śmierć męczeńską zakończył żywot i pochowany został w katakumbie św. Kaliksta; grób jego papież Damazy ozdobił wspaniałym napisem. — W Fossonie męczeństwo św. Akwilina, Geminusa,

Gelazjusza, Magnusa i Donata. — W Thmuis w Egipcie za czasów cesarza Dioklecjana śmierć męczeńską św. Fileasa, biskupa, i trybuna Filoromusa. Żadne namowy krewnych i przyjaciół nie zdołały przełamać ich stanowczości; z wielką radością podali szyję pod miecz katowski i w ten sposób osiągnęli palmę zwycięstwa. Razem z nimi zyskali koronę męczeńską liczni chrześcijańscy współobywatele, którzy poszli wślad za swoim pasterzem. — Tego samego dnia uroczystość św. Rembertusa, biskupa bremeńskiego. — W Troyes pamiątka św. Awentyna, Wyznawcy. — W Peluzjum w Egipcie pamiątka św. Izydora, mnicha, który wskutek swych zasług i głębokiej nauki zażywał wielkiej sławy. — Tego samego dnia pamiątka św. Gilberta, Wyznawcy. — W klasztorze w Amatrice w diecezji Rieti pochowanie zwłok św. Józefa z Leonissy, kapucyna, który za żarliwość w szerzeniu wiary świętej srogo był męczony przez mahometan. W nagrodę za działalność apostolską i dla licznych cudów policzył go papież Benedykt XIV w poczet świętych Pańskich.

DNIA 5 LUTEGO w Katanii na Sycylii uroczystość św. Agaty, Panny i Męczenniczki, za czasów cesarza Decjusza i sędziego Kwinkcjana. Bito ją po twarzy, wrzucano do więzienia, torturowano, obcięto piersi i tarzano po rozpalonych węglach; po takich mękach modląc się oddała ducha Panu. — W Poncie pamiątka bardzo wielu św. Męczenników za czasów prześladowania przez cesarza Maksymiana. Jednych oblewano płynnym ołowiem, drugim wbijano za paznogie ostre kawałki trzciny, wszyscy jednak kilkakroć cierpliwie znosili te męki, aż w końcu zyskali koronę męczeńską. — W Aleksandrii, za czasów prześladowań Decjańskich, męczeństwo św. Izydora, którego trybun Numerian kazał zabić mieczem za wyznawanie wiary chrześcijańskiej. — W Japonii uroczystość zwycięstwa 26 Męczenników, którzy za wiarę katolicką zostali ukrzyżowani,

a potem przekłuci włóczyniami, i w ten sposób wśród hymnów pochwalnych, nieznuzenie głosząc wiarę świętą, chwalebnie stali się uczestnikami wiecznej radości. Papież Pius IX zaliczył ich w poczet świętych. — W Wiedniu uroczystość św. Awitusa, Wyznawcy i biskupa, którego wierność w wierze i żarliwość ustrzegła Galie przed przyjęciem błędnowierstwa Ariusza. — W Brixen pamiątka św. Gennina i Albina, biskupów, których świątobliwe życie poświadczone zostało świetnymi cudami.

DNIA 6 LUTEGO pamiątka św. Tytusa, Wyznawcy i biskupa, którego dzień śmierci wspomniany jest 4 stycznia. — W Cezarei w Kapadocji błogosławiony zgon świętej Dorothei, Panny i Męczenniczki, którą za czasów namiestnika Saprycjusza na torturach okrutnie męczono, aż w końcu spełniono na niej wyrok śmierci. Podczas jej mąk nawrócił się pewien pisarz, imieniem Teofil, którego również okrutnie męczono, a wreszcie ścięto mieczem. — Tego samego dnia pamiątka św. Saturnina, Teofila i Rewokata, Męczenników. — W Emesie w Fenicji śmierć męczennika św. Sylwana, biskupa, który po 40-letnim pontyfikacie za panowania cesarza Maksymiana wraz z dwoma towarzyszami rzucony został dzikim zwierzętom na pożarcie, przez które na kawałki rozszarpany zyskał palmę męczeńską. — W Owernii we Francji uroczystość świętego Antoliana, Męczennika. — Tego samego dnia uroczystość pamiątkowa św. Wedastusa i Amandusa; pierwszy z nich stał na czele kościoła w Arras, drugi w Utrechcie; obydwaj za życia i po śmierci szeroko zasłynęli licznymi cudami. — W Bolonii pamiątka św. Guarinusa, kardynała biskupa palestryńskiego, który jaśniał swym świątobliwym życiem.

DNIA 7 LUTEGO uroczystość świętego Romualda, opata i założyciela zakonu Kamedułów; dzień jego śmierci przypada na 19 czerwca. — W Londynie w An-

glii dzień śmierci św. **A u g u l u s a**, biskupa, który żywot swój zakończył chwalebną śmiercią męczeńską, stając się w ten sposób uczestnikiem wiecznej wspaniałości. — We Frygii męczeństwo św. **A d a u k u s a**. Pochodził on ze znakomitej rodziny rzymskiej, toteż cesarz zaszczycił go rozmaitymi urzędami państwowymi; gdy sprawował urząd kwestora, zyskał koronę męczeńską za obronę wiary św. — Tamże śmierć męczeńska bardzo wielu obywateli tego samego miasta, których **Adaukus** był przewodnikiem; wszyscy byli chrześcijanami, wyznawali odważnie i wytrwale swą wiarę, za co przez cesarza **Galeriusza Maksymiana** skazani zostali na śmierć w ogniu. — W **Heraklei** uroczystość świętego **Teodora**, porucznika, który za czasów **Licyniusza** po wielu mękach przez ścięcie mieczem dostąpił niebiańskiej korony zwycięstwa. — W **Egipcie** pamiątka czcigodnego **Mojzesa**, biskupa, który nasamprzód żył jako pustelnik, a później na prośbę saraceńskiej księżniczki **Mauwii** wyświęcony na biskupa, wielką część tych dzikich pokoleń nawrócił do wiary Chrystusowej, aż w końcu po licznych zasługach udał się na wieczny spoczynek. — W **Lukka** w **Toskanii** pochowanie zwłok św. **Ryszarda**, królewicza angielskiego. — W **Bolonii** uroczystość św. **Juliany**, wdowy.

DNIA 8 LUTEGO uroczystość św. **Jana z Maty**, współzałożyciela zakonu świętej Trójcy dla wykupywania więźniów; zakończył swój pobożny żywot dnia 17 grudnia. — Również dzień pamiętny św. **Hieronima Emiliani**, Wyznawcy i założyciela kongregacji **Somasków**; **Klemens XIII** policzył go do grona świętych i wyznaczył na dzień jego uroczystości 20 lipca. — W **Rzymie** męczeństwo św. **Pawła**, **Lucjusza** i **Cyriaka**. — W **Małej Armenii** śmierć męczeńska św. **Dionizego**, **Emiliana** i **Sebastiana**. — W **Aleksandrii** pamiątka św. **Kointy**, Męczenniczki. Za panowania cesarza **Decjusza** pochwycona przez po-

gan, zawleczona została przed bożków, a gdy stanowczo odmówiła złożenia im ofiary, skępowano ją i włóczono po ulicach miasta, po czym w okrutny sposób rozdarto. — W Konstantynopolu dzień skonu świętych m nich ów klasztoru St. Dius, którzy w okrutny sposób zostali zabici, ponieważ przynieśli tam listy św. Feliksa, papieża, napisane przeciw heretykowi Akacjuszowi. — W Persji pamiątka św. Męczenników, którzy za czasów króla perskiego Kobada zostali zamordowani różnorodnymi katuszami. — W Pawii uroczystość świętego Juwencjusza, biskupa, który niezamordowanie pracował w winnicy Pańskiej. — W Mediolanie pochowanie zwłok świętego Honorata, Wyznawcy i biskupa. — W Verdun we Francji pamiątka świętego Pawła, biskupa, który po świątobliwym i cudotwórczym życiu zasnął spokojnie w Panu. — W Muret pod Limoges dzień śmierci św. Stefana, opata, założyciela zakonu w Grammont; jego cnoty i cuda słynęły szeroko. — W klasztorze Vallombroza uroczystość św. Piotra, kardynała i biskupa albańskiego, z kongregacji Vallombrozjanów. Zyskał on przydomek Ignieus czyli „Ognisty“, ponieważ przeszedł przez ogień nie doznawszy żadnej szkody.

DNIA 9 LUTEGO w Aleksandrii dzień zgonu św. Apolonii, Dziewicy, za panowania cesarza Decjusza. Prześladowcy nasamprzód powybijali jej zęby, a potem zawlekli ją do płonącego stosu, grożąc spalaniem żywcem, jeżeli nie zaprze się swej wiary. Święta za szczególniejszym natchnieniem Ducha świętego wyrwała się oprawcom i skoczyła w płomienie. — W Rzymie męczeństwo św. Aleksandra i jego 38 towarzyszy, którzy przez śmierć zdobyli sobie koronę zwycięską. — W Soli na Cyprze pamiątka św. Ammoniusza i Aleksandra, Męczenników. — W Antiochii pamiątka św. Nicefora, który za panowania cesarza Waleriana zyskał koronę męczeńską przez ścięcie mieczem. — W Lemele w Afryce pamiątka św. Prymu-

s a i D o n a t a, diakonów, którzy broniąc ołtarzy w kościele, zostali zabici przez heretyckich donatystów. — W klasztorze Fontanella uroczystość św. **A n s b e r t a**, biskupa z Rouen. — W Kanosie w Apulii uroczystość św. **S a b y**, Wyznawcy i biskupa.

DNIA 10 LUTEGO w Monte Cassino uroczystość św. **S c h o l a s t y k i**, Dziewicy, siostry św. Benedykta opata, który jej duszę w postaci gołębicy widział rozstającą się z ciałem i ulatującą do krain niebieskich. — W Rzymie pamiątka św. **Z o t y k a**, **I r e n e u s z a**, **J a c k a** i **A m a n e j u s z a**, Męczenników. — Tamże przy Via Lavicana pamiątka 10 żołnierzy Męczenników. — Także w Rzymie przy Via Appia uroczystość św. **S o t e r i s y**, Dziewicy i Męczenniczki. Według świadectwa św. Ambrożego pochodziła z wysokiego rodu, mimo to z miłości do Chrystusa mało ceniła znaczenie przodków i widoki ziemskiego powodzenia. Ponieważ oparła się wezwaniu ofiarowania bożkom, więc po długich mękach, które zniosła z wytrwałością godną podziwu, została w końcu ścięta mieczem. — W Kampanii pamiątka św. **S y l w a n a**, Wyznawcy i biskupa. — W puszczy Rhodis przy Sienie uroczystość św. **W i l h e l m a**, pustelnika. — W okręgu Rouen pamiątka św. **A u s t r e b e r t y**, Dziewicy, uświetnionej licznymi cudami.

DNIA 11 LUTEGO w Toskanii przy Monte Senario uroczystość **s i e d m i u z a ł o ż y c i e l i z a k o n u** **S e r w i t ó w**, którzy po nadzwyczaj surowym życiu, obfici w zasługi i cuda spokojnie zasnęli w Panu. Podobnie jak za życia spojeni byli duchem prawdziwej braterskości, tak też po śmierci zyskali wspólne uwielbienie. Ojciec św. Leon XIII zaliczył wszystkich w poczet świętych. — W Afryce pamiątka św. **S a t u r n i n a**, kapłana, nadto św. **D a t i w a**, **F e l i k s a**, **A m p e l i u s z a** i **i c h t o w a r z y s z y**, którzy za czasów prześladowania cesarza Dioklecjana schwytani zostali przez oprawców i pod prokunsulem Anolinusem ponieśli

śmierć męczeńską, za to że jak zazwyczaj zgromadzili się w celu obchodzenia św. tajemnic. — W Numidii uroczystość pamiątkowa niezliczonych św. Męczenników, którzy podczas tego prześladowania po okrutnych katuszach zamordowani zostali, ponieważ mimo cesarskiego rozporządzenia nie chcieli wydać Pisma św. — W Adrianopolu dzień śmierci św. Lucjusza i jego towarzyszy za czasów cesarza Konstancjusza; z przyczyny arianów musiał on znosić wiele dolegliwości, aż wreszcie zakończył swoje męczeństwo w więzieniu; towarzysze jego, zacni obywatele miejscy, przez arianina Filagriusa skazani zostali na śmierć, ponieważ nie chcieli mieć żadnej styczności z arianami, których krótko przedtem na soborze w Sardyce wykluczono z łona Kościoła. — W Lyonie pamiątka świętego Dezyderyusza, Męczennika i biskupa w Wiennie. — W Rawennie dzień śmierci św. Kalocersa, biskupa i Wyznawcy. — W Mediolanie św. Łazarza, biskupa. — W Kapui św. Kastrenzysa, biskupa. — W Laudon uroczystość św. Seweryna, opata z St. Maurice, na którego modlitwę król Kłodwig uwolniony został od długoletniej choroby. — W Egipcie pamiątka cnotliwego Jonasza, mnicha.

DNIA 12 LUTEGO w Barcelonie w Hiszpanii uroczystość św. Eulalii, Dziewicy, którą za czasów Dioklecjana torturowano, rozszarpano, palono a w końcu do krzyża przybito, czyniąc ją godną pozyskania chwalebnej korony męczeńskiej. — W Afryce pamiątka św. Damiana, żołnierza i Męczennika. — W Kartaginie św. Modesta i Juliana, Męczenników. — W Aleksandrii św. dzieci Modesta i Ammoniusa. — W Antiochii pamiątka św. Melecjusza, biskupa. Za wiarę katolicką kilkakrotnie skazywany na wygnanie, zakończył wreszcie żywot doczesny w Konstantynopolu; święty Jan Chryzostom i Grzegorz z Nazjanzu poświęcili jego cnotliwemu życiu wspańiałe pochwały. — W Konstantynopolu uroczystość św. Anto-

n i u s z a, patriarchy za czasów panowania cesarza Leona VI. — W Weronie dzień śmierci św. G a u d e n t e g o, Wyznawcy i biskupa.

DNIA 13 LUTEGO dzień śmierci świętego A g a b u s a, proroka, którego w Dziejach Apostolskich wspomina św. Łukasz. — W Rawennie męczeństwo św. F u s c j i, Dziewicy, wraz z jej mamką M a u r ą; za czasów Decjusza musiały wycierpieć wiele męczeń, aż w końcu mieczem zostały przebite. — W Melitynie w Armenii pamiątka św. P o l i e u k t a, który w tym samym prześladowaniu za czasów Decjusza po wielokrotnych mękach zdobył sobie koronę męczeńską. — W Lyonie pamiątka św. J u l i a n a, Męczennika. — W Todi św. B e n i g n a, Męczennika. — W Rzymie św. G r z e g o r z a II, papieża, który nieustraszenie wystąpił przeciw nikczemnemu cesarzowi Leonowi Izauryjczykowi, a św. Bonifacego wysłał do szerzenia wiary w Niemczech. — W Angers pochowanie czcigodnego L u c y n i u s z a, który pozyskał wielki rozgłos wskutek swego świątobliwego życia. — W Lyonie uroczystość św. S t e f a n a, biskupa i Męczennika. — W Rieti pamiątka św. S t e f a n a, opata, wsławionego szczególnie cnotą cierpliwości; jak opowiada św. Grzegorz, przy jego zgonie pojawiły się niebiańskie duchy, które widziały także osoby otaczające jego łożo. — W Prato w Toskańii uroczystość św. K a t a r z y n y z R i c c i, dominikanki; wskutek wielu niebiańskich darów, którymi była ozdobiona, Ojciec św. Benedykt XIV policzył ją w poczet świętych; dzień jej skonu przypada na 2 lutego, uroczystość przełożono jednak na dzisiaj.

DNIA 14 LUTEGO w Rzymie przy Via Flaminia uroczystość św. W a l e n t e g o, kapłana, który za panowania cesarza Klaudiusza dokonał wielu cudownych uleceń i swą nauką wielu nawrócił do prawdziwej wiary; srogo męczony, został w końcu ścięty. — Również w Rzymie męczeństwo św. W i t a l i s y, F e l i k u l i i Z e n o n y. — W Terni pamiątka św. W a l e n t e

g o, biskupa; ponieważ stanowczość jego mimo długotrwałego biczowania i kaźni w niczym się nie zmieniła, został na rozkaz prefekta miejskiego Placyda w nocy wywleczony z więzienia i ścięty. — Tamże pamiątka św. Prokulusa, Efebusa i Apoloniusza; odprawiając w nocy nabożeństwo przy relikwiach św. Walentego, zostali uwięzieni na rozkaz konsula i pości-nani. — W Aleksandrii uroczystość św. Bassusa, Antoniego i Protolikusa, Męczenników, których utopiono w morzu. — Tamże pamiątka św. Cyryona, kapłana, Bossiana, lektora, Agatona, egzorcysty, i św. Mojżesa, którzy przez spalenie osiągnęli chwałę niebieską. — Podobnie święci Dionizjusz i Ammoniusz, Męczennicy, których głowy padły pod mieczem kata. — W Rawennie uroczystość św. Eleuchadiusa, biskupa i Wyznawcy. — W Bitynii pamiątka św. Auksencjusza, opata. — W Sorento uroczystość św. Antoniego, opata, który po zniszczeniu przez Longobardów klasztoru Monte Cassino uszedł do pobliskiej puszczy i tam zakończył swój świątobliwy żywot; relikwie jego wciąż jeszcze posiadają moc cudotwórczą, zwłaszcza przy opętanych.

DNIA 15 LUTEGO w Brescji śmierć męczeńska św. Faustyna i Jowity, którzy za panowania cesarza Adriana w chwalebnej walce za wiarę chrześcijańską zdobyli sobie palmę zwycięstwa. — W Rzymie pamiątka św. Kratona, który wraz z małżonką i domownikami ochrzczony został przez św. Walentego, biskupa, a wkrótce potem zdobył sobie koronę męczeńską. — W Terni uroczystość św. Agapy, Panny i Męczenniczki. — Również męczeństwo św. Saturnina, Kastulusa, Magnusa i Lucjusza. — W Vaison we Francji dzień śmierci św. Kwini-diusza, o którego świątobliwości świadczyły liczne cuda, którymi po jego śmierci Pan Bóg go uczył. — W Kapui pamiątka św. Dekoroza, biskupa i Wyznawcy. — W prowincji Walerii św. Sewerusa, kapła-

na, który według podania św. Grzegorza za pomocą leż powołał zmarłego do życia. — W Antiochii św. J ó z e f a, diakona. — W Owernii uroczystość św. G e o r g i i, Dziewicy.

DNIA 16 LUTEGO śmierć świętego **O n e z y m a**, o którym w liście swym do Filemona pisze św. Paweł apostoł. Przez tego apostoła wyświęcony na biskupa jako następcę św. Tymoteusza i przeznaczony na kaznodzieję, później został uwięziony i powleczony do Rzymu, gdzie go za wiarę ukamienowano. Jego święte ciało nasamprzód pochowano w Rzymie, później zaś przeniesiono do miasta, w którym był biskupem. — W Kume w Kampanii przeniesienie relikwii św. **J u l i a n n y** z Nikomedii, Dziewicy. Za panowania cesarza Maksymiana okrutnie dręczona, nasamprzód przez swego pogańskiego ojca Afrykanusa, a następnie przez namiestnika Ewilażjusza, po wielokrotnych katuszach wrzucona do więzienia, musiała tam walczyć ze złym duchem; w końcu skazana została na ścięcie, poprzednio jeszcze bohatersko przetrwawszy próbę ognia i roztopionego ołowiu. — W Egipcie śmierć męczeńska św. **J u l i a n a** i 5000 **t o w a r z y s z y**. — W Cezarei i Palestynie uroczystość św. **E l i a s z a**, **J e r e m i a s z a**, **I z a j a s z a**, **S a m u e l a** i **D a n i e l a** z Egiptu, którzy dobrowolnie ofiarowali pomoc Wyznawcom skazanym do ciężkich robót do kopalń w Cylicji, a po ich powrocie schwytani przez namiestnika Firmiliana za panowania cesarza Galeriusza Maksymiana, okrutnie byli męczeni i w końcu przez ścięcie zdobyli sobie koronę męczeńską. Po nich uwięzieni zostali św. **P o r f i r i u s z**, sługa św. Pamfila, Męczennika, i św. **S e l e u k u s** z Kapadocji. Obydwaj w różnych walkach i męczarniach okazali się stałymi, po czym jednego z nich skazano na śmierć przez spalenie, a drugiego ścięto; w ten sposób obydwoj zdobyli sobie palmę zwycięstwa. — W Arezzo w Toskanii pamiątka świętego **G r z e g o r z a X**, papieża, który będąc archidiaconem w Leodium, wyniesiony został do

godności papieskiej. W czasie swego szczęśliwego pontyfikatu załagodził grecką schizmę na 2. soborze w Lyonie, usunął niesnaski chrześcijańskich obozów i starał się o pozyskanie z powrotem świętych miejsc. — W Brescji pamiątka św. **F a u s t y n a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 17 LUTEGO w Rzymie męczeństwo św. **F a u s t y n a**, za którym jeszcze 44 **t o w a r z y s z y** podażyło po koronę niebieską. — W Persji dzień zgonu św. **P o l i c h r o n i u s a**, biskupa babilońskiego, któremu za czasów decjańskiego prześladowania twarz potłuczono kamieniami; oddał Panu ducha z rozpostartymi ramionami i oczyma wzniesionymi ku Niebu. — W Konkordii śmierć męczeńska św. **D o n a t a**, **S e k u n d i a n u s a** i **R o m u l u s a**, jako też 68 **t o w a r z y s z y**. — W Cezarei w Palestynie pamiątka starca **T e o d o l u s a**, który należał do gospodarstwa namiestnika Firmiliana; zachęcony przykładem Męczenników, wyznawał niezachwianie swą wiarę w Chrystusa i przez śmierć na krzyżu zdobył sobie chwalebna palmę zwycięstwa. — Tamże męczeństwo św. **J u l i a n a** z Kapadocji; ponieważ całował relikwie św. Męczenników, oskarżono go, że jest chrześcijaninem, po czym sędzia skazał pobożnego wyznawcę na powolną śmierć przez ogień. — W obwodzie Teronanne uroczystość św. **S y l w i n a**, biskupa tuluskiego. — W Szkocji pamiątka św. **F i n t a n u s a**, kapłana i Wyznawcy. — We Florencji pamiątka świętego **A l e k s j u s z a F a l k o n i e r i**, jednego z siedmiu założycieli zakonu Serwitów, który w wieku 110 lat przy zgonie uszczęśliwiony został obecnością Zbawiciela i aniołów świętych.

DNIA 18 LUTEGO w Jerozolimie dzień zgonu św. **S z y m o n a**, biskupa, który według podania był synem Kleofasa, a więc bliskim krewnym Zbawiciela. Po śmierci świętego Jakuba wyświęcony na biskupa, za panowania Trajana po wielokrotnych mękach został skazany na śmierć. Wszyscy obecni, a nawet sędzia, nie mogli się dosyć nadziwić, że starzec 120-letni z taką od-

wagą i wytrwałością zdołał znieść wszelkie katusze a w końcu ponieść śmierć męczeńską na krzyżu. — Przy Ostii pamiątka śmierci męczeńskiej św. **M a k s y m a i K l a u d i u s z a**, jako też jego małżonki **P r e p e d i g n y** wraz z synami **A l e k s a n d r e m i K u t i a s e m**, najznakomitszej szlachty. Schwytani na rozkaz Dioklecjana, zostali najpierw zesłani na wygnanie, a w końcu spaleni na stosie. Szczątki ich wrzucone do Tybru chrześcijanie starannie wyłowili z nurtów i złożyli je pod miastem na wieczny spoczynek. — W Afryce śmierć męczeńska św. **L u c j u s z a**, **S y l w a n a**, **R o t u l u s a**, **K l a s y k u s a**, **S e k u n d y n a**, **F r u k t u l u s a i M a k s y m a**. — W Konstantynopolu pamiątka św. **F l a w i a n a**, patriarchy, który wskutek obrony wiary świętej w Efezie został poraniony przez stronników nikezemnego Dioskora, a potem zesłany na wygnanie, gdzie po trzech dniach zakończył żywot. — W Toledo uroczystość św. **H e l a d i u s z a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 19 LUTEGO w Rzymie dzień zgonu św. **G a b i n u s a**, kapłana i Męczennika, który po długotrwałej i uciążliwej kaźni w spokoju oddał Panu ducha. — W Afryce pamiątka św. Męczenników **P u b l i u s z a**, **J u l i a n a**, **M a r c e l l u s a i i c h t o w a r z y s z y**. — W Palestynie pamiątka św. **m n i c h ó w i w i e r n y c h**, którzy za czasów saraceńskiego wodza Alemundara za wiarę chrześcijańską w okrutny sposób zostali pomordowani. — W Jerozolimie uroczystość św. **Z a m b d a s a**, biskupa. — W Solonie na Cyprze św. **A u x i b i u s z a**, biskupa. — W Benewencie uroczystość św. **B a r b a t u s a**, biskupa, który jaśniejąc świętobliwością zdołał wodza Longobardów wraz z jego ziomkami pozyskać wierze katolickiej. — W Mediolanie pamiątka św. **M a n s w e t a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 20 LUTEGO w Tyrze w Fenicji **g r o m a d a M ę c z e n n i k ó w**, których liczba jedynie wszechwiedzy Boga jest wiadoma. Śmierć męczeńską zadał im do-

wódca Weturius za czasów dioklecjańskiego prześladowania, a poprzednio wycierpieli rozliczne katusze i męki. Nasamprzód szarpano ich biczami, następnie rzucono na pożarcie dzikim bestiom, które jednak ich nie tknęły, aż wreszcie ciśnięci zostali w płomienie, gdzie też ponieśli okrutną śmierć. Chwalebne męczeństwo rzeczonej gromady zachęciło do zwycięstwa biskupów T y r a n n i o n a, S y l w a n a, P e l e u s a i N i l u s a z Z e n o b i u s z e m, kapłanem, którzy po chwalebnej walce razem z drugimi zdobyli palmę męczeństwa. — Na Cyprze pamiątka św. P o t a m i u s z a i N e m e z j u s z a. — W Konstantynopolu uroczystość św. E l e u t e r i u s z a, biskupa i Męczennika. — W Persji dzień zgonu św. S a d o t a, biskupa, z 128 t o w a r z y s z a m i, którzy wzbraniając się od poklonienia słońcu, zdobyli wspaniałą koronę zwycięstwa przez okrutną śmierć za panowania króla Sapora. — W Katanii na Sycylii uroczystość św. L e o n a, biskupa, wsławnego cnotliwym życiem i cudowną działalnością. — Tego samego dnia uroczystość św. E u c h a r i u s z a, biskupa orleańskiego, który tym więcej odznaczał się cudami, czym więcej nieprzyjaciele jego starali się go poniżyć nienawiścią i oszczerstwem. — W Tournay w Belgii pamiątka św. E l e u t e r i u s z a, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 21 LUTEGO na Sycylii dzień śmierci 79 św. M ę c z e n n i k ó w, którzy za panowania cesarza Dioklecjana przez rozmaite męki doznane za wiarę św. zdobyli sobie koronę zwycięstwa. — W Adrumetum w Afryce pamiątka św. Męczenników W e r u l u s a, S e k u n d y n a, S y r y c j u s z a, F e l i k s a, S e r w u l u s a, S a t u r n i n a i F o r t u n a t a, wraz z 16 t o w a r z y s z a m i, którzy za czasów prześladowania wiary katolickiej przez ariańskich Wandalów zdobyli palmę męczeńską. — W Scytopolis w Palestynie uroczystość S e w e r i a n a, biskupa i Męczennika. — W Damaszku pamiątka św. P i o t r a z M a j u m y, który zamordowany został przez fanatycznych Arabów, ponie-

waż zawołał do nich: „Każdy, który nie przyjmie wiary katolickiej, zostanie potępiony jak Mahomet, wasz fałszywy prorok!“ — W Rawennie pamiątka św. M a k s y m i a n a, biskupa i Wyznawcy. — W Metz uroczystość św. F e l i k s a, biskupa. — W Brescji pamiątka św. P a t e r i u s z a, biskupa.

DNIA 22 LUTEGO Stolicy św. P i o t r a w Antiochii, gdzie wierni najpierw otrzymali nazwę „chrześcijan“. — W Hierapolis we Frygii pamiątka św. P a p i a s z a, biskupa, ucznia św. Jana Ewangelisty i towarzysza św. Polikarpa. — W Salaminie na Cyprze uroczystość św. A r y s t i o n a, który według świadectwa św. Papiasza był jednym z 72 uczniów Pana. — W Arabii pamiątka wielu M ę c z e n n i k ó w, którzy za panowania cesarza Galeriusza Maksymiana w okrutny sposób pomordowani zostali. — W Aleksandrii uroczystość św. A b i l i u s z a, drugiego następcy św. Marka na aleksandryjskiej stolicy biskupiej, który wzorowo piastował swój urząd arcykapłański. — W Wiedniu we Francji pamiątka św. P a s c h a z j u s z a, biskupa. — W Kortonie w Toskanii dzień zgonu św. M a ł g o r z a t y, tercjarki franciszkańskiej, której ciało przeszło 6 wieków w cudowny sposób zachowało się od zepsucia; wskutek wielu cudów, którymi je Bóg uświetnił, do dzisiaj doznaje wielkiej czci w owym mieście.

DNIA 23 LUTEGO wigilia przed uroczystością świętego M a c i e j a apostoła *). — W Faency uroczystość św. P i o t r a D a m i a n a, kardynała i biskupa ostyjskiego, któremu papież Leon XII wskutek jego głębokiej nauki i świątobliwości nadał godność Nauczyciela Kościoła. — Pod Sirmium męczeństwo św. S y r e n u s a, Męczennika, który na rozkaz cesarza Maksymiana został schwytany i za wyznanie wiary św. ściety. — Tamże śmierć 72 M ę c z e n n i k ó w, którzy po zwycięskiej walce pośpieszyli do krain niebieskich. —

*) W roku przestępnym nie wymieniać.

W Rzymie pamiątka św. **P o l i k a r p a**, kapłana, który wraz z św. Sebastianem bardzo wielu nawrócił do wiary chrześcijańskiej i zachęcał do chwalebnej śmierci męczeńskiej. — W Astordze pamiątka św. **M a r t y**, Dziewicy, którą umęczono za czasów Decjusza i prokonsula Paternusa. — W Konstantynopolu męczeństwo św. **Ł a z a r z a**, mnicha, któremu za wyrób obrazów świętych na rozkaz obrazoburcy Teofila po długotrwałych mękach spalono rękę; cudownie uzdrowiony w dalszym ciągu wykonywał obrazy, aż w końcu spokojnie zasnął w Panu. — W Brescji pamiątka św. **F e l i k s a**, biskupa. — W Sewilli w Hiszpanii uroczystość św. **F l o r e n c j u s z a**, Wyznawcy. — W Todi pamiątka św. **R o m a n y**, Dziewicy, która ochrzczona przez św. Sylwestra, papieża, w pewnej pieczarze wiodła pobożny żywot pustelniczy i wsławiona cudami dostała się do Nieba. — W Anglii uroczystość św. **M i l b u r g i**, Dziewicy, córki króla Merwalda z Mercien.

DNIA 24 LUTEGO (w roku przestępnym) wigilia przed uroczystością św. **M a c i e j a** apostoła. — Także pamiątka bardzo wielu **M ę c z e n n i k ó w**, **W y z n a w c ó w** i **D z i e w i c**.

DNIA 24 LUTEGO (w roku przestępnym 25 l u t e g o) w Palestynie dzień zgonu św. **M a c i e j a** apostoła. Po Wniebowstąpieniu Pańskim wybrali go apostołowie za pomocą losowania w miejsce zdrajcy Judasza; potem poniósł śmierć męczeńską za głoszenie Ewangelii świętej. — W Rzymie pamiątka św. **P r y m i t y w y**, Męczenniczki. — W Cezarei w Kapadocji uroczystość św. **S e r g i u s z a**, którego akta męczeństwa do dzisiaj jeszcze są zachowane. — W Afryce męczeństwo św. **M o n t a n u s a**, **L u c j u s z a**, **J u l i a n a**, **W i k t o r y k a**, **F l a w i a n a** i ich towarzyszy, uczniów św. Cypriana, którzy chwalebnie triumfowali za czasów cesarza Waleriana. — W Rouen śmierć męczeńska św. **P r e t e k s t a t a**, biskupa. — W Trewirze pamiątka św. **M o d e s t a**, biskupa i Wyznawcy.

— W Anglii pamiątka św. E d i l b e r t a, króla kentyjskiego, którego św. Augustyn, biskup, pozyskał dla wiary chrześcijańskiej. — W Jerozolimie pierwsze odnalezienie głowy świętego Przesłańca Pana naszego i Zbawiciela.

DNIA 25 LUTEGO (w roku przestępnym 26 lutego) w Egipcie męczeństwo św. Wiktoryna, Wiktora, Nicefora, Klaudiana, Dioskora, Serapiona i Papiasza za panowania cesarza Numeriana; dwóch pierwszych ścięto po długotrwałych i okrutnych męczarniach, które mężnie wytrwali; Nicefora zwolna rozéwiartowano, gdy katusze na żarzącym się ruszcie chwalebnie przetrwał; Klaudiana i Dioskora spalono na stosie, a Serapiona i Papiasza ścięto mieczem. — W Afryce pamiątka św. Męczenników Donata, Justa, Herenasa i ich towarzyszy. — W Rzymie dzień zgonu św. Feliksa III, papieża, pradziada św. Grzegorza Wielkiego. — W Konstantynopolu uroczystość św. Tarazjusza, patriarchy, odznaczającego się głęboką mądrością i świętobliwym życiem; papież Hadrian I wystosował doń pismo obronne w sprawie czei obrazów, które jeszcze istnieje. — W Nazjanzie pamiątka św. Cezariusza, brata św. Grzegorza Teologa; świadczy on, że widział brata swego wśród orszaku Błogosławionych.

DNIA 26 LUTEGO (w roku przestępnym 27 lutego) w Perge w Pamfilii uroczystość św. Nestora, biskupa. W czasie prześladowania za panowania Decjusza modlił się dzień i noc o opiekę trzody Chrystusowej; schwytany, wyznał z cudowną szczerością swą wiarę, za co namiestnik Pollio skazał go na okrutne tortury. Gdy mimo to nie wyrzekł się Chrystusa, kazał go sędzia przybić do krzyża, skąd jako zwycięzca dostał się do krainy niebieskiej. Świętego Nestora poprzedzili w chwalebnej śmierci męczeńskiej święci Papiasz, Diodor, Konon i Klaudian. — W Alek-

sandrii pamiątka patriarchy św. **A l e k s a n d r a**, następcy św. Piotra, biskupa. Wykluczył on kapłana Ariusza ze wspólności Kościoła, ponieważ ten mimo najwięcej przekonywujących dowodów trwał w swym bezbożnym błędnowierstwie, a następnie potępił go na soborze nicejskim razem z 318 innymi biskupami. — W Bolonii pamiątka świętego **F a u s t y n i a n a**, biskupa, który swój kościół w czasie prześladowań dioklecjańskich za pomocą siły żywego słowa nie tylko potęgował, ale także powiększył. — W Gazie w Palestynie uroczystość św. **P o r f i r i u s z a**, biskupa, który wskutek zburzenia bożka Marnasa i jego świątyni za panowania cesarza Arkadiusza wiele musiał wycierpieć przykrości, aż w końcu zasnął spokojnie w Panu. — W Florencji pamiątka świętego **A n d r z e j a**, biskupa i Wyznawcy. — W okręgu Arcis-sur-Aube we Francji pamiątka św. **W i k t o r a**, do którego uwielbienia przyczynił się św. Bernard swymi pismami.

DNIA 27 LUTEGO (w roku przestępnym 28 lutego) w Rzymie dzień zgonu św. **A l e k s a n d r a**, **A b u n d i u s z a**, **A n t y g o n a** i **F o r t u n a t a**, Męczenników. — W Aleksandrii męczeństwo św. **J u l i a n a**. Ponieważ wskutek podagry nie mógł ani stać, ani chodzić, więc dwu służących zaniósło go przed sędzię; z tych jeden zaparł się wiary, drugi, nazwiskiem **E u n u s**, wytrwał mężnie jak jego pan. Ubiczowano ich za to, a w końcu spalono na stosie ku zabawie tłumu. Ponieważ jeden z żołnierzy, imieniem **B e z a s**, chciał ich obronić przed szyderstwem pospólstwa, więc przed sędzią obwołano go jako chrześcijanina, a gdy mężnie wyznał swą wiarę, ścięto go mieczem. — W Sewilli dzień zgonu św. **L e a n d r a**, biskupa, za którego staraniem i nauczaniem przy pomocy króla Rekareda udało się Gotów zachodnich nakłonić do porzucenia ariańskiego błędnowierstwa i przyjęcia z powrotem wiary katolickiej. — W Konstantynopolu pamiątka św. **B a z y l e g o** i **P r o k o p a**, Wyznawców, którzy za pa-

nowania cesarza Leona Izauryjczyka z wielką gorliwością występowali za uwielbianiem obrazów Świętych. — W Lyonie pamiątka św. **Baldomera**, męża Bożego, którego grób został uświetniony wielu cudami.

DNIA 28 LUTEGO (w roku przestępnym 29 lutego) w Rzymie dzień zgonu św. **Makariusza**, **Rufina**, **Justa** i **Teofila**, Męczenników. — W Aleksandrii męczeństwo świętych **Cerealis**, **Populusa**, **Kajusa** i **Serapiona**. — Tamże pamiątka św. **Kapłanów** i **Diakonów**, jako też wielu innych, którzy podczas zarazy za panowania cesarza Waleriana chorym oddawali przysługi miłosierdzia, aż sami dotknięci zarazą oddali Bogu ducha. Wierni czczą ich jako Męczenników. — W okręgu Lyonu pochowanie zwłok św. **Romana**, opata, który żył tam jako pustelnik, a zdobny cnotami i cudami był wzorem wielu mnichów. — W Pawii przeniesienie z Sardynii relikwii św. **Augustyna**, biskupa, do czego z wielką gorliwością przyczynił się król Longobardów **Luitprand**.

MARZEC

DNIA 1 MARCA w Rzymie pamiątka 260 Męczenników, którzy za czasów cesarza **Klaudiusza**, nie chcąc się zaprzeć wiary św., zrazu skazani zostali na zakopanie w piasku przy **Porta Salaria**, a później w amfiteatrze zostali zastrzeleni przez żołnierzy. — Również dzień śmierci św. Męczenników **Leona**, **Donata**, **Abundancjusza** i **Nicefora** z 9 towarzyszami. — W Marsylii św. **Hermesa** i **Hadriana**, Męczenników. — W Heliopolis św. **Eudoksji**, która ochrzczona przez biskupa **Teodota**, za czasów **trajańskiego** prześladowania chrześcijan na rozkaz namiestnika **Wincentego** została ścięta, przez co otrzymała koronę męczeńską. — Tego samego dnia św. **An**

t o n i n y, która wskutek szydzenia z bożków za czasów dioklecjańskiego prześladowania, po wielokrotnych męczarniach została włożona do worka i w pobliżu miasta Cea wrzucona do bagna. — Pod Kaiserswörth św. S u i t b e r t a, biskupa, który za pontyfikatu papieża Sergiusza krzewił wiarę między Fryzjczykami, Batawami i innymi plemionami germańskimi. — W Angers św. A l b i n a, biskupa i Wyznawcy, który odznaczał się cnotami i świętobliwym życiem. — W okręgu Le Mans św. S y w i a r d a, opata. — W Perugii przeniesienie świętego H e r c u l a n a, biskupa, którego król Gotów Totilas kazał ścinać. Ojciec św. Grzegorz donosi, że gdy w 40 dni po śmierci otworzono grób biskupa, znaleziono ciało zrosnięte z głową i nienaruszone, jakby nigdy przez miecz nie było dotknięte.

DNIA 2 MARCA w Rzymie przy Via Latina męczeństwo św. J o w i n u s a i B a z y l e u s z a za panowania cesarza Waleriana i Gallienusa. — Również w Rzymie wielu św. M ę c z e n n i k ó w, którzy długo torturowani za panowania cesarza Aleksandra i prefekta miejskiego Ulpiana, w końcu zostali skazani na śmierć. — W Porto św. Męczenników P a w ł a, H e r a k l i u s z a, S e k u n d y l i i J a n u a r i i. — W Cezarei w Kapadocji św. Męczenników L u c j u s z a, A b s a l o n a i L o r g i u s z a, z których pierwszy był biskupem. — W Kampanii pamiątka 80 św. M ę c z e n n i k ó w, których Longobardowie w straszny sposób pomordowali, ponieważ wzbraniłi się spożycia mięsa ofiarowanego bożkom. — W Rzymie świętego S y m p l i c j u s z a, papieża i Wyznawcy. — W Anglii św. C e a d d a, biskupa z Lithfield, którego cnotliwy żywot z uznaniem wspomina święty Beda.

DNIA 3 MARCA w Cezarei w Palestynie męczeństwo św. M a r i n u s a, żołnierza, i A s t e r i u s z a, senatora; działo się to za czasów prześladowania Waleriana. Marinus, przez innych żołnierzy ogłoszony chrześcijaninem, wyznał przed sędzią otwarcie swą wiarę, za

co go święto mieczem. Gdy później Asteriusz martwe ciało żołnierza obwinął w płaszcz, aby je pochować, za takie uczczenie Męczennika sam dostąpił chwały ofiarowania życia swego za Jezusa Chrystusa. — W Hiszpanii dzień śmierci św. **H e m i t e r i u s z a i C h e l i d o n i u s z a**, Męczenników; obydwaj jako żołnierze byli na kwaterze w Leonie, gdy wybuchło prześladowanie. Natychmiast udali się do Kalahorry, aby wyznać że są chrześcijanami, gdzie też po wielorakich katuszach zdobyli sobie palmę męczeńską. — Tego samego dnia pamiątka św. Męczenników **F e l i k s a**, **L u c i o l u s a**, **F o r t u n a t a**, **M a r c j i i i c h t o w a r z y s z y**. — Również św. **K l e o n i k a**, **E u t r o p i u s z a i B a z y l i s k u s a**, żołnierzy, którzy prześladowanie maksymiańskie przez śmierć na krzyżu chwalebnie zwyciężyli. — W Breseji św. **T y c j a n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Bambergu św. **K u n e g u n d y**, cesarzowej; zamężna z św. **H e n r y k i e m**, za jego przyzwoleniem zachowała dziewiczość w stanie małżeńskim; zasłużony swój żywot zakończyła spokojnie w Panu i uświętniona została wielu cudami.

DNIA 4 MARCA w Wilnie na Litwie pamiątka św. **K a z i m i e r z a**, syna króla polskiego Kazimierza III; w poczet świętych zaliczył go papież Leon X. — W Rzymie przy Via Appia dzień śmierci św. **L u c j u s z a I**, papieża. Za czasów cesarza Waleriana zesłano go za wyznawanie wiary chrześcijańskiej na wygnanie; później za sprawą Bożą pozwolono mu wrócić do swej owczarni, aż w końcu został święty po licznych walkach z heretykami nowacjanami. Święty Cyprian darzy go jak najzaciejszymi pochwałami. — Przy tej samej Via Appia pochowanie 900 M ę c z e n n i k ó w w katakumbach św. Cecylii. — Tego samego dnia urzędnika pałacowego **K a j u s a**, którego razem z 27 t o w a r z y s z a m i wrzucono do morza. — W Nikomedii świętego **H a d r i a n a**, Męczennika, wraz z 23 t o w a r z y s z a m i, którym za panowania cesarza Dioklecjana połama-

no członki. Pamiątkę św. Hadriana obchodzą przeważnie 8 września, albowiem właśnie w tym dniu jego relikwie przeniesione zostały do Rzymu. — Tamże męczeństwo św. Archelausa, Cyryla i Focjusza. — W Chersonesie męczeństwo św. Bazylisza, Eugeniusza, Agatodorusa, Elpidiusza, Eteriusza, Kapito, Efrema, Nestora i Arkadiusza, biskupów.

DNIA 5 MARCA w Antiochii dzień zgonu św. Fokasa, Męczennika, który po wielu katuszach i mękach cierpliwie dla Imienia Jezusa zniesionych, odniósł nad starym węzem świetne zwycięstwo, jeszcze do dzisiaj mieszkańcom owej okolicy szczególnym cudem się objawiające. Jeżeli bowiem ktoś ugryziony przez węża pełen wiary dotknie się bramy bazyliki Męczennika, natenczas trucizna natychmiast traci swą moc, a ugryziony odzyskuje zdrowie. — W Cezarei w Palestynie św. Hadriana, Męczennika, którego namiestnik Firmilian w czasie prześladowania dioklecjańskiego za wyznawanie wiary Chrystusowej lwom rzucić kazał; w końcu przez ścięcie mieczem zdobył sobie wieczną koronę zwycięstwa. — Tego samego dnia męczeństwo św. Euzebiusza, urzędnika pałacowego wraz z 9 towarzyszami. — W Cezarei w Palestynie św. Teofila, biskupa, który za panowania cesarza Sewera odznaczał się mądrością i nienagannym życiem. — W Palestynie nad brzegami Jordanu św. Gerazyma, pustelnika, który za panowania cesarza Zenona był w wielkim poważaniu. — W Neapolu pochowanie św. Jana Józefa od Krzyża, z zakonu bosych Braci Mniejszych św. Piotra z Alkantary; założył on włoską gałąź tej kongregacji i był jej pierwszym prowincjałem. Postępując w ślad za świętym Franciszkiem z Assyżu i Piotrem z Alkantary, stał się ozdobą zakonu serafickiego; Grzegorz XVI zaliczył go w poczet świętych.

DNIA 6 MARCA w Nikomedii dzień zgonu św. Wiktora i Wiktoryna, Męczenników, którzy

równocześnie z **K l a u d i a n e m** i jego małżonką **B a s s ą** przez trzy lata wielokrotnie byli więzieni i męczeni; wreszcie wszyscy zakończyli żywot w więzieniu. — W Tortonie świętego **M a r c j a n a**, biskupa i Męczennika, który za panowania Trajana chwalebnie zdobył palmę zwycięstwa. — W Konstantynopolu św. **E w a g r i u s z a**, którego lud wybrał biskupem za panowania cesarza Walensa. Ten zesłał go na wygnanie, gdzie biskup oddał ducha Bogu. — Na Cyprze św. **K o n o n a**, Męczennika z czasów prześladowania za panowania cesarza Decjusza. — Również śmierć bohaterska 42 **M ę c z e n n i k ó w**, których z Amorio powleczono do Syrii, gdzie po chwalebnej walce zwycięsko osiągnęli palmę męczeńską. — W Bolonii św. **B a z y l e g o**, biskupa, który wyświęcony przez św. Sylwestra, papieża, świątobliwie kierował powierzonym sobie kościołem, zarówno dobrym słowem, jak przykładem. — W Barcelonie w Hiszpanii św. **O l e g a r i u s z a**, który zrazu był kanonikiem, potem biskupem rzeczzonego miasta, a w końcu arcybiskupem Tarragony. — W pobliżu Gandawy we Flandrii św. **K o l e t y**, Dziewicy, która nasamprzód żyła w III zakonie św. Franciszka, następnie zaś Duchem Bożym powodowana wiele żeńskich klasztorów drugiego zakonu nakłoniła do pierwotnej ścisłości; w końcu zdobna nadzwyczajnymi enotami i uświętniona niezliczonymi cudami, po śmierci przez papieża Piusa VII policzona została w poczet Świętych Pańskich.

DNIA 7 MARCA w klasztorze Fossanuova pod Terracina świętego **T o m a s z a z A k w i n u**, Nauczyciela Kościoła i Wyznawcy. Dla jego świątobliwego życia i wielkiego teologicznego wykształcenia Leon XIII ogłosił go patronem wszystkich szkół katolickich. — W Tuburbium w Maurytanii uroczystość św. **P e r p e t u y i F e l i c y t y**, Męczenniczek; ostatnia z nich była brzemienna i dlatego według prawa musiano czekać rozwiązania. Gdy ją rzucono dzikim zwierzętom na pożarcie, była pełna radości. Wraz z nią cierpieli **R e**

w o k a t u s, S a t u r n i n u s i S e k u n d o l u s; ostatni z nich zmarł w więzieniu, natomiast pozostałych rzucono dzikim zwierzętom. — W Cezarei w Palestynie męczeństwo św. K u b u l u s a, towarzysza św. Hadriana; dwa dni po jego śmierci rozszarpany został przez lwy, a potem jeszcze ścięty. Był to ostatni Męczennik, który w tym mieście zdobył koronę męczeńską. — W Nikomedii św. T e o f i l a, biskupa, który za obronę obrazów świętych zesłany został na wygnanie, gdzie też żywot zakończył. — W Peluzjum w Egipcie św. P a w ł a, biskupa, który z tej samej przyczyny zakończył żywot na wygnaniu. — W Brescji św. G a u d i o z u s a, biskupa i Wyznawcy. — W Tebaidzie św. P a w ł a P r o s t o d u s z n e g o.

DNIA 8 MARCA w Granadzie w Hiszpanii św. J a n a B o ż e g o, założyciela zakonu Braci Miłosierdzia. Odznaczył się on wielką łagodnością wobec ubogich i całkowitym zaparciem się siebie. Ojciec święty Leon XIII ogłosił go patronem wszystkich szpitali i chorych. — W Antinous w Egipcie dzień zgonu św. F i l e m o n a i diakona św. A p o l o n i u s z a; schwytani i zaprowadzeni przed sędziego, obydwaj stanowczo się wzbraniли ofiarę złożyć bożkom, za co przewiercono im pięty i wleczono przez miasto, aż w końcu męczeństwo swe zakończyli pod mieczem katowskim. — Tamże męczeństwo namiestnika św. A r i a n a i św. T e o t y k a z trzema innymi. Wszyscy na rozkaz sędziego zostali utopieni w morzu. Ich święte ciała przyniesione zostały na brzeg przez delfiny. — W Nikomedii świętego K w i n k t i l i s a, biskupa i Męczennika. — W Kartago diakona P o n c j u s z a, który razem z biskupem św. Cyprianem aż do jego śmierci męczeńskiej dzielił życie wygnańcze, zostawiając po sobie wspaniały opis żywotu św. Cypriana i jego męczeństwa. On sam w swych utrapieniach bez ustanku chwalił Pana i zdobył sobie koronę żywota wiecznego. — W Afryce biskupa św. C y r y l a, św. R o g a t u s a, F e l i k s a i drugiego

R o g a t u s a; także św. **B e a t y**, **H e r e n i i** i **F e l i c y t y**, jako też św. **U r b a n a**, **S y l w a n a** i **M a m i l u s a**. — W Toledo w Hiszpanii pochowanie św. **J u l i a n a**, biskupa i Wyznawcy, który zasłynął przez świętobliwość swego żywota, jako też przez swą głęboką naukę. — W Anglii św. **F e l i k s a**, biskupa, który Anglosasów nawrócił do wiary chrześcijańskiej.

DNIA 9 MARCA w Rzymie św. **F r a n c i s z k i**, wdowy, wielce szanowanej wskutek świętobliwego życia i cudów, które Pan Bóg przez nią zdziałał. — Pod Sebaste w Armenii zgon 40 **M ę c z e n n i k ó w** z Kapadocji za panowania Licyniusza, a namiestnictwa Agrykolausa. Po długotrwałej i ostrej kaźni potłuczono im kamieniami twarz, później zaś sędzia kazał ich obnażyć i podczas najostrzejszej pory zimowej przez noc wystawić na zamarzniętym jeziorze, wskutek czego popękała im skóra na ciele. Na pół martwym połamano kości, czyniąc ich uczestnikami chwały męczeńskiej. Święty Bazyli i inni Ojcowie Kościoła szczególnie wychwalają w swych pismach odwagę i stateczność ich przywódców, **C y r i o n a** i **K a n d y d a**; uroczystość tych Męczenników obchodzi się dnia następnego. — W Nyssie pochowanie św. **G r z e g o r z a**, biskupa, brata św. Bazylego Wielkiego; mąż znakomitej nauki, pozbawiony został stolicy biskupiej przez ariańskiego cesarza Walensa. — W Barcelonie w Hiszpanii świętego **P a c j a n a**, biskupa, który zasłynąwszy świętobliwym życiem jako też potęgą wymowy, za panowania cesarza Teodozjusza w sędziwym wieku zakończył żywot doczesny. — W Bolonii św. **K a t a r z y n y**, Dziewicy z zakonu Klarysek.

DNIA 10 MARCA w Sebaste w Armenii uroczystość 40 **M ę c z e n n i k ó w**. — W Apamei we Frygii dzień zgonu św. **K a j u s a** i **A l e k s a n d r a**, Męczenników, którzy według sprawozdania biskupa Apolinarego z Hierapolis, spisane go w księdze do heretyckich Katafrygów, za czasów Marka Antonina i Lucjusza Werusa po chwalebnej walce zyskali palmę zwycięstwa.

— W Persji zgon 42 św. Męczenników. — W Koryncie św. Kodrata, Dionizego, Cypriana, Anektusa, Pawła i Krescencji, którzy za czasów prześladowania Decjusza i Waleriana przez namiestnika Jazona skazani zostali na ścięcie mieczem. — W Afryce męczeństwo św. Wiktora, którego św. Augustyn uczcił mową pochwalną. — W Jerozolimie św. Makarego, biskupa i Wyznawcy, za którego poradą Konstantyn i Helena oczyścili miejsca św. i ozdobili wspaniałymi bazylikami. — W Paryżu pochowanie św. Droktoweusza, opata, ucznia świętego Germana, biskupa. — W klasztorze Bobbio św. Attalasa, opata, obdarzonego mocą cudotwórstwa.

DNIA 11 MARCA w Kartaginie świętego Herakliusza i Zozymusa, Męczenników. — W Aleksandrii męczeństwo św. Kandyda, Piperiona i 20 towarzyszy. — W Laodycei w Syrii św. Trofima i Talusa, Męczenników, którzy za czasów Dioklecjańskiego prześladowania po wielu okrutnych mękach zdobyli koronę wiecznej wspaniałości. — W Antiochii pamiątka bardzo wielu św. Męczenników; na rozkaz cesarza Maksymiana położono niektórych na rozpalonych rusztach, nie na to jednak, aby ich szybko pozbawić życia, ale żeby się powoli smażyli; innych znowu poddano najokrutniejszym torturom i mękom, aż w końcu wszyscy zyskali palmę męczeństwa. — Tak samo św. Gorgoniusza i Firmusa. — W Kordobie św. Eulogiusza, kapłana, którego uznano godnym towarzyszyć w śmierci Męczennikom tego miasta w czasie prześladowania chrześcijan przez Saracenów, zwłaszcza że już przedtem z nimi współzawodniczył zapomocą pism omawiających wiarę naszą św. — W Sardes św. Eutymiusza, biskupa, który za obronę czci obrazów został zesłany przez obrazoburcę cesarza Michała na wygnanie, a w końcu za panowania cesarza Teofila zdobył koronę mę-

czeńską. — W Jerozolimie św. **S o f r o n i u s z a**, patriarchy. — W Mediolanie św. **B e n e d y k t a**, biskupa. — W okręgu Amiens św. **F i r m i n a**, opata. — W Kartaginie św. **K o n s t a n t y n a**, Wyznawcy. — W Babuko w Kampanii św. **P i o t r a**, Wyznawcy, słynnego ze swego cudotwórstwa.

DNIA 12 MARCA w Rzymie św. **G r z e g o r z a**, papieża i wybitnego Nauczyciela Kościoła, który wiele wspaniałych dzieł spełnił i Anglików do wiary chrześcijańskiej nawrócił. Wskutek tego zyskał przydomek „Wielkiego“, jako też „apostola Anglii“. — Także w Rzymie św. **M a m i l i a n a**, Męczennika. — W Nikomedii męczeństwo św. **P i o t r a**; ponieważ jako służący cesarza Dioklecjana otwarcie wypowiedział swe zdanie co do okropnego prześladowania chrześcijan, był na rozkaz cesarza torturowany, długo biczowany, obsypany solą i octem, a w końcu na ruszcie zwolna prażony; w ten sposób udowodnił czynem, że nie tylko imię, ale także wiarę odziedziczył po św. Piotrze. — Tamże św. **E g d u n u s a**, kapłana, z siedmiu towarzysza mi, z których codziennie jednego zabijano, ażeby pozostałych większego strachu nabawić. — W Konstantynopolu św. **T e o f a n a**, który wszystkie swe bogactwa opuścił, aby zostać ubogim zakonnikiem; za obronę świętych obrazów był przez dwa lata więziony przez bezbożnego Leona Armenczyka, a potem zesłany na wygnanie do Samotrake, gdzie wyczerpany na siłach wskutek długotrwałych cierpień ducha wyzionął; jaśniał także wielu cudami. — W Kapui św. **B e r n a r d a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 13 MARCA w Nikomedii dzień śmierci św. Męczenników **M a c e d o n i u s z a**, jego małżonki **P a t r y c j i i** córki **M o d e s t y**. — W Nicei św. **T e u s e t a s a**, Męczennika, wraz z jego synem **H o r r e s e m**, jako też św. **T e o d o r a**, **N i m f o d o r a**, **M a r k i e m** i **A r a b i a**, którzy za wiarę spaleni zostali. — W Hermopolis w Egipcie św. **S a b i u s a**,

Ogłosze
nie

Męczennika, którego po wielokrotnych torturach utopiono w rzece. — W Persji św. **K r y s t y n y**, Dziewicy i Męczenniczki. — W Kordobie św. **R u d e r y k a**, kapłana i św. **S a l o m o n a**, którzy w męczeństwie życie swe oddali Panu. — W Konstantynopolu św. **N i c e f o r a**, patriarchy, nieustraszonego obrońcy starokościelnej nauki i tradycji, czego dowiódł także wobec obrazoburcy Leona Armeńczyka, występując za czcią obrazów Świętych; zesłany wskutek tego na wygnanie, zakończył swój żywot po 14-letnim, uciążliwym męczeństwie. — W Camerino św. **A n s o w i n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Tebaidzie pochowanie świętej **E u f r a z j i**, Dziewicy.

DNIA 14 MARCA w Rzymie na Ager Veranus św. **L e o n a**, biskupa i Wyznawcy. — Tamże uroczystość 47 św. **M ę c z e n n i k ó w**, którzy ochrzczeni zostali przez św. Piotra apostoła, gdy przez dziewięć miesięcy trzymany był w więzieniu mamertyńskim. Chrześcijanie ci ponieśli śmierć męczeńską za czasów Nerona za mężne wyznawanie swej wiary. — W Afryce św. **P i o t r a i A f r o d y z j u s z a**, którzy za czasów wandalckiego prześladowania chrześcijan zyskali chwalebną koronę męczeńską. — W Carre w Mezopotamii patrycjusza św. **E u t y c h i u s z a i j e g o t o w a r z y s z y**, którzy za wiarę chrześcijańską umęczeni zostali przez arabskiego księcia Evelida. — W prowincji Waleria męczeństwo 2 świętych **m n i c h ó w**, którzy przez Longobardów powieszani zostali na drzewie: jeszcze po ich śmierci słyszano jak śpiewali psalmy. — W czasie tego samego prześladowania ścięto także za wyznawanie wiary chrześcijańskiej pewnego **d i a k o n a k o ś c i o ł a M a r s y k i**. — W Halberstadt w Niemczech zgon św. **M a t y l d y**, królowej, matki cesarza Ottona I, odznaczającej się pokorą i cierpliwym poddaniem się.

DNIA 15 MARCA w Cezarei w Kapadocji męczeństwo św. **L o n g i n a**, żołnierza, któremu podobnie jak Panu Jezusowi przebito dzidą lewy bok. — Tegoż dnia

uroczystość św. **A r y s t o b u l a**, ucznia apostolskiego i Męczennika. — W Tessalonice św. **M a t r o n y**, która będąc w służbie u pewnej żydówki, służyła w cichości także Jezusowi i potajemnie chodziła do kościoła, aż ją pewnego razu schwytała na tym jej pani i kazała zabić kijami. — W Egipcie św. **N i k a n d r a**, Męczennika, który w nagrodę za to, że starannie zbierał relikwie św. Męczenników, za czasów Dioklecjana sam zdobył koronę męczeńską. — W Kordobie św. **L e o k r y c j i**, Dziewicy i Męczenniczki. — W Rzymie uroczystość św. **Z a c h a r i a s z a**, papieża, który przez swe roztropne rządzenie Kościołem św. zdobył sobie wiele zasług, a bogaty w cnoty spokojnie zasnął w Panu. — W Rieti św. **P r o b u s a**, biskupa, któremu w godzinie śmierci przyszli z pomocą święci Juwenalis i Eleuteriusz. — W Rzymie św. **S p e c j o z u s a**, którego duszę ulatującą do Nieba widział brat jego.

DNIA 16 MARCA w Rzymie męczeństwo św. **C y r i a k a**; po długim więzieniu oblany był smołą, rozciągnięty na torturach i rozrywany, aż wreszcie razem z **L a r g i e m**, **S m a r a g d e s e m** i 20 t o w a r z y s z a m i na rozkaz Maksymiana został ścięty. Uroczystość tych Świętych bywa obchodzona 8 sierpnia, to jest w dniu, w którym papież św. Marcei przeniósł ich relikwie i z wielką czcią pochował. — W Akwilei pamiątka św. **H i l a r i u s z a**, biskupa i **T a c j a n a**, diakona, którzy za czasów cesarza Numeriana i starosty Beroniusza przechodzili tortury i inne męczarnie, a w końcu razem z świętym **F e l i k s e m**, **L a r g i e m** i **D i o n i z y m** zakończyli swe męczeństwo śmiercią. — W Lykaonii świętego **P a p a s a**, którego z powodu wiary w Chrystusa okrutnie męczono, a potem powieszono na drzewie; drzewo to, dotąd nieurodzajne, od owego czasu zaczęło rodzić owoce. — W Anazarbus w Cylicji św. **J u l i a n a**, Męczennika, który przez starostę Marcjana długo był męczony, a w końcu został włożony do worka z węzami i utopiony w morzu. — W Ra-

wennie św. **A g a p i t a**, biskupa i Wyznawcy. — W **Ko-**
lonii uroczystość św. **H e r i b e r t a**, biskupa. — W
Owernii we Francji złożenie zwłok św. **P a t r y c j u-**
s z a, biskupa. — W **Syrii** św. **A b r a h a m a**, pustel-
 nika, którego żywot opisał św. **Efrem**, diakon.

t. 278 **DNIA 17 MARCA** w Irlandii uroczystość św. **P a-**
t r y c j u s z a, biskupa i Wyznawcy, który tam pierw-
 szy głosił Ewangelię i kraj ten wślawił blaskiem swych
 cnót i cudów. — W **Jerozolimie** św. **J ó z e f a z A r y-**
m a t e i, doradcy i ucznia Zbawiciela, który zwłoki **Je-**
go zdjął z krzyża i złożył w swym nowym grobie. —
 W **Rzymie** św. **A l e k s a n d r a i T e o d o r a**, Mę-
 czenników. — W **Aleksandrii** pamiątka b a r d z o
 w i e l u św. M ę c z e n n i k ó w, którzy zostali
 w okrutny sposób wymordowani przez pogan, gdyż
 wzbraniłi się oddać cześć bożkowi **Serapisowi**. —
 W **Konstantynopolu** św. **P a w ł a**, Męczennika, który
 za obronę obrazów Świętych skazany został na śmierć
 przez spalenie za czasów **Konstantyna Kopronimusa**. —
 W **Chalons** we Francji św. **A g r y k o l i**, biskupa. —
 W **Nivelle** w **Brabancji** świętej **G e r t t r u d y**, **Dziewi-**
cy; mimo iż pochodziła z rodu królewskiego, jednakże
 wzgardziła światem, całe życie ćwiczyła się w dziełach
 doskonałości Boskiej i tak zasłużyła sobie na swego
 Oblubieńca **Niebieskiego Chrystusa**.

DNIA 18 MARCA w **Jerozolimie** pamiątka św. **C y-**
r y l a, patriarchy i Nauczyciela Kościoła; cierpiał on
 wiele prześladowań ze strony arian z powodu swej wiary
 i często był wypędzany z kościoła swego; w końcu zmarł
 spokojnie w **Panu**, wślawiony swą świętością. Wymow-
 ne świadectwo dał jego nieskazitelnej wierze sobór po-
 wszechny w piśmie do papieża **Damazego**. — W **Cezarei**
 w **Palestynie** dzień zgonu św. **A l e k s a n d r a**, bisku-
 pa. Wiedziony tęsknotą do miejsc świętych, przy-
 szedł on z swej ojczystej **Kapadocji**, gdzie był bisku-
 pem, do **Jerozolimy**, i za wyraźną wolą Bożą objął
 rządy po tamtejszym biskupie **Narcyzie**, sędziwym star-

cu. Za czasów Decjusza, już jako czcigodny starzec, zawleczony został do Cezarei i wrzucony do więzienia; tam też zakończył w Panu swój żywot. — W Augsburgu św. **N a r c y z a**, biskupa, który głosił wiarę chrześcijańską najprzód w Recji a potem w Hiszpanii. Nawróciwszy wielu do chrześcijaństwa, otrzymał w końcu palmę męczeństwa razem z **F e l i k s e m**, diakonem, za czasów prześladowania dioklecjańskiego. — W Nikomedii pamiątka 10 000 **M ę c z e n n i k ó w**, którzy zostali pościnani za wyznawanie wiary świętej. — Również św. **T r o f i m u s** i **E u k a r p i u s z**, Męczennicy. — W Anglii uroczystość św. **E d w a r d a**, króla, który zamordowany został przez złość i podstęp swej macochy i wsławiony wielu cudami. — W Luce w Toskanii dzień śmierci św. **F r y g d i a n u s a**, biskupa, który się odznaczał wielką mocą czynienia cudów; uroczystość na jego cześć bywa obchodzona w dniu przeniesienia jego relikwii, 18 listopada. — W Mantui świętego **A n z e l m a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 19 MARCA w Judei dzień zgonu św. **J ó z e f a**, Oblubieńca Najśw. Maryi Panny; papież Pius IX, ulegając prośbom świata katolickiego, ogłosił św. Józefa patronem całego Kościoła. — W Sorencie św. **K w i n k t u s a**, **K w i n k t y l l i**, **K w a r t y l l i** i **M a r k a z 9 t o w a r z y s z a m i**. — W Nikomedii św. **P a n c h a r i u s z a z R z y m u**, który za czasów Dioklecjana został ścięty i tym sposobem pozyskał koronę męczeńską. — Tegoż dnia św. **A p o l o n i u s z a** i **L e o n c j u s z a**, biskupów. — W Gandawie św. **L a n d o a l d u s a**, kapłana z Rzymu, i **A m a n c j u s z a**, diakona; przez św. Marcina papieża posłani do Gandawy celem głoszenia Ewangelii, zostali po swym zgonie wsławieni wielu cudami. — W okolicy Spoleto dzień śmierci błogosł. **J a n a**, męża rzadkiej świętości; przyszedł on ze Syrii do Włoch i zbudował klasztor pod miastem Pinna; tam w ciągu 44 lat przysposobił nader wielu synów

duchownych do służby Pańskiej, aż w końcu bogaty w cnoty zmarł w spokoju.

DNIA 20 MARCA w Judei pamiątka św. **J o a c h i m a**, Ojca Najśw. Panny i Matki Boskiej Maryi; uroczystość na cześć jego obchodzona bywa w niedzielę oktawy Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny. — W prowincji Azji dzień zgonu św. **A r c h i p p a**; działał wspólnie z św. Pawłem apostołem, który o nim wspomina w listach swych do Filemona i Kolossan. — W Syrii św. **P a w ł a**, **C y r y l a**, **E u g e n i u s z a** i ich 4 towarzyszy, Męczenników. — Tegoż dnia św. **F o t y n y**, samarytanka i jej synów **J ó z e f a** i **W i k t o r a**; również św. **S e b a s t i a n a**, dowódcy, św. **A n a t o l i u s z a**, **F o c j u s z a**, **F o t y s y**, **P a r a s c e w y** i **C y r i a k a**, rodzeństwa, którzy z powodu wiary w Chrystusa otrzymali koronę męczeństwa. — W Amizus w Paflagonii pamiątka 7 św. kobiet: **A l e k s a n d r y**, **K l a u d i i**, **E u f r a z j i**, **M a t r o n y**, **J u l i a n n y**, **E u f e m i i** i **T e o d o z j i**, które zostały wymordowane za wyznawanie wiary chrześcijańskiej; ich śladem poszła na śmierć także św. **D e r f u t a** ze swą siostrą. — W Apolonii św. **N i c e t a s a**, biskupa, który życie zakończył na wygnaniu za to, że stawiał w obrobie czci obrazów. — W klasztorze Fontanella św. **W o l f r a m a**, biskupa z Sens, który zrezygnowawszy z swego biskupstwa, zakończył życie jako mnich, wsławiony wielu cudami. — W Anglii złożenie zwłok św. **K u t b e r t a**, biskupa z Lindisfarne, który od młodości aż do zgonu swego świecił czynami cnotliwymi i cudami. — W Sienie w Toskanii św. **A m b r o z j u s z a** z zakonu kaznodziejskiego; świętość życia, moc kazań i cuda uczyniły go sławnym.

DNIA 21 MARCA na Monte Cassino uroczystość św. **B e n e d y k t a**, opata, który cnotliwe życie klasztorne, zanikające podówczas w krajach południowych, na nowo wskrzesił i rozszerzył; jego życie, bogate w cnoty i cuda, opisał św. Grzegorz, papież. — W Aleksandrii

pamiętka św. **Mę c z e n n i k ó w**, którzy za panowania cesarza Konstancjusza i starosty Filagriusza zostali napadnięci w swych kościołach przez arian i pogan i wymordowani. — Tegoż dnia św. **F i l e m o n a i D o m i n a**, Męczenników. — W Katanii św. **B i r r i l l a**, biskupa, który wyświęcony przez samego świętego Piotra, apostoła, nawrócił wielką liczbę pogan do wiary chrześcijańskiej i w podeszłym wieku spokojnie zasnął w Panu. — W Aleksandrii św. **S e r a p i o n a**, pustelnika i biskupa z Tmuis, wygnanego przez rozszalałych arian. Zasłynawszy wielkimi cnotami, przeszedł do lepszego żywota. — W okolicy Lyonu św. **L u p i c y n a**, opata, który zasłynął cnotami i cudami.

DNIA 22 MARCA w Narbonne we Francji dzień zgonu św. **P a w ł a**, biskupa i ucznia apostolskiego, który, jak się zdaje, nie był nikim innym jak prokonsulem Sergiuszem Pawłem, którego ochrzcił apostoł narodów, a w podróży do Hiszpanii zostawił w Narbonne jako biskupa; po dzielnym głoszeniu Ewangelii i cudami wsławiony zmarł w Panu. — W Terracina św. **E p a f r o d y t a**, ucznia apostolskiego, któremu św. Piotr apostoł powierzył w tym mieście godność biskupią. — W Afryce męczeństwo św. **S a t u r n i n a i 9 t o w a r z y s z y**. — Tegoż dnia śmierć męczeńska św. **K a l l i n i k i i B a z y l i s s y**. — W Ancyrze w Galacji św. **B a z y l i k a**, kapłana i Męczennika, który pod panowaniem Juliana Odstępcy po najokropniejszych męczarniach oddał ducha swego Bogu. — W Kartaginie męczeństwo św. **O k t a w i a n a**, archidiakona, z którym zabitych zostało przez Wandalów wiele tysięcy wiernych z powodu wyznawania prawdziwej wiary. Tamże św. **D e o g r a c j a s a**, biskupa, który wykupił wielu więźniów zabranych z Rzymu przez Wandalów i dużo innych dzieł cnotliwych dokonał, aż wreszcie spokojnie zakończył swe życie w Panu. — W Ofimo w Picenum św. **B e n w e n u t a**, biskupa. — W Szwecji uroczystość św. **K a t a r z y n y**, córki św.

Brygidy. — W Rzymie św. **L e i**, wdowy, której cnoty i błogosławiony zgon opisał św. Hieronim. — W Genui św. **K a t a r z y n y**, Wdowy, pełnej wzdargdy świata i wielkiej miłości Boga.

DNIA 23 MARCA w Afryce męczeństwo św. **W i k t o r i a n a**, prokonsula kartagińskiego, i **d w ó c h** **b r a c i** z **A q u a e r e g i a e**; również **d w ó c h** św. **k u p c ó w**, obu nazwiskiem **F r u m e n c j u s z**, którzy według opisu biskupa św. Wiktora otrzymali w Utyce świetne korony zwycięstwa za stałe wyznawanie wiary św. podczas prześladowania chrześcijan za panowania króla Huneryka. — Również św. **F e l i k s a** z **20** **t o w a r z y s z a m i**. — W Cezarei w Palestynie śmierć męczeńska św. **N i k o n a** z **29** **t o w a r z y s z a m i**. — Tak samo gromadka św. Męczenników: **D u m i c j u s z**, **P e l a g i a**, **A k w i l a**, **E p a r c h i u s z** i **T e o d o z j a**. — W Limie w Peru dzień zgonu św. **T u r y b i u s z a**, arcybiskupa, którego działalność około rozszerzania wiary św. i podniesienia karności kościelnej wiele przyniosła owoców; uroczystość jego przypada na 27 kwietnia. — W Antiochii św. **T e o d u l a** kapłana. — W Cezarei św. **J u l i a n a**, Wyznawcy. — W Kampanii świętego **B e n e d y k t a**, zakonnika, który przez Gotów zamknięty w rozpalonym piecu na drugi dzień wyszedł z niego nieuszkodzony.

DNIA 24 MARCA w Rzymie męczeństwo św. **M a r k a** i **T y m o t e u s z a**, którzy za panowania cesarza Antonina zdobyli sobie palmę zwycięstwa. — Tamże świętego **E p i g m e n i u s z a**, kapłana, który podczas Dioklecjańskiego prześladowania chrześcijan, z rozkazu sędziego Turpiusza mieczem ścięty, zyskał koronę męczeństwa. — W Rzymie św. **P i g m e n i u s z a**, kapłana, który wrzucony do Tybru za wyznawanie wiary Chrystusowej, zdobył sobie koronę zwycięstwa pod panowaniem cesarza Juliana Odstępcy. — W Cezarei w Palestynie dzień zgonu św. Męczenników: **T y m o l a u s a**, **D i o n i z e g o**, **P a u z y s a**, **R o m u l u s a**,

A g a p i u s z a, **A l e k s a n d r a** i jeszcze jednego **D i o n i z e g o**, którzy podczas prześladowania Dioklecjańskiego na rozkaz starosty Urbana zostali ścięci i tym sposobem przeszli do chwały wiecznej. — W Maurytanii pamiątka św. braci **R o m u l u s a** i **S e k u n d u s a**, którzy ponieśli śmierć za wiarę Chrystusa. — W Trydencie męczeństwo św. **S z y m o n a**, dziecięcia. W najokrutniejszy sposób zamordowane przez żydów, wsławione zostało wielu cudami. — W **S y n a d z i e** we Frygii pamiątka św. **A g a p i t a**, biskupa. — W Brescji św. **L a t y n a**, biskupa. — W Syrii św. **S e l e u k u s a**, Wyznawcy.

DNIA 25 MARCA uroczystość **Z w i a s t o w a n i a N a j ś w. M a r y i P a n n y**. — W Rzymie męczeństwo św. **K w i r y n a**, Męczennika pod panowaniem cesarza Klaudiusza. Po utracie swych dóbr, po straszliwym więzieniu i częstym biczowaniu został ścięty i wrzucony do rzeki Tybru; ciało jego wyłowili chrześcijanie i pochowali na cmentarzu Poncjana. — Tamże 262 św. **M ę c z e n n i k ó w**. — W Sirmium śmierć męczeńska św. **I r e n e u s z a**, biskupa, który za czasów cesarza Maksymiana przez namiestnika Probusa skazany został najpierw na najokropniejsze męczarnie, a potem, po długim pobycie w więzieniu, ścięty. — W Nikomedii św. **D u l i**, która była w służbie u pewnego oficera; ponieważ nie chciała utracić niewinności, została zabita i tak uzyskała koronę męczeńską. — W Jerozolimie pamiątka świętego **Ł o t r a**, który na krzyżu wyznał Chrystusa i za to usłyszał słowa: „Jeszcze dzisiaj ze Mną będziesz w raju!“ — W Laodycei św. **P e l a g i u s z a**, który za panowania cesarza Walensa został skazany na wygnanie i musiał znosić różne udręczenia za wyznawanie wiary św., w końcu jednak mógł życie spokojnie zakończyć w Panu. — W Pistoii św. **B a r o n c j u s z a** i **D e z y d e r i u s z a**, Wyznawców. — W klasztorze Andrinette na wyspie rzeki Loary uroczystość św. **H e r m e l a n d a**, opata, któ-

rego święte życie potwierdzone zostało przez Boga cudami.

DNIA 26 MARCA w Rzymie przy Via Lavicana dzień zgonu św. **K a s t u l u s a**. Trzykrotnie przesłuchiwany i męczony, okazał niezachwianą stałość w wierze św.; w końcu wrzucono go do wielkiego dołu i zasypano ziemią. Tym sposobem posiadał koronę męczeńską. — Tamże gromadki św. Męczenników: **P i o t r a**, **M a r c j a n a**, **J o w i n a**, **T e k l i**, **K a s j a n a** i **i n n y c h**. — W Pentapolis w Libii dzień zgonu św. **T e o d o r a**, biskupa, **I r e n e u s z a**, diakona, jako też **S e r a p i o n a** i **A m m o n i u s z a**, lektorów. — W Sirmium św. **M o n t a n a**, kapłana i Męczennika, i św. **M a k s y m y**, którzy zostali utopieni w rzece za wyznanie wiary św. — Również św. Męczenników **K w a d r a t u s a**, **T e o d o z j u s z a** i **E m a n u e l a** z 40 towarzyszami. — W Aleksandrii męczeństwo św. **E u t y c h i u s z a** i **i n n y c h**, którzy za czasów cesarza Konstancjusza za wiarę katolicką zostali ścięci na rozkaz arianckiego biskupa Grzegorza. — Tegoż dnia uroczystość św. **L u d g e r a**, biskupa z Monasteru, który głosił Ewangelię św. Sasom. — W Saragossie w Hiszpanii św. **B r a u l i o**, biskupa i Wyznawcy. — W Trewirze św. **F e l i k s a**, biskupa.

DNIA 27 MARCA w Damaszku pamiątka św. **J a n a D a m a s c e ŋ s k i e g o**, Nauczyciela Kościoła i Wyznawcy, którego dzień zgonu uroczyste obchodzony bywa dnia 6 maja. — W Drizipara w Pannonii męczeństwo św. **A l e k s a n d r a**, żołnierza, który za panowania cesarza Maksymiana wiele walk za Chrystusa zwycięsko przetrwał i po wielu cudach zakończył swe cierpienia pod mieczem. — Tegoż dnia św. **F i l e t u s a**, senatora, jego małżonki **L i d i i**, ich synów **M a c e d a** i **T e o p r e p i s a**, oraz dowódcy wojsk **A m f i l o c h i u s z a** i kata **C h r o n i d a s a**, którzy ponieśli śmierć za wiarę Chrystusową. — W Persji uroczystość pamiątkowa świętych **Z a n i t a s a**, **Ł a z a r z a**, **M a**

r o t a s a i N a r z e s a razem z pięciu innymi, którzy za panowania króla Satora w najokrutniejszy sposób męczeniu zdobyli palmy męczeństwa. — W Salzburgu uroczystość św. **R u p e r t a**, biskupa i Wyznawcy, który u Bawarów i Noryków z wielkim powodzeniem głosił Ewangelię świętą. — W Egipcie pamiątka św. **J a n a** pustelnika, męża wielkiej świątobliwości, który oprócz innych łask posiadał także dar prorocstwa, mocą którego przepowiedział cesarzowi Teodozjuszowi zwycięstwo nad buntownikami Maksymem i Eugeniuszem.

DNIA 28 MARCA pod Illok na Węgrzech pamiątka św. **J a n a z K a p i s t r a n u**, Wyznawcy z zakonu Franciszkanów, którego pamiątka obchodzona bywa dnia 23 października. — W Cezarei w Palestynie dzień zgonu św. **P r y s k u s a**, **M a l c h u s a** i **A l e k s a n d r a**, Męczenników. Prowadzili oni spokojne życie w swej małej posiadłości pod miastem, gdy jednak usłyszeli o palmach zwycięstwa, które zdobywali Męczennicy w mieście, rozplomienieni Boskim ogniem wiary udali się niezwłocznie do sędziego i zaczęli mu wyrzucać jego złość i okrucieństwa popełniane na chrześcijanach; sędzia kazał ich za to rzucić na pastwę dzikich zwierząt. — W Tarsus w Cylicji św. Męczenników **K a s t o r a** i **D o r o t e u s z a**. — W Afryce pamiątka św. **R o g a t u s a**, **S u k c e s s u s a** i 16 innych Męczenników. — W Rzymie uroczystość świętego **S y k s t u s a III**, papieża i Wyznawcy. — W Norcji pamiątka św. **S p e u s z a**, opata, który jaśniał cudowną cierpliwością; po jego śmierci widzieli wszyscy mnisi duszę jego w postaci gołębicy ulatującą do Nieba. — W Chalons we Francji złożenie zwłok św. **G u n t r a m n u s a**, króla Franków, który z takim zapalem poświęcił się dziełom Bożym, że wzgardził wszelką świetnością ziemską, a bogactwa rozdał między ubogich i na kościół.

DNIA 29 MARCA w Persji męczeństwo św. **J o n a s z a i B a r a c h i z j u s z a** podczas panowania króla perskiego Sapora. Św. Jonaszowi połamano kości, po czym go przerżnięto, a św. Barachizjuszowi nalano w usta wrzącej smoly. — W Heliopolis na Libanie śmierć męczeńska św. **C y r y l a**, diakona, któremu za panowania Juliana Odstępcy poganie wyrwali wątrobę, aby ją zaraz pożreć niby dzikie zwierzęta. — W Nikomedii męczeństwo św. **P a s t o r a**, **W i k t o r y n a** i **i c h t o w a r z y s z y**. — W Afryce pamiątka św. trzech Wyznawców: **A r m o g a s t a**, urzędnika dworu, **M a s k u l a s a**, kierownika teatru, i **S a t u r u s a**, królewskiego głównego zawiadowcy. Wszyscy trzech doznali okropnych mąk podczas prześladowania za ariańskiego króla Genzeryka, aż wreszcie osiągnęli cel swej walki za wiarę Chrystusa. — W Asti św. **S e k u n d u s a**, Męczennika. — W klasztorze Luxeuil złożenie zwłok św. **E u s t a z e g o**, opata, ucznia św. Kolumbana; blisko 600 zakonników poddało się jego duchownemu kierownictwu, gdyż słynął nie tylko życiem świątobliwym, ale posiadał także moc czynienia cudów.

DNIA 30 MARCA w Rzymie przy Via Appia męczeństwo św. **K w i r y n a**, trybuna, za panowania cesarza Hadriana. Ochrzczony z całą swą rodziną przez papieża św. Aleksandra, którego miał pod strażą więzienną, oddany został sędziemu Aureliuszowi, który za niewzruszoną stałość w wyznawaniu wiary kazał mu uciąć język, odciąć ręce i nogi, a w końcu ściąć. — W Tessalonice uroczystość św. Męczenników **D o m i n a**, **W i k t o r a** i **i c h t o w a r z y s z y**. — W Konstantynopolu uroczystość pamiątkowa **b a r d z o w i e l u** Mę c z e n n i k ó w, którzy cierpieli za wiarę katolicką. Kazał ich wymordować herezjarcha Macedoniusz za cesarza Konstancjusza, używszy do tego niesłychanie okropnych tortur. — W Senlis złożenie zwłok św. **R e g u l u s a**, biskupa z Arles. — W Orleanie we Francji św. **P a s t o r a**, biskupa. — Na Sy-

naju św. **J a n a K l i m a k a**, opata. — Pod Akwinnem św. **K l i n i u s z a**, Wyznawcy.

DNIA 31 MARCA w Tekui w Palestynie uroczystość św. **A m o s a**, proroka, którego najwyższy kapłan Amazjasz kazał dwukrotnie obczować, a syn tegoż Ozjasz przebił mu skroń drągiem żelaznym; na wpół żywy zawieziony do swej ojczyzny, tam umarł i złożony został w grobie swych przodków. — W Afryce śmierć męczeńska św. **T e o d o l u s a**, **A n e z j u s z a**, **F e l i k s a**, **K o r n e l i i** i ich towarzyszy. — W Persji męczeństwo św. **B e n i a m i n a**, diakona; ponieważ nie chciał zaniechać głoszenia prawdziwej wiary, przeto powbijano mu drzazgi za paznogie, a potem przebito go kolkiem nadzianym kolcami. — W Rzymie męczeństwo św. **B a l b i n y**, **D z i e w i c y** i **M ę c z e n n i c z k i**, córki Męczennika św. **K w i r y n a**, którą ochrzcił papież św. **A l e k s a n d e r**; przetrwawszy zwycięsko walkę, została złożona do grobu obok swego ojca przy **Via Appia**.

K W I E C I E Ń

DNIA 1 KWIETNIA w Rzymie męczeństwo św. **T e o d o r y**, siostry Męczennika **H e r m e s a**, ściętej za panowania cesarza **H a d r i a n a** na rozkaz sędziego **A u r e l i a n a**. Pochowano ją przy **Via Salaria** obok brata. — Tegoż dnia zgon św. **W e n a n c j u s z a**, biskupa i Męczennika. — W Egipcie śmierć męczeńska św. **K w i n k c j a n a** i **I r e n e u s z a**. — W Armenii św. **W i k t o r a** i **S t e f a n a**. — W Konstantynopolu uroczystość św. **M a k a r e g o**, Wyznawcy, który za obronę obrazów świętych został wygnany przez cesarza **L e o n a** i na wygnaniu zakończył życie. — W Grenoble uroczystość św. **H u g o n a**, biskupa, który przez wiele lat prowadził życie pustelnicze i wsławiony wielu cnotami wstąpił do chwały wiecznej. — W Amiens dzień zgonu św. **W a l e r y k a**, opata, którego grób uświetniony został wielu cudami.

DNIA 2 KWIETNIA uroczystość świętego **F r a n c i s z k a à P a u l o**, założyciela zakonu Minimów, którego papież Leon X policzył między Świętych z powodu jego nadzwyczajnych cnót i cudów. — W Cezarei w Palestynie dzień zgonu św. **A m f i a n u s a**, Męczennika. Święty ten podczas prześladowania chrześcijan za czasów cesarza Galeriusza Maksymiana wyrzucał prefektowi Urbanowi jego pogaństwo, za co okrutnie go ubiczowano, a potem owinięto mu nogi płótnem zmazanym w oleju i zapalono je; gdy i te męczarnie przetrwał, wrzucono go w końcu w morze, i tak, przeszedłszy przez ogień i wodę, dostał się do wiecznej szczęśliwości. — W tymże mieście męczeństwo św. **T e o d o z j i**, Dziewicy z Tyru; gdy podczas wspomnianego prześladowania bez lęku pozdrowiła stojących przed sędzią św. Wyznawców i prosiła ich, aby i o niej wspomnieli, gdy staną przed Bogiem, żołnierze natychmiast ujęli ją i zaprowadzili przed sędziego Urbana; na jego rozkaz poszarpano jej hakami boki i piersi, po czym wrzucono ją do morza. — W Lyonie uroczystość św. **N i c e c j u s z a**, biskupa, który wsławił się daleko przez swoje cnoty i cuda. — W Como we Włoszech pamiątka św. **A b u n d i u s z a**, biskupa i Wyznawcy. — W Langres uroczysty obchód świętego **U r b a n a**, biskupa. — W Palestynie złożenie zwłok św. **M a r i i** z **E g i p t u**, mającej przydomek grzesznicy.

DNIA 3 KWIETNIA w Taorminie na Sycylii dzień pamiątkowy świętego **P a n k r a c e g o**, biskupa, który posłany tam przez św. Piotra apostoła, przypieczętował głoszoną przez siebie prawdę Ewangelii świętej swoją męczeńską krwią. — W Tomi w Scytii męczeństwo św. **E w a g r i u s z a** i **B e n i g n u s a**. — W Tessalonice śmierć męczeńska św. **A g a p y** i **C h i o n i i** za panowania cesarza Dioklecjana. Ponieważ stanowczo wzbraniały się zaprzeczyć się Chrystusa, wrzucono je najpierw do więzienia, by je głodem osłabić, a potem w ogień. Nietknięte przez płomień, oddały wreszcie

Stwórcy swe dusze wśród modlitwy. — W Tyrze dzień pamiątkowy św. *Wulpiana*, Męczennika, którego za panowania Maksymiana Galeriusza wsadzono pospołu z węzami i psami do worka i wrzuciono w morze. — W klasztorze św. *Medycjusza* na Wschodzie uroczystość św. *Niceta*, opata, który pod Leonem Armeńczykiem dużo wycierpiał dla czci obrazów świętych. — W Anglii uroczystość św. *Ryszarda*, biskupa Chichester, wsławionego świętością życia i wielu cudami. — Także pamiątka św. *Burgundaofory*, Dziewicy i przeoryszy. — W Palermo uroczystość św. *Benedykta a Sancto Philadelpho*, Wyznawcy z zakonu św. Franciszka, zwanego dla czarnego zabarwienia skóry „murzynem“. Papież Pius VII ogłosił go dla jego cnót i cudów Świętym; dzień jego śmierci przypada na 4 kwietnia.

DNIA 4 KWIETNIA w Sewilli w Hiszpanii uroczystość św. *Izydora*, biskupa, który obfity w cnoty i wiedzę, przez gorliwość o wiarę katolicką i przestrzeganie przepisów kościelnych stał się ozdobą Hiszpanii. — W Tessalonice męczeństwo św. *Agatopodesa*, diakona, i lektora *Teodula* za panowania cesarza Maksymiana; za niezachwiane wyznawanie wiary chrześcijańskiej starosta Faustyn kazał im przywiązać kamienie u szyi i utopić ich w morzu. — W Mediolanie pochowanie św. *Ambróżego*, biskupa i Wyznawcy, który zdumiewającą uczonością i cudami dokonał między innymi tego, że w czasie ariańskiej herezji pozyskał wierze katolickiej na nowo prawie całe Włochy. — W Konstantynopolu uroczystość św. *Platona*, mnicha, który przez długie lata z niezłomną odwagą walczył przeciw heretyckim obrazoburcom. — W Palestynie pamiątka św. *Zozymusa*, pustelnika, który pochował ciało św. *Marii Egipcjanki*.

DNIA 5 KWIETNIA w Vannes w Bretanii uroczystość św. *Wincentego Ferreriusza* z zakonu kaznodziejskiego, który potęgą swej wymowy i cu-

damy nawrócił do Chrystusa tysiące grzeszników i niewiernych. — W Tessalonice męczeństwo św. **I r e n y**, Dziewicy; po długim więzieniu przeszyto ją strzałami i spalono, gdyż wbrew zakazowi cesarza Dioklecjana przechowywała Pismo święte; wyrok śmierci wydał na nią ten sam starosta Dulcycjusz, który już poprzednio kazał zamordować jej siostry Agapę i Chionię. — Na wyspie Lezbos śmierć męczeńska 5 św. **M ę c z e n n i k ó w**. — Tego samego dnia pamiątka św. **Z e n o n a**, Męczennika; po zdarciu zeń skóry posmarowano go smołą i wrzucono go w ogień. — W Afryce uroczysty obchód św. **M ę c z e n n i k ó w**, którzy za ariańskiego króla Genzeryka pomordowani zostali w kościele w dzień wielkanocny. Lektor, śpiewający właśnie Alleluja, zabity został strzałą, która przeszła mu szyję.

6. **DNIA 6 KWIETNIA** w Rzymie uroczystość pamiątkowa św. **S y k s t u s a**, papieża i Męczennika, umęczonego za wiarę za panowania cesarza Hadriana. — W Macedonii męczeństwo św. **T y m o t e u s z a** i **D i o g e n e s a**. — W Persji pamiątka 120 **M ę c z e n n i k ó w**. — W Askalonie dzień śmierci św. **P l a t o n i d a**, Męczennika, z 2 t o w a r z y s z a m i. — W Kartaginie uroczystość św. **M a r c e l i n a**, który w obronie wiary katolickiej przeciw heretykom położył życie. — W Rzymie uroczystość św. **C e l e s t y n a**, papieża; potępił on herezję Nestoriusza, biskupa konstantynopolskiego, i wypędził Pelagiusza; za jego upoważnieniem odbył się także sobór w Efezie przeciw herezji tegoż samego Nestoriusza. — W Irlandii uroczystość św. **C e l s u s a**, biskupa, poprzednika św. Malachiasza. — W Danii pamiątka św. **W i l h e l m a**, opata, słynnego z cnót i cudów.

DNIA 7 KWIETNIA w Rouen uroczystość św. **J a n a** Chrzcziciela *d e l a* **S a l l e**, Wyznawcy, założyciela zakonu Braci Szkolnych, zajmującego się szczególnie ubogą dziatwą szkolną, przez co położył wielkie zasługi dla Kościoła i społeczeństwa. — W Afry-

ce śmierć męczeńska św. **E p i f a n i u s z a**, biskupa, oraz świętych **D o n a t a i R u f i n a z 13 t o w a r z y s z a m i**. — W Synopie w Poncie pamiątka 200 **M ę c z e n n i k ó w**. — W Cylicji uroczystość pamiątkowa św. **K a l l i o p i u s z a**, Męczennika, po różnych mękach przybitego na rozkaz prefekta Maksymiana głową na dół do krzyża, przez co zdobył wspaniałą palmę męczeńską. — W Aleksandrii męczeństwo św. **P e l e u z j u s z a**, kapłana. — W Nikomedii pamiątka św. **C y r i a k a i j e g o 10 t o w a r z y s z y**. — W Rzymie uroczystość św. **H e g e z y p a**, który niedługo po śmierci apostołów przybył do papieża Aniceta do Rzymu i przebywał tam do pontyfikatu Eleuteriusza. Napisał on historię Kościoła od śmierci Chrystusa Pana do dni swoich zupełnie prostym językiem, aby nawet przez to odmalować usposobienie tych, których sposób życia naśladował. — W Weronie uroczystość pamiątkowa św. **S a t u r n i n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Syrii pamiątka świętego **A f r a a t e s a**, pustelnika, który za czasów cesarza Walensa bronił wiary katolickiej swymi cudami.

DNIA 8 KWIETNIA w Aleksandrii śmierć męczeńska św. **E d e z j u s z a**, brata św. Apfiana; gdy podczas prześladowania chrześcijan za cesarza Maksymiana Galeriusza zapytał sędziego pogańskiego jak może się odważyć rzucać lwom dziewice poświęcone Bogu, został przez zbirów pojmany, w najokrutniejszy sposób umęczony i wreszcie wrzucony w morze. — W Afryce męczeństwo świętych **J a n u a r e g o**, **M a k s y m a i M a k a r e g o**. — W Kartaginie pamiątka św. **K o n c e s s y**, Męczenniczki. — Tego samego dnia uroczystość św. **H e r o d i o n a**, **A s y n k r y t a i F l e g o n a**, których apostoł Paweł wspomina w liście do Rzymian. — Pod Koryntem uroczystość św. **D i o n i z e g o**, którego Bóg powołał, aby pouczał w sprawach wiary nie tylko własnych diecezjan, ale nawet biskupów innych miast i krajów. Był on przy tym przejęty taką

czcią dla Stolicy Apostolskiej, że listy papieży kazał co niedzielę czytać publicznie w kościele. Żył za panowania cesarzy Marka Antoniusza Werusa i Lucjusza Aureliusza Kommodusa. — W Tours uroczystość pamiątkowa św. *Perpetuusa*, biskupa, słynącego nadzwyczajną świętością. — W Ferentino dzień zgonu świętego *Redempta*, biskupa, którego wspomina św. Grzegorz, papież. — W Como uroczystość świętego *Amancejusa*, Wyznawcy i biskupa.

DNIA 9 KWIETNIA w Antiochii świętego *Prochora*, jednego z siedmiu pierwszych diakonów; wsławiony wiarą i cudami pozyskał koronę męczeńską. — W Rzymie dzień zgonu św. Męczenników *Demetriusza*, *Koncessa*, *Hilarego* i ich towarzyszy. — W Sirmium męczeństwo 7 św. *Dziewic*, które wspólnie ceną własnej krwi okupiły życie wieczne. — W Cezarei w Kapadocji dzień pamiątkowy św. *Eupsyniusza*, który z powodu zburzenia świątyni bogini Fortuny za panowania Juliana Apostaty otrzymał koronę męczeńską. — W Afryce uroczystość *massylitańskich* Męczenników, w których rocznicę zgonu św. Augustyn wypowiedział mowę pamiątkową. — W Amidzie w Mezopotamii uroczysty obchód św. *Akacjusza*, biskupa, który nawet naczynia kościelne kazał stopić i sprzedać, by za otrzymaną sumę wykupić niewolników. — W Rouen pamiątka św. *Hugona*, biskupa i Wyznawcy. — W S. Diè uroczystość św. *Marcela*, biskupa, wsławionego wielu cudami. — W Judei uroczystość pamiątkowa św. *Marii Kleofasowej*, krewnej Najśw. Maryi Panny. — W Rzymie przeniesienie relikwii św. *Moniki*, matki św. Augustyna, biskupa; zostały one przez papieża Marcina V sprowadzone z Ostii do Rzymu i z czcią wielką umieszczone w kościele świętego Augustyna. — W Mons w Hennegau uroczystość św. *Waldetrudy*, której życie odznaczało się świętością i cudami.

DNIA 10 KWIETNIA uroczystość proroka **E z e c h i e l a**, zabitego przez sędziego ludu izraelskiego w Babilonie, za to że ganił powrót Izraelitów do bałwochwalstwa. Pochowany został w grobowcu Sema i Arfaksada, przodków Abrahama; przybywają tam liczni pielgrzymi, aby się modlić. — W Rzymie dzień zgonu **b a r d z o w i e l u ś w. M ę c z e n n i k ó w**, których ochrzcił papież Aleksander gdy był uwięziony. Prefekt Aurelian kazał wszystkich wywieźć spróchniałym okrętem na morze i potopić z kamieniami u szyi. — W Aleksandrii męczeństwo św. **A p o l o n i u s z a**, kapłana, i **p i ę c i u i n n y c h**, utopionych w morzu za prześladowania Maksymiana. — W Afryce śmierć męczeńska św. **T e r e n c j u s z a**, **A f r y k a n a**, **P o m p e j u s z a** i **t o w a r z y s z y**, skazanych przez prefekta Fortuniana podczas prześladowania decjańskiego. Ubiczowani, torturowani i dręczeni innymi męczarniami, zakończyli wreszcie życie pod mieczem. — Tego samego dnia uroczystość św. **M a k a r e g o**, biskupa Antiochii, godnego czci dla cnót i cudów. — W Valladolid w Hiszpanii świętego **M i c h a ł a d e S a n c t i** z zakonu Trynitarzy Bosych od wykupywania niewolników; odznaczał się czystością życia, przedziwnym usposobieniem pokutniczym i miłością Boga. Papież Pius IX policzył go w poczet Świętych i ustanowił jako jego uroczystość dzień 5 lipca.

DNIA 11 KWIETNIA w Rzymie uroczysty obchód św. **L e o n a**, papieża i Wyznawcy, zwanego dla znakomitych cnót i zasług Wielkim. Za niego odbył się sobór w Chalcedonie, na którym potępił przez legata swego błędnowierstwo Eutychesa. Nadawszy wiele zbawionych praw i napisawszy mnóstwo znakomitych dzieł, zmarł w pokoju jako dobry pasterz, wielce zasłużony wobec Kościoła Bożego i całej owczarni Chrystusowej. — W Pergamon w Małej Azji pamiątka św. **A n t y p a s a**, którego św. Jan w objawieniu nazywa „wiernym świadkiem“. Za cesarza Domicjana zamknięto go we

wnętrzu rozpalonego, żelaznego wołu, gdzie też zakończył swoje męczeństwo. — W Salonie w Dalmacji męczeństwo św. *Domniona*, biskupa, z 8 żołnierza mi. — W Gortynie na Krecie uroczystość pamiątkowa św. *Filipa*, biskupa, męża bogatego w cnoty i nauki, strzegącego pod Markiem Antoniuszem Werusem i Lucjuszem Aureliuszem Kommodusem powierzono mu Kościoła tak przed wściekłością pogan, jak przed zasadzkami heretyków. — W Nikomedii uroczystość św. *Eustorgiusza*, biskupa. — W Spalato uroczystość pamiątkowa św. *Izaka*, biskupa i Wyznawcy, którego cnoty wymienia św. Grzegorz papież. — Pod Gazą w Palestynie dzień zgonu św. *Barsanuffiusza*, pustelnika, żyjącego za cesarza Justyniana.

DNIA 12 KWIETNIA w Weronie męczeństwo św. *Zenona*, biskupa, który rządził tym kościołem wśród zaburzeń i prześladowań z przedziwną wiernością i wytrwałością, a za cesarza Gallienusa zdobył palmę zwycięską. — W Kapadocji dzień zgonu świętego *Saby*, Gota, wrzuconego po wielu okrutnych katuszach do rzeki za czasów cesarza Walensa, gdy Atanaryk, król Gotów, prześladował chrześcijan; w tym samym czasie otrzymało według sprawozdania św. Augustyna wielu chrześcijańskich Gotów koronę męczeńską. — W Bradze w Portugalii uroczystość św. *Wiktora*, Męczennika; chociaż nie był jeszcze ochrzczony, wzbraniał się jednak pokłonić bałwanowi i wyznał niezwykle mężnie swą wiarę w Chrystusa. Dlatego został po różnorodnych mękach ścięty i tak zasłużył sobie na chrzest własną krwią swoją. — W Fermo pamiątka świętej *Wissii*, Dziewicy i Męczenniczki. — W Rzymie uroczysty obchód św. *Juliusza*, papieża, który z wielkim zapalem bronił wiary katolickiej przeciw arianom, a po wielu chwalebnych czynach, znakomity świętobliwością, zasnął w Panu. — Pod Gap we Francji uroczystość pamiątkowa św. *Konstantyna*, biskupa i Wyznawcy. — W Pawii dzień zgonu świętego *Damiana*, biskupa.

DNIA 13 KWIETNIA w Sewilli w Hiszpanii uroczysty obchód św. **H e r m e n e g i l d a**, syna ariańskiego króla Wizygotów Leowigilda. Ten kazał go dla wiary katolickiej wrzucić do więzienia. Kiedy w święto wielkanocne wzbraniał się przyjąć komunie z ręki ariańskiego biskupa, został na rozkaz odstępnego ojca zabity i zyskał w ten sposób jako Męczennik zamiast ziemskiego, królestwo niebieskie. — W Pergamon w Małej Azji dzień zgonu św. **K a r p a**, biskupa z Tiatiry, diakona jego **P a p y l u s a**, siostry jego **A g a t o n i k i**, znakomitej niewiasty, i św. **A g a t o d o r a**, ich służącego, jako też wielu innych, którzy po rozlicznych mękach za uświęcające wyznanie wiary otrzymali koronę męczeńską pod cesarzami Markiem Antoniuszem Werusem i Lucjuszem Aureliuszem Kommodusem. — W tymże samym prześladowaniu doznał w Rzymie śmierci męczeńskiej wielce uzdolniony filozof **J u s t y n**. Złożył on już dawniej wymienionym cesarzom dwie rozprawy broniące wiary świętej, a także ustnie zwycięsko jej bronił; później został przez cynika Krescencjusza, którego niemoralne życie zganił, podstępnie oskarżony jako chrześcijanin i otrzymał w nagrodę stałości w wierze koronę męczeńską. — Tegoż samego dnia męczeństwo świętych **M a k s y m a**, **K w i n k t y l i a n a** i **D a d a s a** podczas prześladowania Dioklecjana. — W Rawnie uroczystość św. **U r s u s a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 14 KWIETNIA uroczystość świętego **J u s t y n a**, którego pamiątkę wczoraj wspomniano. — W Rzymie przy drodze Apijskiej męczeństwo świętych **T y b u r c j u s z a**, **W a l e r i a n a** i **M a k s y m a** pod cesarzem Aleksandrem i prefektem miejskim Almachiuszem. Dwaj pierwsi nawrócili się na upomnienia św. Cecylii, otrzymali chrzest święty od św. Urbana, papieża, i zostali po okrutnym biczowaniu ścięci mieczem; Maksym, podkomorzy prefekta, zachęcony i wzmocniony stałością tych św. Wyznawców i objawieniem nie-

biańskim, dał się z radością tak długo biczować kulami ołowianymi, aż ducha wyzionął. — W Terni dzień zgonu św. *Prokulusa*, biskupa i Męczennika. — Także śmierć męczeńska św. *Dominy*, Dziewicy, i jej *towarzyszek*. — W Aleksandrii pamiątka św. *Tomaisy*, Męczenniczki. — Tak samo uroczystość św. *Ardaliona*. Gdy jako aktor wyszydział św. tajemnice chrześcijan, został nagle tak przemieniony na duszy, że wiarę swą nie tylko wyznał słowami, ale także potwierdził ofiarowaniem swego życia. — W Lyonie dzień pamiątkowy św. *Lamberta*, biskupa i Wyznawcy. — W Aleksandrii św. *Fronta*, opata, którego życie błyszczało cnotami i cudami. — W Rzymie uroczystość św. *Abundiusza*, nadzorcy kościoła świętego Piotra.

DNIA 15 KWIETNIA w Rzymie męczeństwo szlachetnych niewiast *Bazyliissy* i *Anastazji*. Jako uczenice apostołów wyznały za panowania cesarza Nerona stanowczo i nieulękłe swą wiarę, wskutek czego ucięto im język i nogi, a potem ścięto. — Tego samego dnia uroczystość świętych: *Marona*, *Eutychesa* i *Wiktoryna*, Męczenników. Najpierw za wyznawanie Chrystusa wygnano ich z błog. Flawią Domicylą na wyspę Ponza, ale za cesarza Nerwy odzyskali wolność. Ponieważ potem bardzo wielu innych nawrócili do wiary św., zostali podczas prześladowania chrześcijan za cesarza Trajana umęczeni różnymi sposobami. — W Persji śmierć męczeńska świętych *Maksyma* i *Olympiadesa*, których za panowania cesarza Decjusza tak długo bito knutami i kulami ołowianymi, aż wyzionęli ducha. — W Ferentino pamiątka świętego *Eutychiusza*, Męczennika. — W Mirze w Licji dzień zgonu św. *Krescentego*, który życie swe zakończył w płomieniach. — Tak samo męczeństwo św. *Teodora* i *Paulylipa*, umęczonych za cesarza Hadriana.

DNIA 16 KWIETNIA w Rzymie dzień zgonu św. **Benedykta Labre**, Wyznawcy, odznaczającego się wielkiem zaparciem się siebie i dobrowolnym ćwiczeniem w największym ubóstwie. — W Koryncie śmierć męczeńska św. **Kaliksta i Choryzjusa**, pogrążonych z 7 innymi w morzu. — W Saragossie w Hiszpanii cierpienie 18 św. Męczenników: **Optata, Luperkusa, Sukcesjusa, Marcjalisa, Urbana, Julii, Kwinktyliana, Publiusa, Fronta, Feliksa, Cecyliana, Ewencjusa, Prymitywa, Apodemiusza** i 4 innych, którym miało być na imię **Saturnin**. Wszyscy zostali umęczeni różnymi sposobami pod zarządem Dacjanem; chwalebne ich męczeństwo uwiecznił Prudencjusz w swych poezjach. — Tamże śmierć męczeńska św. **Enkraty, Dziewicy**, której najpierw porozdzierano ciało, odcięto piersi i wyrwano wątrobę, a potem wrzucono na pół martwą do więzienia, gdzie pokaleczone jej ciało strawiła powoli zgnilizna. — W tym samym mieście męczeństwo świętych **Kajusa i Kremencjusa**; po kilkakrotnym wyznawaniu wiary dozwolone im było w nagrodzie za wierność w wierze spełnić kielich cierpień. — W Leodium pamiątka św. **Lamberta**, Męczennika. — W Palencji pamiątka św. **Turybiusza** z Astorgi, biskupa; za pomocą św. Leona papieża wyrugował on herezję Pryscylliusza z całej Hiszpanii, a po świętym, obfitym w cuda żywocie zasnął spokojnie w Panu. — W Bradze w Portugalii uroczystość św. **Fruktoza**, biskupa. — Tego samego dnia pamiątka św. **Paterna** z Avranches, biskupa. — W Belgii koło Valenciennes uroczystość św. **Drogo**, Wyznawcy. — W Sienie w Toskanii uroczystość św. **Joaquina** z zakonu Serwitów.

DNIA 17 KWIETNIA w Rzymie pamiątka św. **Aniceta**, papieża, który w prześladowaniu za panowania Marka Aureliusza Antonina i Lucjusza Werusa otrzymał palmę męczeńską. — W Afryce dzień zgonu

św. **M a p p a l i c j u s z a**; jak stwierdza święty Cyprjan w swym liście do Męczenników i Wyznawców, zyskał on z wielu innymi koronę męczeńską. — Tamże pamiątka św. **F o r t u n a t a i M a r c j a n a**, Męczenników. — W Antiochii męczeństwo św. **P i o t r a**, diakona, i sługi jego **H e r m o g e n e s a**. — W Kordobie męczeństwo św. **E l i a s z a**, kapłana, i świętych **P a w ł a i I z y d o r a**, mnichów. — W Wiedniu uroczystość świętego **P a n t a g a t u s a**, biskupa. — W Tortonie pamiątka św. **I n n o c e n t e g o**, biskupa i Wyznawcy. — W Citeaux we Francji obchód pamiątkowy św. **S t e f a n a**, opata, pierwszego z żyjących w pustelni Citeaux, który radośnie przyjął św. Bernarda, gdy ten z towarzyszami swymi przybył do niego. — W klasztorze Casa Dei w diecezji klermonckiej we Francji pamiątka św. **R o b e r t a**, Wyznawcy, założyciela i pierwszego opata tego klasztoru.

DNIA 18 KWIETNIA w Rzymie męczeństwo św. **A p o l o n i u s z a**, senatora, za panowania cesarza Kommodusa i prefekta miejskiego Perenniusza. Oskarżony przez jednego z niewolników o chrześcijaństwo, miał zdać sprawę ze swej wiary, napisał przeto znakomitą rozprawę i odczytał ją na publicznym zgromadzeniu, został jednak mimo to uchwałą senatu skazany na śmierć za Chrystusa. — W Mesynie męczeństwo św. **E l e u t e r i u s z a**, biskupa z Illirikum, i matki jego **A n t i i**. Ponieważ słynął ze swego świętego życia i cudów, został za panowania cesarza Hadriana rozciągnięty na rozpalonym ruszcie żelaznym, zanurzony w kotle pełnym wrzącego oleju, smoły i żywicy, a wreszcie rzucony lwom na pożarcie, lecz nie poniósł przy tym szkody. W końcu ścięto go razem z matką. — Tamże pamiątka św. **K o r e b a**, prefekta, który po nawróceniu przez św. Eleuteriusza został ścięty mieczem. — W Breseji dzień zgonu św. **K a l o c e r a**, nawróconego przez świętych Faustyna i Jowitę; za cesarza Hadriana przeżywał zwycięsko chwalebna walkę za wiarę świętą. —

W Kordobie uroczysty obchód św. *Perfekt*a, kapłana, zabitego przez Maurów za występowanie przeciw islamowi. — W Mediolanie uroczystość świętego *Galdina*, biskupa i kardynała, który po ognistym kazaniu przeciw heretykom oddał Bogu ducha. — W Toskanie przy Monte Senario pamiątka błog. *Amideusa*, Wyznawcy, jednego z 7 założycieli zakonu Serwitów, odznaczającego się gorącą miłością ku Bogu.

DNIA 19 KWIETNIA dzień zgonu św. *Tymona*, jednego z 7 pierwszych diakonów. Najpierw osiadł pod Bereą jako posłannik wiary, później udał się głosząc wszędzie słowo Boże do Koryntu, został tamże według podania wrzucony przez żydów i pogan do ognia, nie poniósłszy przy tym szkody, a wreszcie zakończył życie na krzyżu. — W Melitynie w Armenii męczeństwo św. *Hermogenesa*, *Kajusa*, *Ekspedyta*, *Arystonika*, *Rufusa* i *Galata*, którzy równocześnie otrzymali koronę zwycięstwa. — W Colliure pod Pirenejami śmierć męczeńska św. *Wincencjusza*. — Tego samego dnia uroczystość św. *Sokratesa* i *Dionizego*, zabitych włóczyniami. — W Jerozolimie pamiątka św. *Pafnucego*, Męczennika. — W Kanterbury w Anglii męczeństwo św. *Elfega*, biskupa. — W Antiochii w Pizydii wspomnienie św. *Jerzego*, biskupa, obrońcy czci obrazów, zmarłego na wygnaniu. — W Rzymie uroczystość św. *Leona IX*, papieża, którego cnoty i cuda dopomogły mu do najwyższej chwały. — W klasztorze Lobbes uroczystość pamiątkowa św. *Ursmara*, biskupa. — We Florencji pamiątka świętego *Krescencjusza*, Wyznawcy, ucznia św. Zenobiusza, biskupa.

DNIA 20 KWIETNIA w Rzymie dzień zgonu św. *Sulpicjusza* i *Serwiliana*, Męczenników, zyskanych dla wiary św. naukami i cudami św. *Domicyli*, *Dziewicy*. Ponieważ wzbranił się ofiarować bożkom, zostali podczas prześladowania za czasów cesarza Trajana skazani na śmierć przez prefekta miejskiego

Aniana. — Tego samego dnia śmierć męczeńska św. Wiktora, Zotykusa, Zenona, Acyndyna, Cezareusza, Sewerianusa, Chryzofora, Teonasa i Antonina, którzy za Dioklecjana po różnych mękach chwalebnie ukończyli walkę. — W Tomi w Scytii dzień pamiątkowy św. Teotyma, biskupa, czczonego dla nadzwyczajnej świętości i cudów nawet przez niewiernych barbarzyńców. — W Embrunn we Francji uroczystość św. Marcelina, pierwszego biskupa tego miasta. Na rozkaz Boży przybył tam ze swymi towarzyszami, św. Wincencjuszem i Domninem z Afryki, i nawrócił na wiarę Chrystusa większą część mieszkańców Alp morskich pouczeniem i nadzwyczajnymi cudami, trwającymi dotychczas. — W Auxerre we Francji pamiątka św. Marcjana, kapłana. — Tegoż samego dnia uroczystość pamiątkowa św. Teodora, Wyznawcy, który od szorstkiej sukni pokutnej przezeń noszonej otrzymał przydomek Trychina; posiadał on szczególną siłę cudotwórczą, mianowicie przeciwko złym duchom. Z jego świętego ciała sączy się jeszcze dotąd balsam, dzięki któremu wielu chorych przyszło do zdrowia. — W Montepulciano uroczystość św. Agnieszk i, Dziewicy z zakonu dominikańskiego, sławnej swymi cudami.

DNIA 21 KWIETNIA w Kanterbury w Anglii uroczystość św. Anzelm a, biskupa; święte jego życie i wielka uczoneść słynęły daleko. — W Persji dzień zgonu św. Symeona, biskupa Seleucji i Ktezyfonu. Na rozkaz króla Persów Satora został pojmany, okuty w ciężkie żelazne kajdany i stawiony przed niesprawiedliwymi sędziami; ponieważ nie chciał kłaniać się słońcu, ale publicznie i nieustraszenie dał świadectwo o Jezusie Chrystusie, musiał najpierw długi czas cierpieć ze 100 innymi chrześcijanami (częściowo biskupami, kapłanami i klerykami różnego stopnia) w ciasnym więzieniu. Kiedy później Ustazanes, wychowawca króla, odpadł poprzednio od wiary a przez Symeona znowu na-

wrócony, z niezachwianą stałością poniósł śmierć męczeńską, przyszła dnia następnego, w sam Wielki Piątek, kolej na niego z wszystkimi towarzyszami. Najpierw przebito wszystkich mieczem przed jego oczyma, a w końcu sam został ścięty. Cierpieli z nim między innymi czcigodni kapłani **A b d e c h a l a s z i A n a n i a s z**; dalej **P u z y c j u s z**, przełożony sztukmistrzów dworskich; ponieważ dodawał odwagi chwiejącemu się Ananiaszowi i wstrzymał go od wyparcia się wiary świętej — ponieść musiał szczególnie okrutną śmierć, gdyż przebito mu kark i przezeń wyrwano od tyłu język; po ojcu poszła na śmierć jego córka, dziewica poświęcona Bogu. — W Aleksandrii pamiątka św. **A r a t o r a**, kapłana, i św. **F o r t u n a t a**, **F e l i k s a**, **S y l w i u s z a i W i t a l i s a**, zmarłych w więzieniu za wiarę. — Tak samo ponieśli za Dioklecjana śmierć męczeńską św. **A p o l l o**, **I z a c j u s z i K r o t a t e s**. — W Antiochii uroczystość św. **A n a s t a z j u s z a S y n a i t y**, biskupa.

DNIA 22 KWIETNIA w Rzymie przy drodze Apijskiej dzień zgonu św. **S o t e r a**, papieża i Męczennika. — Tamże uroczystość św. **K a j u s a**, papieża, który za panowania cesarza Dioklecjana odebrał koronę męczeńską. — W Smyrnie pamiątka św. uczniów Pana Jezusa, imieniem **A p e l l e s i L u c j u s z**. — Tegoż samego dnia uroczystość bardzo wielu Męczenników, którzy w rok po śmierci wspomnianego wczoraj św. Symeona, również w Wielki Piątek po różnych miejscowościach państwa perskiego straceni zostali przez króla Satora za wyznawanie wiary chrześcijańskiej. W walce tej cierpiał najpierw rzezaniec **A c a d e s**, szczególny ulubieniec króla; potem biskup **M i l l e s**, jaśniejący świętobliwym życiem i cudami; dalej biskup **A k e p r i m a s z** kapłanem swoim **J a k u b e m**, jako też kapłani **A i t a l a i J ó z e f**, oraz diakoni **A z a d a n e s i A b d i e r u s z** wielu klerykami; również biskupi **M a r e a s i B i o r z** 20 innymi bi-

skupami, 250 klerykami, bardzo wielu mnichami i poświęconymi Bogu Dziewicami; między tymi ostatnimi znajdowała się także siostra św. Symeona Tarbula i jej towarzyszka, które przetrzynięto na pół piłą i tak w najokrutniejszy sposób umęczono. — Także w Persji męczeństwo św. Parmeniusza, Helimena i Chryzotelusa, jako też św. Łukasza i Mucjusza, diakonów, których zwycięskie walki opisane są w aktach Męczenników Abdona i Sennena. — W Aleksandrii dzień zgonu św. Leonida, Męczennika, który cierpiał pod cesarzem Sewerem. — W Lyonie uroczystość św. Epirodusza, pochwyczonego z towarzyszem Aleksandrem podczas prześladowania za panowania Antoniusza Werusa i ściętego po okrutnych mękach. — Pod Sens uroczystość świętego Leona, biskupa i Wyznawcy. — W Anastazjopolu dzień pamiątkowy świętego Teodora, biskupa, wsławionego wielu cudami.

DNIA 23 KWIETNIA dzień zgonu świętego Jerzego, którego Kościół Boży czci jako chwalebnego świadka pomiędzy Męczennikami. — W Walencji we Francji śmierć męczeńska św. Feliksa, kapłana, i św. Fortunata i Achilleusza, diakonów. Wysłani przez św. Ireneusza, biskupa Lyonu, aby głosili Ewangelię, pozyskali już większą część mieszkańców tegoż miasta wierze Chrystusowej, gdy rotmistrz Korneliusz kazał ich uwięzić i bardzo długo biczować. Następnie połamano im nogi i rozciągnięto ich na torturach, a równocześnie dręczono dymem. Zakończyli żywot pod mieczem. — W Prusach męczeństwo św. Wojciecha, biskupa praskiego, który głosił Ewangelię w Polsce i na Węgrzech. — W Mediolanie pamiątka św. Marolusa, biskupa i Wyznawcy. — W Toul we Francji uroczystość św. Gerarda, biskupa.

DNIA 24 KWIETNIA w Sevis w Graubünden męczeństwo św. Fidelisa z Sigmaringen

z zakonu Kapucynów. Przybywszy w te strony dla głoszenia wiary katolickiej, został przez heretyków pochwycony i zabity; papież Benedykt XIV policzył go w poczet świętych Pańskich. — W Rzymie uroczystość św. Saby, rotmistrza. Oskarżony o odwiedzanie uwięzionych chrześcijan, wyznał przed sędzią otwarcie swą wiarę. Ten kazał go osmalić pochodniami i wrzucić w naczynie pełne roztopionej smoly; gdy nie poniósł szkody, nawróciło się pod wpływem tego cudu 70 mężów, którzy potem wszyscy dla stałego wyznawania wiary świętej mieczem pościnani zostali; sam Saba został utopiony i tak pozyskał palmę męczeństwa. — W Lyonie uroczystość pamiątkowa św. Aleksandra, Męczennika za panowania cesarza Antoniusza Werusa. Po długim więzieniu został przez okrutnych oprawców tak strasznie ubiczowany, iż żebra i wewnętrzne narządy ciała wyszły na wierzch; w końcu przybito go do krzyża i tam wyzionął ducha swego. Razem z nim umęczonych zostało 34 innych wiernych wyznawców Chrystusa, jednakże uroczystość ich obchodzona bywa w inne dni. — Tegoż samego dnia uroczystość pamiątkowa św. Ezebiusza, Neona, Leoncjusza i Longina z 4 towarzyszami, świętych za Dioklecjana po strasznych męczarniach. — W Anglii pochowanie św. Mellita, biskupa. Wysłany tam przez św. Grzegorza jako głosiciel wiary św., nawrócił Sasów wschodnich razem z ich królem. — W Elwirze w Hiszpanii uroczystość świętego Grzegorza, biskupa i Wyznawcy. — W Brescji pamiątka św. Honoriusza, biskupa. — W Irlandii uroczystość pamiątkowa św. Egberta, kapłana i Męczennika, który jaśniał przedziwną pokorą i wstrzemięźliwością. — W Reims pamiątka św. Bony i Dody, Dziewic.

DNIA 25 KWIETNIA w Aleksandrii uroczystość św. Marka Ewangelisty. Jako uczeń i tłumacz św. Piotra apostoła napisał w Rzymie na prośbę współwyznawców swoją Ewangelię. Zabrał ją potem z sobą do Egiptu i za-

łożył w Aleksandrii gminę chrześcijańską. Później został za wiarę swą pojmany, związany i wleczony po kamieniach, po czym wrzucono go do więzienia. Tam pokrzepił go anioł, a potem ukazał mu się sam Zbawiciel i powołał go do wspaniałości niebieskiej w ósmym roku rządów cesarza Nerona. — W Rzymie w kościele św. Piotra procesja przebłagalna. — W Syrakuzie śmierć męczeńska św. Ewodiusza, Hermogena i Kaliksta. — W Antiochii pamiątka św. Stefana, biskupa, którego za cesarza Zenona heretycy przeciwnicy soboru chalcedońskiego zaciekle prześladowali, a wreszcie wrzucili do rzeki Orontes. — Tamże męczeństwo św. Filona i Agatopodosa, diakonów. — W Aleksandrii uroczystość św. Aniana, ucznia i następcy św. Marka na stolicy biskupiej, który obfity w cnoty spokojnie zasnął w Panu. — W klasztorze Lobbes dzień zgonu św. Ermiona, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 26 KWIETNIA w Rzymie męczeństwo św. Kleta, papieża, drugiego następcy św. Piotra w rządach Kościołem; otrzymał koronę męczeńską podczas prześladowania chrześcijan za cesarza Domicjana. — Tamże dzień pamiątkowy św. Marcelina, papieża, który pod Dioklecjanem wraz z Klaudiuszem, Cyrynem i Antoninem został ścięty dla wiary świętej. — W Amazei w Poncie śmierć męczeńska św. Bazyleusza, biskupa, który za panowania cesarza Licyniusza oddał chwalebnie swe życie za Chrystusa. Ciało jego wrzucono do morza, lecz na objawienie niebieskie znalazł je Elpidifor i uczciwie pogrzebał. — W Bradze w Portugalii pamiątka św. Piotra, Męczennika, pierwszego biskupa owego miasta. — W Wiedniu we Francji uroczystość św. Klarencjusza, biskupa i Wyznawcy. — W Weronie uroczystość św. Lucyda, biskupa. — W klasztorze St. Riquier pamiątka św. Ryszarda, kapłana i Wyznawcy. —

W Troyes uroczystość św. **Eksuperancji**, Dziewicy.

DNIA 27 KWIETNIA w Nikomedii dzień zgonu św. **Antymusa**, biskupa, który za Dioklecjana zyskał dla wiary Chrystusa chwałę męczeństwa przez ścięcie. W ślad za nim poszła prawie cała jego owczarnia: jedni zostali ścięci, drudzy wrzuceni w ogień, a inni wsadzeni na łodzie i utopieni w morzu. — W Tarsie w Cylicji dzień męczeństwa św. **Kastora i Stefana**. — W Rzymie złożenie do grobu św. **Anastazego**, papieża, bogatego mimo zupełnego ubóstwa i pełnego apostolskiego zapалу dla Kościoła Bożego. — W Bolonii uroczystość św. **Tertuliana**, biskupa i Wyznawcy. — W Brescji uroczystość św. **Teofila**, biskupa. — W Konstantynopolu pamiątka św. **Jana**, opata, który za czasów cesarza **Leona Izauryczyka** ze wszech sił bronił czci obrazów. — W Tarragonie uroczystość błogosł. **Piotra Armengaudiusza** z zakonu Najświętszej Maryi Panny od wykupywania niewolników. Wycierpiawszy w Afryce przy wykupowaniu chrześcijan bardzo wiele przykrości, zakończył życie błogosławioną śmiercią w klasztorze **S. Maria de Pratis**. — W Limie w Peru uroczystość św. **Turybiosa**, arcybiskupa, którego dzień zgonu obchodzony bywa 23 marca. — W Luce we Włoszech uroczystość błog. **Zyty**, Dziewicy, która zajaśniała życiem cnotliwym i obfitującym w cuda; jej uroczystość przełożona została przez papieża **Leona X** na dzień dzisiejszy.

DNIA 28 KWIETNIA uroczystość świętego **Pawła** o **d Krzyża**, założyciela zakonu Pasjonistów; zasnął w Panu dnia 18 października. — W Rawennie męczeństwo św. **Witalisa**, ojca św. **Gerwazego** i **Protazego**. Dlatego, że pochował z należną czcią relikwie św. **Ursycyna**, został uwięziony i rozciągnięty na torturach; następnie wrzucono go do głębokiej jamy i zasypano kamieniami i bryłami ziemi. Tak dostał się chwalebnie jako Męczennik do Chrystusa. — W Mediolanie uroczy-

stość św. **W a l e r i i**, Męczenniczki, małżonki św. **W i t a l i s a**. — W **A t i n i e** męczeństwo św. **M a r k a**, który wyświęcony przez św. **P i o t r a** na biskupa głosił tam Ewangelię św.; koronę męczeńską otrzymał podczas prześladowania domicjańskiego z rozkazu starosty **M a k s y m a**. — W **A l e k s a n d r i i** uroczysty obchód świętej **T e o d o r y**, Dziewicy. Ponieważ wzbraniała się ofiarować bożkom, oddano ją do domu rozpusty, jednakże uwolnił ją pewien chrześcijanin imieniem **D i d y m**, gdyż za pomocą Bożą udało mu się zamienić z nią ubranie. Za panowania cesarza **D i o k l e c j a n a** zostali oboje skazani na śmierć przez starostę **E u s t r a c j u s z a** i tak razem otrzymali koronę męczeńską. — Tegoż samego dnia męczeństwo św. **A f r o d y z j u s z a**, **K a r a l i p p a**, **A g a p i u s z a** i **E u z e b i u s z a**. — W **P a n o n i i** pamiątka św. **P o l l i o n a**, Męczennika z czasów cesarza **D i o k l e c j a n a**. — W **P r u z i e** w **B i t y n i i** śmierć męczeńska św. **P a t r y c e g o**, biskupa, i św. **A k a c j u s z a**, **M e a n d r a** i **P o l i e n a**. — W **T i r r a s s o n i e** w **H i s z p a n i i** uroczystość św. **P r u d e n c j u s z a**, biskupa i Wyznawcy. — W **K o r f i n i u m** we **W ł o s z e c h** uroczystość pamiątkowa św. **P a m f i l i u s z a**, biskupa, który jaśniał wielką miłością ubogich i darem cudotwórstwa; kości jego spoczywają w **S u l m o n i e**.

D N I A 29 K W I E T N I A w **M e d i o l a n i e** męczeństwo św. **P i o t r a** z zakonu kaznodziejskiego, któremu nienawiść heretyków do wiary katolickiej śmierć zgotowała. — Pod **P a f u s** na **C y p r z e** uroczystość św. **T y c h i k a**, ucznia św. **P a w ł a** apostoła, który nazywał go w swych listach najukochańszym bratem, wiernym sługą i współpracownikiem w **P a n u**. — W **C i r t a** w **N u m i d i i** uroczystość pamiątkowa św. **A g a p i u s z a** i **S e k u n d y n a**, biskupów i Męczenników. Już długo przebywali na wygnaniu, gdy rozpoczęło się waleriańskie prześladowanie chrześcijan, jakim wściekłość pogan chciała zachwiać stałość wiernych. Pośród wielu, którzy wówczas zginęli za wiarę Chrystusową, znaleźli się i oni, dodając do bla-

sku godności biskupiej chwałę męczeństwa. Wraz z nimi cierpieli: żołnierz **E m i l i a n**, poświęcone Bogu **Dziewice Tertulla i Antonia** oraz pewna **matka ze swymi bliźniętami**. — Tegoż dnia śmierć męczeńska siedmiu **rozbojników**, nawróconych przez św. Jazona, którzy jako Męczennicy zyskali życie wieczne. — W Brescji uroczystość św. **Paulina**, biskupa i Wyznawcy. — W klasztorze Clugny dzień pamiątkowy św. **Hugona**, opata. — W klasztorze Molesme uroczysty obchód św. **Roberta**, pierwszego opata z Citeaux.

DNIA 30 KWIETNIA w Rzymie uroczysty obchód św. **Katarzyny Seneńskie j**, Dziewicy z zakonu kaznodziejskiego, która odznaczyła się świętym życiem i wielu cudami; papież Pius II policzył ją w poczet świętych Dziewic. — W Lambezie w Numidii dzień zgonu św. **Mariana**, lektora, i św. **Jakuba**, diakona. Pierwszy już poprzednio w prześladowaniu Decjusza odparł zwycięsko wszelkie zaczepki wiernym wytrwaniem przy wierze, później jednakże został powtórnie schwytany z św. Jakubem. Po wielu okrutnych cierpieniach, wzmocnieni dwukrotnym pocieszeniem z Nieba, ponieśli nareszcie z wielu innymi śmierć męczeńską. — Pod Saintes pamiątka św. **Eutropiusza**, biskupa i Męczennika, który św. Klemensa papieża wyświęcił na biskupa i wysłał do Galii na głoszenie Ewangelii. Gdy już wiele lat piastował swój urząd, zabili go wrogowie imienia Chrystusa. — W Kordobie męczeństwo św. **Amatora** kapłana, **Piotra** mnicha i św. **Ludwika**. — W Nowarze śmierć męczeńska św. **Wawrzyńca**, kapłana, i **dziełek wziętych przezeń na wychowanie**. — W Aleksandrii pamiątka św. **Afrodyzjusza**, kapłana, umęczonego z **30 towarzyszami**. — W Efezie męczeństwo św. **Maksyma**, który za decjańskiego prześladowania chrześcijan otrzymał koronę zwycięską. — W Fermo pamiątka św. **Zofii**, Dziewicy i Męczenniczki. — W Neapolu

w Kampanii uroczystość św. *S e w e r a*, biskupa, wsławionego wielu cudami, między innymi wskrzeszeniem umarłego, aby swym świadectwem dowiódł fałszerstwa popełnionego przez kłamliwego wierzyciela. — W *Evo-rei* w Epirze dzień pamiątkowy świętego *D o n a t a*, biskupa, który jaśniał za czasów cesarza Teodozjusza świętobliwym życiem. — W Londynie, stolicy Anglii, uroczystość św. *E r k o n w a l d a*, wsławionego wielu cudami.

MAJ

DNIA 1 MAJA uroczystość św. *F i l i p a i J a k u b a*, apostołów. Pierwszy, gdy prawie całą Scyтіę pozyskał wierze Chrystusa i osiadł później pod Hierapolis w prowincji Azji, został skazany na ukrzyżowanie i na krzyżu ukamienowany. Jakub, zwany bratem Chrystusa Pana, pierwszy biskup Jerozolimy, został zepchnięty ze szczytu świątyni, lecz powstał i zaczął się modlić za swych prześladowców; wreszcie pewien sukiennik roztrzaskał mu głowę. Tak umarł i został pochowany niedaleko świątyni. — W Egipcie męczeństwo św. *J e r e m i a s z a*, proroka, ukamienowanego przez lud i pochowanego pod Tafnis; według twierdzenia św. Epifaniasza wielu wiernych pielgrzymowało do jego grobu i używali ziemi branej z niego jako lekarstwa przeciw ukąszeniom jadowitych węzów. — We Francji w okolicy Vivarais śmierć męczeńska *A n d e o l a*, subdiakona, którego wraz z innymi wysłał dla głoszenia Ewangelii św. Polikarp z Azji. Za cesarza Nerona został zbity kolczastymi maczugami, po czym rozszczepiono mu na krzyż głowę drewnianym mieczem. — W Huesca w Hiszpanii uroczystość św. *O r e n c j u s z a i P a c j e n c j i*. — W Sitten w Wallis cierpienia św. *Z y g m u n t a*, króla Burgundów, wrzuconego do studni i tak uśmierconego. Później wsławił go Pan Bóg cudami. —

W Auxerre uroczystość św. A m a t o r a, biskupa i Wyznawcy. — W Auch pamiątka św. O r i e n c j u s z a, biskupa. — W Anglii uroczystość św. A z a f a, biskupa, i św. W a l b u r g i, Dziewicy. — W Bergamo pamiątka świętej G r a t y, Wdowy. — W Forli uroczystość świętego P e r e g r y n a z zakonu Serwitów.

DNIA 2 MAJA w Aleksandrii uroczystość św. A t a n a z e g o, biskupa, który szeroko słynął swym świętym życiem i uczonością. Chociaż się przeciw niemu prawie cały świat sprzyślał, bronił on jednak odważnie wiary katolickiej przed panującymi i ariańskimi biskupami. Dlatego znieść musiał wiele dolegliwości, a jako wygnaniec przeszedł prawie cały znany wówczas świat, nie znajdując niemal nigdzie obrony. Gdy nareszcie powrócił do swej owczarni, poszedł w 46. roku biskupiej działalności, za panowania obu cesarzy Walentyniana i Walensa, bogaty w zwycięstwa i korony do chwały wiecznej. — W Rzymie śmierć męczeńska św. S a t u r n i n a, N e o p o l a, G e r m a n a i C e l e s t y n a, którzy po wielokrotnych męczarniach zakończyli żywot w więzieniu. — Tak samo męczeństwo św. E k s u p e r i u s z a i małżonki jego Z o e, pospołu z ich synami C y r i a k i e m i T e o d u l e m za cesarza Hadriana. — W Sewilli uroczystość św. F e l i k s a, diakona i Męczennika. — Tego samego dnia męczeństwo św. W i n d e m i a l i s a, który wraz z swymi towarzyszami w urzędzie, E u g e n i u s z e m i L o n g i n e m, siłą ducha i cudami walczył przeciw herezji ariańskiej i dlatego skazany został przez króla Huneryka na ścięcie. — W Awili w Hiszpanii pamiątka świętego S e k u n d a, biskupa, wspomnianego z kilku innymi dnia 15 maja. — We Florencji uroczystość św. A n t o n i u s z a, biskupa, z zakonu kaznodziejskiego, zdobnego wielką świętością i nauką; uroczystość jego obchodzi się dnia 10 b. m.

DNIA 3 MAJA w Jerozolimie z n a l e z i e n i e St. 7.
ś w i ę t e g o k r z y ż a P a n a n a s z e g o, za

panowania cesarza Konstantyna. — W Rzymie za panowania cesarza Hadriana przy Via Nomentana śmierć męczeńska św. **A l e k s a n d r a**, papieża, i św. kapłanów **E w e n c j u s z a** i **T e o d u l a**; Aleksandra uwięziono na rozkaz sędziego Aureliana, torturowano, szarpano hakami i przypiekano pochodniami, a w końcu na całym ciele pokłuto i zabito; Ewencjusz i Teodulus po strasznych męczarniach ogniowych i długim więzieniu zostali ścięci. — W Narni uroczystość pamiątkowa św. **J u w e n a l i s a**, biskupa i Wyznawcy. — W Konstantynopolu męczeństwo św. **A l e k s a n d r a**, żołnierza, i **A n t o n i n y**, Dziewicy. Antonina za panowania Maksymiana skazana została przez prefekta Festusa do domu rozpusty, jednakże Aleksander uwolnił ją od tego w ten sposób, że zamienili pomiędzy sobą ubrania i tak zamiast niej on pozostał w tym miejscu. Później oboje schwytano i razem wzięto na tortury; w końcu ucięto im ręce i wrzucono ich w ogień. Tak więc w chwalebnej walce za Chrystusa zdobyli sobie koronę niebieską. — W Tebaidzie uroczystość pamiątkowa św. **T y m o t e u s z a** i jego małżonki świętej **M a u r y**; po wielu męczarniach skazani zostali przez prefekta Ariana na śmierć krzyżową; na krzyżu wisieli jeszcze całe 9 dni, zachęcając się wzajemnie do wiernego wytrwania przy wierze św. — W Afrodyzji w Karii męczeństwo św. **D i o d o r a** i **R o d o p i a n a**, którzy za panowania Dioklecjana ukamienowani zostali przez swych współobywateli. — Pod Florencją przy Monte Senario dzień zgonu św. **S o s t e n e u s z a** i **U g u c c i o**, którzy za wskazówką z Nieba z góry nań przygotowani, jednego dnia i o jednej godzinie, właśnie gdy odmawiali Anielskie Pozdrowienie, weszli do niebieskiej Ojczyzny.

DNIA 4 MAJA w Ostii dzień zgonu św. **M o n i k i**, matki Nauczyciela Kościoła św. Augustyna, który w dziewiątej księdze swoich „Wyznań“ dał wymowne świadectwo świątobliwemu życiu swej matki. — W kopalni Penna w Palestynie męczeństwo św. **S y l w a n a**,

biskupa z Gazy, który razem z wielu swymi klerykami za panowania cesarza Dioklecjana otrzymał palmę zwycięstwa. — Tamże dzień zgonu 39 Mę c z e n n i k ó w, którym najpierw pokaleczono rozpalonym żelazem ścięgnię u nóg, a potem odprowadzono ich do kopalni kruszcu; później, gdy po bohatersku znieśli różne męczarnie, wszystkich pościnano. — W Jerozolimie uroczystość św. C y r i a k a, biskupa, który podczas zwiedzania miejsc świętych został zamordowany z rozkazu cesarza Juliana Odstępcy. — W Umbrii pamiątka św. P o r f i r i u s z a, Męczennika. — W Nikomedii śmierć męczeńska św. A n t o n i i, którą najpierw okropnie torturowano, potem na trzy dni powieszono na jednym ramieniu, a w końcu wrzucono do więzienia, gdzie przebywała dwa lata, aż wreszcie na rozkaz prefekta Pryscyliana na stosie oddała życie za wiarę. — W Lorch w Górnej Austrii męczeństwo św. F l o r i a n a, którego za panowania Dioklecjana z rozkazu starosty Akwilina z kamieniem u szyi wrzucono do rzeki Anizy. — W Tarsie w Cylicji pamiątka św. P e l a g i i, Panny, którą za cesarza Dioklecjana zamknięto w rozpalonym żelaznym byku. — W Kolonii pamiątka św. P a u l i n a, Męczennika. — W Mediolanie uroczystość św. W e n e r i u s z a, biskupa, o którego cnotliwym życiu sam św. Jan Chryzostom daje świadectwo w liście do niego pisanym. — W okolicy Perigueux św. S a k e r d o s a, biskupa i Wyznawcy, którego św. Innocenty II włączył w poczet świętych. — W Auxerre pamiątka św. K u r k o d o m a, diakona.

DNIA 5 MAJA w Rzymie uroczystość pamiątkowa św. P i u s a V, papieża, z zakonu Dominikanów. Nieznużenie i z powodzeniem pracując, przywrócił znowu karność w Kościele, wytepił błędne nauki i zniszczył Turków, wrogów imienia chrześcijańskiego. Nie tylko przez mądre prawa, ale i przez swe święte życie zasłużył się około pomnożenia dobra Kościoła katolickiego. — Również w Rzymie pamiątka świętej K r e s c e n c j a-

n y, Męczenniczki. — Tamże uroczystość św. S y l w a n a, Męczennika. — W Aleksandrii dzień zgonu św. E u t y m i u s z a, diakona, który za Chrystusa umarł w więzieniu. — W Tessalonice męczeństwo św. I r e n e u s z a, P e r e g r y n a i I r e n y, którzy swe życie poświęcili na stosie. — W Auxerre pamiątka św. J o w i n i a n a, lektora i Męczennika. — W Leokata na Sycylii dzień zgonu św. A n g e l u s a, kapłana z zakonu Karmelitów, którego błędnowiercy wydali na śmierć za obronę św. wiary katolickiej. — W Jerozolimie pamiątka św. M a k s y m a, biskupa i Wyznawcy, któremu cesarz Maksymian Galeriusz kazał wykluć jedno oko i jedną stopę okaleczyć rozpalonym żelazem, po czym skazano go na roboty w kopalni kruszcu. — W Edessie w Syrii pamiątka św. E u l o g i u s z a, biskupa i Wyznawcy. — W Arles we Francji uroczystość św. H i l a r e g o, biskupa, który się odznaczył wielką uczonością i świętością. — W Wiedniu we Francji pamiątka św. N i c e t u s a, biskupa, męża zadziwiającej świętości. — W Bolonii uroczystość św. T e o d o r a, wysoce zasłużonego biskupa. — Tegoż dnia uroczystość św. S a k e r d o s a, biskupa Saguntu. — W Mediolanie pamiątka św. G e r u n c j u s z a, biskupa. — Tamże nawrócenie św. A u g u s t y n a, biskupa i Nauczyciela Kościoła, którego św. Ambroży o prawdzie wiary św. przekonał i tego dnia ochrzcił.

DNIA 6 MAJA w Rzymie uroczystość św. J a n a w O l e j u, Ewangelisty; z rozkazu cesarza Domicjana sprowadzono go w kajdanach z Efezu do Rzymu i przed Bramą Łacińską zanurzono w kotle z wrzącym olejem, z którego jednak wyszedł zdrowszy i żwawszy niż był przedtem. — W Antiochii uroczystość świętego E w o d i u s z a, który przez apostoła Piotra wyświęcony został na pierwszego biskupa tegoż miasta, o czym świadczy św. Ignacy, Męczennik, w swym liście do antiochian; życie zakończył jako sławny Męczennik. — W Cyrenie pamiątka św. Ł u c j u s z a, o którym wspomina św.

Lukasz w Dziejach Apostolskich. — W Afryce męczeństwo św. **Heliadora i Wenusta** z 75 towarzyszącymi. — Na Cyprze dzień zgonu św. **Teodota**, biskupa Cyrynei, który za cesarza Licyniusza wiele wycierpiał, jednakże życie spokojnie zakończył w Panu, gdyż i dla Kościoła nastąpiły spokojniejsze czasy. — W Damaszku uroczystość św. **Jana Damascenśkiego**, który wslawił się swym świętym życiem i swą uczonością i z wielką gorliwością mową i piórem walczył w obronie obrazów Świętych. Gdy przez podstęp Leona Izauryjczyka odcięto mu rękę, polecił się Najśw. Maryi Pannie, której czci tak gorliwie bronił, i został uleczony z kalectwa. — W Carrei w Mezopotamii pamiątka św. **Protogeneśa**, biskupa. — W Anglii uroczystość świętego **Kadberta**, biskupa z Lindisfarne, który dla swej pobożności i uczoności cieszył się powszechnym szacunkiem. — W Rzymie pamiątka św. **Benedykty**, Dziewicy. — W Salerno przeniesienie relikwii św. **Matteusza**, apostoła. Sprówadzone z Etiopii, spoczywały po różnych miejscach, aż wreszcie w Salerno znalazły godne miejsce spoczynku w kościele jego czci poświęconym.

DNIA 7 MAJA (^{8 maja} w Krakowie męczeństwo św. **Stanisława**, biskupa, którego zabił bezbożny król **Bolesław**.) — W Terracynie w Kampanii uroczystość św. **Flawii Domicylli**, Dziewicy, siostrzenicy konsula **Flawiusza Klemensa**. Podczas prześladowania Domiciańskiego została za wiarę Chrystusową z wielu innymi wygnana na wyspę **Ponza**, gdzie musiała znosić długie męczeństwo; w końcu przeniesiono ją do **Terracyny**, gdzie słowem i cudami nawróciła wielu do wiary chrześcijańskiej. Z tego powodu kazał sędzia pogański podpalić pokój, w którym przebywała wraz swymi przyjaciółkami **Eufrozyną i Teodorą**, i tak oczekiwały się świetnej korony męczeństwa. Także 12 maja oddaje się jej cześć wraz z świętymi Męczennikami **Ne-**

reuszem i Achilleuszem. — Tegoż dnia pamiątka św. Juwenalisa, Męczennika. — W Nikomedii dzień zgonu św. Flawiusza, Augusta i Augustyna, braci. — Tamże św. Kwadratusa, Męczennika, który za panowania cesarza Decjusza kilkakrotnie był torturowany, a w końcu został ścięty. — W Rzymie pamiątka św. Benedykta, papieża i Wyznawcy. — W Jorku w Anglii uroczystość św. Jana, biskupa, wsławnego pobożnym życiem i cudami. — W Pawii pamiątka św. Piotra, biskupa. — W Rzymie przeniesienie relikwii pierwszego Męczennika św. Szczepana. Zostały one za czasów papieża Pelagiusza przeniesione z Konstantynopola do wiecznego miasta i tam złożone w grobie św. Wawrzyńca, Męczennika, na Ager Veranus, gdzie wielkiej czci doznają. ^{w Krakowie ... p. 7 maja}

DNIA 8 MAJA na górze Gargano zjawienie się św. archanioła Michała. — W Mediolanie męczeństwo św. Wiktora z Afryki. Rodem Maur, wyrósł w chrześcijaństwie. Służąc jako żołnierz w wojsku cesarskim, został wezwany przez cesarza Maksymiana, aby złożył ofiarę bożkom, na co jednak nie przystał, jeno mężnie trwał przy swej wierze. Obiczowano go więc najpierw srodze, co mu przecież przy pomocy Boskiej bólu żadnego nie sprawiało; potem obla-no go wrzącym ołowiem, ale i wtedy został nietknięty. W końcu przez ścięcie doczekał się korony zwycięstwa. — W Konstantynopolu śmierć męczeńska św. Akacjusza, dowódcy. Podczas prześladowania za czasów Dioklecjana i Maksymiana oskarżony przez trybuna Firmusa o to, że jest chrześcijaninem, był w Perint na rozkaz sędziego Bibianusa okropnie torturowany, a następnie został skazany na śmierć przez prokonsula Flakcinusa w Bizancjum; jego relikwie znalazły się później cudownym sposobem w Squillace, gdzie je z wielką czcią zachowują. — W Wiedniu uroczystość św. Dionizego, biskupa i Wyznawcy. — W Auxerre pamiątka św.

Helladiusza, biskupa. — W okolicy Besançon św. **Piotra**, biskupa. — W Irlandii uroczystość świętego **Wiro**, biskupa.

DNIA 9 MAJA w Nazjanzie uroczystość św. **Grzegorza**, biskupa, który dla swej nadzwyczajnej wiedzy teologicznej otrzymał przydomek „Teologa“. On wskrzesił na nowo wiarę katolicką w Konstantynopolu i zdusił powstające nauki błędnowiercze. — W Rzymie pamiątka św. **Hermasa**, o którym wspomina św. apostoł **Paweł** w swym liście do Rzymian. Ponieważ z pełnym poświęceniem oddał się służbie Bożej, został godną ofiarą przed Panem, a bogaty w cnoty zdobył sobie chwałę niebieską. — W Persji śmierć męczeńska **310 Męczenników**. — W Cagli przy Via Flaminia męczeństwo św. **Geroncjusza**, biskupa Cerwii. — W Vendome pochowanie św. **Beatusa**, Wyznawcy. — W Konstantynopolu przeniesienie relikwii św. **Andrzeja** apostoła i św. **Łukasza** Ewangelisty z Achai, oraz świętego **Tymoteusza**, ucznia św. **Pawła** apostoła, z Efezu. Relikwie św. **Andrzeja** zostały później przeniesione do Amalfi we Włoszech, gdzie doznają od wiernych wielkiej czci; z grobu jego sączą się bez ustanku krople cudownie uzdrawiającego płynu. — W Rzymie przeniesienie św. **Hieronima**, kapłana i Nauczyciela Kościoła, z Betlejem do bazyliki Santa Maria Maggiore. — W Bari w Apulii przeniesienie zwłok świętego **Mikołaja** biskupa z Miry do Licji.

DNIA 10 MAJA uroczystość św. **Antoniego**, Wyznawcy i arcybiskupa Florencji, którego śmierć wspominaliśmy 2 maja. — W Rzymie przy Via Latina męczeństwo św. **Gordiana** i **Epimachusa**. **Gordiana** obczowano za panowania cesarza **Juliana** Odstępcy kulami ołowianymi, a potem ścięto; ciało jego złożyli chrześcijanie nocą przy tej samej drodze i w tym samym grobie, w którym krótko przedtem złożono relikwie św. **Epimachusa**, **Męczennika** z Aleksandrii. —

W kraju Hus pamiątka św. J o b a, proroka, który słynie ze swej cudownej cierpliwości. — W Rzymie śmierć męczeńska św. K a l e p o d i u s z a, kapłana, którego cesarz Aleksander kazał stracić, wlec przez ulice i wrzucić do Tybru; zwłoki jego zostały odnalezione i z wielką czcią pochowane przez papieża Kaliksta. Ścięto wtedy również konsula P a l m a c j u s z a z żoną, synami i 42 domownikami; następnie senatora S y m p l i c j u s z a z żoną i 68 osobami należącymi do rodziny, a potem jeszcze F e l i k s a z małżonką. Głowy tych Męczenników zatknięto na bramach miasta ku przestrodze chrześcijan. — Również w Rzymie na Centum Aulæ przy Via Latina pamiątka św. K w a r t u s a i K w i n k t u s a, Męczenników, których relikwie przeniesiono do Kapui. — W Lentini na Sycylii uroczystość św. Męczenników: A l f i u s z a, F i l a d e l f a i C y r y n a. — W Smyrnie dzień zgonu św. D i o s k o r y d a, Męczennika. — W Bolonii uroczystość św. M i k o ł a j a A l b e r g a t i z zakonu Kartuzów, biskupa i kardynała, który się wsławił świętym życiem i pracami apostołskimi; jego święte ciało spoczywa we Florencji w kościele kartuzjańskim. — W Tarencie pamiątka św. K a t a l d u s a, biskupa, sławnego cudami. — W Mediolanie odnalezienie zwłok św. N a z a r i u s z a i C e l z u s a, Męczenników; zwłoki pierwszego znalazł św. Ambroży, biskup, jeszcze okrwawione i przeniósł je wraz z ciałem św. Celzusa, ucznia św. Nazariusza, do bazyliki św. apostołów; obu Męczenników ścięto na rozkaz Anolinusa podczas prześladowania Neronowego, dnia 28 lipca, w którym to dniu obchodzi się pamiątkę ich zgonu. — W Madrycie uroczystość pamiątkowa świętego I z y d o r a, rolnika, wsławionego cudami.

DNIA 11 MAJA w Rzymie przy Via Salaria uroczystość św. A n t y m a, Męczennika. Za to, że prowadził życie święte i gorliwie głosił Ewangelię, wrzucono go do Tybru podczas prześladowania dioklecjanskiego, jednakże anioł wybawił go i wrócił Kościołowi; w końcu

ścięty, wszedł jako zwycięzca do wiecznej chwały. — Tegoż dnia męczeństwo św. **Ewelliusza**. Należał on do urzędników domowych Nerona, a widząc stałość św. Torpesa, nawrócił się także i został za Chrystusa ścięty. — W Rzymie męczeństwo św. **Maksyma**, **Fabiusza** i **Bassusa**, których zabito przy Via Salaria podczas prześladowania dioklecjańskiego. — W Camerino uroczystość pamiątkowa Męczenników św. **Anastazjusza** i **jego towarzyszy**, którzy śmierć znaleźli podczas prześladowania decjańskiego, skazani przez starostę Antiocha. — W Osimo pamiątka św. **Sisinusa**, diakona, jako też św. **Dioklecjusza** i **Florencjusza**, uczniów św. Antyma, kapłana, którzy za Dioklecjana ponieśli śmierć męczeńską przez ukamienowanie. — W Varennes pamiątka św. **Gangulfa**, Męczennika. — W Wiednie uroczystość św. **Mamerta**, biskupa, który dla odwrócenia grożących nieszczęść zaprowadził w swym mieście procesje błagalne podczas trzech ostatnich dni przed Wniebowstąpieniem Pana Jezusa; zwyczaj ten został później przyjęty przez cały Kościół święty. — W Sauvigny złożenie zwłok św. **Majolusa**, opata z Clugny, którego święte życie bogate było w zasługi. — W Sanseverino pod Ankoną pamiątka św. **Illumina**ta, Wyznawcy. — W Grottaglio pod Tarentem uroczystość św. **Franciszka de Hieronimo**, Wyznawcy Towarzystwa Jezusowego, wsławionego wielką cierpliwością i miłością w pracach około zbawienia dusz, za co policzony został między świętych przez papieża Grzegorza XVI. Uroczystość na cześć jego obchodzona bywa z wielką wspaniałością w Neapolu, gdzie jego ciało spoczywa w kościele domu profesów.

DNIA 12 MAJA w Rzymie przy Via Ardeatina uroczystość św. **Nereusza** i **Achilleusza**, braci i Męczenników. Jako słudzy św. Flawii Domicylli znosić z nią musieli długie wygnanie. Potem srodze ich ubiczowano, a gdy zmuszani ogniem i torturami do służby

bożkom odpowiedzieli, że chrzest święty otrzymali od św. Piotra i dlatego bożkom kłaniać się nie będą, zostali ścięci. Relikwie ich wraz z relikwiami św. Flawii Domicylli zostały dnia 11 maja uroczyście przeniesione z kościoła św. Hadriana na dawne miejsce, tj. do kościoła ich imienia, odbudowanego przez papieża Klemensa VIII. — W Rzymie przy Via Aurelia męczeństwo św. P a n k r a c e g o, który jako czternastoletni chłopiec ścięty został za Dioklecjana. — Tamże śmierć świętego D i o n i z e g o, Męczennika, stryja św. Pankracego. — Na Sycylii uroczystość pamiątkowa św. F i l i p a z A r g i r i u m. Posłany tam przez papieża celem głoszenia Ewangelii, zdobył dla wiary katolickiej wielką część tej wyspy; jego świętość przejawiała się szczególnie w uzdrawianiu opętanych. — W Salaminie na Cyprze uroczystość św. E p i f a n i u s z a, biskupa, który się odznaczył nie tylko szeroką wiedzą i dokładną znajomością Pisma świętego, ale był także wielce poważany dla świętości życia, gorliwości około wiary katolickiej, miłosierdzia dla ubogich i mocy czynienia cudów. — W Konstantynopolu pamiątka świętego G e r m a n a, patriarchy, sławnego cnotami i nauką; wystąpił on z wielką stanowczością przeciwko cesarzowi Leonowi Izauryjczykowi z powodu jego rozporządzenia przeciwko obrazom świętych. — W Trewirze uroczystość świętego M o d o a l d a, biskupa. — W Calzadzie pamiątka świętego D o m i n i k a, Wyznawcy.

DNIA 13 MAJA w Rzymie Poświęcenie Kościoła Królowej Męczenników. Za czasów cesarza Fokasa papież Bonifacy IV kazał oczyścić Pantheon, będący niegdyś świątynią wszystkich bożków, i poświęcił go jako Kościół ku czci Najśw. Panny i wszystkich Męczenników. — W Konstantynopolu uroczystość św. M u c j u s z a, kapłana i Męczennika. Za Dioklecjana najpierw w Amfipolis przez prokonsula Laudycjusza różnymi sposobami męczony, później posłany został do Bizancjum, gdzie poniósł śmierć za Chrystusa. — W Heraklei

śmierć męczeńska św. *Glicerii* z Rzymu, która cierpiała za cesarza Antonina i prefekta Sabinusa. — W Aleksandrii pamiątka bardzo wielu św. *Męczenników*, którzy za wyznawanie wiary katolickiej zostali wymordowani przez arianów w kościele św. *Teonasa*. — Pod Maastricht uroczystość św. *Serwacjusza*, biskupa z Tongern, którego świętość objawiona została tym sposobem, że zimą, kiedy wszystko wokoło śniegiem było pokryte, jego grób zawsze był wolny od niego, aż wreszcie obywatele wybudowali na tym miejscu bazylikę. — W Palestynie pamiątka św. *Jana Silencjariusza* czyli „Milczącego“. — W Valladolid uroczystość św. *Piotra Regalata* z zakonu Franciszkanów, który w klasztorach hiszpańskich przywrócił karność zakonną i przez papieża *Benedykta XIV* policzony został w poczet świętych.

DNIA 14 MAJA uroczystość św. *Bonifacego*, Męczennika, który pod Tarsus w Cylicji poniósł śmierć męczeńską za cesarzy *Dioklecjana* i *Maksymiana*; ciało jego przeniesiono później do Rzymu i pochowano przy *Via Latina*. — W Galii męczeństwo św. *Poncjusza*, przez którego apostołską gorliwość dwóch cesarów *Filipów*, ojciec i syn, nawróciło się do wiary *Chrystusowej*; palmę męczeństwa zdobył za cesarzy *Waleriana* i *Galliena*. — W Syrii śmierć męczeńska św. *Wiktor* i św. *Korony* za cesarza Antonina. *Wiktor* skazany został przez sędziego *Sebastiana* na najrozmaitsze i najokropniejsze męczarnie. Korona, małżonka żołnierza, sławiąc jego stałość, ujrzała spadające z nieba dwa wieńce, jeden dla *Wiktor*a a drugi dla niej samej; gdy to widzenie opowiedziała głośno obecnym, została na rozkaz sędziego rozpięta między dwoma drzewami i rozdarta; potem stracono również *Wiktor*a. — W Sardynii pamiątka św. *Justy*, *Justyny* i *Henedyny*, Męczenniczek. — W Rzymie uroczystość św. *Paschali* s papieża, który zebrał wiele ciał św. Męczenników z katakumb i złożył je z wielką czcią w różnych kościo-

lach. — W Ferencie w Toskanii uroczystość św. **Bonifacego**, biskupa, który, podług opisu św. Grzegorza, już od dzieciństwa odznaczał się świętością i cudami. — W Neapolu w Kampanii uroczystość pamiątkowa św. **Pomponiusza**, biskupa. — W Egipcie uroczystość św. **Pachomiusza**, opata, który założył wiele klasztorów i napisał dla nich regułę, objawioną mu przez anioła.

DNIA 15 MAJA w Hiszpanii uroczystość pamiątkowa świętych: **Torkwata**, **Ktezifona**, **Sekunda**, **Indalecjusza**, **Cecyliusza**, **Hezychiusza** i **Eufrazego**, którzy wyświęceni zostali w Rzymie na biskupów przez apostołów św., a potem wysłani celem głoszenia Ewangelii do Hiszpanii. Zmarli spokojnie w Panu, a głosząc za życia w wielu miejscach kazania, nawrócili mnóstwo ludu do wiary Chrystusowej: **Torkwat** w Kadyksie, **Ktezifon** w Vierco, **Sekundus** w Avilli, **Indalecjusz** w Murcji, **Cecyliusz** w Elwirze, **Hezychiusz** w Orgazie, **Eufrazy** w Andujarze. — W Evorze w Portugalii męczeństwo św. **Mancjusza**. — Na wyspie Chios uroczystość św. **Izydora**, Męczennika; w bazylice jego znajduje się studnia, której woda chorym często zdrowie przywraca; studnia ta ma być tą samą, w której św. **Izydora** utopiono. — W Lampsaku nad Hellespontem śmierć męczeńska św. **Piotra**, **Andrzeja**, **Pawła** i **Dionizji**. — W Terranova na wyspie Sardynii uroczystość św. **Symplcjusza**, biskupa i Męczennika, którego starosta miejski **Barbarus** za panowania **Dioklecjana** kazał zabić włóczniami. — W Owernii pamiątka św. Męczenników **Kasjusza**, **Wiktoryna** i **Maksyma** z ich towarzyszymi. — W Brabancji uroczystość św. **Dympnny**, **Dziewicy** i **Męczenniczki**, córki króla angielskiego, który kazał ją ściąć, za to, że nie chciała porzucić swej wiary i panieństwa. — W Rouen uroczystość św. **Jana**

D o m n o l u s a, biskupa. — W Mirandoli w Emilii uroczystość pamiątkowa św. **P o s s i d i u s z a**, biskupa z Calamy; był on uczniem św. Augustyna i opisał jego życie. — W Troyes uroczystość św. **F i d o l u s a**, Wyznawcy. — W Szkocji pamiątka św. **B r a n d a n u s a**, opata. — W Forli uroczystość św. **M a k s y m y**, Dziewicy, która w blasku cnót weszła do wiecznej ojczyzny.

DNIA 16 MAJA w Gubbio uroczystość św. **U b a l d a**, biskupa, wsławionego cudami. — We Francji śmierć męczeńska św. **A k w i l i n a** i **W i k t o r i a n a**. — W Auxerre męczeństwo św. **P e r e g r y n a**, pierwszego biskupa tegoż miasta. Przez papieża św. Sykstusa posłany razem z wielu innymi klerykami do Francji, głosił tam z wielką gorliwością słowo Boże, aż osiągnął jako Męczennik koronę wiecznej chwały. — W Uzala w Afryce pamiątka św. **F e l i k s a** i **G e n n a d i u s z a**, Męczenników. — W Palestynie uroczystość pamiątkowa św. **M n i c h ó w**, zabitych przez Saracenów w klasztorze św. Sabby. — W Persji za panowania króla Izdegerda męczeństwo św. **A u d a r a**, biskupa, z 7 k a p ł a n a m i, 9 d i a k o n a m i i 7 D z i e w i c a m i; wszyscy po różnorakich męczarniach chwalebnie zdobyli koronę męczeńską. — W Pradze w Czechach uroczystość św. **J a n a N e p o m u c e n a**, kanonika kapituły metropolitalnej, który z wielką stanowczością oparł się wszelkim namowom, aby wyjawiał tajemnicę Spowiedzi św. Po długich katuszach wrzucony do rzeki Wełtawy osiągnął tym sposobem palmę męczeństwa. — W Amiens we Francji pamiątka św. **H o n o r a t a**, biskupa. — Pod Le Mans pamiątka św. **B a p t y s t y d e l a S a l l e**, o którym wspomina się również dnia 7 kwietnia.

DNIA 17 MAJA w Villa Real w Hiszpanii uroczystość pamiątkowa św. **P a s c h a l i s a** z zakonu Franciszkanów, męża rzadkiej czystości i pokuty. Leon XIII ogłosił go patronem zgromadzeń eucharystycznych

i bractw od Najśw. Sakramentu Ołtarza. — W Pizie w Toskanii pamiątka św. **T o r p e s a**. Piastował on najpierw wysoki urząd na dworze cesarza Nerona i był jednym z tych, o których apostoł św. Paweł pisze do Filipian: „Pozdrawiają was wszyscy święci, przede wszystkim tych w domu cesarza“. Później był srogo męczony za wiarę Chrystusową a w końcu został święty; było to 29 kwietnia, uroczystość jego bywa jednakże obchodzona dzisiaj, gdyż w tym dniu nastąpiło przeniesienie jego świętego ciała. — Tegoż dnia męczeństwo św. **R e s t y t u t y**, Dziewicy, za cesarza Waleriana. Sędzia Prokulus w Afryce kazał ją po różnych męczarniach umieścić w łódce napełnionej smołą i pakułami i spalić na morzu. Gdy ogień podłożono, zwróciły się płomienie przeciwko oprawcom; tym czasem Dziewica wśród gorących modłów oddała Bogu ducha. Jej święte ciało przyplłynęło w tej samej łódce do wyspy Ischia niedaleko Neapolu i z wielką czcią zostało pochowane przez tamtejszych chrześcijan. Później cesarz Konstantyn Wielki zbudował na jej cześć bazylikę w Neapolu. — W Noyon śmierć męczeńska świętych **H e r a d i u s z a**, **P a w ł a** i **A k w i l i a n a** z dwoma towarzyszami. — W Chalcedonie uroczystość św. **S o l o c h a n u s a**, żołnierza, z **t o w a r z y s z a m i**, którzy ponieśli śmierć męczeńską za cesarza Maksymiana, — W Aleksandrii pamiątka św. **A d r i o n a**, **W i k t o r a** i **B a z y l l i**. — W Würzburgu uroczystość św. **B r u n o n a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 18 MAJA w Camerino męczeństwo św. **W e n a n c j u s z a**, który jako piętnastoletni młodzieniec przez ścięcie zakończył swój chwalebny żywot razem z **10 t o w a r z y s z a m i**, pod cesarzem Decjuszem i prefektem Antiochem. — W Egipcie śmierć męczeńska św. **D i o s k o r a**, lektora, przeciw któremu sędzia użył różnych męczarni. Wreszcie, rzucony na rozpalone blachy, zakończył swe święte życie. — W Spoleto uroczystość św. **F e l i k s a**, biskupa, który podczas prze-

śladowania maksymiańskiego zdobył palmę męczeństwa. — W Egipcie pamiątka św. **P o t a m i o n a**, biskupa, który już pod Maksymianem Galeriuszem złożył świadectwo za swą wiarę, lecz dopiero za czasów Konstancjusza i ariańskiego prefekta Filagriusza zdobył koronę zwycięstwa. — W Ancyrze w Galacji uroczystość św. **T e o d o t a**, Męczennika, jego ciotki św. **T e k u z y**, i św. **Dziewic Aleksandry, Klaudii, Fainy, Eufrazji, Matrony i Julitty**; te ostatnie chciał prefekt miejski dać zniesławić, ale Boska pomoc ochroniła je od tego. Wtedy kazał je sędzia z kamieniami u szyi powrzucać do pobliskiego stawu. Kiedy Teodotus pozbierał ich relikwie i ze czcią pochował, został i on pochwycony na rozkaz prefekta i po ubiczowaniu ścięty. — W Upsali w Szwecji uroczystość św. **E r y k a**, króla i Męczennika. — W Rzymie uroczystość pamiątkowa św. **F e l i k s a**, Wyznawcy z zakonu Kapucynów, którego zdobyła prawdziwie ewangeliczna prostota serca i miłość. Papież Klemens XI zapisał go w poczet Świętych.

DNIA 19 MAJA w Rzymie uroczystość św. **P i o t r a z M o r o n o**, który jako pustelnik został obrany papieżem i jest znany pod nazwą Celestyna V. Później złożył tę wysoką godność i dalej prowadził bogobojne życie w samotności, aż bogaty w cnoty i odznaczony cudami poszedł do swej ojczyzny Niebieskiej. — W Rzymie uroczystość św. **P u d e n c j a n y**, Dziewicy, która po wielu udręczeniach weszła do chwały wiecznej. Starala się ona z największą gorliwością o pochowanie wielu św. Męczenników, a z miłości dla Chrystusa cały swój majątek rozdała ubogim. — Tamże pamiątka św. **P u d e n s a**, ojca św. Pudencjany, senatora. Ochrzczony przez świętego Piotra apostoła, potrafił białą sukienkę wtenczas otrzymaną zachować czystą i niesplamioną aż do końca życia swego. — W Rzymie przy **Via Appia** męczeństwo św. **K a l o c e r u s a i P a r t e n i u s z a**. Kalocerus był pierwszym podkomorzym małżon-

ki cesarza Decjusza; podobnie jak on, również Parteniusz był urzędnikiem dworskim. Obaj zostali na rozkaz Decjusza ścięci, ponieważ nie chcieli złożyć ofiary bożkom. — W Nikomedii śmierć męczeńska św. **F i l o t e r a**, syna prokonsula Pacjanusa; po wielu męczarniach doczekał się korony zwycięstwa za Dioklecjana. — Tamże uroczystość pamiątkowa **6 D z i e w i c**, między którymi odznaczyła się **C y r i a k a**. Wyrzucała ona Dioklecjanowi jego bezbożność, za co posiekano ją w najokropniejszy sposób i wrzucono w ogień. — W Kanterbury uroczystość św. **D u n s t a n a**, biskupa. — W Bretanii pamiątka św. **I w o n a**, kapłana i Wyznawcy. Jako adwokat, z miłości dla Chrystusa zajmował się przede wszystkim sierotami, wdowami i biednymi.

DNIA 20 MAJA w Akwili w Abruzzach uroczystość św. **B e r n a r d y n a** z **S i e n y** z zakonu Franciszkanów, który całe Włochy nappełnił światłem swej mądrości i cnoty. — W Rzymie przy Via Salaria męczeństwo św. **B a z y l l i**, Dziewicy. Pochodziła ona z rodu królewskiego i miała bardzo pięknego oblubieńca, odmówiła mu jednakże swej ręki, za co została przez niego oskarżona o wyznawanie wiary chrześcijańskiej. Cesarz Gallienus orzekł, że musi oddać rękę narzeczonemu, albo zostanie ukarana śmiercią. Gdy Bazylla odpowiedziała, że jej oblubieńcem jest król nad królami, przebito ją mieczem. — W Nimes we Francji uroczystość św. **B a u d e l i u s z a**, Męczennika. Żądano od niego, aby złożył bożkom ofiarę, ale on nie dał się zachwiać w swej wierze mimo biczowania i różnych męczarni, i tak zasłużył sobie w końcu na palmę zwycięstwa. — W Edessie w Syrii męczeństwo św. **T a l a l e u s z a**, **A s t e r i u s z a**, **A l e k s a n d r a** i **t o w a r z y s z y**, którzy cierpieli pod Numerianem. — W Tebaidzie pamiątka św. **A k w i l a**, Męczennika, który z miłości dla Chrystusa dał się rozszarpać żelaznymi grzebieniami. — W Bourges we Francji uroczystość św. **A u s t r e g i z i l a**, biskupa i Wyznawcy. —

W Breseji pamiątka św. **A n a s t a z e g o**, biskupa. — W Pawii pamiątka św. **T e o d o r a**, biskupa. — W Rzymie uroczystość św. **P l a u t y l l i**, małżonki konsula Sabinusa; była ona matką św. Flawii Domicylli, a ochrzczona przez świętego Piotra apostoła, cnotami swymi przewyższyła wysokość pochodzenia swego; umarła spokojnie w Panu.

DNIA 21 MAJA w Maurytanii dzień zgonu św. **T y m o t e u s z a**, **P o l i u s z a** i **E u t y c h i u s z a**, diakonów, którzy w tych okolicach głosili słowo Boże i wspólnie zdobyli koronę męczeńską. — W Cezarei w Kapadocji śmierć męczeńska św. **P o l i e ũ k t a**, **W i k t o r i u s z a** i **D o n a t a**. — W Kordobie uroczystość św. **S e k u n d y n a**, Męczennika. — Tegoż dnia pamiątka św. **S y n e z j u s z a** i **T e o p o m p u s a**, Męczenników. — W Cezarei Filipowej męczeństwo św. **N i k o s t r a t a**, trybuna wojskowego, i **A n t i o c h a** z innymi żołnierzami. — W Aleksandrii uroczystość pamiątkowa św. **S e k u n d u s a**, kapłana, z wielu wiernymi, których ariański biskup Georgios kazał wymordować w najokrutniejszy sposób. Działo się to w dniach Zielonych Świątek za czasów cesarza Konstancjusza. — Tegoż dnia pamiątka św. **W a l e n s a**, biskupa, którego zabito razem z t r o j g i e m d z i e c i. — Również pamiątka św. b i s k u p ó w i k a p ł a n ó w, którzy przez arian zesłani zostali na wygnanie i przez to zasłużyli sobie na policzenie w poczet świętych Wyznawców. — W Nicei we Francji uroczystość św. **H o s p i c j u s z a**, Wyznawcy, wslawionego cnotą wstrzemięźliwości i darem przepowiadania.

DNIA 22 MAJA w Rzymie uroczystość św. **F a u s t y n a**, **T y m o t e u s z a** i **W e n u s t a**, Męczenników. — W Afryce męczeństwo św. **K a s t u s a** i **E m i l i u s z a**, którzy przez ogień weszli do chwały rajskiej. Przy pierwszej próbie zawahali się (jak pisze św. Cyprian), jednakże drugą, wzmocnieni łaską Bożą, zwycięsko wytrzymali. — Na Korsyce uroczystość św.

J u l i i, Dziewicy, która na krzyżu znalazła koronę życia. — W Komanie w Poncie śmierć męczeńska św. **B a z y l i s k a** pod cesarzem Maksymianem i prefektem Agryppą. Włożono mu najpierw na nogi żelazne sandały, przez które wbijano rozpalone gwoździe, i jeszcze inne zadawano mu męczarnie, a w końcu ścięto go na rozkaz Agryppy i ciało wrzucono do rzeki. — W Hiszpanii pamiątka św. **K w i t e r i i**, Dziewicy i Męczenniczki. — W Rawennie uroczystość św. **M a r c j a n a**, biskupa i Męczennika. — W okolicy Auxerre pamiątka św. **R o m a n a**, opata, który usługiwał św. Benedyktowi w grocie. Wysłany później do Galii, pozostawił w założonym przez siebie klasztorze wielu świętych uczniów i spokojnie w Panu przeszedł do wieczności. — Pod Akwinem pamiątka świętego **F u l k o n a**, Wyznawcy. — W Pistoii w Toskanii uroczystość św. **A t t o n a** z zakonu Vallombroza. — W Kaskii w Umbrii uroczystość św. **R i t y**, Wdowy, z zakonu eremitów św. Augustyna, która po śmierci swego męża miłość swą poświęciła odwiecznemu Oblubieńcowi Chrystusowi.

Dnia 23 MAJA w Rzymie uroczystość pamiątkowa św. **J a n a C h r z c i c i e l a d e R o s s i**, Wyznawcy, który z wielką cierpliwością i miłością głosił Ewangelię ubogim. — W Langres we Francji męczeństwo św. **D e z y d e r i u s z a**, biskupa; widząc, jak naród jego jest poniewieranym przez hordy Wandalów, chciał ich króla prosić o miłosierdzie, ten kazał go jednak zaraz zamordować. Święty z radością podał głowę swą pod miecz za swe owieczki, a ugodzony śmiertelnie, oddał duszę Stwórcy swemu. Razem z nim stracono także wielu z jego owczarni, którzy grób swój znaleźli pod miastem. — W Hiszpanii śmierć męczeńska św. **E p i t a c j u s z a** i **B a z y l e u s z a**, biskupów. — W Afryce pamiątka św. **K w i n k c j a n a**, **L u c j u s z a** i **J u l i a n a**, Męczenników, którzy zasłużyli sobie na koronę wieczną podczas prześladowania przez Wandalów. — W Kapadocji uroczystość pamiątkowa św. **M ę**

c z e n n i k ó w, którym najpierw zmiżdżono nogi a potem ich zabito podczas prześladowania chrześcijan pod Maksymianem Galeriuszem, jak również tych, co tegoż dnia śmierć znaleźli w Mezopotamii. Powieszono ich za nogi i częścią dymem zaczadzano, a częścią spalono. — W okolicy Lyonu uroczystość św. **D e z y d e r e g o** z Wienny, który z rozkazu króla Teodoryka został ukamienowany i tak uzyskał koronę męczeńską. — W Synnadmie we Frygii pamiątka św. **M i c h a ł a**, biskupa. — Tegoż dnia uroczystość **M e r k u r i a l i s a**, biskupa. — W Neapolu w Kampanii św. **E u f e b i u s z a**, biskupa. — Pod Norcją pamiątka św. mnichów **E u t y c h i u s z a** i **F l o r e n c j u s z a**, o których wspomina papież święty Grzegorz.

DNIA 24 MAJA w Antiochii uroczystość św. **M a n a h e n a**, brata tetrarchy Heroda; jako nauczyciel i prorok Nowego Testamentu działał w tym mieście z wielkim powodzeniem i stamtąd odszedł do wiecznej szczęśliwości. — Również pamiątka błog. **J o a n n y**, małżonki Chuza, będącego zarządcą u Heroda; święty Łukasz wspomina o niej w swej Ewangelii. — W Porto pod Rzymem męczeństwo świętego **W i n c e n c j u s z a**. — W Brescji uroczystość świętej **A f r y**, Męczenniczki, za panowania cesarza Hadriana. — W Nantes w Bretanii śmierć męczeńska świętych braci **D o n a c j a n a** i **R o g a c j a n a**, którzy pod Dioklecjanem byli torturowani za wyznawanie wiary chrześcijańskiej, a w końcu zostali przebici dzidą i ścięci. — W Istrii śmierć męczeńska św. **Z o e l l u s a**, **S e r w i c j u s z a**, **F e l i k s a**, **S y l w a n a** i **D i o k l e s a**. — Tegoż dnia męczeństwo dowódcy **M e l e c j u s z a** z 252 **t o w a r z y s z a m i**, którzy różnymi sposobami zostali zamęczeni. — Również pamiątka św. Męczenniczek **Z u z a n n y**, **M a r c j a n n y** i **P a l l a d i i**; były one żonami wspomnianych poprzednio żołnierzy i zostały razem z dziećmi pozbawione życia. — W Mediolanie pamiątka św. **R o b u s t i a n a**, Męczennika. — W Ma- 179.

roku dzień zgonu błg. **J a n a d e P r a d o** z zakonu ostrej reguły Bosonogich; za głoszenie Ewangelii uwięziono go, biczowano i zadawano mu różne męczarnie, aż w końcu na stosie oddał swe życie za Chrystusa. — W klasztorze Lerin uroczystość św. **W i n c e n c j u s z a**, kapłana, który dla swej uczoności i świętości w wielkim był poważaniu. — W Bolonii **p r z e n i e s i e n i e r e l i k w i i** św. **D o m i n i k a**, Wyznawcy, za czasów papieża Grzegorza IX.

DNIA 25 MAJA w Salerno złożenie zwłok św. **G r z e g o r z a VII**, papieża, najgorliwszego szerzyciela i obrońcy wolności kościelnej. — We Florencji uroczystość pamiątkowa świętej **M a r i i M a g d a l e n y** z zakonu Karmelitanek, wslawionej świętym życiem; uroczystość jej przełożono na dzień 29 maja. — W Rzymie przy Via Nomentana męczeństwo św. **U r b a n a**, papieża, który bardzo wielu nawrócił do prawdziwej wiary, tak, iż chętnie za nią śmierć ponieśli. Sam Urban wiele przecierpiał za Kościół Boży pod cesarzem Aleksandrem Sewerem, aż wreszcie przez ścięcie otrzymał koronę zwycięstwa. — W Sylistrii w Bułgarii dzień zgonu św. **P a s i k r a t a i W a l e n c j o n a**, którzy z dwoma innymi otrzymali koronę męczeńską. — W Mediolanie uroczystość św. **D i o n i z e g o**, biskupa, który przez ariańskiego cesarza Konstancjusza za wiarę katolicką wygnany został do Kapadocji, gdzie tyle krzywd znosić musiał, że zasłużył sobie na tytuł honorowy Męczennika. Jego święte zwłoki kazał biskup Aureliusz przenieść z miejsca wygnania do Mediolanu, w której to uroczystości brał udział także św. Bazyli Wielki. — W Rzymie **B o n i f a c e g o IV**, papieża, który Panteon poświęcił ku czci Najśw. Maryi Panny od Męczenników. — We Florencji dzień pamiątkowy **Z e n o b i u s z a**, biskupa, który szeroko słynął z powodu świętości swego życia i daru cudów. — W Anglii uroczystość świętego **A l d e l m u s a**, biskupa z Sherburn. — W okolicy Troyes pamiątka św. **L e o n a**, Wy-

znawcy. — W Assyżu w Umbrii przeniesienie relikwii św. Franciszka, Wyznawcy, przez Grzegorza IX, papieża. — W Veroli w Kampanii przeniesienie św. Marii Jakubowej, której relikwie ciągle jeszcze słyną cudami.

DNIA 26 MAJA w Rzymie uroczystość św. Filipa Nereusza, założyciela kongregacji Oratorianów. — Również w Rzymie męczeństwo św. Euteriusza, papieża. Nawrócił on wielu znakomitych Rzymian do wiary Chrystusowej i posłał do Anglii św. Damiana i Fugiata, gdzie ochrzczili króla z małżonką i prawie całym narodem. — Tamże uroczystość św. Symitriusza, Męczennika i kapłana, z 22 towarzyszami, umęczonymi za panowania cesarza Antoniusza Piusa. — W Atenach dzień zgonu św. Kwadratusa, ucznia apostolskiego. Gdy owieczki jego podczas prześladowania hadriańskiego rozproszyły się, on je znowu zebrał z prawdziwą pasterską ogłędnością i kazał cesarzowi wręczyć swoje pismo, brońące religii chrześcijańskiej, godne nauki apostolskiej. — W Wiedniu za panowania cesarza Trajana śmierć męczeńska św. Zachariasza, biskupa. — W Afryce uroczystość św. Kwadratusa, Męczennika, w którego uroczystość św. Augustyn wygłosił mowę pochwalną. — W Todi męczeństwo św. Felicissima, Herakliusza i Paulina. — W okolicy Auxerre śmierć męczeńska św. Pryskusa z niezmiernie wielką gromadą wiernych. — W Kanterbury w Anglii uroczystość św. Austyna, biskupa, którego papież Grzegorz Wielki posłał tam wraz z innymi, aby temu ludowi głosili Ewangelię Chrystusową; bogaty w cnoty i cudami wsławiony spokojnie zasnął w Panu.

DNIA 27 MAJA w Anglii złożenie zwłok św. Bedy Czcigodnego, Wyznawcy, kapłana i Nauczyciela Kościoła, który dla swej świętości i uczoności cieszył się wielką czcią i powagą. — Również uroczystość

św. J a n a, papieża i Męczennika, który na rozkaz ariańskiego króla Gotów wschodnich Teodoryka wygnany został za stałość w wierze katolickiej do Rawenny i tam wrzucony do więzienia, gdzie po długich cierpieniach zakończył życie. — W Sylistrii w Bułgarii męczeństwo św. J u l i u s z a, który za niezachwiane przywiązanie do świętej wiary chrześcijańskiej skazany został na śmierć za panowania cesarza Aleksandra. — Pod Sorą śmierć męczeńska św. R e s t y t u t y za cesarza Aureliana i prokonsula Agacjusza. Mocą wiary triumfowała nad natarczywościami złych duchów, nad pochlebstwami rodziców i nad złością oprawców. W końcu zdobyła koronę męczeńską przez ścięcie wraz z wielu innymi chrześcijanami. — W okolicy Arras pamiątka św. R a n u l f a, Męczennika. — W Orange we Francji uroczystość św. E u t r o p i u s z a, biskupa, który wielce był poważany dla swych cnót i cudów.

DNIA 28 MAJA w Kanterbury w Anglii uroczystość św. A u g u s t y n a, biskupa, którego dzień zgonu przypada dnia 26 b. m. — W Sardynii św. Męczenników E m i l i u s z a, F e l i k s a, P r i a m a i Ł u c j a n a, którzy mężnie cierpieli za Chrystusa i otrzymali koronę męczeństwa. — W Chartres we Francji męczeństwo św. K a r a u n a, ściętego za cesarza Domicjana. — W Koryncie śmierć męczeńska św. H e l k o n i s y. Już za cesarza Gordiana i prefekta Perenniusza dręczono ją różnymi sposobami; za jego następcy Justyna wzięto ją znowu na męki, a w końcu ścięto. — Taksamo męczeństwo św. K r e s c e n t e g o, D i o s k o r y d a, P a w ł a i H e l l a d i u s z a. — W Tekui w Palestynie śmierć męczeńska św. M n i c h ó w, którzy za Teodozjusza Młodszego zostali zabici przez Saracenów. Okoliczni mieszkańcy pozbierali ich relikwie i mieli je w wielkiej czci. — W Paryżu uroczystość św. G e r m a n a, biskupa i Wyznawcy. Jak wielka była jego świętość, jak bogaty był w zasługi, jakie cuda działał, o tym wszystkim donosi

w swych pismach biskup Fortunat. — W Mediolanie pamiątka św. S e n a t o r a, biskupa, poważanego dla swych cnót i uczoności. — W Urgel w Hiszpanii uroczystość św. J u s t u s a, biskupa. — We Florencji pamiątka św. P o d i u s z a, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 29 MAJA uroczystość św. M a r i i M a g d a l e n y, Dziewicy z zakonu Karmelitanek, której dzień zgonu wspomniano już 25 maja. — W Rzymie przy Via Aurelia uroczystość św. R e s t y t u t a, Męczennika. — Pod Ikonium w Izaurii śmierć męczeńska św. K o n o n a z d w u n a s t o l e t n i m s y n e m. Za cesarza Aureliana rzucono obu na rozpaloną kratę, a potem polano ich oliwą, rozciągnięto na torturach i palono pochodniami. Gdy wszystkie te męczarnie z niezachwianą stałością przecierpieli, zdruzgotano im drewnianym młotem ręce, czym zakończyli swe męczeństwo. — Tego samego dnia śmierć męczeńska św. S i z y n i u s z a, M a r t y r i u s z a i A l e k s a n d r a, którzy za cesarza Honoriusza (jak twierdzi Paulin w żywocie św. Ambrożego) zostali pomordowani w Hennegau przez pogan. — W Cezarei Filipowej pamiątka św. T e o d o z j i, Męczenniczki, matki św. Prokopa Męczennika, i 12 i n n y c h s z l a c h e t n y c h m a t r o n. Wszystkie zdobyły palmę zwycięstwa przez ścięcie podczas prześladowania Dioklecjańskiego. — W Trewirze uroczystość św. M a k s y m i n a, biskupa i Wyznawcy, który podczas prześladowania ariańskiego udzielił św. Atanazemu, biskupowi, miłościwie i z czcią wielką przytułku na czas wygnania. — W Weronie pamiątka świętego M a k s y m a, biskupa. — W Arcano w Kampanii uroczystość św. E l e u t e r i u s z a, Wyznawcy.

DNIA 30 MAJA w Rzymie przy Via Aurelia dzień zgonu św. F e l i k s a, papieża Męczennika, który uzyskał palmę męczeństwa za cesarza Aureliana. — W Torre na Sardynii męczeństwo św. G a b i n a i K r y s p u l u s a. — W Antiochii uroczystość św. S y k u

s a i P a l a t y n a, którzy dla Imienia Chrystusa wiele mąk ponieść musieli. — W Rawennie pamiątka św. E k s u p e r a n c j u s z a. — W Pawii pamiątka św. A n a s t a z e g o. — W Cezarei w Kapadocji uroczystość pamiątkowa św. małżonków B a z y l e g o i E m m e l i i, rodziców św. Bazylego Wielkiego. Za Galeriusza Maksymiana wygnani zostali w pustynie Pontu, życie jednak zakończyli w pokoju, gdy przesładowanie ustało. — W Sewilli w Hiszpanii uroczystość św. F e r d y n a n d a III, króla Kastylii i Leonu, któremu dla nadzwyczajnych cnót nadano chwalebny tytuł świętego. Pelen zapалу w rozszerzaniu wiary św., zwycięsko walczył przeciwko Maurom. Wreszcie opuścił królestwo ziemskie, aby wnieść do niebieskiego.

str. 10. DNIA 31 MAJA w Breseji uroczystość św. A n i e l i M e r i c i, Dziewicy, założycielki zakonu Urszulanek, wspomnianej już dnia 27 stycznia. — W Rzymie św. P e t r o n e l l i, Dziewicy córki św. Piotra apostoła. Gdy pewien znakomity poganin, imieniem Flakkus, chciał ją pojąć za małżonkę, Petronella prosiła o trzy dni czasu do namysłu. Spędziła je na poście i gorącej modlitwie, a trzeciego dnia umarła, przyjawszy przedtem Komunię świętą. — W Akwilei męczeństwo św. rodzeństwa K a n c j u s z a, K a n c j a n a i K a n c j a n i l l i ze szlachetnej rodziny Anicjuszów, którzy za Dioklecjana i Maksymiana zostali po społu z wychowawcą swoim P r o t e m ścięci dla wiary Chrystusowej. — W Torre na Sardynii dzień pamiątkowy świętego K r e s c e n c j a n a, Męczennika. — W Komanie w Kapadocji męczeństwo św. H e r m i a s a, żołnierza, który za cesarza Antonina, otoczony szczególną opieką Bożą z najokrutniejszych mąk wyszedł nienaruszony i tym nawet kata swego do uwierzenia skłonił. Później zostali obaj ścięci mieczem. — W Weronie uroczystość pamiątkowa świętego L u p i c y n a, biskupa. — W Rzymie uroczystość świętego P a s c h a z j u s z a, wspomnianego w pismach św. Grzegorza papieża.

CZERWIEC

DNIA 1 CZERWCA w Rzymie uroczystość św. **J u w e n c j u s z a**, Męczennika. — W Cezarei w Palestynie męczeństwo św. **P a m f i l a**, kapłana, męża niezwyklej świątobliwości i uczoności, oraz wielkiej szczodroblowości względem ubogich. Za panowania cesarza Galeriusza Maksymiana z rozkazu starosty Urbana był za wiarę chrześcijańską okrutnie męczony i uwięziony; Firmilian wydał go powtórnie na męki, podczas których zakończył ofiarę życia swego. Wraz z nim cierpieli: diakon **W a l e n s i P a w e ł** z 9 **t o w a r z y s z a m i**, których pamiątkę obchodzą w inne dni. — W Autun uroczysty obchód św. **R e w e r r i a n a i** św. **P a w ł a**, kapłana, z 10 **t o w a r z y s z a m i**, którzy za cesarza Aureliana pozyskali koronę męczeńską. — W Kapadocji męczeństwo św. **T e s p e z j u s z a**, któremu za cesarza Aleksandra i prefekta Symplicjusza po różnych męczarniach ucięto głowę. — W Egipcie śmierć męczeńska św. **I s c h i r i o n a**, oficera, z 5 **ż o ł n i e r z a m i**, którzy za cesarza Dioklecjana w różny sposób ofiarowali życie swe za wiarę św. — Tak samo męczeństwo św. **F i r m u s a**, który podczas prześladowania Maksymiańskiego po licznych okropnych męczarniach został ukamienowany i ścięty. — W Perugii uroczystość św. **F e l i n a i G r a c y n i a n a**, żołnierzy i Męczenników. Po wielokrotnych męczarniach zdobyli oni za Decjusza palmę męczeńską przez chwalebną śmierć. — W Umbrii uroczystość św. **F o r t u n a t a**, kapłana, wsławionego cudami swymi. — W klasztorze Lerin pamiątka św. **K a p r a z j u s z a**, opata. — W Trewirze uroczysty obchód zakonnika **S y m e o n a**, policzonego przez papieża Benedykta IX w poczet Świętych. — W klasztorze Onna pod Burgos w Hiszpanii uroczystość pamiątkowa św. **E n e k o**, opata z zakonu Benedyktynów, którego świętość i cuda daleko słynęły.

st. 11.

DNIA 2 CZERWCA w Rzymie uroczysty obchód św. **M a r c e l i n a**, kapłana i św. **P i o t r a**, egzorcysty, którzy w więzieniu pozyskali wielu wierze świętej. Przecierpiawszy już w tym czasie różne okrutne męczarnie, zostali za cesarza Dioklecjana na rozkaz sędziego Serenusa ścięci na miejscu zwanym Czarnym Lasem (*Silva Nigra*); miejsce to później na ich cześć przezwano Białym Lasem (*Silva Candida*). Święte zwłoki ich złożono w krypcie obok św. Tyburejusza; papież Damazy uświetnił później ich grób poetycznym napisem. — W Kampanii męczeństwo św. **E r a z m a**, biskupa. — Uwięziony za cesarza Dioklecjana, został najpierw obity knutami z kulami ołowianymi, a potem obłany roztopioną smołą, siarką, woskiem i wrzącą oliwą, jednakże nie poniósł szkody. Następnie zawiedziono go do Formii i poddano za Maksymiana ponownym, niesłuchanie okrutnym męczarniom, lecz za zarządzeniem Bożym pozostał na pociechę pozostałych więźniów przy życiu. Sławny tak wielu zwycięsko przebytymi męczarniami, został wreszcie powołany przez Pana i zmarł śmiercią błogosławionych. Święte zwłoki jego przeniesione zostały później do Gaety. — W Lyonie śmierć męczeńska św. **F o t y n a**, biskupa, św. **S a n k t u s a**, diakona, św. **W e c j u s z a** **E p a g a t a**, **M a t u r u s a**, **P o n c j u s z a**, **B i b l i s a**, **A t t a l a**, **A l e k s a n d r a** i **B l a n d y n y**, służebnicy, z wielu i n n y m i, których bohaterską walkę za Marka Aureliusza Antonina i Lucjusza Verusa opisano w okólniku kościoła lyońskiego do kościołów prowincji Azji i Frygii. Blandyna, mimo że plecią słabsza, ciałem ułomniejsza, a stanem najniższa, wycierpiała najdłuższe i naj-sroższe męki z wielkim bohaterstwem, a w końcu została ścięta. — W Rzymie uroczystość św. **E u g e n i u s z a**, papieża i Wyznawcy. — W Trani w Apulii pamiątka św. **M i k o ł a j a** **P e r e g r y n a**, Wyznawcy, którego cuda odczytano na soborze rzymskim za papieża Urbana II.

DNIA 3 CZERWCA w Arezzo w Toskanii męczeństwo św. braci **P e r g e n t y n a** i **L a u r e n t y n a**, którzy za decjańskiego prześladowania, jakkolwiek młodzi w lata, wycierpieli bardzo okrutne męczarnie i wreszcie po wielu cudach straceni zostali. — W Konstantynopolu śmierć męczeńska św. **L u c y l i a n a** i 4 dzieci: **K l a u d i u s z a**, **H i p a c j u s z a**, **P a w ł a** i **D i o n i z j u s z a**. Lucylian stał się z kapłana bałwochwalczego chrześcijaninem i został po różnych męczarniach wraz z 4 wymienionymi chłopcami wrzucony do pieca ognistego, z którego jednak nienaruszeni wyszli, gdyż nagły deszcz ugasił płomień; ostatecznie kazał starosta Sylwanus przybić św. Wyznawcę do krzyża, chłopców zaś pościnać. — Tamże pamiątka św. **P a u l i**, **D z i e w i c y** i **M ę c z e n n i c z k i**; ponieważ zbierała krew poprzednio wymienionych Męczenników, pochwyciono ją, biczowano, w ogień wrzucono i w końcu ścięto mieczem na tym samym miejscu, na którym został ukrzyżowany św. Lucylian. — W Kordobie w Hiszpanii pamiątka św. **I z a a k a**, mnicha, który radośnie przelał krew swoją za wiarę Chrystusową. — W Kartaginie uroczystość św. **C e c y l i u s z a**, kapłana, który nawrócił św. Cypriana do prawdziwej wiary. — W okolicy Orleanu pamiątka św. **L i p h a r d a**, kapłana i Wyznawcy. — W Luce w Toskanii uroczystość św. **D a w i n a**, Wyznawcy. — W Paryżu uroczysty obchód św. **K l o t y l d y**, królowej, na której prośby małżonek jej, król Klodoweusz, przyjął wiarę chrześcijańską. — W Anagni pamiątka św. **O l i w y**, **D z i e w i c y**.

DNIA 4 CZERWCA w Agnonie w Abruzzach uroczystość świętego **F r a n c i s z k a** ze szlacheckiej rodziny włoskiej Caracciolo, założyciela „Kapłanów regularnych mniejszego zakonu“; pałał on miłością Boga i bliźniego i pelen był gorliwości w rozszerzaniu nabożeństwa do Przenajsw. Sakramentu Ołtarza. Pius VII policzył go w poczet Świętych; relikwie jego doznają wielkiej czci w Neapolu. — W Rzymie śmierć męczeńska

św. A r e c j u s z a i D a c j a n a. — W Sissek w Ilirii dzień zgonu św. K w i r y n a, biskupa. Jak pisze Prudencjusz, został on za wiarę świętą wrzucony z kamieniem u szyi do rzeki i tak pozyskał koronę męczeńską. — W Brescji męczeństwo św. K l a t e u s z a, biskupa z czasów cesarza Nerona. — W Panonii uroczystość pamiątkowa św. Męczenników R u t y l u s a i t o w a r z y s z y. — W Arras śmierć męczeńska św. S a t u r n i n y, Dziewicy. — W Tivoli dzień zgonu św. K w i r y n a, Męczennika. — W Konstantynopolu uroczystość św. M e t r o f a n a, patriarchy i Wyznawcy. — W Milewe w Numidii uroczystość św. O p t a t a, biskupa, wsławionego uczonością i życiem świętobliwym. — W Weronie uroczystość św. A l e k s a n d r a, biskupa.

DNIA 5 CZERWCA uroczystość świętego B o n i f a c e g o, biskupa Moguncji, przybyłego z Anglii do Rzymu, a potem przez Grzegorza II wysłanego do Niemiec, aby tamtejszym szczepom głosił Ewangelię Jezusa Chrystusa. Po długiej owocnej pracy, dla której słusznie zowią go apostołem Niemiec, został we Fryzji zabity przez pogan razem z św. E o b a n e m i i n n y m i s ł u g a m i B o ż y m i, otrzymując przez to koronę męczeńską. — W Egipcie męczeństwo św. M a r c j a n a, N i k a n o r a, A p o l o n i u s z a i t o w a r z y s z y, którzy podczas prześladowania za Galeriusza Maksymiana w chwalebnej walce zdobyli palmę zwycięstwa. — W Perugii śmierć męczeńska św. F l o r e n c j u s z a, J u l i a n a, C y r i a k a, M a r c e l i n a i F a u s t y n a, świętych podczas prześladowania decjańskiego. — W Cezarei w Palestynie uroczystość pamiątkowa świętych Męczenniczek Z e n a i d y, C y r i i, W a l e r i i i M a r c j i, które po różnorodnych męczarniach pełne chwały dostały korony zwycięstwa. — W Tyrze pamiątka św. D o r o t e u s z a, kapłana, który już za Dioklecjana wielokrotnie męczony, wreszcie za Juliana jako starzec 107-letni czcigodny wiek swój

zakończył chwalebłą śmiercią. — W Kordobie w Hiszpanii uroczystość św. **S a n c j u s z a**, młodzieńca; choć wyrósł na dworze kalifa, nie omieszkał podczas prześladowania chrześcijan przez Arabów ofiarować życia swego za wiarę.

DNIA 6 CZERWCA uroczystość świętego **N o r b e r t a**, biskupa magdeburskiego, założyciela zakonu Premonstratensów. — W Cezarei w Palestynie uroczystość św. **F i l i p a**, jednego z siedmiu pierwszych diakonów. Obdarzony łaską działania cudów, nawrócił Samarię do wiary chrześcijańskiej, ochrzcił podkomorzego królowej Kandaki z Etiopii i zakończył swe świątobliwe życie w Cezarei; obok jego grobu pochowano także jego **t r z y c ó r k i**, jako poświęcone Bogu Dziewice; **c z w a r t a** zmarła napelniona Duchem świętym w Efezie. — W Rzymie męczeństwo św. **A r t e m i u s z a**, jego małżonki **K a n d y d y** oraz ich córki **P a u l i n y**. Artemiusz został nawrócony na wiarę św. naukami i cudami św. Piotra, egzorcyisty, i z całym domem swoim ochrzczony przez św. Marcelina, kapłana. Po uwięzieniu obito go na rozkaz sędziego Serenusa pałkami ołowianymi a potem ścięto; małżonkę jego i córkę wrzucono w dół i zasypano kamieniami i gruzem. — W Tarsie w Cylicji śmierć męczeńska 20 **ś w i ę t y c h M ę c z e n n i k ó w**, którzy za Dioklecjana i Maksymiana wycierpieć musieli przeróżne męki z rozkazu sędziego Symplicjusza, przy czym wślawili Boga śmiertelnym swym ciałem. — W Noyon we Francji pamiątka św. Męczenników **A m a n c j u s z a**, **A l e k s a n d r a** i **i c h t o w a r z y s z y**. — W Fiesole w Toskanii uroczystość św. **A l e k s a n d r a**, biskupa i Męczennika. — W Mediolanie uroczysty obchód św. **E u s t o r g i u s z a II**, biskupa i Wyznawcy. — W Weronie pamiątka św. **J a n a**, biskupa. — W Besançon we Francji św. **K l a u d i u s z a**, biskupa.

DNIA 7 CZERWCA w Konstantynopolu pamiątka św. **P a w ł a**, patriarchy. Wielokroć wypędzany przez

arian, później został przez ariańskiego cesarza Konstancjusza wysłany na wygnanie do Kukuzy w Kapadocji, gdzie go przez sześć dni morzono głodem, a w końcu uduszono. Tak dostał się do chwały wiecznej; ciało jego przeniesiono za cesarza Teodozjusza do Konstantynopola. — W Egipcie męczeństwo św. **L i k a r i o n a**. — W Kordobie śmierć męczeńska św. **P i o t r a**, kapłana, św. **W a l l a b o n s a** i św. mnichów **S a b i n i a n a**, **W i s t r e m u n d a**, **H a b e n c j u s z a** i **J e r e m i a s z a**. — W Anglii uroczystość św. **R o b e r t a**, opata z zakonu Cystersów.

DNIA 8 CZERWCA w Aix we Francji pamiątka św. **M a k s y m i n a**, pierwszego biskupa tego miasta, który miał być uczniem Zbawiciela. — Tegoż samego dnia męczeństwo św. **K a l l i o p y**. — W Jorku w Anglii uroczystość św. **W i l h e l m a**, arcybiskupa i Wyznawcy; pominawszy inne cuda, wskrzesił on troje umarłych; papież Honoriusz III policzył go w poczet świętych. — Pod Soissons we Francji dzień zgonu św. **M e d a r d a**, biskupa Noyonu, wsławionego przez Boga za życia i po śmierci licznymi cudami. — W Rouen uroczystość św. biskupa **G i l d a r d a**, brata św. Medarda. Jednego dnia zrodzeni i jednego dnia na biskupów wyświęceni, również jednego dnia zamienili ziemię na Niebo. — Pod Sens pamiątka św. **H e r a k l i u s z a**, biskupa. — W Metz uroczystość świętego **K l o d u l f a**, biskupa. — W Marchii Ankońskiej uroczystość św. **S e w e r y n a**, biskupa Septempedy. — Na Sardynii uroczystość św. **S a l u s t i a n a**, Wyznawcy. — W Camerino uroczystość św. **W i k t o r y n a**.

DNA 9 CZERWCA w Rzymie przy Monte Coelio męczeństwo świętych Braci **P r y m u s a** i **F e l i c j a n a** za cesarzy Dioklecjana i Maksymiana. — W Agen we Francji śmierć męczeńska św. **W i n c e n c j u s z a**, lewity. — Pod Antiochią uroczystość św. **P e l a g i i**, **D z i e w i c y** i **M ę c z e n n i c z k i**, której św. Nauczyciele Kościoła, **A m b r o ż y** i **J a n Złotousty**, oddają największą

sze pochwały. — W Syrakuzie uroczystość św. *Maksymiana*, biskupa, często wspominanego przez papieża Grzegorza świętego w jego pismach. — W Andri w Apulii pamiątka św. *Ryszarda*, pierwszego biskupa tego miasta, który słynął z cudów swoich. — W Szkocji pamiątka świętego *Kolumba*, kapłana i Wyznawcy. — W Edessie w Syrii uroczystość świętego *Juliana*, mnicha, o którego nadzwyczajnych czynach wspomina św. Efrem, diakon.

DNIA 10 CZERWCA w Szkocji uroczystość św. *Małgorzaty*, królowej. Słyszana miłością ubogich i własnym, dobrowolnym ubóstwem. — W Rzymie przy Via Salaria męczeństwo św. *Getuliusza*, znakomitego i uczonego męża, oraz towarzyszy jego *Cerealisa*, *Amanejusza* i *Prymitywa*. Na rozkaz cesarza Hadriana zostali uwięzieni i srodze ubiczowani, a potem skazani na śmierć w płomieniach; ponieważ ogień ich nie tknął, kazał im sędzia zmiażdżyć głowy maczugami i tak zdobyli koronę męczeńską. Święte ich ciała zebrała Symforoza, małżonka Getuliusza, i pochowała je uczciwie w katakumbach. — Także w Rzymie przy Via Aurelia śmierć męczeńska św. *Bazylydesa*, *Trypusa* i *Mandalisa* z 20 towarzyszymi za cesarza Aureliana i prefekta miejskiego Platona. — W Nikomedii pamiątka św. *Zachariasza*, Męczennika. — W Prusjas w Bitynii uroczystość św. *Tymoteusza*, biskupa i Męczennika z czasów cesarza Juliana Apostaty. — W Hiszpanii męczeństwo św. *Kryspulusa* i *Restytuta*. — W Afryce śmierć męczeńska św. *Arezjusza* i *Rogatusa* z 15 towarzyszymi. — W Kolonii uroczystość św. *Mauryna*, opata i Męczennika. — W Petra w Arabii pamiątka św. *Asteriusza*, biskupa, który dla wiary katolickiej wiele wycierpiał od arian i za cesarza Konstancjusza zakończył swe życie na wygnaniu w Afryce. — W Neapolu i Kampanii uroczystość św. *Maksyma*, biskupa i Męczennika.

nika, który przez tegoż samego Konstancjusza dla stałej obrony nicejskiego wyznania wiary zesłany został na wygnanie, gdzie po wielu dolegliwościach i troskach oddał ducha Stwórcy swemu. — W Auxerre pamiątka św. Cenzuriusza, biskupa.

DNIA 11 CZERWCA uroczystość św. apostoła Barnaby. Pochodził on z Cypru i przyłączył się rychło do uczniów Chrystusa. Przez nich został później z natchnienia Bożego razem z św. Pawłem apostołem wysłany do pogan; przebył z nim różne kraje i pełnił z zapalem urząd kaznodziejski; ostatecznie przybył na Cypr i ukoronował tam swoje apostołstwo chwalebną śmiercią męczeńską. — W Akwilei męczeństwo św. braci Feliksa i Fortunata, którzy w prześladowaniu za Dioklecjana i Maksymiana bardzo wiele męczarni wycierpieli; rozpięto ich najpierw na torturach, potem przypalano im boki pochodniami, a gdy te cudem nagle zgasły, oblano ich wrzącym olejem. Ponieważ i wtedy stale trwali przy wierze, zostali ścięci mieczem. — W Bolonii uroczystość św. Patrycjusza, Wyznawcy z zakonu Kamedułów. — W Rzymie przeniesienie relikwii św. Grzegorza z Nazjanzu. Sprowadzono je już wcześniej z Konstantynopola do Rzymu i złożono w kościele Matki Boskiej przy Polu Marsowym; papież Grzegorz XIII kazał je przenieść dnia dzisiejszego do urządzonej przezeń z największym przepychem kaplicy w kościele św. Piotra i tamże dnia następnego z czcią wielką pod ołtarzem umieścić.

DNIA 12 CZERWCA w Salamance w Hiszpanii uroczystość św. Jana a Sancto Facundo. Wyznawcy z zakonu Augustianów eremitów; odznaczył się zapalem w wierze, świątobliwością i wielu cudami. — W Rzymie przy Via Aurelia męczeństwo św. żołnierzy Bazylidesa, Cyryna, Nabora i Nazariusza. Wrzuceni za czasów cesarza Dioklecjana i Maksymiana do więzienia, po ubiczowaniu zostali ścię-

ci. — W Nicei w Bitynii podczas tego samego prześladowania śmierć męczeńska św. **A n t o n i n y**. Starosta Pryscylian kazał tę Wyznawczynię okrutnie biczować, torturować, rozdzierać boki i pochodniami przypalać a w końcu zabić mieczem. — W Tracji pamiątka św. **O l i m p i u s z a**, biskupa, który przez arian wypędzony ze swej stolicy biskupiej, zakończył żywot swój jako Wyznawca. — W Rzymie w bazylice watykańskiej uroczystość św. **L e o n a III**, papieża, któremu Bóg wrócił cudownie oczy wyklute przez pewnego bezbożnego człowieka i ucięty język. — W Cylicji pamiątka św. **A m f i o n a**, biskupa, znakomitego Wyznawcy z czasów Galeriusza Maksymiana. — W Egipcie uroczystość pamiątkowa św. **O n u f r e g o**, pustelnika, który siedemdziesiąt lat w odległej pustyni wiódł życie świątobliwe i bogaty w cnoty i zasługi wstąpił do Nieba; wspomniały opis jego życia pozostawił nam opat Pafnucy.

DNIA 13 CZERWCA w Padwie uroczysty obchód św. **A n t o n i e g o** z Portugalii, Wyznawcy z zakonu Franciszkanów; życie jego, cuda oraz siła jego kazań uczyniły go daleko sławnym. — W Rzymie przy Via Ardeatina śmierć męczeńska św. **F e l i k u l i**, Dziewicy. Ponieważ wzbraniała się pojąć poganina imieniem Flakkus za męża i ofiarować bogom, została oddana sędziemu, który kazał ją wrzucić do ciemnego więzienia, morzyć głodem i tak długo męczyć na torturach, aż ducha wyzionęła. Święte jej ciało wrzucono do kloaki, lecz św. Nikomedz wydobyl je stamtąd i pogrzebał przy wspomnianej drodze. — W Afryce pamiątka św. Męczenników **F o r t u n a t a** i **L u c j a n a**. — W Byblus w Palestynie męczeństwo św. **A k w i l i n y**, Dziewicy, za panowania cesarza Dioklecjana. Miała zaledwie dwanaście lat, gdy po rozmaitych katuszach została ścięta za wiarę. Tak zyskała oprócz wieńca dziewiczego i koronę męczeńską. — Pod San Vittorino męczeństwo świętego biskupa **P e r e g r y n a**, którego Longobardowie dla wiary katolickiej wrzucili do rzeki Pes-

kary. — W Kordobie śmierć męczeńska św. **F a n d i l a**, kapłana i mnicha, który w prześladowaniu maurytańskim wylał krew swą za wiarę Chrystusa. — Na Cyprze pamiątka św. **T r i f y l i u s a**, biskupa.

DNIA 14 CZERWCA w Cezarei w Kapadocji konsekracja św. **B a z y l i u s z a**, który za czasów cesarza Walensa, posiadając pełnię wiedzy kościelnej i świeckiej, zdobny wszelkimi cnotami daleko roztaczał światłość i z nieznużonym zapalem bronił Kościoła Bożego przeciw arianom i macedonianom. — W Samarii w Palestynie pamiątka św. **E l i z e u s z a**, proroka, przed którego grobem według świadectwa św. Hieronima złe duchy mają wielką obawę; tamże znajduje się miejsce spoczynku proroka Abdiasza. — W Syrakuzie męczeństwo świętego **M a r c j a n a**, biskupa, wyświęconego przez świętego Piotra apostoła, a zabitego przez żydów z powodu głoszenia Ewangelii Chrystusowej. — Pod Soissons męczeństwo św. **W a l e r i u s z a i R u f i n a**, skazanych za Dioklecjana przez starostę Rycejowara po rozlicznych mękach na ścięcie. — W Kordobie śmierć męczeńska św. **A n a s t a z j u s z a**, kapłana, św. **F e l i k s a**, mnicha, i św. **D i g n y**, Dziewicy. — W Konstantynopolu uroczystość św. **M e t o d e g o**, patriarchy. — W Wiedniu uroczystość świętego **E t e r i u s z a**, biskupa. — W Rodez uroczystość świętego **K w i n k c j a n a**.

DNIA 15 CZERWCA nad rzeką Sele w Bazylikacie męczeństwo św. **W i t a**, **M o d e s t a** i **K r e s c e n c j i**. Za cesarza Dioklecjana zanurzono ich w kotły napełnione roztopionym ołowiem, potem rzucono dziłkim zwierzętom i dręczono na torturach, lecz wszystkie te męczarnie wytrwali odważnie za pomocą Boską i weszli jako zwycięzcy do Nieba. — W Sylistrii w Bułgarii śmierć męczeńska św. **H e z y c h i u s z a**, żołnierza, który otrzymał koronę męczeńską za starosty Maksyma wraz z św. **J u l i u s z e m**. — W Kordobie w Hiszpanii uroczystość św. **B e n i l d y**, Męczenniczki. — W

Zefirium w Cylicji pamiątka św. Dulasa, Męczennika, którego za starosty Maksyma srodze ubiczowano, położono na rozpaloną kratę i polano wrzącym olejem. Wytrwał potem inne jeszcze męczarnie, aż wreszcie dostąpił palmy zwycięstwa. — W Palmirze w Syrii męczeństwo św. siostr Libii i Leonii z dwunastoletnią Eutropią; po różnorodnych męczarniach otrzymały koronę wieczną. — Pod Valenciennes pogrzeb św. Landelina, opata. — W Auvergne uroczystość św. Abrahama, Wyznawcy; odznaczył się świętością i cudami. — W Wallis przy górze św. Bernarda uroczystość św. Bernarda z Mentony, Wyznawcy. — W Pibrac w diecezji tuluskiej uroczystość św. Germany Cousin, Dziewicy. żyła ubogo w pokorze jako pasterka i pośpieszyła po wielu z największą cierpliwością zniesionych uciążliwościach do niebieskiego oblubieńca. Ponieważ za jej pośrednictwem działo się bardzo wiele cudów, policzył ją papież Pius IX w poczet Dziewic św.

Besançon
DNIA 16 CZERWCA w Besançon we Francji męczeństwo św. Ferreola, kapłana, i jego diakona św. Ferrucjona, wysłanych przez św. Ireneusza biskupa na głoszenie Ewangelii. Sędzia Klaudiusz kazał ich pojąć, męczyć na różny sposób a w końcu ścinać. — W Tarsie w Cylicji śmierć męczeńska św. Kwiryka i matki jego Julitty za czasów cesarza Dioklecjana. Maleńki Kwiryk, chłopczyk trzyletni, płakał i krzyczał rozpaczliwie, gdy widział jak matkę jego smagano okrutnie przed starostą Aleksandrem i został dlatego na rozkaz nieludzkiego sędziego rozbity o kamienne stopnie trybunału. Julitta ponieść musiała jeszcze wiele innych ciężkich męczarni, zanim pod mieczem karta zakończyła bieg życia. — W Moguncji cierpienia św. rodzeństwa Aureusza i Justyny, oraz wielu innych Męczenników, wyciętych przez hordy Hunnów podczas odprawiania tajemnic św. w kościele. — W Amatus na Cyprze uroczystość św. Ty-

c h o r a, biskupa, za czasów cesarza Teodozjusza. — W Lyonie pogrzeb świętego A u r e l i a n a, biskupa Arles. — W Nantes w Bretanii uroczystość świętego S y m i l i a n a, biskupa i Wyznawcy. — W Miśnii w Saksonii uroczystość świętego B e n o n a, biskupa. — W wiosce La Louvesc w Delfinacie pogrzeb św. J a n a F r a n c i s z k a R e g i s, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego. Nieznużonym zapalem duszpasterskim, miłością bliźniego i cierpliwością zasłużył sobie na zaszczyt policzenia przez papieża Klemensa XII w poczet Świętych Pańskich. — W Brabancji uroczystość św. L u t g a r d y, Dziewicy.

DNIA 17 CZERWCA w Rzymie męczeństwo 262 M ę c z e n n i k ó w, którzy za cesarza Dioklecjana ofiarowali krew swą za wiarę Chrystusową i pochowani zostali przy starej drodze Salaryjskiej na Clivum Cucumeris. — W Terracynie męczeństwo św. M o n t a n a, żołnierza, który za cesarza Hadriana po wielu mękach otrzymał koronę zwycięstwa. — Pod Venafro uroczystość św. N i k a n d r a i M a r c j a n a, Męczenników, ściętych podczas prześladowania chrześcijan za Maksymiana. — W Chalcedonii uroczystość pamiątkowa św. M a n u e l a, S a b e l a i I z m a e l a, którzy wysłani zostali przez króla perskiego do cesarza Juliana Apostaty, by nawiązać rokowania pokojowe. Ponieważ nie chcieli brać udziału w cesarskich ofiarach bożkom, zostali ścięci. — W Apolonii w Macedonii śmierć męczeńska świętego I z a u r u s a, diakona, i św. I n n o c e n t e g o, F e l i k s a, J e r e m i a s z a i P e r e g r y n a. Pochodzili oni wszyscy z Aten i zostali na rozkaz trybuna Tryponiusza po wielu męczarniach ścięci. — W Amelii koło Ankony pamiątka św. H i m e r i u s z a, biskupa, którego święte zwłoki przeniesiono do Kremony. — W obwodzie Bourges uroczystość św. G u n d u l f a, biskupa. — W Orleanie uroczystość św. A w i t a, kapłana i Wyznawcy. — We Frygii pamiątka św. H i p a c j u s z a, Wyznaw-

cy. — Tego samego dnia uroczystość św. Bessario-
n a, pustelnika. — W Pizie w Toskanii uroczystość
świętego Raineriusza, Wyznawcy.

DNIA 18 CZERWCA w Rzymie przy Via Ardeatina
męczeństwo św. braci Marka i Marceliana
za czasów cesarza Dioklecjana i sędziego Fabiana. Po
uwięzieniu przywiązano ich do pala i przebito im nogi
ostrymi gwoździami, ponieważ jednak nie zachwiali się
w wierze Chrystusowej, kazał ich sędzia przebić włócz-
nią; tak pospieszyli, zdobni koroną męczeńską, do wiecz-
nej ojczyzny. — W Maladze w Hiszpanii śmierć mę-
czeńska św. Cyriaka i św. Pauli, Dziewicy.
— W Tripolis w Fenicji męczeństwo św. Leoncju-
s z a, żołnierza. Oddany na męki z trybunami Hi-
p ac j u s z e m i Teo d u l u s e m, których na-
wrócił na wiarę Chrystusową, wraz z nimi zyskał palmę
zwycięstwa. — Tegoż dnia pamiątka św. E t e r i u-
s z a, Męczennika, ściętego po okrutnych katuszach
podczas prześladowania dioklejańskiego. — W Aleksan-
drii śmierć męczeńska św. M a r y n y, Dziewicy. —
W Bordeaux uroczystość św. A m a n d a, biskupa
i Wyznawcy. — W Sacca na Sycylii uroczystość święte-
go K a l o g e r a, którego świętość objawia się szcze-
gólniej tym, iż za jego wezwaniem opętani uwolnieni
zostają od złego ducha. — W Schöna u pod Bingen uro-
czystość świętej E l Ź b i e t y, która jaśniała szcze-
gólną wiernością w wypełnianiu reguły zakonnej.

DNIA 19 CZERWCA we Florencji uroczystość św.
J u l i a n n y F a l c o n i e r i, Dziewicy, założy-
cielki zakonu Serwitek, policzonej przez papieża Klemen-
sa XII w poczet Dziewic świętych. — W Mediolanie mę-
czeństwo św. braci G e r w a z e g o i P r o t a z e-
g o. Pierwszego kazał sędzia Astazy tak długo bić pał-
kami ołowianymi, aż wyzionął ducha. Drugi został
najpierw obity, a potem ścięty. Święte ich ciała zna-
lazł później na objawienie Boskie św. Ambroży, jeszcze
krwią zbryzgane i tak niezsute, jakby ich tegoż dnia

uśmiercono; podczas przeniesienia ich zwłok przejrzał pewien niewidomy za dotknięciem się noszy, a wielu opętanych zostało uwolnionych od złego ducha. — W Rawennie śmierć męczeńska św. **U r s y c y n a**. Ponieważ mimo rozlicznych mąk, jakie mu zadawano, pozostał stałym w wierze, skazano go na ścięcie. — W Sopolis w Pizydii pamiątka św. **Z o z y m a**, Męczennika. Podczas prześladowania chrześcijan za cesarza Trajana wycierpiał on pod starostą Domicjanem wiele męczarni, aż wreszcie ugodzony mieczem dostał pokój wiecznego. — W Arezzo w Toskanii uroczystość św. **G a u d e n c j u s z a**, biskupa, i diakona **K u l m a c j u s z a**, zabitych za Walentyniana przez rozjątrzonych pogan. — Tego samego dnia uroczystość św. **B o n i f a c e g o**, ucznia świętego Romualda. Wezwany przez papieża, by słowo Boże głosił na Rusi, otrzymał tam gorąco upragnioną koronę męczeńską. — W Rawennie uroczystość św. **R o m u a l d a**, pustelnika, założyciela Kamedulów, którego zapal doprowadził do nowego rozkwitu życia pustelniczego we Włoszech; wspomniano go już dnia 7 lutego.

DNIA 20 CZERWCA dzień zgonu świętego **S y l w e r i u s z a**, papieża i Męczennika. Pojmany za namową bezbożnej cesarzowej Teodory przez Belizariusza, ponieważ nie chciał na nowo powołać heretyckiego biskupa Antymiusza, którego jego poprzednik Agapit odwołał był ze stolicy biskupiej, musiał iść na wygnanie na wyspę Ponza, gdzie starty niedolą i uciążliwościami, oddał życie za wiarę św. — W Rzymie pogrzeb św. **N o w a t a**, syna św. senatora Pudensa, a brata św. Tymoteusza, kapłana, oraz poświęconych Bogu Dziewic **P u d e n c j a n y** i **P r a k s e d y**, których wszystkich pouczali w wierze apostołowie. — W Tomi w Scytii pamiątka św. **P a w ł a** i **C y r i a k a**, Męczenników. — W Petra w Palestynie uroczystość św. **M a k a r i u s z a**, biskupa, który wiele wycierpiał od arian i wreszcie jako wygnaniec umarł w Afryce. —

W Sewilli w Hiszpanii uroczystość św. Florentyny, Dziewicy, siostry św. biskupów Leandra i Izidora.

DNIA 21 CZERWCA w Rzymie uroczysty obchód św. Alojzego Gonzagi z Towarzystwa Jezusowego, odznaczonego wyrzeczeniem się koron ziemskich i niewinnością żywota. — W Rzymie pamiątka św. Demetrii, Dziewicy, która za Juliana Apostaty uzyskała palmę męczeństwa. — W Syrakuzie na Sycylii męczeństwo św. Rufina i św. Marcii, w Afryce śmierć męczeńska św. Cyriaka i Apolinarego. — W Moguncji uroczystość św. Albana, Męczennika; po zniesieniu wielu zaciętych walk i uciążliwości stał się godnym korony życia. — Tegoż dnia męczeństwo św. Euzebiusza, biskupa Samosaty. Za ariańskiego cesarza Konstancjusza odwiedzał przebrany za żołnierza gminy chrześcijańskie, aby je wzmocnić we wierze. Później za cesarza Walensa wygnano go do Tracji, lecz po zawarciu pokoju powołał go Teodozjusz z powrotem. Gdy znowu zwiedzał kościoły, zmiażdżyła mu głowę dachówka rzucona przez pewną ariańską kobietę i tak zakończył poświęcone Bogu życie jako Męczennik. — W Ikonium w Likaonii pamiątka św. Terencjusza, biskupa i Wyznawcy. — W Pawii uroczystość świętego Urcyscena, biskupa i Wyznawcy. — Pod Tongern uroczystość św. Marcina, biskupa. — W okręgu Evreux uroczystość św. Leutfryda, opata.

DNIA 22 CZERWCA w Noli w Kampanii uroczysty obchód św. Pawlina, biskupa i Wyznawcy. Pochodząc ze szlacheckiego rodu i obficie opatrzony dobrami ziemskimi, stał się dla Chrystusa tak ubogim i kornym, że gdy już nic więcej nie miał, oddał się sam w niewolę, aby uwolnić syna pewnej wdowy, którego hordy wandalskie pojmały i powlokły do Afryki. Błyszcząc nie tylko rozległą wiedzą i wielką świątobliwością życia, lecz także władzą nad złymi duchami, wskutek

czego święci Ambroży, Hieronim, Augustyn i Grzegorz udzielają mu w swych pismach najpiękniejszych pochwał. Święte jego zwłoki przechowują obecnie w Rzymie na wyspie Tyberyjskiej razem z relikwiami św. **B a r t ł o m i e j a**, apostoła. — Przy górze Ararat ukrzyżowanie 10,000 św. **M ę c z e n n i k ó w**. — W Verulam w Anglii męczeństwo św. **A l b a n a** za cesarza Dioklecjana. Aby uratować pewnego kapłana, którego gościł u siebie, wydał się sam sędziemu i po wielu katuszach został ścięty. Z nim poniósł śmierć pewien żołnierz, który przezeń w drodze na miejsce ścięcia nawrócony, ochrzczony został krwią własną. — W Samarii śmierć 1480 świętych **M ę c z e n n i k ó w** za króla perskiego Chozroesa. — W Rzymie przeniesienie św. zwłok **F l a w i u s z a K l e m e n s a**, który za cesarza Domicjana cierpiał za wiarę św. Ciało jego odnaleziono w bazylice św. Klemensa papieża i złożono tamże z wielką uroczystością. — Tego samego dnia uroczystość św. **N i c e a s a**, biskupa Akwilei, wsławnego tak wiedzą jak świętością. — W Neapolu w Kampanii uroczystość św. **J a n a**, biskupa, którego św. Paulin, biskup Noli, powołał do szczęśliwości wiecznej. — W klasztorze Clugny pamiątka św. **K o n s o r c j i**, Dziewicy. — W Rzymie uroczystość błog. papieża **I n n o c e n t e g o V**, który z mądrym umiarkowaniem bronił wolności Kościoła i zgody ludów chrześcijańskich. Cześć jego zalecił i potwierdził papież Leon XIII.

DNIA 23 CZERWCA wigilia św. **J a n a C h r z c i c i e l a**. — W Rzymie męczeństwo św. **J a n a**, kapłana, ściętego za cesarza Juliana Apostaty przed bożkiem słońca przy starej drodze Salaryjskiej. Ciało jego pogrzebał błog. kapłan Konkordiusz w grobach Męczenników. — Również w Rzymie śmierć męczeńska św. **A g r y p i n y**, Dziewicy i Męczenniczki z czasów cesarza Waleriana; ciało jej przeniesiono na Sycylię, gdzie błyszczy wielu cudami. — W Sutrii w Toskanii dzień zgonu św. **F e l i k s a**, kapłana, którego prefekt Tur-

cjusz tak długo kazał bić kamieniem po twarzy, aż ducha wyzionął. — W Nikomedii pamiątka b a r d z o wielu św. Mę c z e n n i k ó w, którzy za Dioklecjana ukrywali się przez pewien czas w jaskiniach i pieczarach, ale potem z radosną odwagą podjęli śmierć męczeńską dla Chrystusa. — W Filadelfii w Arabii męczeństwo św. Z e n o n a i sługi jego Z e n a s a. — W Anglii uroczystość św. E d y l t r u d y, królowej i Dziewicy, która słynna świętobliwością i cudami odeszła z ziemi. Ciało jej znaleziono w jedenaście lat po śmierci nienaruszone.

DNIA 24 CZERWCA uroczystość n a r o d z e n i a św. J a n a C h r z c i c i e l a, poprzednika Pańskiego. Był synem Zachariasza i Elżbiety, napelniony już w łonie matki Duchem świętym. — W Rzymie pamiątka niezliczonego prawie m n ó s t w a św. Mę c z e n n i k ó w, którzy fałszywie oskarżeni za cesarza Nerona o podpalenie miasta, pomordowani zostali w najsroższy i najokrutniejszy sposób: jednych odziano w skóry zwierzęce i rzucono dzikim zwierzętom na pożarcie; drugich ukrzyżowano, z innych wreszcie robiono żywe pochodnie. Wszyscy ci Męczennicy byli uczniami apostołów i pierwszymi Męczennikami, wydanymi dla Nieba przez Kościół rzymski jeszcze przed śmiercią apostołów. — Tamże śmierć męczeńska św. F a u s t a i 23 towarzyszków jego. — W Satalei w Armenii męczeństwo 7 św. żołnierzy i braci: O r e n c j u s z a, H e r o s a, F a r n a c j u s z a, F i r m i n a, F i r m a, C y r i a k a i L o n g i n a; ponieważ byli chrześcijanami, wyrzucił ich cesarz Maksymian z wojska, rozdzielił i każdego wygnał w inną okolicę, gdzie w męczarniach i uciążliwościach zakończyli żywot. — Pod Paryżem we wsi Creteil śmierć męczeńska św. A g o a r d a i A g l i b e r t a z wielu innymi obojga płci. — W Autun złożenie zwłok św. S y m p l i c j u s z a, biskupa i Wyznawcy. — W Lobbes uroczystość św. T e o d u l f a, biskupa. — Pod Stylo w Kala-

brii uroczystość św. **J a n a T e r e s t a**, wslawionego świątobliwym życiem i ścisłym wypełnianiem reguły zakonnej.

DNIA 25 CZERWCA w okolicy Goglietto pod Nusco uroczystość św. **W i l h e l m a**, Wyznawcy, założyciela zakonu pustelników z Monte Vergine. — Pod Bereą pamiątka św. **S o z y p a t r a**, ucznia św. Pawła apostoła. — W Rzymie śmierć męczeńska św. **Ł u c j i**, Dziewicy, z 22 t o w a r z y s z a m i c i e r p i e n i a. — W Aleksandrii męczeństwo św. **G a l l i k a n a**. Przed nawróceniem swoim był konsulem, dostąpił nawet szczytu triumfu i cieszył się wielkim poważaniem cesarza Konstantyna. Gdy z namowy dwóch braci, św. Jana i Pawła, przyjął wiarę chrześcijańską, usunął się z św. Hilariuszem do Ostii i poświęcił się zupełnie miłości bliźniego i pielęgnowaniu chorych; gdy się to rozniosło, gromadzili się ludzie z dalekich okolic, aby z podziwieniem oglądać byłego patrycjusza i konsula, jak mył ubogim nogi, nakrywał stoły, chorych otaczał czułą opieką i spełniał wszelkie uczynki miłosierdzia. Kiedy go cesarz Julian Odstępca wydalil z Ostii, udał się do Aleksandrii i został tam przez sędziego Raucjana skazany na ścięcie, ponieważ z obrzydzeniem odparł żądanie ofiarowania bożkom. — W Sibapolis w Syrii męczeństwo św. **F e b r o n i i**, Dziewicy, która podczas prześladowania dioklecjańskiego zniosła za starosty Lyzimacha wiele mąk za swą prawowierność i czystość; najpierw ją ubiczowano i rozpięto na torturach, potem rozdzielano żelaznymi grzebieniami i palono pochodniami; następnie wybito jej zęby i odcięto piersi, a w końcu stracono ją mieczem. Ozdobiona tak wielu krwawymi klejnotami, pośpieszyła naprzeciw niebieskiego Oblubieńca. — W Besançon we Francji uroczystość św. **A n t y d i u s z a**, biskupa, zabitego przez Wandalów za wiarę katolicką. — Pod Reggio uroczystość św. **P r o s p e r a A k w i t a n a**, biskupa; wyposażony wielką uczonością i cnotą, bronił odważnie wiary katolickiej przeciwko pe-

lagianom. — W Turynie uroczystość św. M a k s y m a, biskupa i Wyznawcy, wsławionego pobożnością jako też wykształceniem. — W Holandii pamiątka św. A d e l b e r t a, Wyznawcy, ucznia św. Willibrorda biskupa.

DNIA 26 CZERWCA w Rzymie męczeństwo św. Braci J a n a i P a w ł a. Jan był mistrzem dworu, Paweł sekretarzem Konstancji, córki cesarza Konstantyna. Później za cesarza Juliana Odstępcy obaj zostali ścięci i osiągnęli przez to koronę męczeńską. — Pod Trydentem śmierć męczeńska św. W i g i l i u s z a, który, usiłując do reszty wytepić pozostałości pogaństwa, został ukamienowany przez rozgniewanych pogan i tak życie swe oddał za Chrystusa. — W Kordobie w Hiszpanii uroczystość młodzieńczego Męczennika P e l a g i u s z a. Za stałość w wierze świętej kazał mu kalif Abderraman poodrywać wszystkie członki, jeden po drugim, przez co zgotował mu wspaniałą i chwalebną śmierć męczeńską. — Pod Valenciennes cierpienia świętego S a l w i u s z a, biskupa z Angouleme, i św. S u p e r i u s z a. — Tak samo pamiątka św. A n t e l m a, biskupa z Bellay. — W okolicy Poitiers uroczystość św. M a k s e n c j u s z a, kapłana i Wyznawcy, obdarzonego przez Boga darem czynienia cudów. — W Tessalonice pamiątka św. D a w i d a, pustelnika. — Tegoż dnia uroczystość św. P e r s e w e r a n d y, Dziewicy.

DNIA 27 CZERWCA w Galacji męczeństwo św. K r e s c e n t e g o, ucznia apostoła św. Pawła. Najpierw w Galii wielu nawrócił do wiary Chrystusowej przez swe kazania; później powrócił znowu do Galatejczyków, dla których już przedtem przeznaczony był na biskupa, i aż do końca życia swego starał się ich wzmocnić w służbie Bożej. W końcu umarł jako Męczennik za panowania cesarza Trajana. — W Kordobie pamiątka św. Męczenników Z o i l a z 19 t o w a r z y s z a m i. — W Cezarei w Palestynie męczeństwo świętego A n e k t a za cesarza Dioklecjana. Dlatego że zachęcał innych chrześcijan do wierności i że mocą swej mo-

dlitwy obalił kilka posągów pogańskich, kazał go sędzia biczować 12 oprawcom; potem ucięto mu ręce i nogi, a w końcu głowę, i tak dostał korony męczeństwa. — W Konstantynopolu uroczystość św. *S a m p s o n a*, kapłana, który się opiekował szczególnie chorymi i biednymi. — W okolicy Tours uroczystość św. *J a n a*, kapłana i Wyznawcy. — W Wielkim Waradynie na Węgrzech uroczystość św. *W ł a d y s ł a w a*, króla, do dzisiaj słynącego cudami.

DNIA 28 CZERWCA wigilia św. apostołów *P i o t r a* i *P a w ł a*. — W Rzymie uroczystość św. *L e o n a* II papieża. — W Lyonie we Francji męczeństwo świętego *I r e n e u s z a*, biskupa. Hieronim pisze, że był on uczniem św. Polikarpa ze Smyrny i bliiski czasom apostołskim. Przez wiele lat zwalczał nauki błędnowiercze, a za cesarza Sewera dostał nader chwalebnej śmierci prawie z całą ludnością miasta Lyonu. — W Aleksandrii w tym samym prześladowaniu śmierć męczeńska św. *P l u t a r c h a* i *S e r e n a*, katechumena *H e r a k l i d a*, neofity *H e r o n a*, drugiego *S e r e n a*, katechumena *R h a i s a*, *P o t a m i o n y* i jej matki *M a r c e l l i*. W szczególny sposób odznaczyła się między nimi św. Potamiona, Dziewica, która za swe dziewictwo i za swą wiarę znosić musiała najstraszniejsze, nieludzkie męczarnie; w końcu spalono ją razem z matką. — Tegoż dnia męczeństwo św. *P a p i u s z a*, którego w prześladowaniu dioklecjańskim najpierw okropnie ubiczowano, potem wrzuciono do kotła z wrzącym tłuszczem i olejem, a w końcu po wielu innych jeszcze męczarniach ścięto. — W Utrechie uroczystość św. *B e n i g n a*, biskupa i Męczennika. — W Kordobie uroczystość św. *A r g i m i r a*, mnicha, który za wiarę chrześcijańską został zabity przez Maurów. — W Rzymie uroczystość świętego *P a w ł a*, papieża.

DNIA 29 CZERWCA uroczystość św. *P i o t r a* i *P a w ł a*, apostołów, którzy za cesarza Nerona po-

nieśli śmierć męczeńską tego samego dnia i roku; Piotra powieszono na krzyżu głową na dół a pochowano w Watykanie przy Via triumphalis, gdzie zażywa cześć od całego świata; Pawła ścięto a pochowano przy Via Ostiensis, gdzie równie wysokiej cześci doznaje. — W Argentonie męczeństwo św. **M a r c e l a**, świętego za Chrystusa razem z rycerzem **A n a s t a z y m**. — W Genui uroczystość św. **S y r u s a**, biskupa. — W Narmii uroczystość św. **K a s j u s z a**, biskupa. Święty Grzegorz opowiada o nim, że w życiu jego nie było dnia, w którym by nie był złożył Bogu wszechmocnemu ofiary Mszy świętej. Z tym zwyczajem godnie w parze szło całe jego życie, bo wszystko co miał rozdał ubogim, a w godzinach ofiary św. rozpływał się we łzach. Gdy razu pewnego znowu przybył do Rzymu jak dawnymi laty na uroczystość książąt apostołów, aby obchodzić tajemnice św., i gdy wszystkim obecnym udzielił Ciała Pańskiego wraz z pocałunkiem pokoju, tego samego dnia zasnął w Panu. — Na Cyprze dzień zgonu św. **M a r i i**, Matki św. Jana Marka. — W okolicy Sens uroczystość św. **B e n e d y k t y**, Dziewicy.

DNIA 30 CZERWCA uroczystość pamiątkowa św. **P a w ł a** apostoła. — W Limoges we Francji uroczystość św. **M a r c j a l i s a**, biskupa, i dwóch kapłanów **Alpiniana** i **Austrikliniana**, których życie było jednym pasmem cudów. — Tegoż dnia uroczystość św. **K a j u s a**, kapłana, i **L e o n a**, subdiakona. — W Aleksandrii męczeństwo św. **B a z y l i d e s a** za cesarza Sewera. Gdy św. Potamionę odprowadzano na miejsce stracenia, on obronił ją przed napadami bezwstydných rozpustników, za którą to usługę wyświadczyła mu owa Święta wielką łaskę, ukazała mu się bowiem dnia trzeciego i włożyła mu koronę na głowę. Tym nakłoniła go do przyjęcia wiary Chrystusowej i wyjednała mu zarazem łaskę, że mógł umrzeć po krótkiej walce jako sławny Męczennik. — W Rzymie uroczystość św. **L u c y n y**, uczennicy apostoelskiej, która

bogactwami swymi pomagała wiernym w nędzy, odwiedzała ich po więzieniach i chowała Męczenników. W końcu sama znalazła obok nich grób w katakumbach. — Tamże uroczystość św. *E m i l i a n y*, Męczenniczki. — W okolicy Verviers uroczystość świętego *O s t i a n a*, kapłana i Wyznawcy.

LIPIEC

DNIA 1 LIPCA o k t a w a św. *J a n a* Chrzci-
c i e l a. — Na górze Hor pochowanie św. *A r o n a*,
pierwszego kapłana najwyższego z pokolenia Lewi. —
W Anglii męczeństwo św. *J u l i a n a* i *A r o n a*,
podczas prześladowania dioklecjańskiego. W tym sa-
mym czasie jeszcze b a r d z o w i e l u i n n y c h
c h r z e ś c i j a n musiało się poddać najokropniejszym
męczarniom, zanim wejść mogli do szczęśliwości wiecz-
nej. — W Mechlinie śmierć męczeńska św. *R u m o l d a*,
syna króla Szkocji, biskupa Dublina. — W Sinues-
sie pamiątka dwóch św. Męczenników i biskupów *K a s t u s a* i *S e k u n d y n a*. — W Wiedniu uroczy-
stość św. *M a r t y n a*, biskupa i ucznia apostolskiego.
— W Owernii uroczystość św. *G a l l a*, biskupa. —
W okolicy Lyonu pochowanie św. *D o m i c j a n a*,
opata. Najpierw żył tam jako pustelnik, a gdy wkrótce
zebrało się wielu uczniów wkoło niego, założył klasztor.
Odszedł do wieczności w późnym wieku, bogaty w cnoty
i wślawiony cudami. — W okolicy Reims uroczystość św.
T e o d o r y k a, kapłana i ucznia św. Remigiusza, bi-
skupa. — W Angouleme pamiątka św. *E p a r c h i u s z a*,
opata. — Pod Emezą pamiątka św. *S y m e o n a*,
wyznawcy, z przydomkiem Salus, to zn. błazen, albo-
wiem z miłości dla Chrystusa zniżył się aż do błazna;
że przy tym jednak wewnętrznie pełen był światłości
Boskiej, o tym zaświadczył sam Bóg przez cuda za je-
go pośrednictwem. — W Vicenzie złożenie św. *T e o*-

b a l d a, syna hrabiów na Szampanii, którego papież Aleksander III dla cudów i świętości policzył między Świętych.

DNIA 2 LIPCA **N a w i e d z e n i e N a j ś w i ę t s z e j M a r y i P a n n y u E l ż b i e t y.** — W Rzymie przy Via Aurelia śmierć męczeńska św. **P r o c e s s a i M a r t y n i a n a.** Przez św. apostoła Piotra ochrzczeni w więzieniu mamertyńskim, a pod Neronem policzkowani, torturowani, biczowani, dręczeni ogniem i obcęgami, w końcu ścięci dostąpili korony męczeńskiej. — Również w Rzymie śmierć męczeńska 3 św. **ż o ł n i e r z y**, którzy nawrócili się przy ścięciu św. apostoła Pawła i razem z nim dostąpili chwały wiecznej. — Tegoż dnia męczeństwo świętych **A r y s t o n a, K r e s c e n c j a n a, E u t y c h i a n a, U r b a n a, W i t a l i s a, J u s t u s a, F e l i c i s s i m a, F e l i k s a, M a r c j i i S y m f o r o z y**, którzy zdobyli sobie palmę zwycięstwa w Kampanii podczas prześladowania dioklecjańskiego. — W Winton w Anglii uroczystość św. **S w i t h u n a**, biskupa, o którego świętości świadczyły cuda. — W Bambergu uroczystość św. **O t t o n a**, biskupa, który Pomorzanom zwiastował Ewangelię i dokonał ich nawrócenia. — W Tours pochowanie świętej **M o n e g u n d y**, zakonnicy.

DNIA 3 LIPCA w Aleksandrii pamiątka św. **T r y f o n a, M ę c z e n n i k a**, i jego 12 **t o w a r z y s z y.** — W Konstantynopolu męczeństwo św. **E u l o g i u s z a i j e g o t o w a r z y s z y.** — W Cezarei w Kapadocji śmierć męczeńska św. **H i a c y n t a**, podkomorzego cesarza Trajana. Oskarżony, że jest wyznawcą Chrystusa, został skazany na różne męczarnie aż wreszcie w więzieniu został umorzony głodem. — W Chiusi w Toskanii męczeństwo św. **I r e n e u s z a, d i a k o n a, i M u s t i o l i**, matrony, którzy musieli zność okropne męczarnie za cesarza Aureliana i tak zasłużyli na koronę męczeństwa. — Tegoż dnia śmierć męczeńska św. **M a r k a i M u c j a n a**, świętych mie-

czem. Chłopiec pewien, który zawołał, aby nie składali ofiary, został za to obczyszczony, a gdy przy tym wiarę swą wyznawał głośniejsze jeszcze, zabito go również, a wraz z nim niejakiego **Pawła**, który również zachęcał Męczenników do wytrwania w wierze św. — W **Laodycei** w **Syrii** uroczystość świętego **Anatoliusza**, biskupa, którego pisma wprawiały w podziw nie tylko chrześcijan ale i niewiernych filozofów. — W **Altino** wspomnienie św. **Heliodora**, biskupa, wsławionego zarówno świętością jak i uczonością. — W **Rawennie** uroczystość świętego **Datusa**, biskupa i Wyznawcy. — W **Edessie** w **Mezopotamii** przeniesienie z **Indii** relikwii św. **Tomasza** apostoła. Znalazły one później miejsce spoczynku w **Ortonie**.

DNIA 4 LIPCA pamiątka św. **Ozeasza** i **Aggeusza**, proroków. — W **Afryce** dzień zgonu św. **Jukundiana**, Męczennika, utopionego w morzu. — W okolicy **Berry** śmierć męczeńska św. **Lauriana**, biskupa sewilskiego; głowę jego przeniesiono do jego stolicy biskupiej. — W **Sirmium** męczeństwo św. **Innocentego** i św. **Sebastii**, **Dziewicy**, z 30 towarzyszami. — W **Madaurze** w **Afryce** męczeństwo św. **Namfaniona** i jego towarzyszy, którym dodawał ducha w cierpieniach i jako przywódca pierwszy poszedł po koronę zwycięstwa. — W **Cyrenie** w **Libii** dzień zgonu św. **Teodora**, biskupa, którego w prześladowaniu dioklecjańskim obito pałkami ołowianymi i pozbawiono języka; w końcu jako Wyznawca przekroczył bramy raj. — Tegoż dnia uroczystość św. **Flawiana** II z **Antiochii** i **Eliasa** z **Jerozolimy**, biskupów, którzy za obronę soboru **chalcedońskiego** wygnani zostali przez cesarza **Anastazego**, i jako zwycięzcy zasłużyli sobie na wieczną ojczyznę. — W **Augsburgu** w **Recji** uroczystość świętego **Udalryka**, biskupa, którego życie odznaczało się nadzwyczajną szczodrobliwością, mocą cudów i czuwaniem. — W **Lizbonie** w **Portugalii** dzień zgonu św. kró-

lowej wdowy Elżbiety z Portugalii, której uroczystość papież Innocenty XII przełożył na dzień 8 lipca. — W Tours przeniesienie św. Martyna, biskupa i Wyznawcy, jako też poświęcenie jego bazyliki.

DNIA 5 LIPCA w Kremonie w górnych Włoszech uroczystość św. Antoniego Marii Zachariasza, założyciela zakonów Barnabitów i Angeliaków, którego Leon XIII za jego wybitne cnoty i cuda policzył w poczet Świętych. Święte ciało jego otoczone jest czcią wielką w Mediolanie w kościele św. Barnaby. — W Rzymie śmierć męczeńska św. Zoe, małżonki św. Nikostrata, Męczennika. Gdy się modliła przy grobie św. Piotra apostoła, została ujęta przez siepaczy i wtrącona do straszliwego więzienia; potem ją wyprowadzono, za włosy wciągnięto na drzewo i udużono dymem ogniska rozpalonego u jej stóp. — W Syrii pamiątka św. Domicyusza, który cudami swymi działał wiele dobrego mieszkańcom okolicznym. — W Cyrenie w Libii śmierć męczeńska św. Cyryli za cesarza Dioklecjana. Gdy jej dano do rąk węgle rozpalone wraz z kadzidłem, ażeby ofiarowała bogom, zniosła to zupełnie spokojnie, aby przez strząśnięcie węgli nie dać pozorów, jakoby bożkom rozrzuciła kadzidło. Potem poszarpano ją okropnie na całym ciele i tak ozdobiona krwią własną poszła do Oblubieńca w Niebie. — Na Sycylii uroczystość świętych Męczenników Agatona i Trifena. — W Tomi w Scytii uroczystość św. Marinusa, Teodota i Sedofa, Męczenników. — W Trewirze uroczystość św. Numeriana, biskupa i Wyznawcy. — Uroczystość św. Michała de Sanctis, Wyznawcy, o którego pochowaniu wspomniano już 10 kwietnia. — W San Severino uroczystość św. Filomeny, Dziewicy.

DNIA 6 LIPCA oktawa św. apostołów Piotra i Pawła. — W Judei śmierć męczeńska św. Izajasza, proroka, którego król Manasses na

poły przeciąć kazał; pochowano go pod dębem Rogel niedaleko źródła Siloe. — W Rzymie męczeństwo św. *T r a n k w i l i n a*, ojca św. Marka i Marceliana. Przez św. Sebastiana Męczennika pouczony i nawrócony, otrzymał chrzest św. od św. Polikarpa, kapłana, a święcenia kapłańskie od papieża św. Kajusa. Pewnego razu, ósmego dnia po uroczystości książąt apostołów modląc się u grobu św. Pawła, porwany został przez pogan i ukamienowany. — W Fiesole w Toskanii śmierć męczeńska św. *R o m u l u s a*, biskupa i ucznia św. Piotra apostoła. Z jego polecenia głosił w wielu miejscach Włoch Ewangelię św., a wywiązawszy się z tego zadania, powrócił do Fiesole i otrzymał razem z wielu innymi *t o w a r z y s z a m i* koronę męczeńską za cesarza Domicjana. — W Kampanii męczeństwo św. *D o m i n i k i* za Dioklecjana. Za to, iż burzyła posągi bożków, rzucono ją dzikim zwierzętom, gdy jej jednak nie tknęły, miecz katowski położył kres jej życiu. Jej święte ciało doznaje wysokiej czci w Tropei w Kalabrii. — Tegoż dnia śmierć męczeńska św. *Ł u c j i* w Kampanii. Schwytna z rozkazu wiceprefekta Riksusa Warusa i skazana na różne męczarnie, wytrwałością swą nawróciła nawet samego sędziego. Wraz z nią umęczeni zostali *A n t o n i n*, *S e w e r y n*, *D i o d o r*, *D i o n* i *17 i n n y c h*; wszyscy razem cierpiąc na ziemi, razem także otrzymali nagrodę w Niebie. — W okolicy Trewiru uroczystość św. *G o a r a*, kapłana i Wyznawcy.

DNIA 7 LIPCA uroczystość św. *C y r y l a* i *M e t o d e g o*, o których wspomniano 9 marca. — W Rzymie męczeństwo św. *K l a u d i u s z a*, registratora, św. *N i k o s t r a t a*, przewodniczącego sądu, i św. *K a s t o r i u s z a*, *W i k t o r y n a* i *S y m f o r i a n a*; wszyscy nawróceni przez św. Sebastiana, chrzest otrzymali z rąk św. Polikarpa, kapłana. Za to, iż zbierali i chowali ciała Męczenników, pojmano ich na rozkaz sędziego Fabiana i przez 10 dni usiłowano ich

groźbami i pochlebstwami zmusić do odstępstwa. Gdy ich stałości nie złamać nie mogło, kazał ich sędzia trzy razy torturować, a potem wrzucić do morza. — W Durazzo w Ilirii śmierć męczeńska św. *P e r e g r y n a*, *Ł u c j a n a*, *P o m p e j u s z a*, *H e z y c h i u s z a*, *P a p i u s z a*, *S a t u r n i n a* i *G e r m a n a*, którzy ucieklszy z Włoch podczas prześladowania trajańskiego, schronili się do owego miasta; zobaczywszy tam jednakże biskupa świętego *A s t i u s z a*, powieszono go za wiarę na krzyżu, przyznali się również do chrześcijaństwa i zostali na rozkaz prefekta wrzuceni do morza. — W Perugii uroczystość św. *B e n e d y k t a* XI, papieża z Treviso z zakonu Dominikanów, który w ciągu swego krótkiego pontyfikatu w zadziwiający sposób przyczynił się do przywrócenia Kościołowi spokoju, podniesienia karności kościelnej i rozkrzewiania się wiary. — W Aleksandrii pamiątka św. *P a n t e n a*, męża pełnego najbogatszej nauki i prawdziwego ducha apostołskiego. Jego zapał dla słowa Bożego był tak wielki, że zdjęty świętym ogniem wyruszył w podróż na najodleglejszy wschód między nieznane ludy, aby im głosić Ewangelię. Wróciwszy do Aleksandrii, zmarł spokojnie w Panu za czasów cesarza Antoniego Karakalli. — W Brescji uroczystość św. *A p o l o n i u s z a*, biskupa i Wyznawcy. — W Bawarii uroczystość św. *W i l i b a l d a*, pierwszego biskupa z Eichstätt, który jako wierny współpracownik św. Bonifacego wiele szczepów pozyskał dla Chrystusa. — W Owernii uroczystość św. *I l l i d i u s z a*, biskupa. — W Urgel w Katalonii świętego *O d o n a*, biskupa. — W Anglii św. *H e d d y*, biskupa Sasów zachodnich. — W Gray w Burgundii uroczystość św. *P i o t r a F o u r i e r*, kanonika regularnego, jaśniejącego blaskiem świętości i cudów. — W Anglii uroczystość św. *E d i l b u r g i*, Dziewicy, córki króla z Wessex.

DNIA 8 LIPCA uroczysty obchód św. *E l ż b i e t y*, wdowy i królowej portugalskiej, przyjętej przez Urbana

VIII z powodu nadzwyczajnych cnót i cudów w poczet Świętych. — W Małej Azji pamiątka św. A k w i l a i jego małżonki P r y s c y l l i, wymienionych w Dziejach Apostolskich. — W Porto męczeństwo 50 św. ż o ł n i e r z y, nawróconych stałością św. Bonozy a ochrzczonych przez papieża Feliksa; palmę zwycięstwa zdobyli w prześladowaniu aureliańskim. — W Palestynie śmierć św. P r o k o p i u s z a, Męczennika; za panowania cesarza Dioklecjana sprowadzony ze Scytopolis do Cezarei, został zaraz po pierwszym odważnym wyznaniu wiary ścięty na rozkaz sędziego Fabiana. — W Konstantynopolu śmierć męczeńska św. m n i c h ó w k l a s z t o r u A b r a h a m a, okrutnie zamordowanych dlatego, że sprzeciwiali się nakazowi cesarza Teofila, aby nie czcić obrazów Świętych. — W Würzburgu w Niemczech uroczystość św. K i l i a n a, który z polecenia papieża głosił Ewangelię i nawrócił wielu pogan do chrześcijaństwa. Został podstępnie zamordowany razem ze św. K o l o m a n e m, kapłanem, i św. T o t n a n e m, diakonem. — W Rzymie uroczystość błog. E u g e n i u s z a III, papieża z zakonu Cystersów. Jako opat mądrze i święcie prowadził klasztor św. Wincentego i Anastazego pod Trefontane, a później z równą gorliwością rządził Kościołem jako papież. Pius IX potwierdził cześć od dawna mu okazywaną. — W Trewirze pamiątka św. A u s p i c j u s z a, Wyznawcy i biskupa.

DNIA 9 LIPCA w Rzymie pod Trefontane męczeństwo św. Z e n o n a z 10,203 t o w a r z y s z a m i. — W Gortynie na Krecie śmierć męczeńska św. C y r y l a, biskupa, pod cesarzem Decjuszem i prefektem Lucjuszem. Skazany na śmierć ogniową, został nietknięty, a tylko kajdany się spaliły, co spowodowało, że sędzia zdziwiony tym cudem kazał go puścić na wolność; że jednak później znowu nieustraszenie zaczął głosić wiarę Chrystusową, został ścięty. — W Tara nad jeziorem delle Marmore śmierć męczeńska św. A n a t o l i i i A u d a k s a za cesarza Decjusza. Pobożna Dziewica

Anatolia, cudownie uzdrawiając chorych w całej prowincji Ankonie, nawróciła bardzo wielu do wiary Chrystusowej, za co rozkazem sędziego Faustyniana wystawiona została na próbę przez najróżniejsze męczarnie, ale nawet jadowity wąż, przyniesiony przez Audaksa do więzienia, nie zranił jej, pod wpływem czego Audaks nawrócił się. W końcu podczas modlitwy przebito ją mieczem, Audaksa zaś wrzucono do więzienia, a krótko potem ścięto. — W Aleksandrii pamiątka św. **P a t e r m u c j u s z a**, **K o p r a** i **A l e k s a n d r a**, zabitych pod Julianem Odstępcą. — W Briel w Holandii męczeństwo 19 **k r w a w y c h** **ś w i a d k ó w** z **G o r k u m**, którzy za obronę prawdy rzymsko-katolickiego Kościoła i za prawdziwą obecność Chrystusa w Przenajśw. Sakramencie byli przez kalwinów wystawieni na urągowisko i różne udręczenia, aż w końcu krwią swoją przypieczętowali wiarę swą. Papież Pius IX zaliczył ich między Świętych. — W Martuli uroczystość św. **B r i k s j u s z a**, który za nawrócenie wielkiej części ludu znieść musiał wiele męczarni, jednakże później życie swe zakończył spokojnie w Panu jako Wyznawca. — W Citta di Castella uroczystość św. **W e r o n i k i** z **G i u l i a n o**, przeoryszy tamtejszego klasztoru kapucynek, odznaczonej cnotami, darami łaski i wielką tęsknotą za cierpieniami. Grzegorz XVI przyjął ją do liczby Dziewic świętych.

DNIA 10 LIPCA w Rzymie uroczystość św. 7 braci, synów Męczennicy Felicyty: **J a n u a r i u s z a**, **F e l i k s a**, **F i l i p a**, **S y l w a n a**, **A l e k s a n d r a**, **W i t a l i s a** i **M a r c j a l i s a** za czasów cesarza Antoniusza pod prefektem miejskim Publiuszem. — Również w Rzymie męczeństwo św. Dziewic i sióstr **R u f i n y** i **S e k u n d y n y**; obie musiały znosić okropne męczarnie w prześladowaniu za czasów Waleriana i Galiena; w końcu jednej strzaskano głowę, a drugą ścięto. Ich święte ciała spoczywają w bazylice laterańskiej obok kaplicy chrztu świętego. — W Afryce

pamiętka św. J a n u a r i u s z a, M a r y n a, N a b o r a i F e l i k s a, Męczenników, zabitych za swą wiarę. — W Nikopolis w Armenii śmierć męczeńska św. L e o n c j u s z a, M a u r y c e g o, D a n i e l a i i c h t o w a r z y s z y, którzy za czasów cesarza Licyniusza i namiestnika Lyziasza poddać się musieli różnym męczarniom, zanim w płomieniach znaleźli śmierć męczeńską. — W Pizydii męczeństwo św. B i a n o r a i S y l w a n a, którzy po wielu strasznych męczarniach zostali ścięci za Chrystusa i otrzymali koronę wieczną. — W Ikonium w Likaonii pamiętka świętego A p o l o n i u s z a, Męczennika ukrzyżowanego. — Pod Gandawą uroczystość świętej A m e l b e r g i,

DNIA 11 LIPCA w Rzymie dzień zgonu św. P i u s a I, papieża i Męczennika, którego wierność w wierze świętej uczyniła godnym palmy zwycięstwa za czasów Marka Aureliusza Antonina. — W Nikopolis w Armenii dzień zgonu św. J a n u a r e g o i P e l a g i ł, Męczenników, którzy dopiero po czterech dniach walki na torturach i pod pazurami dzikich zwierząt zwycięstwo swe zakończyli. — W okolicy Sens pamiętka św. Męczennika S i d r o n i u s z a. — W Ikonium uroczystość pamiętkowa św. M a r c j a n a, Męczennika, obdarzonego palmą zwycięstwa za czasów sędziego Perenniusza. — W Sida w Pamfilii uroczystość św. C i n d e u s z a, kapłana, który za czasów Dioklecjana i namiestnika Stratonika po wielu męczarniach wrzucony został do ognia, lecz cało wyszedł z płomieni. W końcu podczas modlitwy oddał duszę swą w ręce Stworzyciela. — W Brescji pamiętka św. S a w i n a i C y p r i a n a, Męczenników. — W Bergamo uroczystość św. J a n a, biskupa zabitego przez arian za to, że bronił wiary katolickiej. — W Kordobie uroczystość św. A b u n d i u s z a, kapłana, zamordowanego przez Saracenów dlatego, że potępiał islam. — W okolicy Poitiers uroczystość św. S a b i n a, Wyznawcy.

DNIA 12 LIPCA w klasztorze Passignano uroczystość św. **J a n a G w a l b e r t a**, opata i założyciela zakonu Wallombroza. — W Mediolanie męczeństwo św. **N a b o r a i F e l i k s a**, uśmierconych w prześladowaniu maksymiańskim. — Na Cyprze pamiątka św. **J a z o n a**, czcigodnego ucznia Chrystusowego. — W Akwilei męczeństwo św. **H e r m a g o r a s a**, ucznia Ewangelisty św. Marka i pierwszego biskupa tego miasta. Jednym cudem uzdrawiał wielu chorych, bez wytchnienia głosił słowo Boże i nawrócił wiele szczepów. Za to dużo cierpiał, aż w końcu razem z diakonem Fortunatem wszedł do szczęśliwości wiecznej. — W Luce w Toskanii śmierć męczeńska św. **P a u l i n a**, wyswięconego przez apostoła Piotra na pierwszego biskupa tego miasta; po wielu męczarniach wraz z wielu **t o w a r z y s z a m i** znalazł śmierć za czasów Nerona u stóp góry Pizano. — Tegoż dnia dzień zgonu św. **P r o k l u s a i H i l a r i o n a**, którzy po gorzkich mękach dostąpili korony zwycięstwa za Trajana i namiestnika Maksyma. — Pod Lentini męczeństwo św. **E p i f a n i i**, której za czasów Dioklecjana i Tertylusa odcięto piersi, po czym oddała ducha swego Bogu. — W Toledo uroczystość św. **M a r c j a n y**, **D z i e w i c y** i **M ę c z e n n i c z k i**. Za wiarę św. rzucono ją dzikim zwierzętom; rozszarpała przez dzika, dostąpiła korony w Niebie. — W Lyonie uroczystość św. **W i n c e n c j o l a**, biskupa. — W Bolonii uroczystość świętego **P a t e r n i a n a**, biskupa.

DNIA 13 LIPCA w Rzymie uroczysty obchód św. **A n a k l e t a**, papieża, który nastąpił po św. Klemencie i rządził Kościołem Bożym, a wsławił go swą chwalebną śmiercią męczeńską. — Tegoż dnia pamiątka św. proroków **J o e l a i E z d r a s z a**. — W Macedonii uroczystość św. **S i l a s a**. Był on jednym z najlepszych uczniów apostołów i posłany został przez nich wraz z Pawłem i Barnabą dla nawracania pogan. Po gorliwym i pełnym mocy Bożej spełnianiu obowiązku swego i po wielorakich trudach około chwały Chrystuso-

wej, zasnął spokojnie w Panu. — Również męczeństwo św. **Serapiona**, który za cesarza Sewera przez ogień wszedł do uciech rajskich. — Na wyspie Chios pamiątka św. **Myropsy**, która zbita drągami zdobyła palmę męczeństwa za panowania cesarza Decjusza i namiestnika Numeriana. — W Afryce pamiątka św. **Eugeniusza**, Wyznawcy, biskupa kartagińskiego, wsławionego wysokim męstwem i wielką świętobliwością. Podczas prześladowania katolików przez ariańskiego króla Wandalów Huneryka wystawiony został na wiele cierpień wraz z całym prawie klerem diecezjalnym w liczbie około 500 osób, w tym wielu lektorów, będących jeszcze w bardzo młodym wieku. Wszyscy byli najpierw dręczeni katuszami i głodem, a potem ochotnie poszli za Chrystusa na wygnanie. Najbardziej odznaczyli się: archidiakon **Salutaris**, i drugi godnością po nim idący, imieniem **Muritta**; obaj mimo wszelkich mąk trzy razy wytrwali w wyznawaniu wiary, przez co zdobyli sławę niewzruszonej stałości. — W Bretanii uroczystość św. **Turiana**, biskupa i Wyznawcy, męża przedziwnej niewinności i prostoty serca.

DNIA 14 LIPCA w Lyonie złożenie św. **Bonawentury**, Wyznawcy i Nauczyciela Kościoła, głównego biskupa z Albano, z zakonu Franciszkanów, męża wielce wszędzie poważanego dla swej uczoności i świętego życia. — W Rzymie męczeństwo św. **Iustusa**, żołnierza, służącego pod trybunem Klaudiuszem. Gdy po cudownym ukazaniu mu się krzyża przyjął wiarę św. i został ochrzczony, rozdzielił między ubogich prawie cały swój majątek. Później kazał go ująć prefekt Magnecjusz, ubiczować żyłami, wsadzić mu na głowę hełm rozpalony a potem wrzucić w ogień, z czego jednak zwycięsko wyszedł; w końcu umarł w wyznaniu wiary. — W Synopie w Poncie śmierć męczeńska św. **Fokasa**, biskupa, który za cesarza Trajana, zniósłszy więzienie, kajdany, ogień i miecz za Chrystusa, oddał duszę Stwórcy swemu. Relikwie jego zostały przeniesione do Wien-

ny we Francji i złożone w bazylice św. apostołów. — W Aleksandrii uroczystość św. **H e r a k l a s a**, patriarchy, dla swej uczoności tak poważanego, że dziejopis Afrykanus, jak sam powiada, odbył podróż do Aleksandrii, aby go zobaczyć. — W Kartaginie uroczystość św. **C y r u s a**, biskupa, na którego cześć św. Augustyn miał mowę pochwalną przed ludem. — W Como uroczystość św. **F e l i k s a**, pierwszego biskupa tego miasta. — W Brescji uroczystość św. **O p t a c j a n a**, biskupa. — W Deventer w Holandii uroczystość św. **M a r c e l i n a**, kapłana i Wyznawcy. — W Rzymie uroczystość św. **K a m i l a d e L e l l i i s**, Wyznawcy, założyciela zakonu regularnych kleryków dla służenia chorym, którego papież Benedykt XIV dla jego cnót i cudów przyjął do liczby świętych.

DNIA 15 LIPCA w Bambergu uroczystość św. **H e n r y k a I**, cesarza. Wspólnie z małżonką swą **K u n e g u n d ą** zachował do zgonu czystość i był przyczyną nawrócenia się św. Stefana, króla węgierskiego, wraz z całym ludem. — W Porto męczeństwo św. **E u t r o p i u s z a** wraz z siostrami **Z o z y m ą** i **B o n o z ą**. — W Kartaginie pamiątka św. **K a t u l i n a**, diakona, na cześć którego św. Augustyn wygłosił mowę pochwalną; również św. **J a n u a r e g o**, **F l o r e n c j u s z a**, **J u l i i** i **J u s t y**, pochowanych w bazylice **F a u s t u s a**. — W Aleksandrii śmierć męczeńska św. **F i l i p a**, **Z e n o n a** i **N a r z e u s z a** z 10 dziećmi. — Na wyspie Tenedos uroczystość św. Męczennika **A b u d e m i u s z a**, dręczonego za Dioklecjana. — W Sebaste męczeństwo św. **A n t i o c h a**, lekarza, ściętego pod namiestnikiem Hadrianem; pod wpływem cudu, jaki się zdarzył przy jego śmierci, kat jego, Cyriak, nawrócił się i również został ścięty. — W Pawli pamiątka św. **F e l i k s a**, biskupa i Męczennika. — W Nizybie uroczystość św. **J a k u b a**, biskupa. Obdarzony darem cudów i uczonością, był jednym z owych wyznawców podczas prześladowania Galeriusza Maksymiana, którzy

na soborze nicejskim potępili błąd Ariusza. — W Neapolu w Kampanii pamiątka św. **A t a n a z e g o**, biskupa, który został wygnany przez swego bezbożnego kuzyna Sergiusza, i wielu nieszczęściami stargany, podczas rządów Karola Łysego w Veroli przeszedł do lepszego życia. — W Palermo znalezienie zwłok św. **R o z a l i i**, Dziewicy. Odkryte cudownym sposobem za czasów papieża Urbana VIII, uwolniły w owym roku Sycylię od zarazy.

DNIA 16 LIPCA uroczystość **N a j ś w. M a r y i P a n n y z g ó r y K a r m e l.** — Tęgoż dnia męczeństwo św. **F a u s t u s a**, który za panowania Decjusza na krzyżu przybity, jeszcze pięć dni na nim wisiał, aż w końcu strzałą przebity, poszedł do raju. — W Sebaste w Armenii śmierć męczeńska św. **A t e n o g o n e s a** z dziesięciu uczniami. — W Antiochii w Syrii uroczystość świętego **E u s t a c h e g o**, biskupa i Wyznawcy; obdarzony wiedzą i świętością bronił dzielnie prawdziwej wiary, za co skazany został przez cesarza Konstancjusza na wygnanie do Trajanopolis w Tracji, gdzie też przeniósł się do spokoju wiecznego. — Tęgoż dnia śmierć męczeńska św. **H i l a r e g o**, mnicha, który razem ze świętym **D o n a c j u s z e m** pojmany został podczas prześladowania za cesarza Juliana, a że wzbraniał się złożyć bożkom ofiarę, przeto go ubiczowano, a potem w Arezzo w Toskanii na śmierć zamęczono; zwłoki jego przeniesione zostały do Ostii. — W Trewirze uroczystość św. **W a l e n t e g o**, biskupa i Męczennika. — W Kordobie w Hiszpanii męczeństwo św. **S i z e n a n d a**, lewity, przez Maurów uduszonego za wiarę. — W Sancton w Belgii śmierć męczeńska św. **R a i n e l d y**, Dziewicy, i jej **t o w a r z y s z ó w**, zabitych za wiarę św. przez horde pogan. — W Bergamo uroczystość świętego **D o m n i o n a**, Męczennika. — W Kapui uroczystość świętego **W i t a l i a n a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 17 LIPCA w Rzymie obchód uroczysty św. **A l e k s e g o**, Wyznawcy, syna patrycjusza Eufemiusza. W czasie weselnym opuścił swą narzeczoną i dom ojcowski i wrócił dopiero po długim czasie do miasta rodzinnego. Tutaj ćwiczył się w nowym rodzaju pogardy świata, albowiem 17 lat przeżył w domu ojcowskim jako żebrak i niepoznany przez nikogo. Jednakże po jego śmierci wyszło wszystko na jaw po części przez pisane świadectwo własne, a częściowo objawione głosem z nieba, słyszany w kilku kościołach rzymskich. Jego święte ciało przeniósł papież Innocenty I do kościoła św. Bonifacego, gdzie cudami zasłynęło. — W Kartaginie męczeństwo św. Scylitańczyków: **S p e r a t a**, **N a r c a l i s a**, **E i t y n u s a**, **W e t u r i u s z a**, **F e l i k s a**, **A c y l i n a**, **L e t a n c j u s z a**, **J a n u a r i i**, **G e n e r o z y**, **W e s t i n y**, **D o n a t y** i **S e k u n d y**; na rozkaz prefekta Saturnina zostali zaraz po pierwszym wyznaniu wiary odprowadzeni do więzienia. Dnia następnego padli wszyscy pod mieczem katowskim. Relikwie św. Sperata ze zwłokami św. Cypriana i głową świętego Pantaleona sprowadzone zostały do Francji i złożone z wielką czcią w kościele św. Jana Chrzciciela. — W Amastra w Anatolii pamiątka św. **H i a c y n t a**, Męczennika, który po wielu męczarniach zadanych mu przez starostę Kastrycjusza zmarł w więzieniu. — W Tivoli uroczystość św. **G e n e r o z a**, Męczennika. — W Konstantynopolu uroczystość św. **T e o d o t y**, Męczenniczki z czasów obrazoburcy Leona. — W Rzymie złożenie św. **L e o n a** IV, papieża. — W Pawii uroczystość św. **E n n o d i u s z a**, biskupa i Wyznawcy. — W Auxerre uroczystość św. **T e o d o z j u s z a**, biskupa. — W Mediolanie uroczystość św. **M a r c e l i n y**, Dziewicy, siostry św. Ambrożego, biskupa, która welon poświęconych Bogu dziewic odebrała z rąk papieża Liberiusza w bazylice świętego Piotra. Wspaniałe świadectwo wystawił jej świętości św. Ambroży w pismach swoich. — W Wenecji przeniesienie św. **M a r y n y**, Dziewicy.

DNIA 18 LIPCA uroczystość św. *Kamila* z *Lelliis*, założyciela regularnych kleryków dla usługiwania chorym, o czym już wspomniano 14 lipca. Papież Leon XIII mianował go patronem wszystkich szpitali i chorych. — W *Tivoli* męczeństwo św. *Symforozy*, małżonki św. *Getuliusza*, Męczennika, z siedmiu synami: św. *Krescentym*, *Julianem*, *Nemezjuszem*, *Prymitywem*, *Justynem*, *Stakteuszem* i *Eugeniuszem*. Matkę dla jej nieprzewyżnionej stałości kazał cesarz *Hadrian* najprzód wypoliczkować, potem powiesić za włosy, a w końcu z kamieniem u szyi wrzucić do rzeki; synów przywiązano do pali i rozciągano, a potem stracono ich różnymi sposobami. Ciała, przeniesione później do *Rzymu*, znalezione zostały za papieża *Piusa IV* w diakonacie *San Angelo* w *Peskarze*. — W *Kartaginie* śmierć męczeńska św. *Gundenisy*, *Dziewicy*, którą prokonsul *Rufin* kazał 4 razy rozciągnąć na torturach, szarpać okrutnie żelaznymi hakami, trzymać w ciemnym więzieniu, a wreszcie ściąć. — W *Sylistrii* w *Mezji* pamiątka św. *Emiliana*, Męczennika, którego za czasów *Juliana Odstępcy* wrzucono do pieca rozpalonego, pomógłszy mu tym sposobem do osiągnięcia palmy męczeństwa. — W *Utrechcie* uroczystość św. *Fryderyka*, biskupa i Męczennika. — W hiszpańskiej *Galicji* uroczystość świętej *Maryny*, *Dziewicy* i Męczenniczki. — W *Mediolanie* obchód uroczysty św. *Materne*, biskupa, który za swą owczarnię pozwolił się kilka razy uwięzić i bić. W końcu zmarł spokojnie w *Panu*, ogólnie podziwiany dla tylu dowodów swej odwagi w wierze. — W *Brescji* uroczystość świętego *Filastriusza*, biskupa. Walczył przeciw błędnowiącom, a szczególnie przeciw arianom, którzy mu wyrządzali wiele krzywd; w końcu przeszedł do spokoju wiecznego, wsławiony wielu cudami. — W *Metz* w *Lotaryngii* uroczystość świętego *Arnulfa*, biskupa, który posiadał łaskę świętości i cudów, a zakończył życie jako pustelnik. — W *Se-*

gni uroczystość świętego **B r u n o n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Forompopuli w Emilii uroczystość świętego **R u f i l a**.

DNIA 19 LIPCA pamiątka św. **W i n c e n t e g o** à **P a u l o**, Wyznawcy, który zasnął w Panu dnia 27 września. Leon XIII obrał go patronem wszystkich towarzystw miłosierdzia na całej kuli ziemskiej, które w jakibądź sposób przez niego powstały. — Tegoż dnia pamiątka św. **E p a f r a z a**, którego św. Paweł apostoł nazywa swym współwięźniem i którego wyświęcił na biskupa Kolossy. Wsławiony cnotą, zdobył sobie tamże palmę męczeństwa w mężnej walce za swą owczarnię. Jego święte ciało spoczywa w Rzymie w bazylice Santa Maria Maggiore. — W Sewilli w Hiszpanii męczeństwo św. Dziewic **J u s t y i R u f i n y**; obie kazał starosta Diogenian okropnie torturować, szarpać żelaznymi hakami i w więzieniu dręczyć głodem i innymi mękami. Wreszcie św. Justa uległa cierpieniom w więzieniu, a św. Rufinę zamordowano. — W Kordobie uroczystość św. **A u r e i**, Dziewicy, która najpierw odpadła od wiary, a potem pełna skruchy i żalu za swój upadek w ponownej walce zwyciężyła nieprzyjaciela ofiarą swego życia. — W Trewirze uroczystość św. **M a r t y n a**, biskupa i Męczennika. — W Rzymie obchód uroczysty św. **S y m m a c h a**, papieża, który wiele cierpiał wskutek knowań schizmatyków, zanim dostał się do wieczności. — W Weronie pamiątka św. **F e l i k s a**, biskupa. — W puszczy egipskiej Sketin pamiątka św. **A r s e n i u s z a**, diakona, który za panowania cesarza Teodozjusza usunął się na puszcę, gdzie wydoskonalony we wszelkich cnotach i obdarzony łaską łez, dokonał życia w późnym wieku. — W Kapadocji pamiątka św. **M a k r y n y**, Dziewicy, siostry św. Bazylego Wielkiego i Grzegorza z Nyssy.

DNIA 20 LIPCA uroczystość św. **H i e r o n i m a** **E m i l i a n i**, Wyznawcy założyciela kongregacji z Somaski, którego Bóg za życia i po śmierci wsławił wielu

cudami. Papież Benedykt XIV ogłosił go Błogosławionym a Klemens XIII policzył go między Świętych. — W Antiochii pamiątka św. Dziewicy i męczenniczki Małgorzaty. — Na górze Karmel uroczystość św. proroka Eliasza. — Tegoż dnia pamiątka świętego Józefa z przydomkiem Justus, którego św. apostołowie przedstawili razem ze św. Maciejem do wyboru w miejsce zdrajcy Judasza. Gdy los padł na św. Macieja, Józef, nie zważając na to, poświęcił się z wielkim zapalem kazaniom i duszpasterstwu, za co znosić musiał wielokrotne prześladowania ze strony żydów. W końcu śmiercią pełną chwały zakończył życie swe w Judei. — W Damaszku pamiątka św. Męczenników Sabina, Juliana, Maksyma, Makrobiusza, Kasji i Pauli z 10 towarzyszami. — W Kordobie męczeństwo św. Pawła, diakona. Dlatego, że wyrzucał książętom mahometańskim ich okrucieństwa i z wielką śmiałością wyznawał Chrystusa, został na ich rozkaz ścięty i tak uzyskał koronę w Niebie. — W Portugalii uroczystość świętej Wilgefortis, która w walce za wiarę i dziewictwo dostąpiła godności ukrzyżowania. — W okolicy Boulogne we Francji uroczystość świętego Wulmara, męża zadziwiającej świętości. — W Trewirze pamiątka świętej Sewery, Dziewicy.

DNIA 21 LIPCA w Rzymie uroczystość św. **Praksedy, Dziewicy**. Wychowana w czystości i pouczona w prawach Boskich, ćwiczyła się bez ustanku w modlitwie, poszczeniu i czuwaniu nocnym. Po śmierci znalazła miejsce spoczynku obok swej siostry Pudencjany przy Via Salaria. — W Babilonie pamiątka św. **Daniela, proroka**. — W Marsylii męczeństwo św. **Wiktora, żołnierza**. Ponieważ nie chciał iść na wojnę ani bożkom złożyć ofiary, przeto wrzucony został do więzienia, gdzie go długo dręczono, a w końcu zmiażdżono między kamieniami młyńskimi. Razem z nim ponieśli śmierć męczeńską żołnierze: **Aleksander, Felicjan i Longin**. — W Troyes uroczystość św.

J u l i i, Dziewicy i Męczenniczki. — Tamże śmierć męczeńska świętego **K l a u d i u s z a**, **J u s t a** i **J u k u n d y n a** z 5 t o w a r z y s z a m i za cesarza Aureliana. — W Komanie w Armenii pamiątka św. **Z o t y k u s a**, biskupa i Męczennika, który za Sewera odstąpił korony zwycięstwa. — W Strassburgu uroczystość św. **A r b o g a s t a**, biskupa, który dla swych cudów był w wielkim poważaniu. — W Syrii pamiątka św. **J a n a**, mnicha, towarzysza św. Szymona Salus.

DNIA 22 LIPCA pod Marsylią uroczystość św. **M a r r i i** **M a g d a l e n y**, którą Jezus uwolnił od siedmiu złych duchów i której się po swym chwalebnym zmartwychwstaniu najpierw objawił. — W Filippi pamiątka św. **S y n t y c h y**, wspominatej przez św. Pawła apostoła. — W Ancyrze w Galacji męczeństwo św. **P l a t o n a**, którego pod wice-namiestnikiem Agrypinem biczowano, hakami żelaznymi rozdzierano i różnym niesłychanym męczarniom poddano, aż wreszcie ugodzony mieczem, duszę swą nieskażoną oddał Bogu. Akta drugiego soboru nicejskiego świadczą o jego cudownej pomocy w wybawianiu więźniów. — Na Cyprze śmierć męczeńska św. **T e o f i l a**, admirała, uwięzionego i ściętego przez Saracenów, gdyż ani namową ani groźbami nie dał się nakłonić do odstąpienia od wiary. — W Antiochii pamiątka św. **C y r y l a**, patriarchy, wsławionego wielką cnotą i uczonością. — W Owernii pamiątka św. **M e n e l e u s z a**, opata. — W klasztorze Fontanelle dzień zgonu św. **W a n d r e g i z i l a**, opata, którego Bóg wsławił licznymi cudami. — W Betzanie w Palestynie pamiątka św. **J ó z e f a** **C o m e s**. — W Lizbonie dzień zgonu św. **W a w r z y Ń c a** z **B r i n d i s i**, generała kapucynów, który wsławił się głoszeniem słowa Bożego i wielu innymi dziełami ku czci Boga, a przez papieża Leona XIII przyjęty został do liczby Świętych. Na uroczystość jego przeznaczono dzień 7 lipca.

DNIA 23 LIPCA uroczystość świętego **A p o l i n a r e g o**, biskupa wyświęconego w Rzymie przez apostoła św. Piotra i posłanego do Rawenny. Znosić musiał za wiarę świętą wiele rozmaitych udręczeń, a później przez swe kazania w prowincji Emilii wielu nawrócił. W końcu wrócił do Rawenny i zmarł tamże jako Męczennik za panowania cesarza Wespazjana. — W Le Mans we Francji uroczystość św. **L i b o r i u s z a**, biskupa i Męczennika. — W Rzymie pamiątka św. **R a z y f a**, Męczennika. — Tamże śmierć męczeńska świętej **P r y m i t y w y**, Dziewicy i Męczenniczki. — Również męczeństwo św. **A p o l o n i u s z a** i **E u g e n i u s z a**. — Tegoż dnia dzień zgonu świadków krwi św. **T r o f i m a** i **T e o f i l a**, których za Dioklecjana kamienowano, palono pochodniami, a w końcu pościnano. — W Bułgarii pamiątka wielu św. **M ę c z e n n i k ó w**, których bezbożny cesarz Nicefor podczas niszczenia obrazów Świętych po wszystkich kościołach wymordować kazał różnymi sposobami, jak: mieczem, postronkiem, strzałami, długim więzieniem i głodem. — W Rzymie pamiątka św. Dziewic **R o m u l i**, **R e d e m p t y** i **H e r u n d o**, o których pisze papież św. Grzegorz. — Tamże zgon św. **B r y g i d y**, Wdowy, której ciało przeniesiono 7 października do Szwecji. Jej uroczystość obchodzi się dnia 8 tegoż miesiąca.

DNIA 24 LIPCA wigilia św. **J a k u b a** apostoła. — W Tyro przy Lago di Bolsena męczeństwo św. **K r y s t y n y**, Dziewicy, która zostawszy chrześcijanką, srebrne i złote posążki bożków ojca swego potrzaskała i kawałki z nich rozdała ubogim, za co kazał ją ojciec obiczować i strasznie męczyć. W końcu przywiązano jej u szyi ciężki kamień i wrzucono ją do jeziora, ale anioł wybawił ją. Tym czasem umarł jej ojciec, jednakże jego następca w urzędzie poddał ją jeszcze straszniejszym męczarniom, które odważnie zniosła. W końcu za namiestnika Juliana wrzucono ją do rozpalonego pie-

ca, gdzie przebywała pięć dni, nie doznawszy na ciele żadnej szkody, a kiedy i jadowite węże wyrządzić jej żadnej krzywdy nie mogły, wtedy wyrwano jej język i strzałami pozbawiono ją życia. — W Rzymie przy Via Tiburtina uroczystość św. W i n c e n t e g o, Męczennika. — W Amiterno śmierć męczeńska 83 ś w. ż o ł n i e r z y. — W Meridzie w Hiszpanii męczeństwo św. W i k t o r a, żołnierza, który z braćmi swymi S t e r k a c j u s z e m i A n t y n o g e n e m za cesarza Dioklecjana poddany został różnym mękom i jako Męczennik życie zakończył. — W Licji pamiątka św. N i c e t y i A k w i l i n y, Męczenniczek. Nawrócone zostały przez św. Krzysztofora, a ugodzone mieczem otrzymały palmę zwycięstwa. — Również pamiątka św. M e n e u s z a i K a p i t o, Męczenników. — W Sens uroczystość św. U r s y c y n a, biskupa i Wyznawcy. — W Limie w Peru uroczystość św. F r a n c i s z k a S o l a n a, Wyznawcy z zakonu Franciszkanów; głosił Ewangelię tamtejszym ludom i umarł dnia 14 lipca, bogaty w cnoty i wślawiony cudami; papież Benedykt XIII przyjął go w poczet Świętych.

DNIA 25 LIPCA uroczystość świętego J a k u b a, apostoła. Był bratem św. Jana Ewangelisty i został skazany na święcie przez Heroda Agryppę około Wielkanocy. Zwłoki jego zostały dnia dzisiejszego przeniesione do Hiszpanii i pochowane w Galicji. Do dzisiaj doznają wysokiej czci nie tylko od ludów tamtejszych, ale także od licznych pielgrzymek z całego świata chrześcijańskiego. — W Licji pamiątka św. K r z y s z t o f o r a, Męczennika z czasów Decjusza. Najprzód biczowano go żelaznymi różgami, potem oddano płomieniom na spalenie, jednakże bez skutku, gdyż Bóg sam miał go w swej opiece; w końcu strzelano do niego, a wreszcie ścięto mu głowę. — W Barcelonie w Hiszpanii męczeństwo św. E u k u f a s a, który podczas prześladowania dioklecjańskiego zniósł wiele męczeń, zanim ugodzony mieczem uzyskał szczęśliwość wieczną. — W Palestynie pamiątka

św. Pawła, Męczennika z czasów cesarzów Maksymiana Galeriusza i namiestnika Firmiliana. Skazany na śmierć prosił o przedłużenie mu życia o kilka chwil, których użył na gorącą modlitwę za swych towarzyszy, za żydów i pogan, aby poznali prawdę wiary, dalej za otaczający go tłum ludu i za sędziego, który go na śmierć skazał, i za kata swego. Potem spokojnie pod miecz podał swą głowę. — Tamże męczeństwo św. W a l e n t y n y, która nogą obaliła ołtarz, na którym składać miała bożkom ofiary, za co męczono ją jak najokrutniej. W końcu wrzucono ją i jeszcze jedną dziewicę w ogień, skąd dusza jej podążyła ku niebieskiemu Oblubieńcowi. — W Furkonie w kraju Sabinów śmierć męczeńska św. F l o r e n c j u s z a i F e l i k s a z Sipontum. — W Kordobie uroczystość św. T e o d e m i r a, mnicha i Męczennika. — W Trewirze uroczystość św. M a g n e r y k a, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 26 LIPCA zgon św. A n n y, Matki Najśw. Maryi Panny. — W Filippi w Macedonii męczeństwo św. E r a s t a, który przez apostoła narodów na biskupa tego miasta powołany, zdobył sobie tam także palmę męczeństwa. — W Rzymie przy Via Latina śmierć męczeńska św. S y m f r o n i u s z a, O l i m p i u s z a, T e o d u l a i E k s u p e r i i, którzy według akt świętego Stefana papieża przez śmierć w płomieniach zasłużyli sobie na chwałę Niebios. — W Porto uroczystość św. H i a c y n t a, Męczennika, któremu ani żar ognia ani fale wodne żadnej szkody wyrządzić nie mogły. W końcu stracono go mieczem za cesarza Trajana i konsula Leoncjusza. Relikwie jego pochowała matrona Julia w swej posiadłości pod miastem. — W Rzymie pamiątka św. P a s t o r a, kapłana pod którego imieniem przy Viminalis stoi kościół tytularny nazywany św. Pudencjany. — W Weronie uroczystość św. W a l e n s a, biskupa i Wyznawcy. — W klasztorze Padalirone pod Mantuą pamiątka św. S z y m o n a, mnicha i pustelni-

ka, który po wielu dziełach cudownych dostąpił w późnym wieku spokoju wiecznego.

DNIA 27 LIPCA w Nikomedii męki św. **P a n t a l e o n a**, lekarza; dla wiary świętej uwięziony za cesarza Maksymiana, był torturowany i pochodniami przypalany, jednakże podczas tych męczarni doznawał cudownej pomocy. Zakończył chwalebną swą walkę pod mieczem. — Tamże męczeństwo św. **H e r m o l a u s a**, kapłana, któremu św. Panteleon zawdzięczał swe nawrócenie; także św. bracia **H e r m i p p u s** i **H e r m o k r a t**, którzy po wielu męczarniach za Maksymiana skazani zostali na śmierć. — W Noli uroczystość św. **Feliksa**, **Julii** i **Jukundy**, Męczenników. — W Biseglia w Apulii uroczystość św. **Maura**, biskupa, oraz św. **Pantalemona** i **Sergiusza**, męczonych za czasów Trajana. — U Homerytów pamiątka św. męczenników spalonych na stosie za wiarę przez tyrana Dunaana. — W Kordobie w Hiszpanii pamiątka św. **Grzegorza**, diakona, i św. **Feliksa**, **Aureliusza**, **Natalii** i **Liliozy**, zabitych podczas prześladowania chrześcijan przez Maurów. — W Efezie pamiątka świętych 7 Braci śpiących **Maksymiana**, **Malchusa**, **Martyniana**, **Dionizego**, **Jana**, **Serapiona** i **Konstantyna**. — W Auxerre złożenie świętego **Etariusza**, Wyznawcy. — W Konstantynopolu uroczystość św. **Antuzy**, Dziewicy, którą najprzód biczowano za to że czciła obrazy Świętych, a potem posłano na wygnanie, gdzie przeszła do spokoju wiecznego.

DNIA 28 LIPCA w Rzymie dzień zgonu św. **Wiktora**, papieża i Męczennika. — Również w Rzymie pamiątka św. **Innocentego**, wyznawcy i papieża. — W Mediolanie męczeństwo św. **Nazariusza** i młodego **Celzusa**. Podczas prześladowania chrześcijan za Nerona musieli długo wyczekiwać w ciemnym więzieniu, zanim sędzia Anolin kazał ich mieczem życia pozbawić. — W Tebaidzie w Egipcie pamiątka **b a r d z o**

wielu św. Męczenników, którzy cierpieli podczas prześladowania za Decjusza i Waleriana. — W Ancyrze w Galacji męczeństwo św. Eustacjusza. Torturowano go różnymi sposobami a w końcu wrzucono go do rzeki, lecz anioł go wybawił. Później został przez cudowne ukazanie się gołębia powołany do Nieba po wieczną nagrodę. — W Milecie śmierć męczeńska św. Akacjusza. Po wielu cierpieniach za panowania cesarza Licyniusza został wrzucony do rozpalonego pieca, jednakże nie poniósł tam żadnej szkody. W końcu mieczem ugodzony zdobył palmę zwycięstwa. — W Bretanii uroczystość św. Samsona, biskupa i Wyznawcy. — W Lyonie pamiątka św. Peregryna, kapłana, którego świętość potwierdzona została przez wiele cudów.

DNIA 29 LIPCA w Taraskonie we Francji uroczystość św. Marty, Dziewicy, siostry Marii Magdaleny i św. Łazarza. — W Rzymie przy Via Aurelia męczeństwo św. Feliksa II, papieża, który za obronę wiary katolickiej został wygnany przez ariańskiego cesarza Konstancjusza i w Cervetro w Toskanie tajemnie zamordowany. Ciało jego wzięli w posiadanie klerycy i pochowali przy wspomnianej ulicy. Później przeniesiono je do kościoła św. Kosmy i Damiana w Rzymie, gdzie po długim zapomnieniu znaleziono je znowu pod ołtarzem wraz z relikwiami św. Męczenników Marka, Marcelliana i Trankwilina. Razem z nimi złożono je w dawnym miejscu dnia 31 lipca. Pod owym ołtarzem znalazły się także ciała św. Męczenników Abundiusza i Abundancjusza, którzy 15 września czyli w przededniu ich uroczystości przeniesieni zostali do kościoła al Gesu. — W Rzymie przy Via Portuensis śmierć męczeńska św. Symplicjusza, Faustyna i Beatrycy za cesarza Dioklecjana. Dwaj pierwsi po różnorakich mękach skazani zostali na śmierć; siostrę ich, Beatrycę, kazał sędzia udusić w więzieniu. — Również w Rzymie uroczystość św. Lucji i Flory, oraz

św. Eugeniusza, Antonina i Teodora z 18 towarzyszami, którzy wiarę swą przypieczętowali krwią za czasów cesarza Galliena. — W Gangra w Paf-lagonii męczeństwo św. K a l l i n i k a, który po rozmaitych katuszach w ognistym piecu życia dokonał. — W Norwegii uroczystość św. O l a f a, króla i Męczennika. — W Troyes we Francji uroczystość św. L u p u s a, biskupa i Wyznawcy, który wraz z św. Germanem udał się w podróż do Anglii celem zwalczania heretyckich pelagianów, a także swe miasto biskupie nieustanną modlitwą uchronił od zburzenia przez hordy Attyli, które wówczas całą Francję pustoszyły. Po 52-letnim gorliwym spełnianiu swego wysokiego urzędu przeniósł się do spokoju wiecznego. — W S. Brienc w Bretanii uroczystość świętego G u l i e l m a, biskupa i Wyznawcy. — Również złożenie zwłok św. P r o s p e r a, biskupa z Orleanu. — Pod Todi pamiątka św. F a u s t y n a, Wyznawcy. — W Manii w Galicji hiszpańskiej pamiątka św. S e r a f i n y.

DNIA 30 LIPCA w Rzymie męczeństwo św. A b d o n a i S e n n e n a, Persów, których za czasów Decjusza łańcuchami związano i do Rzymu przywieziono. Za swą wierność w wierze zostali najpierw srodze obiczowani biczami z kulami ołowianymi, a potem ścięci mieczem. — W Tuburbum w Lucernarii w Afryce śmierć męczeńska św. Dziewie M a k s y m y, D o n a t y l i i S e k u n d y za czasów cesarzy Waleriana i Galiena. Dwie pierwsze napojone zostały octem i żółcią, po czym je okrutnie biczowano, rozciągano na torturach, smażono nad ogniem i nacierano wapnem. Potem rzucono je na pożarcie dzikim zwierzętom, które im jednak żadnej krzywdy nie wyrządziły. W końcu wszystkie trzy Męczenniczki pozbawiono życia mieczem. — W Assyżu uroczystość św. Męczennika R u f i n a. — W Cezarei w Kapadocji męczeństwo św. J u l i t y. Pewien dostojnik przywłaszczył sobie jej dobra, a gdy wniosła skargę do sądu, oświadczył, że jako chrześcijanka nie ma do tego

prawa. Sędzia orzekł, że dopiero wtedy przyjmie jej skargę, gdy złoży ofiarę bożkom, a ponieważ stanowczo oparła się temu, przeto wrzucono ją w ogień na pastwę płomieni, gdzie też ducha swego wyzionęła. Płomienie nie tknęły jej zwłok. Święty Bazyli Wielki wygłosił mowę pochwalną ku jej czci. — W Auxerre uroczystość św. **U r s u s a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 31 LIPCA w Rzymie uroczystość św. **I g n a c e g o**, Wyznawcy, założyciela Towarzystwa Jezusowego, opromienionego blaskiem świętości i cudów. Napętniony był nieopisaną gorliwością rozpowszechniania religii katolickiej. — W Cezarei męczeństwo św. **F a b i u s z a**; z powodu wzbraniania się niesienia chorągwi pogańskiej przed prefektem, został uwięziony, a gdy na rozprawie sądowej nieustraszenie znowu wyznał Chrystusa, skazano go na śmierć. — W Mediolanie śmierć męczeńska św. **K a l i m e r i u s z a**, biskupa, którego schwytano podczas prześladowania za cesarza Antonina i okropnie poniewierano, a w końcu mieczem śmierć mu zadano. Ciało jego wrzucono do studni. — W Synnadzie we Frygii pamiątka św. **D e m o k r y t a**, **S e k u n d a** i **D i o n i z e g o**. — W Syrii pamiątka 350 **m n i c h ó w** i **M ę c z e n n i k ó w**, zamordowanych przez heretyków za obronę soboru chalcedońskiego. — W Rawennie zgon świętego **G e r m a n a**, biskupa z Auxerre, odznaczonego wysokim pochodzeniem, gorliwą wiarą, uczonością i mocą cudów. Uwolnił on Anglię od kacerstwa pelagiańskiego. — W Tagaście w Afryce uroczystość św. **F i r m u s a**, biskupa, który zdobył sobie wielką sławę z powodu swej stałości w wyznawaniu wiary. — W Sienie w Toskanii dzień zgonu św. **J a n a K o l u m b i n a**, założyciela zakonu Jezuatów, który swą świętością i mocą cudów zdobył sobie cześć ogólną.

SIERPIEŃ

DNIA 1 SIERPNIA w Rzymie u stóp eskwilińskiego wzgórza uroczystość świętego **Piotra w okowach**. — W Antiochii śmierć męczeńska 7 św. **Braci Machabejczyków z matką ich**, którzy cierpieli za czasów króla Antiocha Epifana. Ciało ich sprowadzono do Rzymu i złożono w kościele św. Piotra w okowach. — W Rzymie męczeństwo 3 św. **Dziewic: Fides, Spes i Caritas**, które zdobyły sobie palmę zwycięstwa za cesarza Hadriana. — W Rzymie przy Via Latina męczeństwo św. **Bonusa**, kapłana, oraz św. **Fausta i Maura** z 9 towarzyszami, których walki opisane są w aktach św. Stefana papieża. — W Filadelfii w Arabii śmierć męczeńska św. **Cyryla, Akwila, Piotra, Domicjana, Rufusa i Menandra**, ukoronowanych jednego dnia. — W Perge w Pamfilii męczeństwo św. **Leoncjusza, Attiusza, Aleksandra** i jeszcze 6 innych współziomków, których kazał ściąć starosta Flawian za panowania Dioklecjana. — W Gironie w Hiszpanii dzień zgonu św. **Feliksa, Męczennika**, którego po różnorakich męczarniach na rozkaz cesarza Dacjana biczowano tak długo, aż swą niezłomną duszę oddał za Chrystusa. — W Vercelli pamiątka św. **Euzebiusza, biskupa i Męczennika**, za swą wiarę wygnanego przez cesarza Konstancjusza najpierw do Scytopolis, a potem do Kapadocji; później mógł wprowadzić wrócić znowu do swych owieczek, ale wnet padł ofiarą podstępów ariańskich. Jego uroczystość obchodzi się w dniu jego święceń biskupich, dnia 15 grudnia. — W okręgu Paryża uroczystość św. **Justyna, biskupa i Męczennika**. — W Wiedniu pamiątka św. **Werusa, biskupa**. — W Winchester w Anglii uroczystość św. **Etelwolda, biskupa**. — W powiecie Lisieux pamiątka św. **Nemezjusza, Wyznawcy**.

DNIA 2 SIERPNIA w Nocera dei Pagani uroczystość św. **A l f o n s a M a r i i L i g u o r e g o**, biskupa od św. Agaty i założyciela kongregacji Przenajśw. Zbawiciela, który wiedziony gorącą miłością dusz, słowem, pismem i przykładem dokonał wielkich dzieł. 50 lat po jego błogosławionym zgonie ogłosił go papież Grzegorz XVI Świętym, a papież Pius IX uznał go za Nauczyciela Kościoła. — W Rzymie na cmentarzu św. Kaliksta dzień zgonu św. **S t e f a n a** papieża. Za prześladowania waleriańskiego, pojmany przez siepaczy podczas Mszy św., został ścięty. — W Nicei w Bitynii męczeństwo świętej **T e o d o t y** ze swymi 3 synami. **E w o d i u s z a**, najstarszego z nich, dla jego szczególnej wierności w wierze obito kijami, a potem wszystkich spalono wraz z matką. — W Afryce śmierć męczeńska św. **R u t y l i u s z a**, którego po różnych katuszach oddano na pastwę płomieni. — W Padwie uroczystość św. **M a k s y m a**, biskupa, który po wielu cudownych czynach przez błogosławioną śmierć posiadał spokój wieczny.

DNIA 3 SIERPNIA w Jeruzalem **z n a l e z i e n i e** zwłok św. **M ę c z e n n i k a S t e f a n a** i św. **G a m a l i e l a**, **N i k o d e m a** i **A b i b o n a**; stało się to za objawieniem przez kapłana Łucjana za panowania cesarza Honoriusza. — U Indian nad granicą perską śmierć męczeńska św. **m n i c h ó w i i n n y c h w i e r n y c h**, zamęczonych na śmierć różnymi sposobami przez prześladowcę chrześcijan króla Abnera. — W Neapolu w Kampanii uroczystość świętego **A s p r e n a**, uzdrowionego przez św. Piotra apostoła, a potem ochrzczonego i wyświęconego na biskupa. — W Autun złożenie św. **E u f r o n i u s z a**, biskupa i Wyznawcy. — W Anagni pamiątka św. **P i o t r a**, biskupa. Jako mąż zakonny odznaczył się ścisłym wypełnianiem reguły, później jako biskup czujnością pasterką. Zasnął spokojnie w Panu. — W Filippi w Macedo-

nii uroczystość św. **Lidii**, która po kazaniu św. Pawła apostoła pierwsza przyjęła wiarę świętą.

DNIA 4 SIERPNIA w Bolonii uroczystość św. **Dominka**, Wyznawcy, założyciela zakonu kaznodziej-
skiego, męża wielce sławnego świętobliwością i wiedzą. Niewinność zyskaną na chrzcie św. zachował do końca
życia i dla szczególnych zasług stał się godnym wskrze-
szenia trzech umarłych. Gdy mocą swego słowa po-
wstrzymał herezję i stał się dla wielu wiernych przewod-
nikiem w prowadzeniu bogobojnego i świętobliwego ży-
cia, zasnął spokojnie w Panu dnia 6 b. m.; papież Paweł
IV ustanowił jednak dzień 4. jako jego uroczystość. —
W Tessalonice męczeństwo św. **Arystarcha**, ucznia
i stałego towarzysza św. Pawła apostoła, o którym ten-
że pisał do Kolossan: „Pozdrawia was Arystarchus, któ-
ry jest współwięzień mój“. Wyświęcony przez św. Pa-
wła na biskupa Tessaloniki, przetrwawszy za cesarza
Nerona wiele walk zeszedł z tego świata, aby odebrać
koronę niebieską od Chrystusa. — W Rzymie przy Via
Latina śmierć męczeńska św. **Tertulina**, kapłana
z czasów cesarza Waleriana. Bito go knutami, przypa-
lano boki pochodniami, uciskano głowę, rozciągano na
torturach i biczowano rzemieniami, aż wreszcie skazany
został wyrokiem sędziego na ścięcie. — W Konstantyno-
polu uroczystość św. **Eleuteriusza**, senatora, zabi-
tego za cesarza Maksymiana za wiarę w Chrystusa. —
W Persji męczeństwo świętej **Jaztowarzyszkami**,
które wraz z 9000 p o j m a n y c h c h r z e ś c i j a n
pomordowane zostały na różny sposób przez króla
Sapora. — W Kolonii pamiątka św. **Protazego**,
Męczennika. — W Weronie uroczystość św. **Agabi-
usza**, biskupa i Wyznawcy. — W Tours pamiątka św.
Eufroniusza, biskupa. — W Rzymie uroczystość
świętej **Perpetuy**; ochrzczona przez Piotra aposto-
ła, nawróciła syna swego Nazariusza i małżonka Afry-
kana, pogrzebała także wiele ciał św. Męczenników i za-
śnęła wreszcie obfita w zasługi spokojnie w Panu.

DNIA 5 SIERPNIA w Rzymie na wzgórzu eskwilińskim poświęcenie bazyliki Najśw. Maryi Panny Śnieżnej. — Również w Rzymie pamiątka 23 Męczenników, którzy ścięci za Dioklecjana przy starej drodze Salaryjskiej, pogrzebani zostali przy Clivus Cucumeris. — W Augsburgu męczeństwo św. Afry, która pouczona przez św. Narcyza, biskupa, nawróciła się i z wszystkimi domownikami przyjęła chrzest św. Później odważnie poniosła śmierć w płomieniach za wiarę św. — W Askoli koło Ankony śmierć męczeńska św. Emigdiusza, biskupa, wyświęconego przez św. Marcela, papieża, i posłanego tam na głoszenie Ewangelii. Za cesarza Dioklecjana osiągnął koronę męczeńską. — W Antiochii pamiątka św. Eusygniusza, żołnierza, który jako starzec studziesięcioletni skazany został przez cesarza Juliana Apostatę na śmierć, ponieważ wymawiał mu odstępstwo od wiary katolickiej, którą znał już przodek jego Konstantyn Wielki. — Również pamiątka św. Męczenników egipskich: Kantyda, Kantydiana i Sobela. — W Chalons we Francji uroczystość św. Memiusza. Wyświęcony przez Piotra apostoła na biskupa, nawrócił powierzony mu lud do prawdziwej wiary. — W Autun uroczystość św. Kasjana, biskupa. — Pod Teano pamiątka św. Parysa, biskupa. — W Anglii pamiątka świętego Oswalda, króla, którego żywot opisał św. Beda Czcigodny, kapłan. — Tegoż samego dnia uroczystość św. Nonny, matki Nauczyciela Kościoła św. Grzegorza z Nazjanu.

DNIA 6 SIERPNIA na górze Tabor Przemienienie Pana naszego Jezusa Chrystusa. — W Rzymie przy drodze Apijskiej na cmentarzu Kaliksta dzień zgonu św. Sykstusa II, papieża i Męczennika, który podczas waleriańskiego prześladowania ugodzony mieczem otrzymał koronę męczeńską. — Również św. Męczenników Felicissima i Agapita, diakonów wspomnianego papieża Syk-

stusa, oraz subdiakonów Januariusza, Magnusa, Wincencjusza i Stefana, których razem z nim ścięto i na cmentarzu Pretekstata pogrzebano. Jak pisze św. Cyprian, wraz z nimi zginął śmiercią męczeńską także niejaki Kwartus. — W klasztorze benedyktyńskim św. Piotra w Kardennie pod Burgos w Hiszpanii śmierć męczeńska św. Stefana, opata, z 200 mnichami, którzy przez Saracenów dla wiary św. zabici, pochowani zostali przez chrześcijan w tym samym klasztorze. — W Alkali w Hiszpanii cierpienia dwóch św. braci Justa i Pastora. Obaj byli jeszcze chłopiętami i chodzili do szkoły, gdy wybuchło prześladowanie. Na pierwszą wieść o tym stawili się dobrowolnie przed starostą Dacjanem jako chrześcijanie. Ten kazał ich pojmać i obić laskami, ponieważ jednak mimo to pozostali stałymi i dodawali sobie nawzajem odwagi, zostali wreszcie poza miastem ścięci mieczem katowskim. — W Rzymie pamiątka św. Hormisdasa, papieża i Wyznawcy. — W Amidzie w Mezopotamii pamiątka św. Jakuba, pustelnika, słynnego dla wielu cudów swoich.

DNIA 7 SIERPNIA w Neapolu w Kampanii uroczystość św. Kajetana z Tieny, Wyznawcy, założyciela kleryków regularnych. Ożywiony nadzwyczajną ufnością w Boga, zalecał uczniom swoim starodawny sposób życia apostołów; dla cudów policzony został przez Klemensa X w poczet świętych. — W Arezzo w Toskanii męczeństwo św. Donata, biskupa, który pomiędzy innymi cudami, jak podaje papież Grzegorz Wielki, modłtwą swoją spoił kielich święty, rozbity przez pogan. W prześladowaniu za Juliana Apostaty został uwięziony i za odmowę ofiarowania bożkom ścięty. Z nim cierpiał mnich Hilariusz, którego uroczystość obchodzą 16 lipca, jako w dniu przeniesienia relikwii jego do Ostii. — W Rzymie śmierć męczeńska świętych Piotra i Juliana z 18 towarzyszymi. — W Mediolanie uroczystość św. Faustusa, żołnierza; za Aureliu-

Ogłosz.
2 str. 15

sza Kommodusa osiągnął po wielu mękach palmę męczeńską. — W Como męczeństwo św. **K a r p o f o r a**, **E k s a n t a**, **K a s j u s z a**, **S e w e r y n a**, **S e k u n d a** i **L i c y n i u s z a**, którzy ścięci zostali dla wiary w Chrystusa. — W Nizybie w Mezopotamii pamiątka św. **D o m e c j u s z a**, mnicha z Persji, ukamienowanego za Juliana Odstępcy z 2 t o w a r z y s z a m i. — W Rouen uroczystość św. **W i k t r y c j u s z a**, biskupa. Początkowo służył jako żołnierz w wojsku cesarskim, ale gdy wspomniany Julian doszedł do rządów, chciał podziękować za służbę wojskową, aby nie ponieść szkody w wierze. Ukarano go za to surowo, a wreszcie skazano na śmierć, ponieważ jednak kat, mający go ścinać, nagle oślepl, zdjęto mu więzy i pozwolono odejść w pokoju. Później został biskupem i nawrócił kazaniami swymi dzikie szczepy Morinów i Nerviów do wiary w Chrystusa. — W Chalons we Francji pamiątka św. **D o n a c j a n a**, biskupa. — W Messynie na Sycylii uroczystość świętego **A l b e r t a**, Wyznawcy z zakonu Karmelitów, wsławionego swoimi cudami.

DNIA 8 SIERPNIA w Rzymie uroczystość św. Męczenników **C y r i a k a**, **L a r g a** i **S m a r a g d a** z 20 t o w a r z y s z a m i, którzy cierpieli podczas prześladowania dioklecjańskiego i maksymiańskiego w dniu 16 marca. Święte ich ciała pogrzebane zostały najpierw przez kapłana imieniem Jan przy drodze Salariańskiej; później kazał je św. Marcei, papież, przenieść tego samego dnia do włości Lucyny przy Via Ostiensis; wreszcie sprowadzono je do miasta i umieszczono w diakonii Santa Maria na Via Lata. — W Anazarbus w Cylicji pamiątka sędziego św. **M a r i a n a**, którego za czasów Dioklecjana po wielu mękach rzucono dzikim zwierzętom. — Również pamiątka św. Męczenników **E l e u t e r i u s z a** i **L e o n i d e s a**, którzy życie swe zakończyli na płonącym stosie. — W Persji męczeństwo św. **H o r m i s d a s a** za króla Sapora. — W Cy-

zikus nad Helespontem pamiątka św. E m i l i a n a, biskupa, który dla czci obrazów wiele wycierpiał od cesarza Leona i wreszcie zakończył życie na wygnaniu. — Na Krecie pamiątka św. M i r o n a, biskupa, uświętnionego przez Boga wielu cudami. — W Wiedniu we Francji uroczystość św. S e w e r a, kapłana i Wyznawcy, przybyłego z odległych Indii, aby głosić Ewangelię i pozyskać w okolicy tego miasta naukami i cudami swymi wielką liczbę pogan.

DNIA 9 SIERPNIA wigilia świętego W a w r z y ń c a, Męczennika. — W Rzymie uroczystość św. R o m a n a, żołnierza, który wzruszony bohaterskim wyznaniem św. Wawrzyńca, uprosił sobie u niego chrzest św. Oddano go za to sędziemu, który kazał go okrutnie ubiczować, a potem ścinać. — W Toskanii męczeństwo św. S e k u n d i a n a, M a r c e l i a n a i W e r i a n a. Za cesarza Decjusza biczowano ich, torturowano, rozdzierano żelaznymi szponami, przypalano płonącymi pochodniami, a wreszcie ścięto. Tak osiągnęli chwalebny palmę męczeństwa. — W Weronie cierpienia św. F i r m u s a i R u s t y k a za panowania cesarza Maksymiana. — W Afryce uroczystość pamiątkowa b a r d z o wielu św. M ę c z e n n i k ó w, którzy podczas prześladowania waleriańskiego, zachęteni słowami św. Numidyka, z radością umarli za wiarę w płomieniach. Święty Numidyk został wprawdzie wrzucony razem z innymi w płomień i zasypany kamieniami, jednakże córka jego wygrzebała go ze stosu, gdy jeszcze tkwiła w nim iskierka życia, i pielęgnowała tak troskliwie, że wyzdrowiał. Później policzył go św. Cyprian dla cnót jego w liczbę kapłanów kościoła kartagińskiego. — W Konstantynopolu męczeństwo św. J u l i a n a i M a r c j a n a z 8 t o w a r z y s z a m i, którzy na rozkaz bezbożnego cesarza Leona zostali zabici po wielu męczarniach, ponieważ umieścili obraz Zbawiciela nad bramą „spizową“. — W Chalons we Francji uroczystość świętego D o m i c j a n a, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 10 SIERPNIA w Rzymie przy Via Tiburtina uroczystość św. **W a w r z y ń c a**, archidiakona, który podczas prześladowania waleriańskiego doznał niezwykle okrutnego męczeństwa. Najpierw musiał długo jeść we więzieniu, potem dręczono go różnymi sposobami, a w końcu upieczono na kracie żelaznej. Święte ciało jego pochował św. Hipolit i kapłan Justyn na cmentarzu Cyriaki na Ager Veranus. — Również w Rzymie śmierć męczeńska 165 **ż o ł n i e r z y** za cesarza Aureliana. — W Bergamo pamiątka św. **A s t e r i i**, Dziewicy, Męczenniczki z czasów prześladowania pod cesarzami Dioklecjanem i Maksymianem. — W Aleksandrii uroczystość pamiątkowa św. **M ę c z e n n i k ó w**, których podczas prześladowania dioklecjańskiego po najokrutniejszych męczarniach kazał stracić starosta Emilian. — W Kartaginie pamiątka św. **D z i e w i c i** i Męczenniczek **B a s s y**, **P a u l i** i **A g a t o n i k i**. — W Rzymie uroczystość św. **D e u s d e d i t a**, Wyznawcy, który co sobotę rozdzielał swój zarobek pomiędzy ubogich. — W Hiszpanii **O b j a w i e n i e N a j ś w. M a r y i P a n n y d e M e r c e d e** czyli od wykupywania **n i e w o l n i k ó w**, które było powodem założenia nazwanego podług Niej zakonu.

str. 15
cf. 281.
DNIA 11 SIERPNIA w Rzymie inter duas lauros uroczystość św. **T y b u r c j u s z a**, Męczennika. Sędzia Fabian podczas prześladowania dioklecjańskiego kazał mu chodzić boso po rozpalonych węglach, że jednak podczas tych męczarni jeszcze głośniej wiarę swą wyznawał, polecił go ściąć za miastem przy trzecim kamieniu milowym. — Również w Rzymie męczeństwo św. **Z u z a n n y**, Dziewicy, która pod mieczem kata wysłużyła sobie palmę męczeństwa. — W Komanie w Poncie śmierć męczeńska św. **A l e k s a n d r a K a r b o n a r i u s z a**, biskupa. Wysoce wykształcony w wiedzy świeckiej, tak dobrze zrozumiał wyższą jeszcze naukę pokory chrześcijańskiej, że św. Grzegorz Cudotwórca wyniósł go na tron biskupi tego miasta. Na

urzędzie tym odznaczył się mocą swych kazań, a w końcu pelen męstwa oddał w płomieniach swe życie za Chrystusa. — Tegoż dnia pamiątka św. **R u f i n a**, biskupa, i jego **t o w a r z y s z y** za cesarza Maksymina. — Pod Evreux we Francji pamiątka św. **T a u r y n a**, biskupa tego miasta, wyświęconego przez papieża św. Klemensa. Kazaniami swymi przyczynił się on wielce do rozszerzenia wiary Chrystusowej w tych okolicach. Po wielu trudach zmarł wreszcie spokojnie w Panu, uświetniony cudami. — W Cambrai we Francji uroczystość św. **G a n g e r y k a**, biskupa i Wyznawcy. — W prowincji Walerii uroczystość św. **E k w i c j u s z a**, opata, którego świętości dał świadectwo papież święty Grzegorz Wielki. — W Todi uroczystość świętej **D i g n y**, Dziewicy.

DNIA 12 SIERPNIA w Assyżu uroczystość św. **K l a r y**, Dziewicy, pierwszego kwiatka zakonu Klarysek, która dla swego świętego życia i cudów wszędzie jest czczona i przez Aleksandra IV policzona została między święte Dziewice. — W Katanii na Sycylii cierpienia św. **E u p l i u s z a**, diakona, za cesarzy Dioklecjana i Maksymiana. Za swą wierność w wierze zność musiał długie tortury, zanim ugodzony mieczem otrzymał palmę zwycięstwa. — W Augsburgu męczeństwo św. **Hilarii**, matki św. **Afry**, Męczenniczki. Schwytna na jej grobie wraz z sługami swymi **D i g n a**, **E u p r e p i a** i **E u n o m i a**, oddana została na pastwę płomieni. — Tamże i tego samego dnia ponieśli śmierć męczeńską św. **K w i r i a k**, **L a r g i o**, **K r e s c e n c j a n**, **N i m m i o** i **J u l i a n n a** z 20 **t o w a r z y s z a m i**. — W Syrii pamiątka św. **M a k a r i u s z a** i **J u l i a n a**, Męczenników. — W Nikomedii pamiątka św. **A n i c e t a**, urzędnika dworskiego, jego brata **F o t y n a** oraz wielu innych Męczenników z czasów panowania cesarza Dioklecjana. — W Falari w Toskanii śmierć męczeńska św. **G r a c y l i a n a** i św. **F e l i c i s s i m y**, Dziewicy,

którym za stałość w wierze zmiażdżono twarz kamieniami, po czym zostali ścięci. — Tegoż dnia uroczystość św. **P o r k a r i u s z a**, opata z Lerin, który razem z 500 m n i c h a m i zabity został przez barbarzyńców za wiarę Chrystusową. — W Mediolanie złożenie zwłok świętego **E u z e b i u s z a**, Wyznawcy i biskupa. — W Breseji uroczystość świętego **H e r k u l a n a**, biskupa.

DNIA 13 SIERPNIA w Rzymie uroczystość św. **J a n a B e r c h m a n s a**, scholastyka towarzystwa Jezusowego, wsławionego niewinnością życia i wiernym przestrzeganiem reguły zakonnej. Leon XIII ogłosił go świętym. — Tamże męczeństwo świętego **H i p o l i t a**, który z bohaterską odwagą za cesarza Waleriana poświęcił życie za wiarę św., rozszarpany po rozmaitych męczarniach przez konie. Cierpiała z nim również jego mamka św. **K o n k o r d i a**, którą zatłuczono pałkami ołowianymi, oraz 19 j e g o d o m o w n i k ó w, świętych za bramą tyburtyńską a pochowanych wraz ze św. Hipolitem na Ager Veranus. — W Imoli śmierć męczeńska św. **K a s j a n a**, nauczyciela. Ponieważ nie chciał modlić się do bożka, prześladowca kazał go zabić tym spośród jego uczniów, którzy go nienawidzili. — W Todi pamiątka św. **K a s j a n a**, biskupa i Męczennika z czasów cesarza Dioklecjana. — W Burgos w Hiszpanii pamiątka św. Męczenniczek **C e n t o l i i H e l e n y**. — W Konstantynopolu uroczystość św. **M a k s y m a**, mnicha, który odznaczył się wielką uczonością i podziwu godnym zapalem dla wiary katolickiej. Ponieważ surowo potępiał monoteletów, kazał go heretycki cesarz Konstans pozbawić języka i rąk i wysłać do Chersonezu, gdzie w jakiś czas potem umarł. Twarde to wygnanie i różnorakie męczarnie znosić musieli także jego dwaj uczniowie, obaj jednego imienia **A n a s t a z y**, oraz wielu innych prawowiernych chrześcijan. — W Niemczech pamiątka św. **W i g b e r t a**, kapłana i Wyznawcy. — W Poitiers uroczystość św. **R a d e**

g u n d y, której życie opromienione było cudami i cnotami.

DNIA 14 SIERPNIA wigilia uroczystości Wniebowzięcia Matki Boskiej. — W Rzymie uroczystość św. E u z e b i u s z a, kapłana, którego za mężną obronę wiary katolickiej kazał cesarz Konstans uwięzić w jego własnym domu. Tam zmarł św. Euzebiusz po 7 miesiącach, które spędził na ustawicznej modlitwie. Ciało jego złożyli kapłani Grzegorz i Orozjusz w katakumbach Kaliksta przy drodze Apijskiej. — W prowincji Illirikum męczeństwo św. U r s y c j u s z a, straconego za wiarę Chrystusową po wielu mękach za panowania cesarza Maksymiana. — W Afryce pamiątka św. D e m e t r i u s z a, Męczennika. — W Apamei w Syrii śmierć męczeńska św. M a r c e l a, biskupa, okrutnie zamordowanego przez pogan za zbурzenie świątyni Jowisza. — W Todi uroczystość św. K a l i k s t a, biskupa i Męczennika. — Na wyspie Eginie uroczystość św. A t a n a z j i, wdowy, która się odznaczyła ścisłym wypełnianiem reguł zakonnych i ozdobiona była darem cudów.

DNIA 15 SIERPNIA uroczystość Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny. — W Rzymie przy drodze Apijskiej męczeństwo św. T a r s y c j u s z a, akolity. Kilku pogan spotkało go, gdy niósł Najświętszy Sakrament i zapytało, co niesie. Tarsycjusz nie zdradził tego, za co bili go kijami i pięściami tak długo, aż ducha wyzionął, ale gdy potem przeszukali ciało jego, nie znaleźli ani śladu po Hostii św. ani w rękach ani w szatach. Chrześcijanie podnieśli ciało jego i z szacunkiem pochowali w katakumbach Kaliksta. — W Tagaście w Afryce uroczystość św. A l i p i u s z a, biskupa, który niegdyś był uczniem św. Augustyna, później przy nawróceniu został jego towarzyszem, jako biskup był mu kolegą, w walce przeciw błędnowiercom gorliwym współbojownikiem, a w końcu towarzyszem w chwale niebieskiej. — W Soissons we Francji uroczy-

stość św. **A r n u l f a**, biskupa i Wyznawcy. — W Stuhlweissenburgu na Węgrzech dzień zgonu św. **S t e f a n a w ę g i e r s k i e g o**, króla, którego uroczystość obchodzi się dnia 2 września. — W Rzymie błogosławiony zgon św. **S t a n i s ł a w a K o s t k i z P o l s k i**, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego, który anielską niewinnością zdobył wielkie zasługi mimo swej wczesnej śmierci. Papież Benedykt XIII wpisał go w poczet Świętych.

DNIA 16 SIERPNIA w Rzymie męczeństwo św. **T y t u s a**, diakona, który został zabity przez przywódcę Gotów plondrujących miasto, w chwili gdy miał rozdzielać pieniądze między ubogich. — W Nicei w Bitynii śmierć męczeńska św. **D i o m e d a**, lekarza, zdobywcy palmy zwycięstwa podczas prześladowania dioklecjańskiego, gdyż swe życie położył za wiarę. — Również pamiątka 33 św. **M ę c z e n n i k ó w**. — W Ferentino pod Rzymem męczeństwo św. **A m b r o ż e g o**, który za cesarza Dioklecjana po różnych mękach wrzucony został w ogień. Gdy wyszedł z niego nieuszkodzony, został zepchnięty do wody, skąd dusza jego podążyła do Nieba. — W Mediolanie pochowanie św. **S y m p l i c j u s z a**, biskupa, o którym z wielką pochwałą wspominają św. Ojcowie Kościoła Ambroży i Augustyn. — W Auxerre uroczystość św. **E l e u t e r i u s z a**, biskupa. — W Nikodemii pamiątka św. **A r s a c j u s z a**, Wyznawcy, który po wybuchu licyniańskiego prześladowania z żołnierza stał się pustelnikiem i doszedł do wielkiej świętości, a w końcu zasnął spokojnie w Panu z modlitwą na ustach. — W Montpellier we Francji złożenie św. **R o c h a**, Wyznawcy, który uwolnił od zarazy wiele miast włoskich. — W Rzymie pamiątka św. **S e r e n y**, małżonki cesarza Dioklecjana.

DNIA 17 SIERPNIA o k t a w a ś w i ę t e g o **W a w r z y n c a**, Męczennika. — W Krakowie uroczystość św. **J a c k a**, Wyznawcy z zakonu kaznodziej-skiego. — W Kartaginie w Afryce męczeństwo św. **L i**

berta, opata, św. Bonifacego, diakona, św. Serwusa i Rustyka, subdiakonów, Rogata i Septyma, mnichów, i młodocianego Maksyma. Podczas prześladowania wszczętego przez ariańskiego króla Huneryka poddano ich za obronę wiary katolickiej i jednorazowego chrztu św. wielu niesłychanym udręczeniom, a w końcu przybito gwoździami do desek, na których mieli zostać spaleni; ponieważ jednak ogień cudownym sposobem ciągle gasł, zdruzgotano im wreszcie czaszki wiosłami. Tak dostąpili po chwalebnych walkach korony wiecznej. — W Cezarei w Kapadocji pamiątka św. Mamasza, który od młodości aż do sędziwego wieku wiódł nieprzerwany żywot męczeński, aż wreszcie podczas prześladowania aureliańskiego szczęśliwie go zakończył; chwałę jego głoszą święci Bazyli i Grzegorz z Nazjanzu płomiennymi słowy. — W Achai śmierć męczeńska św. Mirona, kapłana, który za Decjusza po wielu męczarniach skazany został na śmierć przez starostę Antypatera w Cyzykus. — W Nikomedii męczeństwo św. Stratona, Filipa i Eutychiana; gdy dzikie zwierzęta, którym ich rzucono, nie tknęły żadnego, ofiarowali na stosie życie swe dla Chrystusa. — W Terni pamiątka św. Anastazego, Wyznawcy i biskupa. — W Akon w Palestynie pamiątka św. Pawła, z siostrą Julianną, umęczonych za panowania cesarza Waleriana.

Dnia 18 SIERPNIA w Palestynie uroczystość św. Agapita, Męczennika. Jako młodzieniec piętnastoletni, płonący miłością do Chrystusa, został pojmany na rozkaz cesarza Aureliana i surowymi żyłami najokrutniej obity; potem skazał go prefekt Antioch na jeszcze sroższe męczarnie. Gdy go wreszcie na rozkaz cesarza rzucono lwom na pożarcie, a nie został przez nie tknięty, uzyskał wieniec chwały przez ścięcie. — W Rzymie uroczystość św. Jana i Kryspa, kapłanów, którzy za czasów dioklecjańskiego prześladowania chrześcijan pogrzebali ciała wielu Męczenników, aż wreszcie sami za-

służyli sobie na połączenie się z nimi tak w śmierci jak w życiu wiecznym. — Tamże śmierć męczeńska świętych **Hermasa**, **Serapiona** i **Poliena**, których wleczono po krzach i kamieniach, aż wreszcie ducha wyzionęli. — W prowincji Ilirii męczeństwo św. **Flora** i **Laura**, rzeźbiarzy, którzy po śmierci męczeńskiej mistrzów swoich **Prokulusa** i **Maksyma** po rozlicznych męczarniach utopieni zostali w głębokiej studni. — W Mirze w Licji pamiątka św. Męczenników **Leona** i **Julianny**. — W Metz w Lotaryngii uroczystość św. **Firmina**, biskupa i Wyznawcy. — W Rzymie przy Via Lavicana uroczystość św. **Heleny**, matki bogomyślnego cesarza Konstantyna Wielkiego, który pierwszy dał przykład panującym, jak wspierać i bronić Kościoła św. — Na Monte Falco w Umbrii uroczystość św. **Klary**, Dziewicy z pustelniczego zakonu Augustianek, w której serce narzędzia męki Zbawiciela wryły się tak głęboko, że jeszcze dziś są na nim widoczne i czczone są z wielkim nabożeństwem. Papież Leon XIII wpisał ją uroczyste między Świętych.

*efr. do-
danych*

DNIA 19 SIERPNIA w Rzymie męczeństwo św. **Juliusza**, senatora, biczowanego z rozkazu cesarza Kommodusa tak długo, aż ducha wyzionął; ciało jego spoczywa w katakumbie Kalepodiusza przy Via Aurelia. — W Cylicji śmierć męczeńska św. **Andrzeja**, trybuna, z **żołnierzami** jego, którzy po cudownym zwycięstwie nad Persami przyjęli wiarę chrześcijańską i dlatego za cesarza Maksymiana pozabijani zostali w wąwozach gór Tauryjskich przez żołnierzy starosty Seleukusa. — W Palestynie pamiątka św. **Tymoteusza**, Męczennika, za cesarza Dioklecjana po rozlicznych męczarniach spalonego na słabym ogniu. — Tamże cierpieli także **Tekla** i **Agapiusz**; pierwsza rozdarta została przez dzikie zwierzęta i przeszła tak do Oblubieńca swego, Agapiusz zaś, gdy już przecierpiał najrozmaitsze męczarnie, zachowany został na inne, większe jeszcze walki męczeńskie. — W Anagni

uroczystość św. **M a g n u s a**, biskupa, męczonego w prześladowaniu za Decjusza. — W Brignoles w Prowansji złożenie zwłok św. **L u d w i k a z T u l u z y**, biskupa z zakonu franciszkańskiego, wsławionego świętym życiem i cudami; ciało jego przeniesiono do Marsylii i złożono z czcią wielką w tamtejszym kościele franciszkańskim. — W obwodzie Sisteron we Francji uroczystość św. **D o n a t a**, kapłana i Wyznawcy. Obdarzony cudownie łaską od wczesnej młodości, przeżył wiele lat jako pustelnik i bogaty w cuda przeszedł do Chrystusa w szczęśliwość wieczną. — W obwodzie Bourges pamiątka św. **M a r i a n a**, Wyznawcy. — W Mantui pamiątka św. **R u f i n a**, Wyznawcy. — W Rzymie uroczystość świętego **U r b a n a II**, papieża, który gorliwością swą dla wiary i wiedzy okazał się godnym następcą Grzegorza VII i pobudził wiernych do wojny krzyżowej, aby Palestynę wyrwać z rąk pogan. Cześć, oddawaną mu od niepamiętnych czasów, pochwalił i potwierdził papież Leon XIII.

DNIA 20 SIERPNIA w obwodzie Langres pochowanie zwłok św. **B e r n a r d a**, pierwszego opata Clairvaux, męża, zażywającego dla swej cnoty, uczoności i cudów największego poważania. Papież Pius VIII nadał mu imię Nauczyciela Kościoła. — W Judei pamiątka proroka **S a m u e l a**, którego szczątki według świadectwa św. Hieronima cesarz Arkadiusz sprowadził do Konstantynopola i złożył w kościele przy pałacu Hebdoman. — Tegoż dnia męczeństwo św. **L u c j u s z a**, senatora, któremu wielka stałość w wierze biskupa Teodora z Cyreny wyjednała łaskę wiary, do której nawrócił także starostę Digniana. Z nim udał się na wyspę Cypr, a gdy widział tam wielu chrześcijan umierających odważnie za wiarę świętą, dobrowolnie wyznał że jest chrześcijaninem i dostąpił upragnionej korony męczeńskiej pod mieczem katowskim. — W Tracji śmierć męczeńska 37 św. **M ę c z e n n i k ó w**, którym puciano ręce i nogi, a potem wrzucono ich do

pieca gorejącego. — Również pamiątka św. *M e m n o n a*, dowódcy, i św. *S e w e r a*; obaj ponieśli jednakie męczarnie i weszli spolem jako zwycięzcy do Nieba. — W Kordobie męczeństwo św. *L e o w i g i l d a* i *K r z y s z t o f o r a*, mnichów, podczas maurytańskiego prześladowania ściętych i spalonych. — W Rzymie uroczystość błogosławionego *P o r f i r i u s z a*, który św. *Agapita*, Męczennika, pouczał w wierze św. — Na wyspie Her pamiątka św. *F i l i b e r t a*, opata. — Pod Chinon uroczystość św. *M a k s y m a*, Wyznawcy, ucznia św. *Marcina*, biskupa. — Przy Monte Senario dzień pamiątkowy św. *M a n e t t a*, Wyznawcy, jednego z 7 założycieli zakonu Serwitów; z imieniem Maryi na ustach zszedł z tego świata.

DNIA 21 SIERPNIA w Annecy we Francji uroczystość św. *J o a n n y F r a n c i s z k i F r e m i o t d e C h a n t a l*, współzałożycielki zakonu Nawiedzenia Najśw. Maryi Panny, wspomnianej także 13 grudnia. — W Rzymie przy Ager Veranus męczeństwo św. *C y r i a k i*, wdowy, za czasów cesarza Waleriana. Ofiarowała ona siebie i cały swój majątek na wspieranie wiernych, a nawet życie chętnie oddała, gdy dla Chrystusa skazano ją na śmierć. — W Salonie uroczystość św. *A n a s t a z j u s z a*; gdy widział, jak mężnie św. *Agapit* znosił tortury, przyjął i on wiarę chrześcijańską i poniósł za nią za cesarza Aureliana śmierć męczeńską. — Na Sardynii cierpienia świętych: *L u k s o r i u s z a*, *C i z e l u s a* i *K a m e r y n a*, skazanych na śmierć za Dioklecjana. — W obwodzie Gevaudan męczeństwo św. *P r y w a t a*, biskupa; śmierć jego nastąpiła w czasie prześladowania za Waleriana i Galiena. — Tego samego dnia pamiątka św. Męczenników *B o n o z a* i *M a k s y m i a n a*. — W Fundi pod Rzymem uroczystość świętego *P a t e r n a*, Męczennika, przybyłego z Aleksandrii do Rzymu, aby się pomodlić przy grobach książąt apostołów. Gdy się później udał w okolicę Fundi i tam kilku Męczenników stosownie pogrzebał, został

schwytany i zmarł w kajdanach. — W Edessie w Syrii za cesarza Maksymiana śmierć męczeńska św. Bassy z synami Teogoniuszem, Agapiuszem i Fidelisem. Pobożna matka wysłała najpierw swe dziatki jako Męczenników do Nieba, zachęcając je do wytrwałości w cierpieniu, a potem z radością dała się ściąć i pośpieszyła zwycięsko za nimi. — W Weronie uroczystość św. Euprepiusza, biskupa i Wyznawcy. — Również uroczystość św. Kwadratusa, biskupa. — W Sienie w Toskanii uroczystość św. Bernarda Ptolomeusza, opata, założyciela kongregacji Oliwetanów.

DNIA 22 SIERPNIA oktawa Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny. — W Rzymie przy Via Ostiensis uroczystość św. Tymoteusza, Męczennika. Najpierw jęczał długo z rozkazu prefekta miejskiego Tarkwiniusza we więzieniu, a gdy i potem ciągle wzbraniał się ofiarować bogom, trzykrotnie go biczowano, okrutnie męczono, a wreszcie ścięto. — W Porto męczeństwo św. Hipolita, wsławionego wielką uczonością. Za cesarza Aleksandra związano mu za wiarę ręce i nogi i utopiono go w głębokiej kałuży; wierni pogrzebali ciało jego w tej samej miejscowości. — W Autun za cesarza Aureliana śmierć męczeńska św. Symforiana, ściętego za to, że nie chciał złożyć ofiary bożkom. — W Nikomedii pamiątka św. Męczenników Agatonika i Zotykusaz towarzyszami za panowania cesarza Maksymiana. — W Rzymie uroczystość św. Antonina, Męczennika. Ponieważ otwarcie wyznał swą wiarę w Chrystusa, został stracony na rozkaz sędziego Witeliusza. Święte ciało jego pochowane zostało przy Via Aurelia. — Również w Porto pamiątka świętych Męczenników Marcjalisa, Saturnina, Epikleta, Aprilisa i Feliksa z towarzyszami. — W Tarsie pamiątka św. Atanazego, biskupa oraz przezeń ochrzczonej szlachetnej św. An-

cfr
276

tuzy i dwóch jej sług; wszyscy otrzymali koronę męczeńską za panowania cesarza Waleriana. — W Reims uroczystość św. Maura, Męczennika i towarzyszy jego. — W Hiszpanii uroczystość św. Męczenników Fabrycjana i Filiberta. — W Pawii uroczystość świętego Guniforta, Męczennika.

DNIA 23 SIERPNIA wigilia św. Bartłomieja apostoła. — W Todi uroczystość św. Wyznawcy Filipa Benicjusza z Florencji, krzewiciela zakonu Serwitów, odznaczającego się rzadką pokorą. Klemens X policzył go w poczet Świętych. — W Antiochii męczeństwo świętych Restytuta, Donata, Waleriana i Frukтуoza z dwunastu innymi, którzy za wiarę swoją otrzymali tę najwspanialszą nagrodę, że wolno im było przelać za nią krew własną. — W Ostii śmierć męczeńska św. Kwirika, biskupa, św. Maksyma, kapłana, św. Archelause, diakona, i ich towarzyszy, którzy cierpieli za prefekta Ulpiana. — W Egei w Cylicji męczeństwo św. braci Klaudiusza, Asteriusza i Neona; oskarżeni przez machotę jako chrześcijanie, ponieśli za cesarza Dioklecjana po wielu cierpieniach śmierć na krzyżu, triumfując jako zwycięzcy z Chrystusem. Po nich cierpiały Donwina i Teonila. — W Reims we Francji śmierć męczeńska św. Tymoteusza i Apolinarego. — W Lyonie męczeństwo św. Minerwy i Eleazary z 8 synami. — Również cierpienia św. Lupusa. Był niewolnikiem, ale przez wiarę w Chrystusa uzyskał wolność dziecięcia Bożego i w końcu stał się godnym korony męczeńskiej. — W Jerozolimie uroczystość św. Zacheusza, biskupa, który jako czwarty następca św. Jakuba rządził tymże kościołem. — W Aleksandrii pamiątka św. Teonasa, biskupa i Wyznawcy. — W Utyce w Afryce uroczystość św. Wiktora, biskupa. — W Autun pamiątka św. Fla-

wi a n a, biskupa. — W Clermont w Owernii uroczystość św. S y d o n i u s z a, biskupa, męża rzadkiej cnoty i wiedzy.

DNIA 24 SIERPNIA uroczystość świętego B a r t ł o m i e j a, apostoła. Najpierw głosił Ewangelię w Indiach, a gdy później przybył do Armenii i dokonał tam rozlicznych nawróceń, został przez tamtejszych barbarzyńców odarty żywcem ze skóry i na rozkaz króla Astiagesa ścięty; ciało jego przeniesiono najpierw na wyspę Lipari, potem do Benewentu, a wreszcie do Rzymu, gdzie doznaje wielkiej czci w kościele San Bartolomeo. — W Kartaginie śmierć męczeńska 300 M ę c z e n n i k ó w za Waleriana i Galienusa. Starosta kazał rozpalic piec do wypalania wapna i obok przygotować kadzidło i węgle, po czym zawołał: „Obierajcie, albo ofiarujecie Jowiszowi kadzidło, albo zostaniecie wrzuceni do pieca!“, oni jednak rzucili się odważnie w wierze, z wyznaniem Chrystusa na ustach, w płomienie i razem z wapnem spalili się na popiół. Od tego nadano tym Męczennikom nazwę „Massa candida“, to znaczy „Biała masa“. — W Nepi męczeństwo św. P t o l o m e u s z a, biskupa, ucznia św. Piotra apostoła, który posłał go do tego miasta, aby głosił Ewangelię. Tam zmarł jako chwalebny Męczennik śmiercią bohaterską dla Chrystusa. — Tamże uroczystość świętego R o m a n a, biskupa, ucznia św. Ptolomeusza i zarazem jego towarzysza w męczeństwie. — Pod Ostią męczeństwo świętej A u r e i, Dziewicy, obciążonej kamieniem i utopionej w morzu. Jej święte ciało wyniosły na brzeg fale, po czym pogrzebał je Nonnus. — W Izaurii pamiątka św. T a c j o n a, Męczennika, który podczas dioklecjańskiego prześladowania chrześcijan ugodzony mieczem zdobył palmę zwycięstwa. — Tego samego dnia pamiątka św. E u t y c h i u s z a, ucznia św. Jana Ewangelisty. Głosił w wielu okolicach słowo Boże, cierpiał kilkakrotnie niewolę, biczowanie i dręczenie ogniem, zmarł jednak spokojnie w Panu. — Śmierć męczeńska św. J e r z e g o

Limnioty, mnicha. Ponieważ wezwał cesarza **Leona** do wytłumaczenia się, jak może się ważyć na niszczenie obrazów świętych i palenie ich relikwii, kazał mu ten bezbożnik uciąć ręce i zapalić głowę. W ten sposób osiągnął jako Męczennik nagrodę wieczną. — W Rouen uroczystość św. **Audoenusa**, biskupa i Wyznawcy. — W Nevers pamiątka świętego **Patrycjusza**, opata.

str. 16. **DNIA 25 SIERPNIA** w Paryżu uroczystość św. **Ludwika**, Wyznawcy, króla Francji. żywot jego promienieje zarówno blaskiem świątobliwości jak i cudów. — W Rzymie męczeństwo św. **Euzebiusza**, **Poncjana**, **Wenancjusza** i **Peregryna** za panowania cesarza **Kommodusa**. Ponieważ mimo srogich katuszy nie przestawali wielbić Chrystusa, bito ich tak długo kulami ołowianymi, aż dusze wyzionęli. — Również w Rzymie śmierć męczeńska św. **Genezjusza**, aktora. Gdy pewnego dnia wyszydział w teatrze przed cesarzem **Dioklecjanem** święte tajemnice chrześcijan, został nagle za natchnieniem z Nieba nawrócony i przyjął chrzest św. Cesarz kazał go za to najokrutniej biczować, torturować, rozdzierać żelaznymi hakami i przypalać pochodniami, jednakże wyznawca zawołał z zapalem: „Nie ma innego Boga jak Chrystus! Choćbym i tysiąc razy miał umrzeć, nie wydrzecie go nigdy z ust moich i z serca mojego!” Za to wyznanie otrzymał palmę męczeństwa, wydany pod topór katowski. — Pod **La Talka** w Hiszpanii uroczystość św. **Geruncjusza**, biskupa, który za czasów apostołów głosił w tych okolicach wiarę św. i po wielu utrapieniach zakończył życie w więzieniu. — W **Arles** we Francji męczeństwo innego św. **Genezjusza**, który piastował urząd pisarza sądowego. Gdy wzbraniał się pisać okrutne rozporządzenia prześladowania chrześcijan i odrzucił akta z okrzykiem, że także jest chrześcijaninem, został skazany na śmierć, a przez to uznany za godnego chrztu we krwi własnej. — W **Syrii** pamiątka św. **Juliana**,

Męczennika. — W Tartagonie uroczystość św. Maginusa, Męczennika. — W Konstantynopolu uroczystość św. Mennasa, patriarchy. — W Utrechcie uroczystość św. Grzegorza, biskupa. — W Neapolu pamiątka św. Patrycji, Dziewicy.

DNIA 26 SIERPNIA w Rzymie uroczystość św. Zefiryna, papieża i Męczennika. — Tamże męczeństwo św. Ireneusza i Abundiusza, wrzuconych podczas prześladowania waleriańskiego do tego samego ustępu, z którego wydobyli ciało św. Konkordii; kapłan Justyn wydobył ich zwłoki i pogrzebał je w krypcie obok św. Wawrzyńca. — W Ventimiglia pamiątka św. Sekunda, Męczennika, dzielnego oficera legii tebańskiej. — W Bergamo męczeństwo św. Aleksandra. Należał on do tego samego legionu i jak poprzednio wymieniony otrzymał palmę męczeńską za wyznanie wiary św. — Nad jeziorem pod Celano śmierć męczeńska św. Symplicjusza i synów jego Konstancjusza i Wiktoria, ściętych za cesarza Antonina po wielu męczarniach, przez co otrzymali koronę męczeńską. — W Nikomedii męczeństwo św. Hadriana, syna cesarza Probusa, którego kazał stracić Licyniusz, ponieważ zganił wywołane przezeń prześladowanie chrześcijan. Święte ciało jego pogrzebane zostało w Argiropolis przez wuja jego Demetriusza, biskupa konstantynopolskiego. — W Hiszpanii pamiątka św. Wiktora, zabitego za wiarę przez Maurów, przez co dostał korony męczeńskiej. — W Kapui uroczystość św. Rufina, biskupa i Wyznawcy. — W Pistoii pamiątka św. Feliksa, kapłana i Wyznawcy. — W Limie w Peru dzień zgonu św. Róży Santa Maria, Dziewicy, terejarki zakonu dominikańskiego; uroczystość jej przełożono na 30 b. m.

DNA 27 SIERPNIA w Rzymie złożenie zwłok św. Józefa, Wyznawcy, wsławnego życiem pełnym niewinności i cudów. Założył on zakon Pijarów, aby wychowywać młodzież w bojaźni Bożej i nauce. — W Ka-

pui w Kampanii uroczystość św. Rufusa, biskupa i Męczennika, pochodzącego z rodu patrycjuszowskiego, a ochrzczonego z całym domem przez św. Apolinarego, ucznia św. Piotra apostoła. — W Tomi męczeństwo św. Marcelina, trybuna, małżonki jego Mannei i synów ich Jana, Serapiona i Piotra. — W Kapui uroczystość św. Rufusa i Karpofora, którzy za Dioklecjana i Maksymiana zdobyli palmę zwycięstwa. — Na Sycylii pod Lentini śmierć męczennika św. Eutalii, Dziewicy, zabitej za wyznawanie wiary chrześcijańskiej przez własnego brata Sermiliana, przez co podążyła do niebieskiego oblubieńca swego. — Tegoż dnia męki świętej Antuzy Młodszej, wrzuconej za wiarę w Chrystusa do studni. — W Bergamo uroczystość św. Narnusa, którego ochrzcił święty Barnaba a potem wyświęcił na pierwszego biskupa tego miasta. — W Arles uroczystość św. Cezariusza, biskupa, męża wielkich cnót i świętobliwości. — W Autun pamiątka św. Sjagriusza, biskupa i Wyznawcy. — W Pawii pamiątka świętego Jana, biskupa. — W Lerydzie w Hiszpanii uroczystość św. Liceriusza, biskupa. — W Tebaidzie pamiątka świętego Poimona, pustelnika. — W San Severino koło Ankony uroczystość św. Małgorzaty, wdowy.

DNIA 28 SIERPNIA w Hipponie w Afryce uroczysty obchód św. Augustyna, wielkiego biskupa i Nauczyciela Kościoła. Pozyskany przez św. Ambrożego, biskupa, wierze katolickiej i przezeń ochrzczone, bronił jej przeciw manichejczykom i innym heretykom, a po wielu pracach, podejmowanych dla Kościoła Bożego, poszedł wreszcie po nagrodę wieczną. Relikwie jego spoczęły najpierw na Sardynii, po czym przeniesione zostały przez Luitpranda, króla Longobardów, do Pawii i ze czcią wielką pogrzebane. — W Rzymie dzień zgonu świętego Hermesa, wysoce poważanego męża, którego (wedle akt św. Aleksandra, papieża) wrzucano do więzienia, a potem ścięto wraz z wielu in-

nymi z rozkazu sędziego Aureliana. — W Brioude w Owernii cierpienia św. Juliana. Był towarzyszem św. Ferreola, trybuna wojskowego, i długi czas służył w wojsku nie wyjawiając swej wiary. Podczas prześladowania nakazanego przez cesarza Dioklecjana, schwytany zolał przez pogańskich żołdaków i w okropny sposób zabity, gdyż wycięto mu krtań żywcem. — W Konstancji nad jeziorem Bodeńskim uroczystość św. Pelagiusza, który za cesarza Numeriana i sędziego Ewilażusza jako Męczennik otrzymał koronę zwycięstwa. — W Salerno dzień zgonu św. Fortunata, Kajusa i Antesa, ściętych za wiarę św. za cesarza Dioklecjana i prokonsula Leonejusza. — W Konstantynopolu pamiątka św. Aleksandra, biskupa, wielce poważanego starca, na którego usilną modlitwę heretyk Ariusz uległ sprawiedliwej karze Bożej, albowiem pękł i wyszły zeń wnętrzności. — W Saintes uroczystość św. Wiviana, biskupa i Wyznawcy. — Również pamiątka św. Mojżesza, który z osławionego rozbójnika stał się słynnym pustelnikiem i wielu dawniejszych towarzyszy rozboju nawrócił i przywiódł z sobą do klasztoru.

DNIA 29 SIERPNIA ściecie św. Jana Chrzciciela, którego kazał stracić Herod w czasie wielkanocnym, jednakże pamiątkę tego obchodzą uroczystości dnia dzisiejszego, ponieważ wtedy odnaleziono czcigodną głowę Świętego po raz drugi. Później przeniesiono ją do Rzymu, gdzie w kościele św. Sylwestra in Capite przy polu Marsowym doznaje wielkiej czci. — W Rzymie przy Awentynie dzień zgonu św. Sabiny, straconej mieczem za cesarza Hadriana, przez co zdobyła palmę męczeństwa. — Również w Rzymie pamiątka św. Kandydy, Dziewicy i Męczenniczki, której święte ciało papież Paschalis kazał przenieść do kościoła św. Praksedy. — W Antiochii w Syrii dzień zgonu św. Męczenników Niceasa i Pawła. — W Konstantynopolu męczeństwo św. Hipacjusza, biskupa, i św. Andrzeja, kapłana, uduszonych za Leona

Izauriusza za cześć obrazów świętych; przedtem zapalono im napojone smołą brody i zdarto skórę z głowy. — W Perugii uroczystość św. Eutymiusza, który z małżonką i synem Krescencjuszem po wybuchu dioklecjańskiego prześladowania chrześcijan uciekł z Rzymu do wspomnianego miasta, gdzie też zasnął spokojnie w Panu. — W Metz uroczystość św. Adelfa, biskupa i Wyznawcy. — W Paryżu złożenie zwłok świętego Mederyka, kapłana. — W Anglii uroczystość św. Sebbusa, króla. — Pod Smyrną dzień zgonu świętej Bazylji. — W obwodzie Troyes pamiątka św. Sabiny, Dziewicy, wielce czczonej dla cnót i cudów.

DNIA 30 SIERPNIA uroczystość świętej **Róży** a **Sancta Maria**, której dzień zgonu wspomniano dnia 26 b. m. — W Rzymie przy Via Ostiensis męczeństwo świętego **Feliksa**, kapłana, za Dioklecjana i Maksymiana. Kiedy go po zniesieniu mąk na torturach odprowadzono z rozkazu sędziego na miejsce stracenia, wyszedł naprzeciw niego pewien inny chrześcijanin, przyznając się otwarcie do swej wiary, wskutek czego został razem z nim ścięty. Ponieważ imienia jego nie znano, uazwali go chrześcijanie **Adauktem**, tzn. „Przylączonym“, ponieważ przyłączył się do męczeństwa św. Feliksa. — Również w Rzymie śmierć męczeńska św. **Gaudencji**, Dziewicy, z 3 towarzyszkami. — Tamże uroczystość św. **Pammachiusza**, kapłana, który dla swej wiedzy i świętości doznawał wielkiego poważania. — W Kolonii Suffetulanie w Afryce pamiątka 60 św. **Męczenników**, którzy padli ofiarą zaciekłości pogan. — W Adrumetum w Afryce pamiątka św. małżonków **Bonifacego** i **Tekli**, których synowie w liczbie 12 wszyscy pomarli jako Męczennicy. — W Tesalonice uroczystość św. **Fantina**, Wyznawcy, który od Saracenów znieść musiał wiele utrapień. Wygnany z klasztoru, w którym żył w zadziwiającej wstrzemięźliwości, zmarł w wielce sędziwym wieku, będąc poprzednio dla wielu przewodnikiem życia bogobojnego. —

W obwodzie Meaux pamiątka św. Fiakriusza, Wyznawcy. — W Trevi uroczystość św. Piotra, Wyznawcy, wsławionego wielu cnotami i cudami, wskutek czego teraz jeszcze doznaje czci wielkiej. — W Bolonii uroczystość św. Bononiusza, opata.

DNIA 31 SIERPNIA w Kardonie w Hiszpanii uroczystość świętego R a j m u n d a N o n n a t a, kardynała i Wyznawcy z zakonu Mercedariuszów, wsławionego cnotami i cudami. — W Trewirze uroczystość św. Paulina, biskupa, który w zamieszkach ariańskich wygnany został za wiarę katolicką z wszystkich krajów katolickich, a pędzony z jednej miejscowości do drugiej zmarł wreszcie we Frygii, otrzymując w nagrodę od Boga koronę zwycięską za swoje trudy. — Tamże pamiątka św. Robustiana i Marka, Męczenników. — W Transacco nad jeziorem Celano męczeństwo św. Cezydiusza, kapłana, z towarzyszami, którzy za Maksymiana zyskali palmę męczeństwa. — W Cezarei w Kapadocji cierpienia świętych Teodota, Rufiny i Amii. Dwoje pierwsi byli rodzicami św. Mammasa, Męczennika; Rufina porodziła go w więzieniu, Amia zaś wychowała. — W Atenach uroczystość św. Arystydesa. Pelen zarówno wiary jak wiedzy, wręczył cesarzowi Hadrianowi rozprawę o wierze chrześcijańskiej, w której wyłożył dowody prawdziwości wiary naszej, a nawet przed cesarzem samym wygłosił świetną mowę, dowodząc w niej boskości Jezusa Chrystusa. — W Auxerre pamiątka św. Optata, biskupa i Wyznawcy. — W Anglii uroczystość świętego Aidana, biskupa z Lindisfarne. Gdy pewien owczarz, imieniem Kutbert, ujrzał ducha jego wstępującego do Nieba, opuścił owczarnię swoją i wstąpił do klasztoru. — Pod Nusco pamiątka św. Amata, biskupa. — Na Monte Senario pod Florencją uroczystość św. Bonajunkta, Wyznawcy, jednego z 7 założycieli zakonu Serwitów; w czasie przemowy o Męce Zbawiciela, którą wygłosił ku zbudowaniu współbraci, oddał ducha swego w ręce Stwórcy.

WRZESIEŃ

DNIA 1 WRZEŚNIA w prowincji Narbonie uroczystość św. Idziego, opata i Wyznawcy. — W Benewencie śmierć męczeńska 12 św. Braci. — W Palestynie pamiątka św. Jozuego i Gedeona. — W Jerozolimie pamiątka św. Anny, prorokini, której żywot świątobliwy sławi Ewangelia. — W Kapui przy Via Aquaria męczeństwo św. Pryskusa, jednego z 72 uczniów Zbawiciela. — W Reims we Francji cierpienia św. Sykstusa. Był on uczniem św. Piotra apostoła i został przezeń wyświęcony na pierwszego biskupa tego miasta. Za cesarza Nerona uzyskał koronę męczeńską. — W Todi męczeństwo św. Terencjana, biskupa, który był za cesarza Hadriana na rozkaz prokonsula Lecjana torturowany, biczowany, pozbawiony języka i wreszcie stracony. — W Heraklei pamiątka św. Ammoniusza, diakona, i 40 św. Dziewic, które on najpierw pouczał w wierze, a potem za cesarza Licyniusza zachęcał do stałości w męczeństwie słowem i przykładem. — W Hiszpanii uroczystość św. Wincencjusza i Letusa, Męczenników. — W Porto Barrato w Toskanii śmierć męczeńska św. Regulusa, przybyłego z Afryki do Włoch, gdzie za Totilasa przypieczętował swą wiarę własną krwią. — Pod Sens uroczystość św. Lupusa, biskupa i Wyznawcy, któremu pewnego razu podczas Mszy świętej w obecności wielu duchownych miał spaść z Nieba diament do kielicha. — W Kapui uroczystość św. Pryskusa, jednego z tych biskupów św., którzy podczas prześladowania Kościoła przez Wandalów po wielu mękach wsadzeni zostali na spróchniały okręt, na którym przybyli z Afryki do Kampanii, gdzie rozeszli się i osadzeni po różnych miejscowościach jako biskupi, rozszerzali skutecznie wiarę chrześcijańską. Towarzysze jego zwali się: Kastrenzjusz, Damary, Rozjusz, Herakliusz, Sekundyn, Adiutor, Ma-

rek, Augustyn, Elpidiusz, Kanion i Windoniusz. — Pod Akwinem pamiątka św. Konstantego, biskupa, czcigodnego dla daru proroczego i cnót rozlicznych. — Pod Le Mans uroczystość św. Wiktora, biskupa. — W okolicy Konstancji nad Thur uroczystość św. Wereny, Dziewicy.

DNIA 2 WRZEŚNIA w Stuhlweissenburgu na Węgrzech uroczystość św. Stefana, króla, wybranego przez Boga ku nawróceniu narodu węgierskiego, a przez Niepokalaną Matkę Bożą w dniu Jej Wniebowstąpienia policzonego w poczet Błogosławionych; uroczystość jego obchodzi się w myśl rozporządzenia papieża Innocentego XI dnia dzisiejszego, ponieważ w tym dniu odebrało wojsko chrześcijańskie Turkom za przyczyną św. króla sławną twierdzę Budę. — W Rzymie pamiątka świętej Maksymy, która cierpiała za wiarę za cesarza Dioklecjana równocześnie ze św. Anzaniem. Bita kijami, oddała podczas męczeństwa ducha swego. — W Pamiers we Francji uroczystość św. Antonina, Męczennika, którego relikwie czczą w kościele w Palencji. — Również męczeństwo świętych Diomeda, Juliana, Filipa, Eutychiana, Hezychiusza, Leonidesa, Filadelfa, Menalioppusa i Pantagapasa; kilku z nich spalono, innych utopiono, ścięto lub przybito do krzyża. Tak zyskali wszyscy palmę zwycięstwa. — W Nikomedii śmierć męczeńska św. Zenona i synów jego Konkordiusza i Teodora. — Tegoż dnia męczeństwo św. Rodzeństwa: Ewodiusza, Hermogenesa i Kaliksty. — W Lyonie we Francji uroczystość św. Justa, biskupa i Wyznawcy, męża rzadkiej świętobliwości i ducha proroczego. Później złożył swój urząd i udał się z lektorem Wiatozem na puszcę egipską; spędziwszy tam lat kilka, zasnął wreszcie 14 października błogo w Panu i poszedł odebrać koronę sprawiedliwych. Święte ciało jego przeniesione zostało dnia dzisiejszego ze szczątkami św. Wia-

tora, towarzysza jego, do Lyonu. — Tamże pamiątka św. Elpidiusza, biskupa i Wyznawcy. — W marchii ankońskiej uroczystość św. Elpidiusza, opata, podług którego nazwano też i miasto, cieszące się posiadaniem jego świętego ciała. — Przy Monte Soracte uroczystość św. Nonnoza, opata, który modlitwą swą przeniósł ogromny odłam skały i wiele innych jeszcze cudów zdziałał.

DNIA 3 WRZEŚNIA w Rzymie męczeństwo św. Serapii, Dziewicy. Cesarz Hadrian kazał ją oddać na pastwę dwóm bezwstydnym młodzieńcom, którzy jednak nie złego uczynić jej nie mogli; potem przypiekano ją z rozkazu sędziego pochodniami, biczowano i wreszcie stracono. Cierpiała ona dnia 29 lipca i pogrzebana została przez św. Sabinę w jej własnym grobie przy placu Windycjana. Uroczystość jej dlatego dzisiaj obchodzą uroczystiej, ponieważ w dniu tym ozdobiono ich grobowiec i uczyniono godnym miejscem modlitwy. — W Koryncie pamiątka św. Feby, wspomnianej przez św. Pawła apostoła w liście do Rzymian. — W Akwilei śmierć męczeńska św. Dziewicy Eufemii, Doryty, Tekli i Erazmy, ściętych za Nerona po rozlicznych męczarniach; pogrzał je święty Hermagoras. — W Kapui męczeństwo św. Arysteusza, biskupa, i chłopca Antonina. — W Nikodemii za dioklecjańskiego prześladowania chrześcijan śmierć męczeńska św. Bazylissy, Dziewicy. Zaledwie dziewięcioletnia przetrwała przy Boskiej pomocy bicie, dręczenie ogniem i dzikie zwierzęta. Wreszcie oddała ducha w modlitwie. — Także pamiątka św. Męczenników Zenona i Charytona. Jednego wrzucono do naczynia z płynnym ołowiem, drugiego do pieca ogniстого. — W Kordobie pamiątka św. Sandalusa, Męczennika. — Tego samego dnia męczeństwo św. Agulfa, opata z Lerin, i wiernych współbraci zakkonnycch, których pozbawiono języka i oczu, a potem zabito mieczem. — W Toul we Francji pamiątka

św. **M a n s w e t a**, biskupa i Wyznawcy. — W Mediolanie złożenie zwłok św. **A u k s a n a**, biskupa. — Tego samego dnia pamiątka świętego **S z y m o n a S ł u p n i k a M ł o d s z e g o**. — W Rzymie święcenie świętego **G r z e g o r z a W i e l k i e g o** na papieża. Zmuszony przyjąć brzemię tego urzędu, tym wspanialej jaśniał z tego wyniosłego tronu blaskiem świętości.

DNIA 4 WRZEŚNIA na górze Nebo w Moab pamiątka św. **M o j ż e s z a**, proroka i prawodawcy. — W Ancyrze w Galacji śmierć męczeńska 3 św. **dzieci R u f i n a**, **S y l w a n a** i **W i t a l i s a**. — W Chalons we Francji męczeństwo św. **M a r c e l a** za cesarza Antonina. Zaproszony przez starostę Pryskusa na ucztę ofiarną, z oburzeniem zganiał wszystkich obecnych za ich bałwochwastwo. Sędzia kazał go za to zakopać aż do piersi w ziemi; trzy dni przetrwał święty w tym męczeństwie, nieustannie chwalać Boga, aż wreszcie oddał Mu swą nieskażoną duszę. — Tego samego dnia pamiątka św. **M a g n u s a**, **K a s t u s a** i **M a k s y m a**, Męczenników. — W Trewirze uroczystość św. **M a r c e l a**, biskupa i Męczennika. — Tegoż dnia męczeństwo św. **T a m e l a**, byłego kapłana pogańskiego, i **t o w a r z y s z y j e g o** za cesarza Hadriana. — Również śmierć męczeńska św. **T e o d o r a**, **O c e a n a**, **A m m i a n a** i **J u l i a n a**, których za cesarza Maksymiana po odrąbaniu nóg wrzucono do ognia. — W Rimini uroczystość św. **M a r i n u s a**, diakona. — W Palermo uroczystość św. **R o z a l i i** z **P a l e r m o**, Dziewicy. Pochodziła z cesarskiego rodu Karola Wielkiego, opuściła jednak z miłości Chrystusa dwór rodzicielski, aby jako pustelnica wieść w lasach i grotach życie zwrócone tylko ku Bogu. — W Neapolu uroczystość św. **K a n d y d y**, która pierwsza wyszła naprzeciw św. Piotra apostoła, gdy przybył do tego miasta, dała się ochrzcić, a później błogo skonała. — W Viterbo uroczystość świętej **R ó ż y**, Dziewicy.

DNIA 5 WRZEŚNIA uroczystość świętego **W a w r z y ń c a J u s t i n i a n i**, pierwszego patriarchy Wenecji, który tę stolicę biskupią, objętą dnia dzisiejszego z przymusu, uświetnił blaskiem cnót i cudów swoich; dzień jego zgonu przypada na 8 stycznia. — W obwodzie miasta Rzymu męczeństwo św. **W i k t o r y n a**, biskupa. Ponieważ dla świętości i cudów był wielce poważany, obrał go wszystek lud jednogłośnie biskupem miasta Aterno. Za Nerwy Trajana został z wielu innymi sługami Bożymi wygnany do Kotylli, gdzie znajdują się smrodliwe źródła siarczane. Sędzia Aurelian kazał go powiesić nad nimi głową na dół, a z męczarni tej uwolniła go śmierć dopiero po trzech dniach. Święte ciało jego pogrzebali chrześcijanie w Aterno. — W Porto pamiątka św. **H e r k u l a n a**, Męczennika. — W Kapui męczeństwo świętych **K w i n k c j u s z a**, **A r k o n c j u s z a** i **D o n a t a**. — Tegoż dnia śmierć męczeńska św. **R o m u l u s a**, pierwszego urzędnika dworu cesarza Trajana. Ponieważ zganiał okrucieństwo cesarza wobec chrześcijan, kazał go cesarz ubiczować, a potem ściąć. — W Melitynie w Armenii męczeństwo św. żołnierzy: **E u d o k s j u s z a**, **Z e n o n a** i **M a k a r i u s z a** z 1104 t o w a r z y s z a m i. Gdy w czasie prześladowania dioklecjańskiego oznajmili że chcą wystąpić z wojska, zostali za wiarę chrześcijańską zabici. — W Konstantynopolu śmierć męczeńska św. **U r b a n a**, **T e o d o r a** i **M e n e d e m a** z 77 innymi stopnia kleryckiego, których cesarz Walens kazał spalić w okręcie na morzu, ponieważ zostali wiernymi wierze katolickiej. — W klasztorze Sithiu pod Terouane uroczystość świętego **B e r t i n a**, opata. — W Toledo pamiątka świętej **O b d u l i i**, Dziewicy.

str. 18. **DNIA 6 WRZEŚNIA** pamiątka proroka **Z a c h a r i a s z a**, który starcem już będąc wrócił z Chaldei do swej ojczyzny i pochowany został obok proroka **A g e u s z a**. — W Helesponcie męczeństwo św. **O n e s y f o r a**, ucznia apostolskiego, o którym wspo-

mina św. Paweł w swym liście do Tymoteusza. Jego to razem z św. Porfiriuszem na rozkaz prokonsula Hadriana najprzód okropnie ubiczowano, a potem obu tak długo dzikimi końmi włóczono po ziemi, aż ducha wyzionęli. — W Aleksandrii cierpienia świętego **F a u s t a**, kapłana, św. **M a k a r i u s z a** i ich 10 t o w a r z y s z y, ściętych dla Chrystusa w prześladowaniu decjańskim. — W Kapadocji męczeństwo św. **K o t t y d a**, diakona, św. **E u g e n i u s z a** i ich t o w a r z y s z y. — W Afryce męczeństwo św. **D o n a c j a n a**, **P r e z y d i u s z a**, **M a n s w e t a**, **G e r m a n a** i **F u s k u l a**, których za obronę prawdy katolickiej w najokrutniejszy sposób ubiczowano z rozkazu ariańskiego króla Huneryka, po czym skazano ich na wygnanie; między nimi znajdował się także gorliwy i uczony biskup **L e t u s**, którego po długim więzieniu żywcem spalono. — W Weronie uroczystość świętego **P e t r o n i u s z a**, biskupa i Wyznawcy. — W Rzymie uroczystość świętego **E l e u t e r i u s z a**, opata, który (według opowiadania papieża świętego Grzegorza) modlitwą i płaczem umarłego do życia przywołał.

DNIA 7 WRZESNIA w Nikomedii dzień zgonu św. **J a n a**, Męczennika. Ujrzawszy rozlepione na ulicach srogie edykty przeciwko chrześcijanom, zapalony gorliwością zdarł je i zniszczył. Gdy wieść o tym dobiegła uszu cesarzy Dioklecjana i Maksymiana, bawiących wówczas w tym mieście, kazali użyć najwyszukańszych męczarni przeciw niemu, lecz szlachetny Wyznawca zniósł je spokojnie i wesoło, tak, iż ani śladu smutku nie było można dostrzec u niego. — W Cezarei w Kapadocji śmierć męczeńska św. **E u p s y c h i u s z a**, który oskarżony jako chrześcijanin przed cesarzem Hadrianem, zaraz został uwięziony. Puszczony znowu na wolność niezwłocznie sprzedał spadek ojcowski, a pieniądze rozdał częścią ubogim, częścią swoim oskarżycielom, uważając ich za dobroczyńców swoich. Nareszcie z polecenia sędziego Saprycjusza schwymano go jeszcze raz,

str. 18.

ciało jego okrutnie porozdzierano, a w końcu ścięto go mieczem. — W Pompejopolis w Cylicji pamiątka św. *S o z o n a*, Męczennika, który za cesarza Maksymiana w płomieniach oddał ducha swego. — W Akwilei pamiątka św. *A n a s t a z e g o*, Męczennika. — W obwodzie Autun męczeństwo św. *R e g i n y*, Dziewicy, która znieść musiała więzienie, tortury i palenie pochodniami, zanim przez śmierć wybawiona mogła wejść w progi niebiańskiego swego Oblubieńca. — W Troyes uroczystość św. *N e m o r i u s z a*, diakona, i *j e g o t o w a r z y s z y*, zamordowanych z polecenia Attyli, króla Hunów. — W Orleanie pochowanie św. *E w o r c j u s z a*, biskupa, który był najpierw subdiakonem, a potem cudownym sposobem przez gołębicęznaczony został na biskupa tegoż miasta. — We Francji uroczystość św. *A u g u s t a l i s a*, biskupa i Wyznawcy. — W Nonantuli w Emilii uroczystość świętego *H a d r i a n a* III, papieża, który starał się z wielką gorliwością o połączenie Kościoła wschodniego z rzymskim; zmarł w Spilimberti, a po śmierci wsławił go Pan Bóg cudami.

str. 18. DNIA 8 WRZEŚNIA uroczystość *N a r o d z e n i a* *N a j ś w. M a r y i P a n n y*. — W Nikomedii męczeństwo św. *H a d r i a n a* z 23 *t o w a r z y s z a m i* za panowania Dioklecjana i Maksymiana. Gdy już poprzednio wiele przecierpieł, zdruzgotano im nogi, i tak doszli dnia 4 marca do upragnionego celu. Relikwie ich zostały pochowane z głębokim szacunkiem przez chrześcijan w Konstantynopolu, jednakże zwłoki św. *H a d r i a n a* przeniesiono dnia dzisiejszego do Rzymu i na pamiątkę tego obchodzi się dzisiaj tę uroczystość. — W Aleksandrii pamiątka św. *A m m o n a*, *T e o f i l a* i *N e o t e r i u s z a* z 22 *t o w a r z y s z a m i*. — W Antiochii pamiątka św. *T y m o t e u s z a* i *F a u s t u s a*, Męczenników. — W Gazie w Palestynie śmierć męczeńska św. *E u z e b i u s z a*, *N e s t a b u s a* i *Z e n o n a*, którzy przez gromadę wściekłych pogan za panowania Juliana Odstępcy porozdzierani zostali. —

Tamże pamiątka św. **N e s t o r a**, przez tych samych pogan najokrutniej męczonego, aż ducha wyzionął. — W Walencji w Hiszpanii dzień zgonu św. **T o m a s z a z W i l l a n o w a**, arcybiskupa, który odznaczał się niezwykłą miłością ku biednym; świętym ogłosił go papież Aleksander VII; uroczystość jego przypada dnia 25 września. — W Freising uroczystość świętego **K o r b i n i a n a**, pierwszego biskupa tego miasta. Przez papieża Grzegorza II wyświęcony i wysłany celem głoszenia Ewangelii, zbierał obfite żniwo we Francji i w Niemczech. W końcu zmarł spokojnie w Panu, ozdobiony cnotami i cudami.

DNIA 9 WRZEŚNIA w Nikomedii męczeństwo św. **D o r o t e u s z a i G o r g o n i u s z a**. Mimo wysokich urzędów, jakie piastowali na dworze cesarza Dioklecjana, nie wahali się publicznie potępiać ohydę prześladowania chrześcijan, za co tyran kazał ich w obecności swej biczować, a potem otwarte rany posypywać solą i octem. Później pieczono ich na ruszcie, a w końcu uduszono powrozami. Ciało św. Gorgoniusza zanieśiono później do Rzymu i złożono przy Via Latina, aż do przeniesienia do kościoła św. Piotra. — W obwodzie sabskim przy trzydziestym kamieniu milowym od Rzymu uroczystość św. Męczenników **H i a c y n t a, A l e k s a n d r a i T y b u r c j u s z a**. — W Sebaste męki **S e w e r i a n a**, żołnierza, za cesarza Licyniusza. Za częste nawiedzanie 40 Męczenników kazał go starosta Lizjasz powiesić z kamieniem u nóg i tak okrutnie biczować, że pod tymi razami ducha wyzionął. — Tegoż dnia pamiątka świętego **S t r a t o n a**, Męczennika, który do dwóch drzew nagiętych przymocowany, w kawałki rozdarty został. — Również pamiątka św. braci i Męczenników **R u f i n a i R u f i n i a n a**. — W Rzymie uroczystość św. **S e r g i u s z a**, papieża. W okręgu Terouane uroczystość św. **A u d o m a r a**, biskupa. — W Szkocji uroczystość św. **K w e r a n u s a**, opata. — W Kartaginie w Ameryce Południowej uroczy-

stość świętego **Piotra Klawera**, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego, który z dziwnym zaparciem się siebie i niezwykłą miłością poświęcił się dla biednych niewolników murzyńskich i około 300.000 ochrzcił własną ręką. Papież Leon XIII przyjął go do liczby Świętych i ogłosił patronem wszelkich misji murzyńskich.]

*skr. 19.
cf. 282.*
DNIA 10 WRZEŚNIA w Tolentynie pod Ankoną złożenie zwłok św. **Mikołaja**, Wyznawcy z zakonu Augustianów-eremitów. — W Afryce pamiątka św. biskupów **Nemezjana**, **Feliksa**, **Łucjusza**, drugiego **Feliksa**, **Litteusza**, **Poliana**, **Wiktora**, **Jadera**, **Datiwa** i ich towarzyszy, którzy na początku okrutnego prześladowania za czasów Waleriana i Gallienusa po pierwszym mężnym wyznaniu wiary zostali obici kijami, a potem w kajdanach zawleczeni do kopalń, gdzie ową świętą walkę zwycięsko zakończyli. — W Chalcedonie męczeństwo św. **Sostena** i **Wiktora**, którzy zniosłszy najpierw męki więzienne i walki z dzikimi zwierzętami, skazani zostali na śmierć ogniową przez prokonsula Azji, **Pryskusa**; przed śmiercią dali sobie pocałunek pokoju i modląc się wyzionęli ducha. — W Bitynii pamiątka św. 3 sióstr **Menodory**, **Metrodory** i **Nimfodory**, które za cesarza Maksymiana przez śmierć męczeńską weszły do chwały wiecznej. — Tak samo pamiątka św. Męczenników **Apeliusza**, **Łukasza** i **Klemensa**. — W Leodium w Belgii uroczystość świętego **Teodarda**, biskupa i Męczennika, który ofiarował swe życie za owczarnię, a po śmierci jaśniał cudami. — W Rzymie uroczystość św. **Hilarego**, papieża i Wyznawcy. — W Komposteli uroczystość św. **Piotra**, biskupa, wsławionego cudami i cnotami. — W Albi uroczystość św. **Salwiusza**, biskupa i Wyznawcy. — W Nowarze pamiątka św. **Agapiusza**, biskupa. — W Konstantynopolu pamiątka świętej **Pulcherii**, cesarzowej i Dziewicy,

która odznaczyła się szczególnie pobożnością i staraniem o utrzymanie czystości wiary.

DNIA 11 WRZEŚNIA w Rzymie przy starej Via Salaria złożenie w katakumbach Bazylii zwłok św. **P r o t a i H i a c y n t a**, braci i Męczenników. Byli oni w służbie u św. Eugenii; za cesarza Gallienusa oskarżeni jako chrześcijanie, gdy się wzbraniali złożyć bożkom ofiary, zostali najpierw okrutnie ubiczowani, a potem ścięci. — W Laodycei w Syrii śmierć męczeńska św. **D i o d o r a**, **D i o m e d a** i **D y d y m a**. — W Leonie w Hiszpanii męczeństwo świętego **W i n c e n t e g o**, opata. — W Egipcie uroczystość św. **P a f n u c e g o**, biskupa, jednego z liczby tych Wyznawców, których za czasów cesarza Galeriusza Maksymiana skazano do robót przymusowych w kopalniach kruszczu, wylupiwszy im poprzednio prawe oko i poprzecinawszy ścięgna pod kolanami. Za czasów cesarza Konstantyna Wielkiego bronił Pafnucy dzielnie wiary katolickiej przeciw arianom i w końcu zasnął spokojnie w Panu ozdobiony wielu koronami zwycięstwa. — W Lyonie złożenie zwłok św. **P a c j e n s a**, biskupa. — W Vercelli uroczystość świętego **E m i l i a n a**, biskupa. — W Aleksandrii pamiątka św. **T e o d o r y**, która najpierw ciężko przewiniła, lecz potem zdjęta żalem za grzech aż do samej śmierci żyła jako nieznana pokutnica z cudowną cierpliwością i zaparciem siebie.

DNIA 12 WRZEŚNIA pamiątka **N a j s w i ę t s z e g o I m i e n i a M a r y i**, którą papież Innocenty XI corocznie obchodzić kazał z okazji wielkiego pogromu Turków pod Wiedniem. — W Aleksandrii męczeństwo św. **H i e r o n i d e s a**, **L e o n c j u s z a**, **S e r a p i o n a**, **S e l e z j u s z a**, **W a l e r i a n a** i **S t r a t o n a**, którzy za cesarza Maksymiana utopieni zostali w morzu za wiarę Chrystusową. — W Bitynii pamiątka św. **A u t o n o m a**, biskupa i Męczennika, który uszedł tam z Włoch przed prześladowaniem Dioklecjana, lecz przez liczne nawrócenia, jakich dokonał, wzbu-

dział znowu wściekłość pogan przeciwko sobie, aż w końcu został zabity przy ołtarzu podczas odprawiania Mszy św., i tak stał się prawdziwą ofiarą krwawą dla Chrystusa. — W Meros we Frygii śmierć męczeńska św. **M a c e d o n i u s z a**, **T e o d u l u s a** i **T a c j a n a**, których za cesarza Juliana Apostaty po wielu innych męczarniach rzucono na rozpalony ruszt żelazny, gdzie chwalcąc Boga wyzionęli ducha swego. — W Ikonium w Likaonii pamiątka św. **K u r o n o t a**, biskupa, ściętego z polecenia namiestnika Perenniusza. — Pod Pawią uroczystość św. **J u w e n c j u s z a**, biskupa, o którym wspomnieliśmy już 8 lutego. Posłał go do owego miasta wraz z św. Syrusem uczeń św. Marka Ewangelisty, św. Hermagoras. Głosili tam obaj Ewangelię Chrystusową i świecili wszędzie wspaniałymi przykładami cnót i wielu dziełami cudownymi, tak że i miasta sąsiednie nawrócili do Chrystusa, aż wreszcie jako biskupi i bogaci w zasługi zasnęli w Panu. — W Lyonie złożenie św. **S a k e r d o s a**, biskupa. — W Weronie uroczystość św. **S y l w i n a**, biskupa. — W Anderlecht uroczystość św. **G w i d o n a**, Wyznawcy.

DNIA 13 WRZEŚNIA w Aleksandrii męczeństwo św. **F i l i p a**, ojca św. Eugenii, Dziewicy. Wyrzekł się on godności namiestnika Egiptu i dał się ochrzcić; jego następca Terencjusz kazał go ścinać podczas modlitwy. — Również śmierć męczeńska św. **M a k r o b i u s z a** i **J u l i a n a**, którzy cierpieli pod Licyniuszem. — Tegoż dnia pamiątka św. **L i g o r i u s z a**, który żył jako pustelnik i przez pogan za wiarę Chrystusową zamordowany został. — W Aleksandrii uroczystość świętego **E u l o g i u s z a**, wsławionego nauką i świętością. — W Angers we Francji uroczystość świętego **M a u r y c e g o**, biskupa, który jaśniał rozlicznymi cudami. — Pod Sens pamiątka świętego **A m a t u s a**, biskupa i Wyznawcy. — Tegoż dnia uroczystość św. **W e n e r i u s z a**, Wyznawcy, który żył jako pustelnik w niezwyklej świętości na wyspie Palmarii. — W klasztorze Remire-

mont we Francji uroczystość świętego *A m a t u s a*, który szeroko słynął z swych cudów i surowości życia.

DNIA 14 WRZEŚNIA uroczystość *Podniesienia Krzyża św.*, którą obchodzi się na pamiątkę dnia, w którym cesarz Herakliusz odebrał to św. narzędzie zbawienia Persom po pobiciu ich króla Chosroesa i przeniósł je do Jerozolimy. — W Rzymie przy *Via Appia* męczeństwo św. *K o r n e l a*, papieża. Podczas prześladowania za *Decjusza* posłano go najpierw na wygnanie; potem kazał go cesarz obczewać biczami z kulkami ołowianymi a w końcu ściąć razem z 21 *Męczennikami obojga płci*. Ścięty został także żołnierz *Cerealis* ze swą małżonką *Salustią*, którego Kornel pouczał w wierze. — W Afryce sławna śmierć świętego *Cypriana*, biskupa Kartaginy, którego uczoność i świętość podziwiał cały świat. Zakosztowawszy już poprzednio goryczy wygnania, zakończył męczeństwo swe za czasów cesarzy Waleriana i Galienusa, przy szóstym kamieniu milowym od Kartaginy, niedaleko morza. Uroczystość św. *Męczenników Kornela i Cypriana* obchodzi się dnia 16 września. — Tamże cierpieli również św. *Krescenty*, *Wiktor*, *Rozula* i *Generalis*. — W Rzymie męczeństwo św. *Krescentego*, młodzieńca, syna świętego *Eutymiusza*, który ścięty został przy *Via Salaria* podczas prześladowania dioklecjańskiego z rozkazu sędziego *Turpiliusza*. — W *Trewirze* uroczystość świętego *Materna*, biskupa, ucznia św. *Piotra* i apostoła, który nawrócił do wiary Chrystusowej mieszkańców okolic *Tongern*, *Kolonii*, *Trewiru*, jako też innych sąsiednich szczepów. — Tego samego dnia śmierć św. *Jana Chryzostoma*, patriarchy konstantynopolskiego. Nieprzyjacielskie knowannia sprawiły, że go wygnano. Za sprawę papieża *Innocentego I* odwołany z wygnania, zmarł w drodze z powodu poniewierki jakiej doznawał od czuwających nad nim żołnierzy. Jego uroczystość

obchodzi Kościół 27 stycznia, w dniu, w którym Teodozjusz II przeniósł zwłoki jego do Konstantynopola.

DNIA 15 WRZEŚNIA oktawa uroczystości Narodzenia Najśw. Maryi Panny. — W Rzymie przy Via Nomentana męczeństwo św. Nikodema, kapłana. Gdy go zmuszano do złożenia ofiary bożkom, odpowiedział: „Ofiarę składam tylko Bogu wszechmocnemu, panującemu na Niebiosach“. Za te słowa biczowano go kulkami ołowianymi tak długo, aż wyzionął ducha swego. — W okręgu Chalons śmierć męczeńska św. Waleriana. Starosta Pryskus polecił go najprzód powiesić i rozdzierać żelaznymi hakami, widząc jednak że Walerian, wcale nie zważając na boleści, z całej duszy dalej wielbi Chrystusa, kazał go ściąć. — W Marianopolu w Tracji za cesarza Antonina męczeństwo św. Melityny. Wprowadzono ją kilka razy do świątyni pogańskiej, a że za każdym razem obalały się bożyszcza, powieszono ją za to, biczowano, a wreszcie ścięto. — W Adrianopolu pamiątka świętych Maksyma, Teodora i Asklepiodota, którzy za cesarza Maksymiana dostąpili korony męczeństwa. — Również uroczystość św. Porfiriusza, aktora. Wysztydzając chrzest święty w obecności Juliana Apostaty, nagle przemieniony za łaską Ducha św., zaraz głośno zaczął się przyznawać do chrześcijaństwa, wskutek czego z rozkazu cesarza został ścięty i tak zyskał palmę zwycięstwa. — Tegoż dnia męczeństwo św. Nicetasa, Gota, którego król Atanaryk za jego wiarę kazał spalić. — W Kordobie śmierć męczeńska św. Emila, diakona, i Jeremiasza, którzy podczas prześladowania chrześcijan przez Maurów po długim więzieniu poświęceniem życia swego złożyli świadectwo wierności Chrystusowi. — W Toul we Francji uroczystość św. Apera, biskupa. — Również uroczystość św. Leobina, biskupa z Chartres. — W Lyonie uroczystość św. Albina, biskupa. — Tegoż dnia pochowanie zwłok św. Aicharda, opa-

ta. — We Francji uroczystość świętej Eutropii, wdowy.

DNIA 16 WRZEŚNIA uroczystość świętego Kornela, papieża, i św. Cypriana, biskupa; o dniu ich zgonu wspomnieliśmy już dnia 14 września. — W Chalcedonie męczeństwo św. Eufemii, Dziewicy, którą za czasów cesarza Dioklecjana i prokonsula Pryksusa dręczono dla Chrystusa więzieniem, biciem, kołami, ogniem, ciężkimi kamieniami, dzikimi zwierzętami, biczowaniem, ostrymi pilami i rozpalonym kotłem. Gdy ją pewnego razu znowu rzucono dzikim zwierzętom na pastwę, prosiła gorąco Boga, aby ją raczył nareszcie zabrać do siebie i została wysłuchana, bo gdy wszystkie bestie lizały jej stopy, jedna z nich zadała jej cios śmiertelny. — W Rzymie śmierć męczeńska św. Lucji, dostojnej matrony, i Geminiana; po różnorakich męczakach i długich torturach, przez które złożyli chwalebne świadectwo za wiarę swą, kazał ich wreszcie Dioklecjan ścinać. — Również w Rzymie przy Via Flaminia męczeństwo św. Abundiusza, kapłana, i Abundancjusza, diakona, za cesarza Dioklecjana zabitych mieczem przy 10. kamieniu milowym. Wraz z nimi cierpiał także szlachetny Marcjan i jego syn Jan, których owi święci ze zmarłych wskrzesili. — W Heraklei w Tracji męczeństwo św. Sebastiana, nawróconej przez Pawła apostoła, którą rozmaitymi sposobami dręczono za czasów cesarza Domicjana i prezesa Sergiusza, aż wreszcie została ścięta. — W Kordobie śmierć męczeńska św. Rogela i Serwidesza, którym wpieryw odrabano ręce i nogi, a potem dopiero głowę. — W Szkocji uroczystość św. Niniana, biskupa i Wyznawcy. — W Anglii uroczystość św. Edyty, Dziewicy, córki króla Edgara, która od dzieciństwa w klasztorze Bogu poświęcona, wcale nie знаła świata.

DNIA 17 WRZEŚNIA uroczystość wspomnienia stygmatyzacji św. Franciszka z Assyżu, gdy na górze Alwernii w Toskanii za Bożą

łaską otrzymał znaki 5 ran na rękach, nogach i w boku. — W Rzymie przy Via Tiburtina męczeństwo św. Justyna, kapłana, sławnego Wyznawcy z czasów cesarza Waleriana i Galienusa, który pochował wiele ciał św. Męczenników, między nimi także św. Wawrzyńca i Hipolita, aż w końcu sam za Klaudiusza jako Męczennik życie swe zakończył. — W Rzymie pamiątka św. Narcyza i Krescencjona, Męczenników. — We Frygii pamiątka św. Ariadny, Męczenniczki za czasów cesarza Hadriana. — W Anglii męczeństwo św. Sokratesa i Stefana. — W Nevers męski św. Waleriana, Makryna i Gordiana. — W Autun we Francji śmierć męczeńska św. Flocelusa, chłopca, którego wielokrotnie męczono za cesarza Antonina, aż w końcu pod kłami dzikich zwierząt dokonał życia swego. — Pod Leodium męczeństwo św. Lamberta, biskupa z Maastricht. Za to, że z gorliwości religijnej ganił postępowanie dworu królewskiego, został niewinnie zamordowany przez złoczyńców, i tym sposobem dostąpił rozkoszy niebiańskich. — W Saragossie w Hiszpanii śmierć męczeńska św. Piotra z Arbues, pierwszego inkwizytora Aragonii. Za wiarę św., której bronił jak mu urząd nakazywał, zamordowany został w okrutny sposób przez odpadłych żydów; papież Pius IX policzył go w poczet świętych. — Tegoż dnia męczeństwo św. Agatoklii, która była w służbie u pewnej pogańskiej pani. Biciem i inną poniewierką chciała ją pani zmusić do odstępstwa, a w końcu wydała ją sędziemu, który jeszcze okrutniej kazał ją biczować, że jednak wytrwała w swej wierze, przeto wydarto jej język i wrzucono ją w ogień. — W Kordobie pamiątka św. Kolumbii, Dziewicy i Męczenniczki. — W Mediolanie złożenie zwłok św. Satyra, Wyznawcy, którego cnoty opisał brat jego św. Ambroży. — W Rzymie uroczystość szlachetnej św. Teodory, która podczas prześladowania dioklecjańskiego udzielała Męczennikom pomocy. — Pod Bin-

gen w diecezji mogunckiej uroczystość św. Hildegardy, Dziewicy.

DNIA 18 WRZEŚNIA w Osimo uroczystość św. Józefa z Kupertynu, Wyznawcy z zakonu Braci Mniejszych, którego Klemens XIII policzył w poczet Świętych. — Tegoż dnia męczeństwo św. Metodiego, najpierw biskupa Olimpu w Licji, potem Tyru, zdobnego wielką uczonością i niezwykłą wymową; według św. Hieronima otrzymał pod koniec ostatniego prześladowania chrześcijan w Chalcis koronę męczeńską. — W okolicy Wienny śmierć męczeńska św. Ferreola, trybuna wojskowego. Na rozkaz bezbożnego starosty Kryspina został najpierw najokrutniej obity, a potem zakuty w ciężkie kajdany i wrzucony do ciemnego lochu. Za zrządzeniem Bożym kajdany opadły z niego, a bramy więzienia otworzyły się same, tak że mógł je opuścić. Gdy go siepacze ponownie schwytali, położyli mieczem kres jego życiu. — Również uroczystość św. Męczenniczek Zofii i Ireny. — W Mediolanie uroczystość św. Eustorgiusza, pierwszego biskupa tamtejszego, chlubnie wspomnianego przez św. Ambrożego. — W Gortynie na Krecie uroczystość św. Eumena, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 19 WRZEŚNIA w Puzzuoli w Kampanii uroczystość św. Januariusza, Męczennika, biskupa Benewentu, Festusa, diakona jego, i Dezyderego, lektora, potem św. Sozjusza, diakona kościoła w Miseno, Prokulusa, diakona z Puzzuoli, oraz świętych Eutychiusza i Akucjusza, których po długim więzieniu ścięto za cesarza Dioklecjana. Ciało św. Januariusza przeniesiono do Neapolu i złożono z czią wielką w kościele katedralnym; tam też przechowują krew św. Męczennika, która staje się na nowo płynną i burzy się, gdy się ją zbliża do głowy Świętego. — W Nocera męczeństwo św. Feliksa i Konstancji za czasów cesarza Nerona. — W Palestynie śmierć męczeńska św. biskupów egipskich Peleusza,

Nilusa i Eliasza, którzy podczas prześladowania dioklecjańskiego ponieśli z wielu klerykami śmierć w płomieniach dla Chrystusa. — Tego samego dnia męczeństwo św. Trofima, Sabacjusza i Dorymedona za cesarza Probusa. Sabacjusza biczowano w Antiochii tak długo, aż ducha wyzionął. Trofima wysłał starosta Pereniusz do Synnady, gdzie po wielu męczarniach razem z senatorem Dorymedonem zakończył swą walkę pod mieczem kata. — W Kordobie za prześladowania maurytańskiego uroczystość św. Pompozj, Dziewicy i Męczenniczki. — W Kanterbury uroczystość św. Teodora, biskupa, który wysłany przez papieża Witaliana do Anglii, jaśniał cnotą i uczonością. — W Tours uroczystość św. Eustochiusza, biskupa i Wyznawcy rzadkiej cnotliwości. — W obwodzie Langres pamiątka św. Sekwana, kapłana i Wyznawcy. — W Barcelonie w Hiszpanii uroczystość świętej Marii z Cervellione, Dziewicy z zakonu Mercedarianek, zwanej dla szybkiej pomocy, udzielanej wzywającym jej, „Marią od Wspomożenia“.

DNIA 20 WRZEŚNIA wigilia świętego Mateusza, apostoła i Ewangelisty. — W Rzymie męczeństwo św. Eustachego, żony jego Teofisty i dwóch synów Agapita i Teofista. Za cesarza Hadriana rzucono ich dzikim zwierzętom na pożarcie, wyszli jednak z tego bez jakiegokolwiek szkody; później zamknięto ich w rozpalmionym byku żelaznym i w ten sposób ofiarowali życie swe za Chrystusa. — W Cyzikus nad Proponcją dzień zgonu św. Fausty, Dziewicy, i św. Ewilazjusza, Męczennika za cesarza Maksymiana. Ewilazjusz, będąc jeszcze kapłanem pogańskim, kazał dziewczycę chrześcijańskiej, chcąc ją zawstydzić, obciąć włosy przy samej skórze, potem kazał ją torturować, a wreszcie chciał ją dać przepiłować na dwoje; gdy jednak siepacze nie jej uczynić nie mogli, zdumiony uwierzył. Dlatego kazał go cesarz okrutnie torturować, gdy tym czasem Faustę

po nabiciu jej głowy i ciała gwoździami wrzucono do rozpalonego kotła. Wreszcie odeszli oboje, powołani głosem z Nieba, wspólnie do radości niebieskich. — We Frygii męczeństwo św. **Dionizego i Prywata**. — Także św. **Pryska**, którego najpierw poraniono uderzeniami sztyletu po całym ciele, zanim ucięto mu głowę. — W Perge w Pamfilii śmierć męczeńska św. **Teodora** i matki jego **Filipy** z kilku innymi towarzyszami za cesarza Antonina. — W Kartaginie męczeństwo św. **Kandydy**, **Dziewicy**, której za cesarza Maksymiana porozdzierano okrutnie całe ciało. — Również męczeństwo św. **Zuzanny** i **Marty**, z których pierwsza była córką kapłana pogańskiego Artemiusza. — Tegoż dnia uroczystość świętego **Agapita**, papieża, którego świętość potwierdziło świadectwo św. Grzegorza Wielkiego. — W Mediolanie uroczystość świętego **Gliceriusza**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 21 WRZEŚNIA dzień zgonu św. **Mateusza**, apostoła, który głosił Ewangelię w Etiopii i zmarł tamże jako Męczennik. Ewangelia jego, spisana w języku hebrajskim, odnaleziona została za jego objawieniem wraz z jego ciałem za cesarza Zenona. — W krainie Saar pamiątka świętego **Jonasza**, proroka, którego grób znajduje się w Geth. — W Rzymie pamiątka św. **Pamfiliusza**, Męczennika. — Tak samo przy 20. kamieniu milowym od Rzymu przy Via Claudia męczeństwo św. **Aleksandra**, biskupa, który za cesarza Antonina cierpiał za wiarę w Chrystusa więzienie, bicie, tortury, palenie pochodniami, rozdzieranie żelaznymi hakami, oddanie na pastwę dzikim zwierzętom i mękę w płomieniach. Ugodzony mieczem, zyskał w końcu żywot wieczny. Święte jego ciało przeniesione zostało za papieża Damazego w dniu 26 listopada do Rzymu i dzień ten przeznaczono na obchód jego uroczystości. — W Fenicji śmierć męczeńska św. **Euzebiusza**, który przyszedł dobrowolnie jako chrześcijanin do sędziego i po wielu cierpieniach został ścięty. — Na Cyprze pa-

miątka św. Izakiusza, biskupa i męczennika. — Tamże uroczystość świętego Melecjusza, biskupa i Wyznawcy. — W Etiopii błogosławiony zgon św. Ifigenii, Dziewicy, którą św. Mateusz apostoł ochrzcił i poświęcił Bogu.

DNA 22 WRZEŚNIA w Walencji w Hiszpanii uroczystość św. Tomasza z Willanowa, arcybiskupa i Wyznawcy, którego dzień zgonu wspomniano dnia 8 b. m. — W Sitten w Szwajcarii, przy obecnym klasztorze św. Maurycego, męczeństwo św. Tebańczyków: Maurycego, Eksuperiusza, Kandyda, Wiktora, Innocentego i Vitalisa z towarzyszami ich z tej samej legii, którzy za cesarza Maksymiana pomarli za wiarę, a chwalebną śmiercią swoją wślawili Chrystusa Pana przed całym światem. — W Rzymie śmierć męczeńska św. Digny i Emeryty, Dziewic, za czasów Waleriana i Galienusa; relikwie ich przechowuje kościół św. Marcela przy Korso. — W okręgu Castres męczeństwo św. Jonasza, kapłana, przybyłego z św. Dionizym do Francji. Na rozkaz prefekta Juliana został najpierw obity różgami, a potem ścięty mieczem. — W Ratisbonie w Bawarii uroczystość świętego Emmerama, biskupa i Męczennika. Aby drugich uratować, poniósł sam w imię Chrystusa najokrutniejszą śmierć. — W Autinopolis w Egipcie śmierć męczeńska św. Iraisa, Dziewicy z Aleksandrii, i jej towarzyszy. Gdy wyszła dnia pewnego, aby zaczerpnąć z pobliskiego źródła wody, spostrzegła okręt, napelniony pojmanymi chrześcijaninami. Natychmiast postawiła dzban, przyłączyła się do Wyznawców i dała się z nimi zawlec do miasta. Tam wzięto ją pierwszą i po wielu mękach stracono. Po niej zginęli tą samą śmiercią kapłani, diakoni, dziewice i wszyscy inni jako Męczennicy. — W Meaux uroczystość św. Sanktyna, biskupa, ucznia św. Dionizego Areopagity, który jako biskup tego miasta pierwszy głosił tam Ewangelię św. — W obwo-

dzie Coutances uroczystość św. **Lauto**, biskupa. — W obwodzie Poitiers pamiątka św. **Florencjusza**, kapłana. — W okręgu Bourges pamiątka św. **Sylwana**, Wyznawcy. — W Laon uroczystość świętej **Salabergi**, przeoryszy.

DNIA 23 WRZEŚNIA w Rzymie uroczystość św. **Linusa**, papieża i Męczennika, który jako pierwszy następca św. Piotra rządził Kościołem św., a jako Męczennik złożony został obok niego na wzgórzu watykańskim. — W Ikonium w Likaonii męczeństwo świętej **Tekli**, Dziewicy, nawróconej przez św. Pawła, a triumfującej za cesarza Nerona w wierze w Chrystusa nad płomieniami i dzikimi zwierzętami; gdy bohatercko zniosła wiele innych mąk, przybyła do Seleucji i tam znalazła miejsce ostatniego spoczynku. Ojcowie św. sławili tę św. Męczenniczkę wspaniałymi mowami pochwalnymi. — W Kampanii pamiątka św. **Sozjusza**, diakona z Miseno, któremu święty Januariusz, biskup, przepowiedział śmierć męczeńska, gdy spostrzegł ponad jego głową płomień, unoszące się podczas czytania Ewangelii; istotnie już po kilku dniach w wieku lat 30 został ścięty za wiarę równocześnie ze wspomnianym biskupem. — W Afryce pamiątka św. Męczenników **Andrzeja**, **Jana**, **Piotra** i **Antoniusza**. — W obwodzie Coutances uroczystość św. **Paterna**, biskupa i Męczennika. — W Ankonie uroczystość św. **Konstancjusza**, mansjonarza kościoła św. Piotra, odznaczonego darem cudów. — W Hiszpanii uroczystość św. niewiast **Ksantypy** i **Polikseny**, które były uczennicami apostołów.

DNIA 24 WRZEŚNIA uroczystość błogosławionej **Maryi Panny de Mercede**. — W Autun męczeństwo św. **Andochiusza**, kapłana, **Tyrusa**, diakona, i św. **Feliksa**. Św. Polikarp, biskup Smyrny posłał ich z Azji do Galii dla szerzenia Ewangelii. Tam schwytano ich, obito najokrutniej i powieszono na cały dzień za nogi; potem wrzucono ich

w ogień, a gdy ten nic im nie zaszkodził, zabito ich drągami. Tak zmarli chwalebną śmiercią za Chrystusa. — W Egipcie śmierć męczeńska św. *P a f n u c e g o i j e g o t o w a r z y s z y*. Żył długi czas jako pustelnik, gdy jednak doszła go wieść o uwięzieniu wielu chrześcijan, za natchnieniem Bożym stawił się dobrowolnie przed prefektem i przyznał się otwarcie do chrześcijaństwa. Skrępowano go tedy łańcuchami żelaznymi i poddano długiej męczarni, a potem wysłano go z wielu innymi do cesarza Dioklecjana. Ten kazał go przygwoździć do palmy, a innych pościnać. — W Chalcedonie pamiątka tych 49 *M ę c z e n n i k ó w*, których po męczeńskiej śmierci św. *E u f e m i i* za cesarza Dioklecjana rzucono dzikim zwierzętom, a gdy te nic im nie uczyniły, skazano ich na śmierć przez ścięcie. — Na Węgrzech uroczystość św. *G e r a r d a*, biskupa i *M ę c z e n n i k a*, patrycjusza weneckiego, który otrzymał zaszczytny tytuł „apostola Węgier“. Był on zarazem pierwszym, który rodzinne miasto swe, Wenecję, okrył chwałą jako *M ę c z e n n i k*. — W Owernii uroczystość św. *R u s t y k a*, biskupa i Wyznawcy. — W obwodzie Beauvais uroczystość św. *G e r e m a r a*, opata.

DNIA 25 WRZEŚNIA w miejscowości Emaus męczeństwo świętego *K l e o f a s a*, ucznia Chrystusa *P a n a*, którego mieli zabić żydzi za wiarę w tym samym domu, do którego zaprosił Zbawiciela; tamże znajduje się grób jego doznający wielkiej czci. — W Rzymie śmierć męczeńska św. *H e r k u l a n a*, żołnierza, nawróconego widokiem cudów, które zdarzyły się podczas męczeństwa św. *A l e k s a n d r a*, biskupa. Za cesarza Antonina poniósł bardzo wiele mąk i został w końcu ścięty mieczem. — W Amiens we Francji uroczystość św. *F i r m i n a*, biskupa, który za prześladowania dioklecjańskiego po wielu męczarniach dostąpił chwały wiecznej przez ścięcie. — W Damaszku pamiątka św. małżonków *P a w ł a i T a t t y*, z synami *S a b i n i a n e m*, *M a k s y m e m*, *R u f u s e m* i *E u g e n i u s z e m*, którzy oskarżeni o wiarę chrześcijańską pod razami bi-

czów i wśród innych mąk oddali ducha. — W Azji męczeństwo św. **Bardomiana**, **Eukarpa** i innych **26 Męczenników**. — Tego samego dnia uroczystość św. **Anatalona**, biskupa, który jako uczeń św. Barnaby apostoła objął po nim zarząd kościoła mediolańskiego. — W Lyonie złożenie zwłok św. **Lupusa**, powołanego z pustelni na stolicę biskupią. — W Auxerre uroczystość św. **Anachariusza**, biskupa i Wyznawcy. — W Blois pamiątka cudotwórczego biskupa **Solemniusza** z Chartres. — Tegoż dnia uroczystość św. **Pryncypiusza**, biskupa z Soissons, brata św. Remigiusza, biskupa. — W Anagni pamiątka św. **Aurelii i Neomisji**, Dziewic. — W San Sewerino złożenie zwłok św. **Pacyfika**, Wyznawcy z reformowanego zakonu św. Franciszka Braci Mniejszych, wsławionego nadzwyczajną cierpliwością i zamilowaniem samotności. Papież Grzegorz XVI policzył go w poczet Świętych.

DNIA 26 WRZESNIA w Nikomedii męczeństwo św. **Cypriana i Justyny**, Dziewicy, za czasów cesarza Dioklecjana i starosty Eutolomiusza. Justyna ponieść musiała dla Chrystusa wiele męczeń i nawróciła nawet czarodzieja Cypriana, który miał ją przekonać swymi sztukami; później męczono ją razem z nim. Ciała obu świętych rzucono dzikim zwierzętom, w nocy jednak zabrali je żeglarze chrześcijańscy i zawieźli je do Rzymu, gdzie złożone zostały obok kaplicy chrzcielnej w bazylice Konstancjusza. — W Rzymie śmierć męczeńska świętego **Kalistrata** z 49 innymi żołnierzami. Kalistrat został za Dioklecjana zaszyty w worze i wrzucony do morza, cudem jednak powrócił nietknięty; pod wpływem tego cudu nawróciło się wielu żołnierzy i ofiarowali razem z nim życie swe za Chrystusa. — W Rzymie uroczystość świętego **Euzebiusza**, papieża. — W Bolonii uroczystość świętego **Euzebiusza**, biskupa i Wyznawcy. — W Brescji pamiątka świętego **Wirgiliusza**, biskupa. — W Albano pamiątka świętego **Sena-**

t o r a. — W obwodzie Tivoli uroczystość świętego **N i l u s a**, opata, założyciela klasztoru Grotta ferrata. — W Citta di Castello uroczystość świętego **A m a n c j u s z a**, kapłana, obdarzonego mocą działania cudów.

DNIA 27 WRZEŚNIA w Egei męczeństwo świętych braci **K o s m y** i **D a m i a n a**. Podczas prześladowania za Dioklecjana cierpieli najróżnorodniejsze męczarnie: wrzucono ich w morze, przybito do krzyża, kamienowano i postawiono żołnierzom jako cel dla łuków, ponieważ jednak nie zachwiało ich w wierze, zostali straceni mieczem. Podzielili ich los bracia **A n t i m u s**, **L e o n c j u s z** i **E u p r e p i u s z**. — W Rzymie uroczystość szlachetnej **E p i c h a r i i**, małżonki senatora, który w tym samym prześladowaniu obity został biczami z kulkami ołowianymi, a potem ścięty. — W Todi śmierć męczeńska św. **F i d e n c j u s z a** i **T e r e n c j u s z a** za tegoż samego Dioklecjana. — W Korдобie uroczystość św. braci **A d u l f a** i **J a n a**, Męczenników, którzy podczas prześladowania maurytańskiego wywalczyli sobie koronę zwycięstwa. — W Sitten w Wallis pamiątka św. **F l o r e n t y n a**, Męczennika, skazanego wraz z św. **H i l a r y m** na ścięcie; poprzednio obydwóm ucięto język. — W Byblos w Fenicji pamiątka św. **M a r k a**, biskupa, który według św. Łukasza nosił także imię **J a n a**. — W Mediolanie uroczystość św. **K a j u s a**, ucznia św. Barnaby, apostoła; po wielu cierpieniach zniesionych za Nerona, zasnął spokojnie w Panu. — W Rawennie uroczystość św. **A d e r y t a**, biskupa i Wyznawcy. — W Paryżu pamiątka św. **W i n c e n t e g o** a **P a u l o**, założyciela zakonu Misjonarzy i Sióstr Miłosierdzia, prawdziwie apostolskiego męża i ojca ubogich; uroczystość jego obchodzą uroczyście dnia 19 lipca. — Tamże uroczystość św. **E l e a z a r a**, hrabiego. — W Hennegau uroczystość św. **H i l t r u d y**, Dziewicy.

DNIA 28 WRZEŚNIA w Czechach uroczystość św. **W a c ł a w a**, księcia i Męczennika, który po ży-

ciu pełnym świątobliwości i cudów zamordowany został w domu brata swego i tak dostał korony zwycięstwa. — W Rzymie męczeństwo św. Prywata; okryty wrzodami, uzdrowiony został przez papieża Kaliksta, zaczem uwierzył w Chrystusa. Cesarz Aleksander kazał go za to biczować na śmierć kulkami ołowianymi. — Tamże uroczystość św. Stakteusa, Męczennika. — W Afryce śmierć męczeńska św. Marcjalisa, Wawrzyńca i 20 ich towarzyszy. — W Antiochii Pizydyjskiej męczeństwo św. Marka, pasterza, braci jego Alfiusza, Aleksandra i Zozyma, oraz św. Nikona, Neona, Heliodora i 30 żołnierzy, którzy zawdzięczali swoje nawrócenie cudom św. Marka i umęczeni zostali na różny sposób. — Tego samego dnia śmierć męczeńska św. Maksyma za cesarza Decjusza. — W Tuluzie uroczystość św. Eksuperyusza, biskupa i Wyznawcy, męża (jak pisze św. Hieronim) niezwykle skąpego dla siebie, ale bardzo szczodrobliwego dla innych. — W Genewie uroczystość św. Salomona, biskupa i Wyznawcy. — W Brescji uroczystość św. Sylwina biskupa. — Tegoż dnia uroczystość św. Eustochii, Dziewicy, córki świętej Pauli. Wychowana wraz z innymi dziewczcami przy żłóbku Zbawiciela w bojaźni Bożej, zeszła wreszcie bogata w zasługi z tego świata. — W Niemczech uroczystość świętej Lioby, Dziewicy.

DNIA 29 WRZESNIA przy górze Gargano pamiątka św. archaniola Michała, na cześć którego poświęcono tam niepozorny, ale wielu cudami szeroko słynny kościółek. — W Tracji męczeństwo św. Eutychiusza, Plauta i Herakleasa. — W Persji śmierć męczeńska świętej Gudalii; ponieważ usiłowaniami swymi nawróciła wielu do chrześcijaństwa i wzbraniała się zanosić modły do słońca i ognia, była za króla Sapora dręczona różnymi sposobami; potem zdarto jej skórę z głowy, a w końcu przybito ją

do pała drewnianego. Tak zyskała sobie prawo chwały wiecznej w Niebie. — Tamże pamiątka świętego **D a d a s a**, Męczennika, krewnego króla **S a p o r a**, małżonki jego imieniem **K a s d o a** i syna ich **G a b d e l a s a**. Najpierw pozbawiono ich wszelkich honorów i zaszczytów, a potem po wielu mękach i długim więzieniu ścięto. — W Armenii pamiątka św. **R y p s y m y**, Męczenniczki i Dziewicy z **t o w a r z y s z k a m i** za króla **T i r y d a t e s a**. — W Auxerre uroczystość św. **F r a t e r n a**, biskupa i Męczennika. — W Pontecorvo pod Akwinem uroczystość św. **G r i m o a l d a**, kapłana i Wyznawcy. — W Palestynie pamiątka św. **K w i r i a k a**, pustelnika.

str. 21. **DNIA 30 WRZEŚNIA** w Betlejem złożenie zwłok św. **H i e r o n i m a**, kapłana i Nauczyciela Kościoła. Pelen wszelkiej wiedzy swoich czasów i gorliwy naśladowca największych ascetów, pokonał mieczem swej uczoności wiele herezji. Zmarł w wielce podeszłym wieku i spoczął przy żłóbku **Z b a w i c i e l a**; ciało jego przeniesione zostało później do Rzymu i pogrzebane w bazylice **S a n t a M a r i a M a g g i o r e**. — Tegoż dnia męczeństwo świętego **L e o p a r d a**, wysokiego urzędnika cesarza **J u l i a n a O d s t ę p c y**. Został on ścięty w Rzymie; święte ciało jego dostało się później do **A k w i z g r a n u**. — W **S o l o t h u r n** w Szwajcarii śmierć męczeńska św. **W i k t o r a** i **U r s u s a** z chwalebnej legii tebańskiej. Najpierw poddano ich za cesarza **M a k s y m i a n a** różnym okrutnym męczarniom, ale za Bożą pomocą zostali uwolnieni, gdyż światło niebieskie zabłysło ponad nimi, a kaci upadli na ziemię. Potem wrzucono ich w ogień, pozostali jednak znowu nienaruszeni; wreszcie głowy ich spadły pod mieczem. — W **P i a c e n c y** pamiątka św. **A n t o n i n a**, Męczennika z tego samego legionu. — Tegoż dnia pamiątka św. **G r z e g o r z a**, biskupa Armenii Większej, który po wielu mękach wycierpianych za **D i o k l e c j a n a** zakończył życie w pokoju. — W **K a n t e r b u r y** w Anglii uroczystość św. **H o n o r i u**

sza, biskupa i Wyznawcy. — W Rzymie dzień zgonu św. Franciszka Borgiasza z Towarzystwa Jezusowego, którego uroczystość obchodzi się 10 października. — Tamże uroczystość św. Zofii, Wdowy, matki świętych Dziewic: Wiary, Nadziei i Miłości.

PAŹDZIERNIK

DNIA 1 PAŹDZIERNIKA w Reims we Francji uroczystość św. Remigiusza, biskupa i Wyznawcy, który nawrócił Franków do chrześcijaństwa, a króla ich Kłodoweusza ochrzcił i pouczał w tajemnicach wiary. Po długoletnim zasiadaniu na stolicy biskupiej, bogaty w zasługi i sławny cudami zmarł spokojnie dnia 13 stycznia, uroczystość jego obchodzi się jednakże dzisiaj jako w dniu przeniesienia jego relikwii. — W Rzymie męczeństwo św. Aretasa z 504 towarzyszami. — W Tomi nad Morzem Czarnym pamiątka św. Męczenników Pryskusa, Krescensa i Ewagriusza. — W Lizbonie w Portugalii śmierć męczeńska w prześladowaniu dioklejańskim św. Werissima, Maksymy i Julii, rodzeństwa. — W Tournay uroczystość św. Piatona, Męczennika, który z św. Kwinktynem i jego towarzyszami udał się z Rzymu do Francji jako posłannik wiary, a później w prześladowaniu maksymiańskim przez śmierć męczeńską podążył do ojczyzny niebieskiej. — W Tessalonice za tego samego Maksymiana męczeństwo św. Domina. — W Gandawie uroczystość św. Bawona, Wyznawcy. — W Orvieto uroczystość św. Sewera, kapłana i Wyznawcy.

DNIA 2 PAŹDZIERNIKA uroczystość św. Aniołów Stróż. — W Nikomedii męczeństwo św. Eleuteriusza, żołnierza, z bardzo wielu towarzyszami. Oskarżono wówczas fałszy-

wie chrześcijan, jakoby oni byli podpalaczami pałacu cesarza Dioklecjana. Rozgniewany tyran kazał ich przeto całymi gromadami mordować; jednych ścięto, drugich spalono, innych wrzucono do morza. Na czele tych Męczenników stał św. Eleuteriusz, który, przechodząc wiele męczeń coraz silniejszym się stawał, aż w końcu jak złoto w ogniu oczyszczony, zakończył swój zwycięski żywot. — W obwodzie Arras śmierć męczeńska św. Leodegariusza, biskupa z Autun, którego Ebroin, marszałek dworu króla Teodoryka, najnieśluszniej zaciekle prześladował, a wreszcie przez najętych morderców zgładził ze świata. — Również męczeństwo świętego Gerina, brata świętego Leodegariusza, tamże ukamienowanego. — W Antiochii pamiątka św. Prymusa, Cyryla i Sekunda, Męczenników. — W Konstantynopolu uroczystość św. Teofila, mnicha, który za cześć obrazów Świętych został za czasów Leona Izauryjczyka ubiczowany i posłany na wygnanie, gdzie zmarł spokojnie. — W Herfordzie w Anglii św. Tomasza, biskupa i Wyznawcy.

str. 22. DNIA 3 PAŹDZIERNIKA w Rzymie przy posagu Ursus pileatus męczeństwo świętego Kandyda. — Tegoż dnia śmierć męczeńska św. Dionizego, Fausta, Kajusa, Piotra i Pawła z 4 towarzyszami, którzy już za Decjusza wiele cierpieli; potem podczas prześladowania waleriańskiego pod namiestnikiem Emilianem doznali jeszcze większych katuszy, aż w końcu umierając zdobyli palmę zwycięstwa. — W Westfalii uroczystość św. braci i kapłanów Ewaldów. Gdy zaczęli w owym kraju głosić Ewangelię, wnet ujeli ich poganie i pozabijali; cudowne światło, ukazujące się co noc przez długi czas, doprowadziło do odkrycia ich zwłok i zarazem wyjawilo światu ich zasługi przed Bogiem. — W Afryce pamiątka św. Maksymiana z Bagaya, biskupa, który od donatystów doznawał gorzkiego prześladowania, a w końcu

strącony został z wysokiej wieży, tak że na wpół martwy leżał na ziemi; nareszcie zasnął spokojnie w Panu, ozdobiony chwałą Wyznawcy. — W Palestynie pamiątka św. *Hezychiusza*, Wyznawcy, ucznia św. *Hilariona* i jego towarzysza w wędrówkach. — Pod Namur w Belgii uroczystość świętego *Gerarda*, opata.

DNIA 4 PAŹDZIERNIKA w Assyżu uroczystość św. *Franciszka*, Wyznawcy i założyciela zakonu Franciszkanów, którego święte i cudowne życie opisał św. *Bonawentura*. — W Koryncie pamiątka św. *Kryspa* i *Kajusa*, o których wspomina apostoł św. *Paweł* w liście I do Koryntian. — W Egipcie męczeństwo św. *Marka* i *Marcjana*, braci, jak również niezliczonego mnóstwa wiernych różnego wieku i płci. Jedni po nieludzkich męczarniach poginęli w ogniu, drudzy w morzu lub pod mieczem, wielu śmiercią głodową pomarło, innych zaś ukrzyżowano lub powieszono za nogi, i tak wszyscy zdobyli uświęcającą koronę zwycięstwa. — W Damaszku śmierć męczeńska świętego *Piotra*, biskupa. Oskarżono go przed księciem *Agarenów*, że naucza wiary chrześcijańskiej. Pozbawiono go za to języka, rąk i nóg, a w końcu przybito do krzyża, na którym wyzionął ducha swego. — W Aleksandrii męczeństwo kapłanów i diakonów św. *Kajusa*, *Faustusa*, *Euzebiusza*, *Cheremona*, *Lucjusza* i ich towarzyszy. Kilku z nich padło ofiarą już w początkach prześladowania waleriańskiego, inni czynili jeszcze różne posługi Męczennikom, a dopiero potem sami dostąpili palmy męczeństwa. — W Atenach uroczystość św. *Hieroteusza*, ucznia św. *Pawła* apostoła. — W Bolonii uroczystość św. *Petrôniosa*, biskupa i Wyznawcy wsławionego uczonością, świętością i darem cudów. — W Paryżu uroczystość świętej *Aurei*, Dziewicy.

DNIA 5 PAŹDZIERNIKA w Messynie na Sycylii męczeństwo św. *Placyda*, ucznia św. *Benedykta*,

opata, ich braci Eutychiusza i Wiktoryna i dziewiczej siostry Flawii, a dalej św. Donata, Firmata, Faustusa i jeszcze 30 innych mnichów, których za wiarę chrześcijańską zamordować kazał rozbójnik Manucha. — Również dnia tego pamiątka św. Trazeasa, biskupa z Eumenii, który w Smyrnie dokonał męczeństwa swego. — W Trewirze śmierć męczeńska św. Palmariusza i jego towarzyszy, którzy swą wiarę krwią poświadczyli podczas prześladowania dioklecjańskiego. — Tegoż dnia męczeństwo św. Charytyny, Dziewicy, za Dioklecjana. Starosta Domicjusz kazał ją dręczyć ogniem, a potem wrzucić do morza, gdy jednak bez szkody znowu na ląd się dostała, ucięto jej ręce i nogi i wybito zęby, po czym skonała w modlitwie. — W Auxerre złożenie zwłok św. Firmata, diakona i jego siostry Flawiany. — W Rawennie uroczystość św. Marcelina, biskupa i Wyznawcy. — W Walencji we Francji uroczystość św. Apolinarego, biskupa, za życia wysoce czczonego dla swych cnót, a po śmierci wsławionego wielu cudami i znakami. — Tegoż dnia pamiątka św. Attilana, biskupa z Zamory, policzonego między świętych przez Urbana II. — W Leonie w Hiszpanii uroczystość świętego Froilana, biskupa, który odznaczył się wielką gorliwością około rozszerzania życia zakonnego, wielką ofiarnością względem ubogich, jak również innymi cnotami i cudami. — W Rzymie uroczystość św. Galli, Wdowy, córki konsula Symmacha, która po śmierci swego męża przez kilka lat przy kościele św. Piotra pędziła życie na modlitwie, uczynkach miłości bliźniego, pokucie i innych dziełach Bożych. Jej święty zgon opisał papież św. Grzegorz.

DNIA 6 PAŹDZIERNIKA w Kalabrii uroczystość św. Brunona, Wyznawcy i założyciela zakonu Kartuzów. — W Laodycei pamiątka św. Sagarra, biskupa i Męczennika, ucznia św. Pawła apostoła. — W Ka-

pui męczeństwo św. *M a r c e l a*, *K a s t u s a*, *E m i l i u s z a* i *S a t u r n i n a*. — W Agen we Francji śmierć męczeńska św. *F i d e s*, Dziewicy, której wytrwałość taką odwagą napęłniła św. Kaprazjusza, że i on walki za wiarę szczęśliwie dokończył. — Również uroczystość św. *E r o t i s*, Męczenniczki, która zapalona miłością ku Chrystusowi, zwycięsko w płomieniach dokonała żywota. — W Trewirze męczeństwo niezliczonego mnóstwa Męczenników, rozmaitymi sposobami zabitych za wiarę Chrystusową podczas prześladowania dioklecjańskiego. — W Auxerre uroczystość św. *R o m a n a*, biskupa i Męczennika. — W Oderco pamiątka św. *M a g n u s a*, biskupa, którego ciało spoczywa w Wenecji. — W Neapolu złożenie zwłok świętej *M a r i i F r a n c i s z k i* od 5 r a n C h r y s t u s o w y c h, tercjarki zakonu alkantaryjskiego. Wysoce czczona dla swych cnót i cudów, została przez Piusa IX policzona w poczet Dziewic świętych.

DNIA 7 PAŹDZIERNIKA w Rzymie przy Via Ardeatina złożenie zwłok św. *M a r k a*, papieża i Wyznawcy. — W prowincji Augusta Eufratesia męczeństwo 2 szlachetnych Rzymian, św. *S e r g i u s z a* i *B a c h u s a* za cesarza Maksymiana. *Bachus* był długo bity surowymi żyłami, aż całkiem poszarpany wyzionął ducha; *Sergiuszowi* włożono na nogi sandały, które przebito ostrymi gwoździami; ponieważ mimo to pozostał stałym w wierze, został ścięty. Do miejsca zwanego *Sergiopolis*, gdzie spoczywają jego zwłoki, pielgrzymują liczni chrześcijanie dla cudów, jakie tam się dzieją. — W Rzymie śmierć św. *M a r c e l a* i *A p u l e j u s z a*. Byli oni dawniej uczniami czarnoksiężnika *Symona*, lecz na widok cudów zdziałanych za pomocą Bożą przez św. *Piotra* apostoła, opuścili swego nauczyciela, a kazali się pouczyć w wierze Chrystusowej; po męczeństwie apostołów zdobyli i oni koronę męczeństwa i zostali pochowani w pobliżu miasta. — Również w prowincji Augusta Eufratesia pamiątka św. *J u l i i*, Dziewicy, która życie

swe położyła za wiarę św. — W Padwie męczeństwo świętej **J u s t y n y**, Dziewicy, która ochrzczona przez św. Prosdocimusa, ucznia św. Piotra apostoła, została dla swej stałości w wierze ścięta z rozkazu namiestnika Maksyma. — Pod Bourges uroczystość świętego **A u g u s t a**, kapłana i Wyznawcy. — W obwodzie Reims uroczystość św. **H e l a n a**, kapłana. — Tegoż dnia uroczystość pamiątkowa „**M a r y i Z w y c i ę s k i e j**“, którą ustanowił papież Pius V z powodu zwycięstwa, jakie przy pomocy Maryi odniosła flota chrześcijańska nad Turkami pod Lepanto; Grzegorz XIII dla tej samej przyczyny zarządził obchód uroczystości Różańca św. w pierwszą niedzielę tego miesiąca.

DNIA 8 PAŹDZIERNIKA uroczystość św. **B r y g i d y**, Wdowy, która po zwiedzeniu wielu miejsc świętych za natchnieniem Ducha św. przybyła do Rzymu, gdzie umarła 23 lipca. Jej święte ciało przeniesiono 7 października do Szwecji. — Tegoż dnia pamiątka św. **S y m e o n a**, starca, który był godzien, według podania Ewangelii, wziąć w swe ręce Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa. — W Cezarei w Palestynie męczeństwo św. **R e p a r a t y**, Dziewicy, która za cesarza Decjusza za to że fałszywym bogom nie chciała złożyć ofiary, była dręczona różnorakimi sposobami, a potem została ścięta; duszę jej widziano w postaci gołębicę unoszącą się ku Niebu. — W Tessalonice śmierć męczeńska św. **D e m e t r i u s z a**, prokonsula, którego cesarz Maksymian kazał przebić dzidą, dlatego, że wielu pogan zyskał wierze chrześcijańskiej. — Tamże pamiątka św. **N e s t o r a**, Męczennika. — W Sewilli w Hiszpanii uroczystość św. **P i o t r a**, Męczennika. — W Laodycei męczeństwo św. **A r t e m o n a**, który za Dioklecjana przez ogień wszedł do wiecznej chwały. — W okręgu Lyonu uroczystość św. **B e n e d y k t y**, Dziewicy i Męczennicy. — W Ankonie pamiątka św. **P a l a c j i i L a u r e n c j i**, które za Dioklecjana posłane na wygnanie, zginęły tam z trudów i nędzy. — W Rouen uroczystość św.

E w o d i u s z a, biskupa i Wyznawcy. — W Jerozolimie pamiątka św. P e l a g i i, pokutnicy.

DNIA 9 PAŹDZIERNIKA w Paryżu dzień zgonu św. **Dionizego Areopagity**, biskupa, św. **Rustyka**, kapłana, i św. **Eleuteriusza**, diakona. Dionizy otrzymał chrzest św. od św. Pawła apostoła i został wyświęcony na pierwszego biskupa Aten. Później przybył do Rzymu, skąd papież Klemens wysłał go do Francji celem głoszenia Ewangelii. Przybywszy do Paryża, wypełniał powierzony mu urząd przez kilka lat z zapalem i wiernością, aż go prefekt Fescennin kazał schwytać, męczyć i wreszcie razem z towarzyszami stracić. — Tegoż dnia pamiątka św. **Abrahama**, patriarchy, ojca wszystkich wiernych. — Pod Julią w obwodzie Parmy przy Via Claudia śmierć męczeńska św. **Domnina** za cesarza Maksymiana. Chciał on uniknąć srożącego się wówczas prześladowania, został jednak przez goniących za nim siepaczy doścignięty i przebity mieczem. — Pod Cassino uroczystość św. **Deusdedita**, opata, którego tyran Sikard wrzucić kazał do więzienia, gdzie św. Wyznawcę zabito głodem i innymi utrapieniami. — W Hennegau uroczystość św. **Gisleina**, biskupa i Wyznawcy, który opuścił swe biskupstwo i jako mnich wiódł bardzo bogobojny żywot w zbudowanym przez siebie klasztorze. — W Walencji w Hiszpanii uroczystość św. **Ludwika Bertranda** z zakonu Dominikanów, który z apostołskim zapalem głosił Ewangelię w Ameryce Południowej, a nauki swe stwierdzał życiem świątobliwym i wielu cudami. — W Jerozolimie pamiątka św. małżonków **Andronika** i **Atanazji**. — W Antiochii pamiątka św. **Publii**, ksieni. Gdy cesarz Julian Apostata przejeżdżał obok jej domu, śpiewała właśnie z Dziewicami swymi słowa psalmu: „Bogami pogan jest srebro i złoto“, oraz „Im równać się winni, co je czynią!“ Ukarano ją za to na rozkaz cesarza policzkowaniem i srodze się jej odgrażano.

W. F. Borg

DNIA 10 PAŹDZIERNIKA w Rzymie uroczystość świętego **F r a n c i s z k a B o r g i a s z a**, generała Towarzystwa Jezusowego, wsławionego ostrym sposobem życia, darem modlitwy, złożeniem świeckich i odrzuceniem kościelnych godności. — Na Kreście pamiątka św. **P i n y t u s a**, wielce znakomitego biskupa. Rządził kościołem w Gnossus za Marka Antoniusza Wersusa i Lucjusza Aureliusza Kommodusa, zostawiając w pismach swych jakby w zwierciadle żywy obraz swego świętobliwego życia. — W Kolonii męczeństwo św. **G e r e o n a** z 318 **t o w a r z y s z a m i**, którzy podczas prześladowania za Maksymiana radośnie podali za wiarę szyje swoje pod miecz katowski. — W tym samym mieście śmierć męczeńska św. **W i k t o r a** z **t o w a r z y s z a m i**. — W Bonn w Niemczech męczeństwo św. **K a s j u s z a** i **F l o r e n c j u s z a** z **b a r d z o** wielu innymi Męczennikami. — W Nikomedii pamiątka św. rodzeństwa **E u l a m p i u s z a** i **E u l a m p i i**. Gdy Eulampia dowiedziała się o męczeniu brata swego, przybiegła do niego i przedarłszy się środkiem tłumu objęła go uściskiem i przyłączyła się doń jako towarzyszka w męczeństwie. Potem wrzucono ich oboje do wrzącej oliwy, ale nie ulegli najmniejszemu poparzeniu. Wreszcie kazał ich sędzia wspólnie z 200 innymi, którzy się nawrócili na widok tego cudu, ścinać mieczem. — W Jorku w Anglii uroczystość świętego **P a u l i n a**, ucznia św. Grzegorza papieża. Został tam przez niego z kilku innymi wysłany na głoszenie Ewangelii, i rzeczywiście udało mu się pozyskać dla wiary chrześcijańskiej króla Edwina nortumberlandzkiego z całym ludem. — W Piombino w Toskanii uroczystość św. **C e r b o n i u s z a**, biskupa i Wyznawcy, który według świadectwa św. Grzegorza wsławiony został cudami za życia i po śmierci. — Również w Weronie pamiątka jednego z św. biskupów, imieniem **C e r b o n i u s z**. — W Kapui uroczystość św. **P a u l i n a**, biskupa. — W Rzymie uroczystość błog. **J a n a**

L e o n a r d i, Wyznawcy, założyciela zakonu Kleryków regularnych Matki Bożej, szeroko znanego z prac apostołskich i cudów; za jego pobudką zaprowadzono misje w celu rozszerzania wiary.

DNIA 11 PAŹDZIERNIKA w Tarsie w Cylicji męczeństwo św. **T a r a k a**, **P r o b u s a** i **A n d r o n i k a**, którzy w prześladowaniu za Dioklecjana cierpieć musieli najpierw w ponurym więzieniu, potem byli trzykrotnie przesłuchiwani i wreszcie dla stałości w wierze zostali ścięci. — W okręgu Vexin śmierć męczeńska św. **N i k a z j u s z a**, biskupa z Rouen, św. **K w i r y n a**, kapłana, św. **S u b i k u l a**, diakona, i świętej **P i e n c j i**, Dziewicy, za starosty Fescennina. — Także pamiątka św. Męczenników **A n a s t a z e g o**, **P l a c y d a**, **G e n e z e g o** i towarzyszy. — W Tebaidzie pamiątka św. **S a r m a t a**, ucznia św. Antoniusza opata, zabitego przez Saracenów za wiarę w Chrystusa. — W Besançon we Francji uroczystość św. **G e r m a n a**, biskupa i Męczennika. — W Uzés we Francji uroczystość św. **F i r m i n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Szkocji pamiątka św. **K a n i k u s a**, opata. — W Lier w Belgii złożenie zwłok św. **G u m m a r a**, Wyznawcy. — Pod Rennes uroczystość św. **E m i l i a n a**, Wyznawcy. — W Tarsie w Cylicji pamiątka św. sióstr **Z e n a i d y** i **F i l o n i l i**; były one krewnymi św. Pawła apostoła i uczennicami jego w wierze. — W Weronie uroczystość św. **P l a c y d i i**, Dziewicy.

DNIA 12 PAŹDZIERNIKA w Rzymie męczeństwo św. **E w a g r i u s z a**, **P r y s c j a n a** i towarzyszy. — W Rawennie przy Via Lauretina pamiątka św. **E d i s t i u s z a**, Męczennika. — W Licji pamiątka świętej **D o m n i n y**, Męczenniczki z czasów cesarza Dioklecjana. — W Afryce pamiątka 4966 św. **W y z n a w c ó w** i **M ę c z e n n i k ó w**, którzy cierpieli podczas wandalckiego prześladowania za ariańskiego króla Huneryka. Byli to częścią biskupi katoliccy, częścią kapłani i diakoni, do których przyłączyły się gro-

mady wiernych. Jako wygnańców odprowadzono ich pod dozorem maurytańskich żołnierzy na straszną puszcę. Podczas drogi wielu z nich zmuszali okrutni najemnicy do biegu; innych wleczono jak gdyby nieżywych za nogi przez góry i doliny, wyrywając im wszystkie członki, aż wreszcie wszystkich pomordowano na różny sposób. Najdostojniejsi i najbardziej poważani między nimi byli święci **F e l i k s i C y p r i a n**, biskupi. — W Cilly w Styrii uroczystość św. **M a k s y m i l i a n a**, biskupa z Lorch. — W Jorku w Anglii pamiątka św. **W a l f r y d a**, biskupa i Wyznawcy. — W Mediolanie uroczystość św. **M o n a s a**, biskupa. Wobec zgromadzenia, które miało obrać nowego biskupa, otoczyła jego głowę światłość niebieska. Dla tego cudownego znaku wyniesiony został na stolicę biskupią tego miasta. — W Weronie uroczystość św. **S a l w i n a**, biskupa. — W Syrii pamiątka św. **E u s t a c h i u s z a**, kapłana i Wyznawcy. — W Askoli uroczystość św. **S e r a f i n a**, Wyznawcy z zakonu Kapucynów, którego papież Klemens XIII dla świętości żywota i wielkiej pokory policzył w poczet Świętych.

DNIA 13 PAŹDZIERNIKA w Anglii pamiątka św. **E d w a r d a**, króla. Zmarł w dniu 5 stycznia, uroczystość jego obchodzą jednak dnia dzisiejszego, ponieważ w tym dniu przeniesiono święte ciało jego. — Pod Troadą w Małej Azji pamiątka św. **K a r p a**, ucznia św. Pawła apostoła. — W Kordobie w Hiszpanii męczeństwo św. **F a u s t u s a**, **J a n u a r i u s z a** i **M a r c j a l i s a**, którym po okrutnych mękach zeszkrobano brwi, powyrywano zęby, ucięto nos i uszy, aż wreszcie zakończyli żywot swój na stosie. — W Tessalonice pamiątka św. **F l o r e n c j u s z a**, Męczennika, który po zniesieniu wielu mąk również poniósł śmierć w płomieniach. — W Austrii uroczystość świętego **K o l m a n a**, Męczennika. — W Ceucie w Maroku męczeństwo św. **D a n i e l a**, **S a m u e l a**, **A n g e l u s a**, **D o m n u s a**, **L e o n a**, **M i k o ł a j a** i **H u g o l i n a** z zakonu

Franciszkanów. Ponieważ głosili Ewangelię i wykazywali fałsz nauk Mahometa, cierpieli od Saracenów dużo krzywd, więzienie i bicie, aż wreszcie pod mieczem dostąpili korony męczeńskiej. — W Antiochii pamiątka św. Teofila, biskupa, który jako szósty następca św. Piotra apostoła rządził tym kościołem. — W Tours uroczystość św. Wenancjusza, opata i Wyznawcy. — Pod Subiako uroczystość św. Chelidonii, Dziewicy.

DNIA 14 PAŹDZIERNIKA w Rzymie przy Via Aurelia męczeństwo św. Kaliksta, papieża. Na rozkaz cesarza Aleksandra dręczono go długi czas głodem w więzieniu, znieważano codziennie biciem kijami, aż wreszcie wyrzucono go z okna więzienia i strącono do studni. Tak zdobył palmę zwycięstwa. — W Cezarei w Palestynie śmierć męczeńska św. Fortunaty, Dziewicy, którą dręczono podczas prześladowania za Dioklecjana torturami i ogniem, a w końcu rzucono dzikim zwierzętom. Ciało jej przeniesione zostało później do Neapolu. — Również męczeństwo św. Karpioniusza, Ewarysta i Pryscjana, braci Fortunaty. Ugodzeni mieczem kata, zdobyli koronę zwycięstwa. — Również pamiątka św. Saturnina i Lupusa. — W Rimini męczeństwo św. Gaudencjusza, biskupa. — W Todi uroczystość św. Fortunata, biskupa, który według świadectwa św. Grzegorza otrzymał szczególną łaskę wypędzania duchów nieczystych. — W Würzburgu uroczystość św. Burcharda, pierwszego biskupa tego miasta. — W Brugges w Belgii pamiątka świętego Donacjana, biskupa z Reims. — W Trewirze pamiątka świętego Rustyka, biskupa. — Tegoż dnia złożenie zwłok św. Dominika Lorikatusa czyli „Opancerzonego“. — W Lacjum pamiątka świętego Bernarda, Wyznawcy.

DNIA 15 PAŹDZIERNIKA w Awili w Hiszpanii uroczystość św. Teresy, Dziewicy, Matki i Nauczyciela.

cielki braci i sióstr zakonu karmelickiego ścisłej reguły. — W Rzymie przy Via Aurelia pamiątka św. **F o r t u n a t a**, Męczennika. — Pod Kolonią męczeństwo 300 **M ę c z e n n i k ó w** z czasów prześladowania chrześcijan za cesarza Maksymiana. — W Kartaginie pamiątka św. **A g i l e u s z a**, Męczennika, w którego rocznicę zgonu św. Augustyn wypowiedział mowę pochwalną do ludu. — W Prusach śmierć męczeńska św. **B r u n o n a**, biskupa, który w tych stronach głosił Ewangelię. Schwytany za to przez pogan, został pozbawiony rąk i nóg, a potem ścięty. — W Lyonie uroczystość św. **A n t i o c h a**, biskupa, który z takim zapalem sprawował duszpasterski swój urząd na ziemi, że zyskał za to Królestwo niebieskie. — W Trewirze uroczystość św. **S e w e r a**, biskupa i Wyznawcy. — W Strassburgu pamiątka św. **A u r e l i i**, Dziewicy. — W Krakowie uroczystość św. **J a d w i g i**, księżny polskiej, czcigodnej nie tylko dla miłosierdzia względem ubogich, ale także dla daru cudów. Klemens IV policzył ją w poczet świętych. — W Niemczech pamiątka św. **T e k l i**, ksieni.

Av. 22. **DNIA 16 PAŹDZIERNIKA** w Afryce pamiątka 270 św. **M ę c z e n n i k ó w**, którzy społem otrzymali koronę męczeńską. — Tamże męczeństwo św. **M a r t y n i a n a** i **S a t u r i a n a** z **d w o m a b r a ć m i**. Byli niewolnikami jednego z Wandalów i zostali przez św. Maksymę, Dziewicę, również niewolnicę, nawróceni na chrześcijaństwo. Podczas wandalckiego prześladowania za arianina Genzeryka zostali za stałość w wierze katolickiej porozdzierani sękatymi kijami aż do kości. Ponieważ jednak mimo wielokrotnego smagania okazali się następnego dnia wyleczonymi z ran i zupełnie zdrowymi, zesłano ich na wygnanie, gdzie nawrócili wielu pogan, dając ich chrzczyć kapłanom katolickim, których sobie z Rzymu uprosili. Za to na rozkaz sędziego przywiązano ich za nogi do wózka i w szalonym pędzie powleczono po kamieniach i zaroślach, aż

zginęli. Maksymę puszczono po wielu walkach i mękach na wolność, po czym zasnęła w pokoju Pańskim jako przeorysza klasztoru bardzo wielu dziewic. — Również śmierć męczeńska św. Saturnina i Nereusza z 365 towarzyszami. — W Kolonii uroczystość św. Elifiusza, Męczennika z czasów Juliana Odstępcy. — Również pamiątka św. Berchariusza, opata i Męczennika. — W obwodzie Bourges uroczystość świętego Ambrożego, biskupa z Cahors. — W Moguncji pamiątka św. Lullusa, biskupa i Wyznawcy. — W Trewirze uroczystość św. Florentyna, biskupa. — Pod Arboną w Niemczech uroczystość świętego Gallusa, opata, ucznia św. Kolumbana. — W Cassino pamiątka św. Wiktora III, papieża, który jako następca wielkiego Grzegorza VII, udzielił Stolicy Apostolskiej nowego blasku i za pomocą Nieba odniósł wspaniałe i świetne zwycięstwo nad Saracenami. Leon XIII pochwalił i zatwierdził cześć oddawaną mu od niepamiętnych czasów.

DNIA 17 PAŹDZIERNIKA uroczystość św. Jadwigi, Wdowy, księżny polskiej, której dzień zgonu wspomniano dnia 15 b. m. — W Antiochii męczeństwo św. Herona, ucznia św. Ignacego, Męczennika. Gdy później został jego następcą na stolicy biskupiej, wierne szedł jego śladami, a w końcu jako dzielny miłośnik Chrystusa również poświęcił życie swoje za poruczoną mu trzodę. — Tego samego dnia śmierć męczeńska św. Wiktora, Aleksandra i Mariana. — W Persji pamiątka św. Mamelty, Męczenniczki, nawróconej za napomnieniem z Nieba. Poganie ukamienowali ją i utopili w głębokiej kałuży. — W Konstantynopolu męczeństwo św. Andrzeja z Kreta, mnicha, którego za cesarza Konstantyna Kopronima bito różgami za cześć obrazów; później ucięto mu nogę, a wreszcie ścięto. — W Orange we Francji uroczystość świętego Florentyna, biskupa, który przez życie pełne cnót był pięknym przykładem dla wszystkich.

Zmarł w pokoju Pańskim. — W Kapui uroczystość św. Wiktora, biskupa, wsławionego cnotą i wiedzą.

DNA 18 PAŹDZIERNIKA uroczystość św. Łukasza, Ewangelisty, który wiele wycierpieć musiał dla Imienia Chrystusa, aż wreszcie napełniony Duchem św. zmarł w Bitynii; święte ciało jego przeniesiono najpierw do Konstantynopola, a potem do Padwy. — W Antiochii męczeństwo św. Asklepiadesa, biskupa, należącego do liczby tych męczenników, którzy za Makryna chwalebnie zakończyli życie. — W obwodzie Beauvais uroczystość świętego Justa, Męczennika, siedmioletniego chłopczyka, straconego podczas prześladowania dioklecjańskiego. — W Neocezarei w Poncie cierpienia św. Atenodora, brata św. Grzegorza Cudotwórcy, który wsławiony wiedzą poległ jako Męczennik w prześladowaniu za Aureliana. — W Mezopotamii nad Eufratem pamiątka świętego Juliana pustelnika. — W Rzymie dzień zgonu św. Pawła od Krzyża, założyciela zakonu Pasjonistów. Odznaczał się on przedziwną niewinnością i pokutą, szczególnie jednak żarliwą miłością Chrystusa ukrzyżowanego i policzony został przez papieża Piusa IX w poczet Świętych; uroczystość jego przełożono na 28 kwietnia. — W Rzymie pamiątka św. Tryfonii, która swego czasu miała być małżonką cesarza Decjusza. Grób jej znajduje się w katakumbie obok św. Hipolita.

DNIA 19 PAŹDZIERNIKA w Arenas w Hiszpanii uroczystość św. Piotra z Alkantary, Wyznawcy z zakonu Franciszkanów, którego papież Klemens IX dla licznych uczynków pokutnych i cudów policzył w poczet Świętych. — W Rzymie męczeństwo św. Ptolemeusza i Lucjusza za Marka Antoniusza. Według świadectwa św. Justyna Męczennika, Ptolemeusz nawrócił pewną wszetecznicę na chrześcijaństwo i nakłonił ją do zachowywania chrześcijańskiej czystości, za co został przez jej kochanka oskarżony przed prefektem Urbicjuszem jako chrześcijanin. Ten kazał go

najpierw długo dręczyć więzieniem, aż wreszcie za otwarte wyznanie wiary skazał go na śmierć. Łucjusz zganił wyrok Urbicjusza i wyznał, że jest chrześcijaninem, za co został także na śmierć skazany. Do nich przyłączył się jeszcze trzeci, którego również skazano na śmierć. — W Antiochii śmierć męczeńska św. **Beronica** i św. **Pelagii**, Dziewicy, z 49 **towarzyszami**. — W Egipcie pamiątka św. **Warusza**, żołnierza, za cesarza Maksymiana. Z litości odwiedził 7 mnichów św. jęczących w więzieniu i zaniósł im pokarmu i napoju, a gdy jeden z nich umarł, chciał dobrowolnie zająć jego miejsce. Za to ponieść musiał z nimi najokrutniejsze męki, zdobył jednak równocześnie palmę męczeństwa. — W Evreux uroczystość św. **Akwilina**, biskupa i Wyznawcy. — W obwodzie Orleanu złożenie zwłok św. **Weranusa**, biskupa. — Pod Salerno pamiątka świętego **Eustereusza**, biskupa. — W Irlandii pamiątka św. **Etbina**, opata. — W Oksfordzie w Anglii uroczystość św. **Fredeswinda**, Dziewicy.

DNIA 20 PAŹDZIERNIKA w Polsce uroczystość św. **Jana Kantego**, kapłana i Wyznawcy, którego papież Klemens XIII dla jego cnót i cudów policzył w poczet Świętych. — W Avia pod Akwilą cierpienia św. **Maksyma**, lewity, który spragniony korony męczeńskiej sam wydał się w ręce siepaczy. Gdy śmiało i odważnie wyznał swoją wiarę, oddany został na tortury, obity kijami i wreszcie strącony ze skały. — W Agen we Francji śmierć męczeńska św. **Kaprazjusza**. Z obawy przed szalejącym prześladowaniem ukrył się w pewnej grocie, gdy jednak usłyszał, jak bohatersko cierpiała za Chrystusa św. **Fides**, Dziewica, jego serce także zapragnęło męczeństwa, prosił przeto Boga, aby ze skały wypłynęła woda, jeśli go uzna za godnego takiej śmierci. Gdy się to stało, pobiegł ze spokojnym sercem na pole walki i zdobył palmę zwycięstwa za Maksymiana. — W Antiochii męczeństwo św.

A r t e m i u s z a, namiestnika Egiptu. za Konstantyna Wielkiego był on jednym z najslawniejszych wodzów; Julian Apostata kazał go za to, że zganił jego okrucieństwo wobec chrześcijan, obić kijami, a w końcu po wielu innych zelżywościach ściąć mieczem. — W Kolonii śmierć męczeńska św. **M a r t y i S a u l i**, Dziewicy, z kilku innymi. — Pod Minden uroczystość św. **F e l i c j a n a**, biskupa i Męczennika. — W Portugalii pamiątka św. **I r e n y**, Dziewicy i Męczenniczki. — W okręgu Reims uroczystość św. **S y n d u l f a**, Wyznawcy.

DNIA 21 PAŹDZIERNIKA na Cyprze pamiątka św. **H i l a r i o n a**, opata, którego cnotliwy i obfitujący cudami żywot opisał św. Hieronim. — W Kolonii męczeństwo św. **U r s z u l i i j e j t o w a r z y s z e k**, które dla stałości w wierze i czystości pomordowane zostały przez Hunów; święte ciała ich złożono po większej części w Kolonii. — Pod Ostią śmierć męczeńska świętego **A s t e r i u s z a**, kapłana, który wedle aktów św. Kaliksta, papieża, cierpiał za cesarza Aleksandra. — W Nikomedii męczeństwo św. **D a z j u s z a**, **Z o t y k a**, **K a j u s a** i 12 innych żołnierzy, wrzuconych po wielu męczarniach w morze. — W Maronii w Syrii pamiątka św. **M a l c h u s a**, mnicha. — W Lyonie uroczystość św. **W i a t o r a**, sługi św. Justa, biskupa Lyonu. — W Laon uroczystość św. **C y l i n i i**, matki św. Remigiusza, biskupa z Reims.

DNIA 22 PAŹDZIERNIKA w Jerozolimie męczeństwo św. **M a r k a**, biskupa, który odznaczył się cnotą i uczonością, a jako pierwszy chrześcijanin tego miasta otrzymał godność biskupią. Za cesarza Antonina osiągnął palmę męczeństwa. — W Adrianopolu w Tracji śmierć męczeńska św. **F i l i p a**, biskupa, św. **S e w e r a**, kapłana, i św. **E u z e b i u s z a** i **H e r m e s a**, którzy za Juliana Odstępcy po mękach więziennych i biczowaniu skazani zostali na śmierć w ogniu. — Również męczeństwo świętego **A l e k s a n d r a** biskupa,

św. Herakliusza, żołnierza, i ich towarzyszy. — W Fermo pamiątka św. Filipa, biskupa. — W Hueska w Hiszpanii śmierć męczeńska św. Numilo i Alodii, sióstr i Dziewic, które przez Saracenów stracone zostały za wiarę. — Pod Kolonią uroczystość św. Korduli, towarzyszki św. Urszuli. Z początku, przestraszona męczeństwem i śmiercią innych, ukryła się, lecz dnia następnego dobrowolnie udała się do barbarzyńców i jako ostatnia z owej gromady Dziewic została ozdobiona koroną zwycięstwa. — W Hierapolis we Frygii pamiątka św. Aberejusza, żyjącego za czasów cesarza Marka Antonina. — W Rouen uroczystość św. Melaniasza, biskupa, którego papież św. Stefan wyświęcił na biskupa i posłał do Francji dla głoszenia Ewangelii. — W Toskanii uroczystość św. Donata Scota, biskupa z Fiesoli. — W Weronie uroczystość św. Werenunda, biskupa i Wyznawcy. — W Jerozolimie pamiątka św. Marii Salome, która według podania Ewangelii opiekowała się zwłokami Pana Jezusa.

DNIA 23 PAŹDZIERNIKA pod Kadyksem w Hiszpanii w okręgu Urso męczeństwo św. Serwanda i Germana. Podczas prześladowania dioklecjańskiego kazał namiestnik Viator obu Wyznawców ubiczować, osłabić głodem i pragnieniem, i okutych ciężkimi łańcuchami wlec z miejsca na miejsce; w końcu kazał ich ścinać. Germana pochowano w Merydzie, a Serwanda w Sewilli. — W Antiochii w Syrii śmierć męczeńska św. Teodora, kápłana. Schwymano go za panowania bezbożnego Juliana i rozciągnięto na torturach, a potem przypiekano go pochodniami, ponieważ jednak nie przestawał wyznawać Chrystusa jako Syna Bożego, więc mieczem katowskim zadano jego życiu ostatni cios. — W Granadzie w Hiszpanii uroczystość św. Piotra Paschazjusza, biskupa z Jaeny z zakonu Mercedariuszów, męczonogo dnia 6 grudnia. — W Konstantynopolu pamiątka św. Ignacego, patriarchy. Dla-

tego, iż napominał cesarza Bardasa za wypędzenie żony, został po wielu krzywdach zesłany na wygnanie, później jednak za wstawieniem się papieża Mikołaja mógł powrócić i umarł spokojnie w Panu. — W Bordeaux uroczystość św. S e w e r y n a, Wyznawcy. — W Rouen pamiątka św. R o m a n a, biskupa. — Pod Salerno uroczystość świętego W e r u s a, biskupa. — W okolicy Amiens pamiątka świętego D o m i c j u s z a, kapłana. — W obwodzie Poitiers uroczystość świętego B e n e d y k t a, Wyznawcy. — W Illok na Węgrzech uroczystość świętego J a n a K a p i s t r a n a, Wyznawcy z zakonu franciszkańskiego, wsławionego świątobliwym życiem i gorliwością około rozszerzania wiary. Mocą swej modlitwy i cudów pobili ogromne wojsko tureckie i twierdzę Białogród uwolnił od oblężenia.

DNIA 24 PAŹDZIERNIKA w Wenozie w Apulii męczeństwo św. F e l i k s a, biskupa afrykańskiego, św. A u d a k t a i J a n u a r i u s z a, kapłanów, i św. F o r t u n a t a i S e p t y m a, lektorów. Podczas prześladowania dioklecjańskiego zarządca Magdelianus trzymał ich długi czas w więzieniu częścią w Afryce, częścią na Sycylii, gdyż Feliks oparł się namowom, aby wydać księgi św., czego sobie życzył cesarz. W końcu pościnano ich. — U Homerytów w mieście Nagran śmierć męczeńska św. A r e t a s a i jego 340 t o w a r z y s z y za cesarza Justyna i żydowskiego tyrana Dunaana. Po nich wrzucono w płomienie pewną kobietę chrześcijańską; jej pięcioletni synek również wyznał Chrystusa i nie dał się powstrzymać ani pochlebstwami, ani pogrózkami, jeno sam wskoczył za matką w płomienie. — W Kolonii uroczystość św. E w e r g i s l a, biskupa i Męczennika. — W Konstantynopolu pamiątka św. Proklusa, patriarchy. — W Bretanii zgon św. M a g l o r i u s z a, biskupa, którego ciało św. spoczęło w Paryżu. — W klasztorze w Vertou pamiątka św. M a r c i n a, opata. — W Kampanii pamiątka św. M a r k a,

pustelnika, którego święte życie i czyny opisał papież Grzegorz Wielki.

DNIA 25 PAŹDZIERNIKA w Rzymie męczeństwo św. **C h r y z a n t a i D a r i i**, małżonków. Po wielu mękach, jakie im zadawał prefekt Celeryn za ich stałość w wierze, cesarz Numerian polecił ich wrzucić do dołu i zasypać ziemią i kamieniami. — Również w Rzymie śmierć męczeńska 46 **ż o ł n i e r z y**, ochrzczonych jednocześnie przez papieża Dionizego. Wkrótce potem kazał ich **Klaudiusz** ściąć; pochowano ich przy drodze Salaryjskiej; tamże złożono jeszcze innych 126 Męczenników, między nimi św. **T e o d o z j u s z a**, **L u c j u s z a**, **M a r k a i P i o t r a**, żołnierzy. — W Soissons we Francji męczeństwo św. **K r y s p i n a i K r y s p i n i a n a**, szlachetnych Rzymian, którzy za czasów Dioklecjana po nieludzkich męczarniach straceni zostali mieczem. Ich święte ciała zabrano do Rzymu i ze czcią wielką złożono w kościele św. Wawrzyńca w Paneperna. — We Florencji uroczystość św. **M i n i a s z a**, żołnierza, który za cesarza Dioklecjana doczekał się wspaniałej korony zwycięstwa. — W Torre w Sardynii pamiątka św. **P r o t a**, kapłana, i **J a n u a r e g o**, diakona; posłani przez papieża Kajusa na tę wyspę za cesarza Dioklecjana zamęczeni zostali na śmierć. — W Konstantynopolu cierpienia św. **M a r t y r i u s z a**, subdiakona, i **M a r c j a n a**, kantora, którego za cesarza Konstancjusza zabili błędnowiercy. — W Rzymie pamiątka św. **B o n i f a c e g o**, papieża i Wyznawcy. — W Perigneux we Francji uroczystość św. **F r o n t o**, który przez apostoła św. Piotra wyświęcony na biskupa, razem z św. **G r z e g o r z e m** kapłanem nawrócił większą część tego narodu i w końcu opromieniony cudami zasnął spokojnie w Panu. — W Breseji pamiątka św. **G a u d e n t e g o**, biskupa, wsławionego wiedzą i świętością. — W obwodzie Mende we Francji uroczystość św. **H i l a r e g o**, biskupa.

DNIA 26 PAŹDZIERNIKA w Rzymie męczeństwo św. **E w a r y s t a**, papieża, który za cesarza Hadriana krwią swoją Kościół Boży przyozdobił. — W Afryce śmierć męczeńska św. **R o g a c j a n a** i św. **F e l i c i s s i m a**, którzy odnieśli świetne triumfy podczas prześladowania za Waleriana i Gallienusa; opowiada o nich także św. Cyprian w piśmie swym: „Do Wyznawców“. — W Nikomedii pamiątka św. **Ł u c j a n a**, **F l o r u s a** i **i c h t o w a r z y s z y**, Męczenników. — Teżoż dnia uroczystość św. **K w o d w u l t d e u s z a**, biskupa z Kartaginy, który wraz z całym swoim klerem za ariańskiego króla Genzeryka wsadzony na spróchniałe okręty bez wiosel i żagli, wydany został na łaskę bałwanów morskich, jednakże wbrew wszelkim nadziejom wylądował szczęśliwie w Neapolu i tam na wygnaniu jako wyznawca zakończył swój żywot. — W Narbonne uroczystość św. **R u s t y k a**, biskupa i Wyznawcy, który działał za czasów cesarza Walentyniana i Leona. — W Salerno wspomnienie św. **G a u d i o z u s a**, biskupa. — W Pawii pamiątka świętego **F u l k u s a**, biskupa. — W Hildesheimie uroczystość św. **B e r n w a r d a**, biskupa i Wyznawcy, zaliczonego w poczet Świętych przez papieża Celestyna III. — Również uroczystość św. **K w a d r a g e z y m a**, subdiakona, który pewnego umarłego przywołał do życia.

DNIA 27 PAŹDZIERNIKA w i g i l i a św. **S z y m o n a** i **J u d y T a d e u s z a**, apostołów. — W Awili w Hiszpanii męczeństwo świętego **W i n c e n t e g o**, jako też św. **S a b i n y** i **C h r y s t e t y**, których na torturach rozciągano tak silnie, że im wszystkie członki ze stawów powychodziły; potem położono ich głowy na kamieniach i bito kijami tak strasznie, że mózgi powypryskiwały. Działo się to z rozkazu namiestnika Dacjana. — Pod zamkiem Tyle pamiątka św. **F l o r e n c j u s z a**, Męczennika. — W Kapadocji wspomnienie św. **K a p i t o l i n y** i jej sługi **E r o t i s**, zmarłych śmiercią męczeńską za Dioklecjana. — W Abisynii

pamiętka św. **F r u m e n c j u s z a**, biskupa, który najpierw jako niewolnik żył w tym kraju, później zaś, przez św. Atanazego wyświęcony na biskupa, rozszerzał tam Ewangelię. — W Etiopii uroczystość św. **E l e s b a a n a**, króla, który żył współcześnie z cesarzem Justynem. Zwyciężywszy nieprzyjaciół imienia Chrystusowego, posłał w ofierze swój diadem królewski do Jerozolimy, a wypełniając ślub żył odtąd jako pustelnik, aż go Bóg powołał do korony wiecznej.

DNIA 28 PAŹDZIERNIKA uroczystość św. apostołów **S z y m o n a C h a n a n e j c z y k a** i **T a d e u s z a**, którego zowią także Judą. Szymon głosił Ewangelię w Egipcie, Tadeusz w Mezopotamii; potem dotarli obaj do Persji i zmarli jako Męczennicy, dokonawszy wielkiej liczby nawróceń. — W Rzymie męczeństwo św. **C y r y l i**, Dziewicy, córki św. Tryfonii, uduszonej za wiarę za cesarza Klaudiusza. — Tamże śmierć męczeńska św. **A n a s t a z j i S t a r s z e j** i św. **C y r y l a**. Świętą Anastazję spętano podczas prześladowania waleriańskiego łańcuchami, znieważano policzkowaniem, palono płonącymi pochodniami i biczowano. Ponieważ mimo to niewzruszenie wytrwała w wierze, kazał jej sędzia poobcinać piersi, powyrywać paznokcie i zęby, potem uciąć ręce i nogi, a wreszcie głowę, tak iż przebogata w krwawe klejnoty poszła do niebieskiego Oblubieńca swego. Cyryl podał jej wody dla ugaszenia pragnienia i pozyskał w nagrodę za to koronę męczeńską. — Pod Como uroczystość świętego **F i d e l i s a**, Męczennika z czasów cesarza Maksymiana. — W Moguncji pamiętka św. **F e r r u c j u s z a**, Męczennika. — W Meaux we Francji uroczystość świętego **F a r o n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Neapolu uroczystość św. **G a u d i o z u s a**, który za czasów wandalckiego prześladowania chrześcijan przybył z Afryki, gdzie był biskupem, do Kampanii, i w pewnym klasztorze w pobliżu miasta zmarł błogosławioną śmiercią. — W Vercelli pamiętka św. **H o n o r a t a**, biskupa.

DNIA 29 PAŹDZIERNIKA w Lukanii męczeństwo św. **H i a c y n t a**, **K w i n k t u s a**, **F e l i c j a n a** i **Ł u c j u s z a**. — W Sydonie w Fenicji pamiątka św. **Z e n o b i u s z a**, kapłana, który w czasie ostatniego krwawego prześladowania chrześcijan, gdy już wielu innych zachęcił do wytrwałości w walce, sam stał się godnym korony męczeńskiej. — Tegoż dnia uroczystość św. **M a k s y m i l i a n a**, biskupa, i św. **W a l e n t e g o**, Wyznawcy. — W Bergamo pamiątka św. **E u z e b i i**, Dziewicy i Męczenniczki. — W Jerozolimie uroczystość św. **N a r c y z a**, biskupa, czcigodnego świętością, cierpliwością i siłą wiary. Zmarł błogosławioną śmiercią w wieku 116 lat. — W Autun uroczystość św. **J a n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Kassiope na Korfu uroczystość świętego **D o n a t a**, którego i papież Grzegorz Wielki chlubnie wspomina. — W Wiedniu złożenie zwłok św. **T e o d o r a**, opata.

st. 283 **DNIA 30 PAŹDZIERNIKA** w Afryce pamiątka 220 św. **M ę c z e n n i k ó w**. — W Tangerze w Maroku męczeństwo świętego **M a r c e l a**, oficera. — W Aleksandrii śmierć męczeńska 13 **M ę c z e n n i k ó w**, którzy równocześnie z św. **J u l i a n e m**, **E u n u s e m** i **M a c h a r i u s z e m** cierpieli za panowania cesarza Decjusza. — Tamże pamiątka św. **E u t r o p i i**, która wspierała Męczenników, a po okrutnych mękach, jakie z nimi przecierpiała, oddała ducha. — W Cagliari na Sardynii uroczystość św. **S a t u r n i n a**, Męczennika, ścietego podczas prześladowania dioklecjańskiego. — W Apamei we Frygii pamiątka św. **M a k s y m a**, Męczennika z czasów cesarza Dioklecjana. — W Leonie w Hiszpanii męczeństwo św. **K l a u d i u s z a**, **L u p e r k u s a** i **W i k t o r i u s z a**, synów św. Marcela, oficera, których namiestnik Diogenian kazał poćcinać za Dioklecjana i Maksymiana. — W Egei w Cylicji śmierć męczeńska św. **Z e n o b i u s z a**, biskupa, i siostry jego **Z e n o b i i**, za Dioklecjana i sędziego **L i z i a s z a**. — W Altino

uroczystość św. **T e o n e s t a**, biskupa i Męczennika, zamordowanego przez arian. — W Paryżu pamiątka św. **L u k a n u s a**, Męczennika. — W Antiochii uroczystość św. **S e r a p i o n a**, biskupa, wielce poważanego dla swej uczoności. — W Kapui uroczystość św. **G e r m a n a**, męża wielkiej świętobliwości. Gdy zmarł, św. Benedykt widział jak aniołowie duszę jego unosili do Nieba. — W Potenza w Kalabrii pamiątka św. **G e r a r d a**, biskupa. — W Palmie na Majorce uroczystość św. **A l f o n s a R o d r i g u e z a**, laika Towarzystwa Jezusowego, wsławionego wielką pokorą i nieustannym zapalem pokutniczym; Leon XII ogłosił go Błogosławionym, a Leon XIII policzył go w poczet Świętych.

DNIA 31 PAŹDZIERNIKA Wigilia Wszystkich Świętych. — W Rzymie męczeństwo św. **N e m e z j u s z a**, diakona, i św. **L u c y l i**, Dziewicy, córki jego. Ponieważ żadne groźby ani męczarnie nie zdołały odwieść jej od wiary, kazał ją cesarz Walerian ściąć 25 sierpnia. Św. Stefan papież pogrzebał ich ciała, a św. Sykstus wystawił im przy drodze Apijskiej piękny nagrobek; papież Grzegorz V przeniósł je do diakonii Santa Maria Nova i równocześnie z nimi kości św. Symfroniusza, trybuna Olimpiusza, małżonki jego Eksuperii i syna ich Teodolusa, którzy za staraniem św. Symfroniusza nawróceni, przez papieża Stefana ochrzczeni zostali, zanim wywalczyli sobie koronę męczeńską. Za Grzegorza XIII podniesiono relikwie te ponownie i złożono pod ołtarzem tego samego kościoła z wielką uroczystością w dniu 8 grudnia. — Tegoż dnia męczeństwo św. **A m p l i a t u s a**, **U r b a n a** i **N a r c y z a**, wspomnianych przez św. Pawła w liście do Rzymian. Później zostali oni zabici za wiarę przez żydów i pogan. — We Francji w St. Quentin uroczystość św. **K w i n k t y n a**, obywatela rzymskiego i senatora, umęczonego za cesarza Maksymiliana. Ciało jego znaleziono na objawienie z Nieba po 55 la-

tach zupełnie dobrze utrzymane. — W Konstantynopolu uroczystość św. **S t a c h i s a**, biskupa, którego św. Andrzej apostoł wyświęcił na pierwszego biskupa tego miasta. — W Mediolanie pamiątka św. **A n t o n i n a**, biskupa i Wyznawcy. — W Ratysbonie uroczystość św. **W o l f g a n g a**, biskupa.

LISTOPAD

DNIA 1 LISTOPADA uroczystość **W s z y s t k i c h** **ś w i ę t y c h**, którą papież Bonifacy IV po poświęceniu Panteonu na cześć Najśw. Matki Bożej i wszystkich św. Męczenników nakazał obchodzić corocznie w Rzymie. Później rozporządził Grzegorz IV, aby święto niniejsze, obchodzone wówczas już w wielu diecezjach w różny sposób, święcono odtąd zawsze w tym dniu na cześć wszystkich Świętych w całym Kościele katolickim. — W Terracinie w Kampanii męczeństwo św. **C e z a r i u s z a**, diakona, po długim, pełnym udręk więzieniu wsadzonego razem z św. **J u l i a n e m**, kapłanem, do worka i wrzuconego w morze. — W Dijon śmierć męczeńska św. **B e n i g n u s a**, kapłana. Święty Polikarp wysłał go do Francji na głoszenie Ewangelii. Później, za cesarza Marka Aureliusza, został przez sędziego Terencjusza kilkakrotnie poddany najokrutniejszym męczarniom na torturach. W końcu ściśnięto mu szyję prętem żelaznym, a ciało przebito włócznią. — Tegoż dnia męczeństwo św. **M a r i i**, służebnicy. Oskarżoną, że jest chrześcijanką, okrutnie biczowano za cesarza Hadriana, rozciągano ją na torturach i rozdzierano szponami żelaznymi, aż wyzionęła ducha. — W Damaszku cierpienia św. **C e z a r i u s z a** i **D a c j u s z a** z **5 t ó w a r z y s z a m i**. — W Persji śmierć męczeńska św. **J a n a**, biskupa, i św. **J a k u b a**, kapłana, za czasów króla Sapora. — W Tarsie pamiątka św. **C y r e n i i** i **J u l i a n n y** za cesarza

Maksymiana. — W Owernii uroczystość świętego **A u s t r e m o n i u s z a**, pierwszego biskupa tego miasta. — W Paryżu złożenie świętego **M a r c e l a**, biskupa. — W Bajeux uroczystość św. **W i g o r a**, biskupa z czasów króla Franków Childeberta. — W Tivoli uroczystość św. **S e w e r y n a**, mnicha. — W prowincji Gatinois pamiątka świętego **M a t u r y n a**, Wyznawcy.

DNIA 2 LISTOPADA Dzień Zaduszny. — Tegoż dnia męczeństwo św. **W i k t o r y n a** z Pettau, biskupa, który według podania św. Hieronima napisał liczne dzieła, a w końcu wylał krew swoją za wiarę podczas prześladowania dioklecjańskiego. — W Trieście męczeństwo św. **J u s t a**, który cierpiał podczas tego samego prześladowania pod sędzią **M a n a c j u s z e m**. — W Sebaście śmierć męczeńska św. **K a r t e r i u s z a**, **S t y r i a k a**, **T o b i a s z a**, **E u d o k s j u s z a**, **A g a p i u s z a** i ich towarzyszy za cesarza Licyniusza. — W Persji męczeństwo św. **A c y n d y n a**, **P e g a z j u s z a**, **A f t o n i u s z a**, **E l p i d e f o r a** i **A n e m p o d y s t a** z licznymi towarzyszami. — W Afryce pamiątka św. Męczenników **P u b l i u s z a**, **W i k t o r a**, **H e r m e s a** i **P a p i a s z a**. — W Tarsus w Cylicji pamiątka św. **E u s t o c h i u m**, Dziewicy, która za Juliana Odstępcy po wielu strasznych męczarniach w modlitwie wyzionęła ducha swego. — W Laodycei w Syrii pamiątka św. **T e o d o t a**, biskupa, który nie tylko darem wymowy, ale także czynami i cudami się odznaczył. — W Wiedniu uroczystość św. **G r z e g o r z a**, biskupa. — W klasztorze św. Maurycego uroczystość św. **A m b r o ż e g o**, opata. — W Cyrus w Syrii pamiątka św. **M a r c j a n a**, Wyznawcy.

DNIA 3 LISTOPADA pamiątka świętego **K a r t u s a**, ucznia apostolskiego. — W Cezarei w Kapadocji męczeństwo św. **G e r m a n a**, **T e o f i l a**, **C e z a r e g o** i **W i t a l i s a**, którzy w prześladowaniu za De-

cjusza chwalebnie triumfowali. — W Saragossie śmierć męczeńska niezliczonych Męczenników św., którzy pod namiestnikiem Dacjanem życie swe ofiarowali za Chrystusa. — W Viterbo męczeństwo św. **Walentyna**, kapłana, i św. **Hilarego**, diakona, których dla wiary chrześcijańskiej w czasie prześladowania dioklecjańskiego obciążono kamieniami i wrzucono do Tybru; gdy cudem pozostali przy życiu, nareszcie przez miecz zdobyli koronę niebieską. — W Anglii uroczystość św. **Wenefrydy**, Dziewicy i Męczenniczki. — W Clairvaux złożenie św. **Malachiasza**, biskupa Connory w Irlandii, który swego czasu słynął wielu cnotami; życie jego opisał św. Bernard opat. — Tegoż dnia uroczystość św. **Huberta**, biskupa z Tongern-Leodium. — W Wiedniu wspomnienie św. **Domnusa**, biskupa i Wyznawcy. — Również złożenie zwłok św. **Pirminiusza**, biskupa z Meaux. — W Urgel w Hiszpanii uroczystość św. **Hermengaudiusza**, biskupa. — W Rzymie uroczystość św. **Sylwii**, matki św. Grzegorza papieża.

DNIA 4 LISTOPADA w Mediolanie uroczystość św. **Karola Boromeusza**, kardynała i arcybiskupa tegoż miasta, który dla swych wielkich cnót i cudów okazał się godnym policzenia przez Pawła V w poczet świętych. — W Bolonii męczeństwo świętego **Witalisa i Agrykoli**. Witalis był najpierw niewolnikiem Agrykoli, a później jego towarzyszem w cierpieniach. Prześladowca użył przeciwko niemu najwyszukańszych męczarni, tak, że w końcu nie było można znaleźć na jego ciele ani jednego zdrowego miejsca, lecz wytrwał i modlił się aż do ostatniego tchnienia. Agrykola znalazł śmierć na krzyżu, przybity wielu gwoździami. Przy przenoszeniu zwłok brał także udział św. **Ambroży**, który nam opowiada, jak zbierał gwoździe, krzyż i krew, i schował je pod ołtarzem. — Tegoż dnia pamiątka św. **Filologa i Patrobasa**, uczniów św. Pawła apostoła. — W Autun pamiątka św. **Prokulu**

s a, Męczennika. — W obwodzie Vexin we Francji męczeństwo św. K l a r u s a, kapłana. — W Efezie męczeństwo św. P o r f i r i u s z a za cesarza Aureliana. — W Mirze w Licji śmierć męczeńska św. N i k a n d r a, biskupa, i św. H e r m e s a, kapłana. — Tegoż dnia uroczystość św. P i e r i u s z a, kapłana z Aleksandrii. Biegły w Piśmie św., nieskazitelnego życia, za panowania Karusa i Dioklecjana, gdy św. Teonas zasiadał na aleksandryjskiej stolicy biskupiej, nauczał wiernych i pisywał różne rozprawy. Po prześladowaniu pośpieszył do Rzymu, gdzie spędził ostatki swego życia i zmarł słodko w Panu. — W Rhodes we Francji uroczystość św. A m a n c j u s z a, biskupa, którego życie jaśniało świętością i znakami cudownymi. — W Bitynii pamiątka św. J o a n n i c j u s z a, opata. — Pod Stuhlweissenburgiem na Węgrzech złożenie zwłok świętego E m e r y k a, syna św. Stefana, króla węgierskiego. — W klasztorze Cerfroid pod Meaux wspomnienie św. F e l i k s a z V a l o i s, współzałożyciela zakonu Trynitarzy, którego uroczystość z rozporządzenia Innocentego XI obchodzi się 20 listopada. — W Trewirze pamiątka świętej M o d e s t y, Dziewicy.

DNIA 5 LISTOPADA wspomnienie świętego Z a c h a r i a s z a, kapłana i proroka, ojca św. Jana Chrzciela; tak samo świętej E l ż b i e t y, matki jego. — W Terracynie w Kampanii męczeństwo św. F e l i k s a, kapłana, i E u z e b i u s z a, mnicha. Euzebiusz pochował ciała św. Męczenników Juliana i Cezariusza, i wielu pogan nawrócił do wiary i dawał ich chrzcić kapłanowi Feliksowi, za co razem z nim schwytany, został stawiony przed sędzią. Obaj okazali wielką stałość i nie dali się nakłonić do złożenia ofiary bożkom, za co zostali ścięci jeszcze tej samej nocy. — W Emezie w Fenicji cierpienia świętych G a l a c j o n a i E p i s t e m y, małżonków, którzy wpierw zostali osmagani i pozbawieni rąk, nóg i języka, zanim ugodzeni mieczem mogli dokończyć swej ofiary. — Również męczeństwo św.

D o m n i n a, **T e o t y m a**, **F i l o t e u s z a**, **S y l w a n a** i **i c h t o w a r z y s z y** pod cesarzem **M a k s y m i a n e m**. — W Mediolanie uroczystość św. **M a g n u s a**, biskupa i Wyznawcy. — W Brescji pamiątka św. **D o m i n a t o r a**, biskupa. — W Trewirze wspomnienie św. **F i b i c j u s z a**, który przed swym wyniesieniem do godności biskupiej był opatem pewnego klasztoru. — W Orleanie we Francji uroczystość świętego **L e t u s a**, kapłana i Wyznawcy.

str. 24. **DNIA 6 LISTOPADA** w Tunisie w Afryce uroczystość św. **F e l i k s a**, Męczennika, który po wyznaniu wiary wtrącony został do więzienia i przeznaczony na tortury, lecz już dnia następnego znaleziono go nieżywego, jak podaje św. Augustyn przy wykładzie jednego psalmu. — W Teopolis pamiątka 10 św. **M ę c z e n n i k ó w**, zabitych przez Saracenów. — W Barcelonie męczeństwo św. **S e w e r a**, biskupa, któremu za wiarę katolicką gwoździem przebito głowę. — We Frygii pamiątka św. **A t t y k a**. — Pod Bergues we Francji złożenie zwłok św. **W i n o k a**, opata. Wysoce szanowany dla swych cnót i cudów, mimo to wytrwale spełniał najniższe posługi w klasztorze. — W Fondo pod Rzymem wspomnienie św. **F e l i k s a**, mnicha. — W Limoges we Francji uroczystość świętego **L e o n a r d a**, ucznia św. Remigiusza, biskupa, który mimo swego znakomitego pochodzenia prowadził jako pustelnik życie takie, że sława jego cnót i cudów daleko się rozeszła. Główną jego troską było uwalnianie więźniów.

str. 24. **DNIA 7 LISTOPADA** w Padwie złożenie zwłok pierwszego biskupa tego miasta, św. **P r o s d o c y m a**, którego apostoł Piotr wyświęcił i wysłał tam dla głoszenia słowa Bożego; jaśniał on wielu cnotami i cudami. — W Perugii śmierć męczeńska św. **H e r k u l a n a**, biskupa. — Tegoż dnia uroczystość świętego **A m a r a n t a**, Męczennika, który swój zwyczajski żywot zakończył pod Albi. — W Melitynie w Armenii męczeństwo św. **H i e r o n a**, **N i k a n d r a** i **H e z y**

chiusza z 30 towarzyszami; wszyscy ukoronowani zostali podczas prześladowania dioklecjańskiego. — W Amfipolis w Macedonii wspomnienie św. Męczenników Auktusa, Tauriona i Tessaloniki. — W Ancyrze śmierć męczeńska Melazippusa, Antoniego i Karina, którzy za Juliana Apostaty zginęli za wiarę. — W Kolonii uroczystość św. Engelberta, arcybiskupa, który życie radośnie poświęcił dla obrony wolności Kościoła i posłuszeństwa dla Stolicy Apostolskiej. — W Aleksandrii pamiątka św. Achillesa, biskupa, który wszędzie był znany ze swej uczoności, gorliwej wiary i świętego życia. — We Fryzji złożenie zwłok świętego Wilibrorda, biskupa z Utrechtu, którego papież święty Sergiusz wyświęcił na biskupa i upoważnił do głoszenia Ewangelii we Fryzji i Danii. — W Metz uroczystość św. Rufusa, biskupa i Wyznawcy. — W Strassburgu uroczystość św. Florencjusza, biskupa.

DNIA 8 LISTOPADA oktawa uroczystości Wszystkich Świętych. — W Rzymie przy 3. kamieniu milowym drogi lawikańskiej męczeństwo św. Klaudiusza, Nikostrata, Symforiana, Kastoriusza i Symplicjusza, najpierw uwięzionych, a potem obitych najokrutniej kolczastymi dyscyplinami; ponieważ nie udało się odwrócić ich od wiary, kazał ich Dioklecjan utopić w rzece. — Również przy drodze lawikańskiej uroczystość „czterech braci koronatów”: Sewera, Seweriana, Karpofora i Wiktoryna, których za tegoż samego cesarza zasmagano kulkami ołowianymi na śmierć. Ponieważ imion ich, poznanych później dopiero za objawieniem, nie było można stwierdzić, rozporządzono, aby coroczną pamiątkę ich obchodzono razem z pięciu poprzednio wymienionymi Męczennikami pod mianem „czterech koronatów” — zwyczaj, który i później w Kościele zachowano, gdy już poznano ich imiona. — W Rzymie uroczystość św. Deusdedita,

papieża, którego świętość była tak wielka, że pocałunkiem uzdrowił trędowatego. — W Bremie uroczystość św. **Willehada**, pierwszego biskupa tamtejszego, który będąc uczniem św. Bonifacego, razem z nim głosił Ewangelię we Fryzji i Westfalii. — W Soissons we Francji uroczystość świętego **Godefrйда**, biskupa Amiens, męża rzadkiej świętości. — Pod Verdun uroczystość św. **Maura**, biskupa i Wyznawcy. — W Tours uroczystość św. **Klarysa**, kapłana, któremu święty Paulin ułożył napis nagrobny.

DNIA 9 LISTOPADA w Rzymie poświęcenie **bazyliki Zbawiciela**. — W Amazei w Poncie męczeństwo św. **Teodora**, żołnierza, okrutnie ubiczowanego za panowania cesarza Maksymiana, a potem wrzuconego do więzienia. Tam ukazał mu się Zbawiciel i zachęcał go tak miłościwie do wytrwałości i stałości, że nabył nowej odwagi. Krótco potem rozpięto go na torturach i tak porozdzierano hakami żelaznymi, że wiadać było wnętrzości. W końcu spalono go na stosie. św. Grzegorz Nysseński uczcił go świetną mową pochwalną. — W Tianie w Kapadocji śmierć męczeńska św. **Oresta** za cesarza Dioklecjana. — W Tessalonice pamiątka św. **Aleksandra**, Męczennika za cesarza Maksymiana. — W Bourges uroczystość św. **Ursyna**, Wyznawcy, który wyświęcony w Rzymie przez następców apostołów, wysłany został jako pierwszy biskup do tegoż miasta. — W Neapolu w Kampanii uroczystość św. **Agrypina**, biskupa, który zdziałał wiele cudów. — W Konstantynopolu pamiątka św. **Eustolii** i **Sopatry**, Dziewic. Pierwsza pochodziła z Rzymu, druga była córką cesarza Maurycego. — W Bejrucie w Syrii pamiątka **obrazu Zbawiciela**, który ukrzyżowany przez żydów wylał tak wielką ilość krwi, że kościoły Wschodu i Zachodu sownie nią obdzielić było można.

DNIA 10 LISTOPADA w Neapolu w Kampanii uroczystość św. **Andrzeja** z **Awelinu** z zako-

nu Teatynów, odznaczonego tak świątobliwością, jak płomiennym zapalem dla zbawienia współbliźnich. Klemens XI policzył go dla wielu cudów w poczet świętych. — Pamiątka św. Tryfona i Respicjusza, Męczenników, oraz św. Nimfy, Dziewicy. — W obwodzie Agde męczeństwo św. Tyberiusza, Modesta i Florencji, który za Dioklecjana wiele mąk ponieśli. — W Antiochii pamiątka św. Demetriusza, biskupa, św. Aniana i św. Eustozjusza z 20 towarzyszami. — W Rawennie uroczystość św. Probusa, biskupa, obdarzonego od Boga darem czynienia cudów. — W Orleanie pamiątka św. Monitora, biskupa, Wyznawcy. — W Anglii uroczystość świętego Justa, biskupa, który wysłany na tę wyspę przez św. Grzegorza papieża razem z św. Augustynem, Melitusem i innymi w celu głoszenia Ewangelii, zeszedł tam ze świata bogaty w zasługi. — W Melun we Francji pamiątka św. Leona, Wyznawcy. — W Ikonium w Likaonii pamiątka św. Tryfenny i Tryfozy, niewiast, które za naukami św. Pawła i przykładem św. Tekli uczyniły wielkie postępy w życiu chrześcijańskim. — Na wyspie Paros uroczystość św. Teoktysty, Dziewicy.

DNIA 11 LISTOPADA w Tours we Francji uroczystość św. Marcina, biskupa i Wyznawcy, który wskrzesił trzech umarłych. — W Coteum we Frygii chwalebna śmierć męczeńska św. żołnierza Mennasa z Egiptu. Opuścił on służbę wojskową, aby służyć Królowi niebieskiemu jako pustelnik, gdy jednak usłyszał o prześladowaniu chrześcijan za Dioklecjana, wystąpił publicznie i przyznał się do chrześcijaństwa, po czym skazano go na okrutne męczarnie, aż wreszcie ucięto mu głowę, kiedy w modlitwie dziękował Bogu. Później stało się za jego przyczyną wiele cudów. — W Rawennie cierpienia św. Walentyna, Felicjana i Wiktoryna, którzy za Dioklecjana uzyskali koronę męczeńską. — W Mezopotamii chlubny zgon św.

Antenodora, który za tegoż samego Dioklecjana przypiekaniem pochodniami i katuszami dręczony, skazany został na ścięcie, ale w końcu w modlitwie ducha oddał, gdyż kat mający mu zadać cios śmiertelny sam padł nieżywy i nikt inny krwawego dzieła tego dokonać nie chciał. — W Lyonie uroczystość św. **Wernusa**, biskupa godnego czci dla swojej gorliwości w wierze i cnót nadzwyczajnych. — W klasztorze Grotta ferrata pod Tivoli uroczystość świętego **Barłomieja**, opata, towarzysza św. Nilusa, którego też żywot napisał. — W prowincji Samium w Abruzzach pamiątka św. **Mennasa**, pustelnika, o którego cnotach i cudach pisze św. Grzegorz papież.

DNIA 12 LISTOPADA uroczystość świętego **Marcina**, papieża i Męczennika. Ponieważ na synodzie w Rzymie potępił herezję Sergiusza, Pawła i Pyrrusa, kazał go heretycki cesarz Konstans podstępnie pochwycić i przywieźć do Konstantynopola; stamtąd wygnano go na półwysep krymski, gdzie po wielu utrapieniach poniesionych za wiarę zmarł i po śmierci wsławiony został przez Boga wielu cudami. Święte ciało jego przeniesiono później do Rzymu i złożono w kościele św. Sylwestra i Marcina. — W Małej Azji pamiątka św. **Aureliusza** i **Publiusza**, biskupów i Męczenników. — W obwodzie Sens pamiątka św. **Paterna**, Męczennika. — W Gandawie w Belgii uroczystość św. **Liwin**a, biskupa i Męczennika. — W Polsce męczeństwo św. **Benedykta**, **Jana**, **Mateusza**, **Izaka** i **Krystyna**, pustelników. — W Witebsku śmierć męczeńska św. **Jozafata** z Połocka, arcybiskupa z zakonu Bazylianów. Został on przez schizmatyków z nienawiści ku katolickiej jedności i prawdy okrutnie zamordowany, a przez papieża Piusa IX policzony między św. Męczenników. — W Awinionie uroczystość św. **Rufusa**, pierwszego biskupa tego miasta. — W Kolonii złożenie zwłok św. **Kuniberta**, arcybiskupa. — W Tarragonie w Aragonii uroczystość św. **Emiliana**,

kapłana, wielce czczonego dla niezliczonych dzieł cudotwórczych. Pamiętny żywot jego opisał św. Braulion, biskup Saragossy. — W Konstantynopolu pamiątka św. Nilusa, opata, który złożył urząd prefekta miejskiego i wstąpił do klasztoru. Odznaczył się on za Teodozjusza II świętością i uczonością. — Tamże uroczystość św. Teodora Studyty, który walką przeciw obrazoburcom zyskał sławę w całym Kościele katolickim. — W Alkali w Hiszpanii pamiątka św. Dydaka, Wyznawcy z zakonu Franciszkanów, odznaczonego szczególną pokorą. Sykstus V ogłosił go Świętym i przełożył jego uroczystość na dzień następny.

DNIA 13 LISTOPADA uroczystość świętego Dydaka, Wyznawcy z zakonu Franciszkanów. — W Rawennie męczeństwo św. Walentyna, Solutora i Wiktora, którzy cierpieli za Dioklecjana. — W Aix we Francji pamiątka św. Mitriusza, Męczennika. — W Cezarei w Palestynie męczeństwo św. Antonina, Zebina, Germana i św. Ennaty, Dziewicy. Św. Ennatę ubiczowano za Galeriusza Maksymiana i spalono na stosie; drudzy zostali poćcinani, ponieważ otwarcie zarzucali staroście Firmilanowi bałwochwalstwo, gdy złożył ofiarę bogom. — W Afryce śmierć męczeńska św. Arkadiusza, Paschazjusza, Probusa i Eutychiana z Hiszpanii. Ponieważ podczas prześladowania wandalckiego za żadną cenę nie chcieli przejść na arianizm, skazał ich ariański król Genzeryk na wygnanie i najokrutniejsze męczarnie, w których na różny sposób śmierć ponieśli. Odznaczył się wówczas stałością swą Paulilus, młodszy brat świętych Paschazjusza i Eutychiana. Ponieważ nie nie zdołało skłonić go do sprzeniewierzenia się wierze katolickiej, został okrutnie obity różgami i skazany na niewolę. — W Rzymie uroczystość świętego Mikołaja, papieża, który odznaczył się prawdziwie apostolską działalnością. — W Tours uroczystość św. Brycjusza, biskupa, ucznia św. Marcina. — W Toledo pamiątka św. Eugeniusza, biskupa. — W Owernii uroczy-

At. 25

stość św. Kwinkcjana, biskupa. — W Kremonie uroczystość św. Homobona, Wyznawcy, którego papież Innocenty III dla rozlicznych cudów policzył w poczet Świętych.

DNIA 14 LISTOPADA w Witebsku uroczystość świętego Jozafata, Męczennika, arcybiskupa połockiego, którego dzień zgonu wspomniano już 12 b. m. — W Heraklei w Tracji męczeństwo św. Klementyna, Teodota i Filomena. — W Aleksandrii śmierć męczeńska św. Serapiona, którego tak męczono za cesarza Decjusza, że powyrywano mu wszystkie członki ze stawów, po czym strącono go z dachu jego domu. — W Troyes we Francji pamiątka św. Weneranda za cesarza Aureliana. — Również we Francji pamiątka św. Wenerandy, Dziewicy, której udziałem stała się korona męczeńska za cesarza Antonina i starosty Asklepiadesa. — W Gangrei w Paflagonii uroczystość św. Hipacjusza. Kiedy wracał z wielkiego soboru nicejskiego, napadli go heretycy nowacjanie i ukamienowali. — W Algierze w Afryce pamiątka świętego Serapiona, Męczennika z zakonu Mercedariuszów, przybitego za spełnianie obowiązków zakonnych i głoszenie wiary św. do krzyża, gdzie mu członek po członku odcinano. — W Emezie męczeństwo licznych niewiast świętych, dręczonych i pomordowanych w straszliwy sposób przez okrutnego dowódcę Arabów Mahdiego za wiarę chrześcijańską. — W Bolonii uroczystość św. Jukunda, biskupa i Wyznawcy. — W Irlandii uroczystość św. Wawrzynca, biskupa Dublinu.

*str. 26
i 30.* **DNIA 15 LISTOPADA** uroczystość świętej Gertrudy, Dziewicy, której dzień zgonu przypada na 17 b. m. — Tegoż dnia męczeństwo św. Eugeniusza, ucznia św. Dionizego Areopagity, który w obwodzie Paryża zyskał palmę męczeńską; relikwie jego przeniesiono później do Toledo. — W Noli w Kampanii uroczystość św. Feliksa, biskupa i Męczennika, od 15 roku życia

odznaczonego darem cudów i umęczonego z 30 towarzysza mi za starosty Marcjana. — W Edessie w Syrii pamiątka św. Guriasza i Samonasa, Męczenników z czasów cesarza Dioklecjana i starosty Antonina. — Tamże męczeństwo świętego Abibusa, diakona, okrutnie skatowanego i wrzuconego w ogień na rozkaz sędziego Lizaniasza za cesarza Licyniusza. — W Afryce pamiątka św. Sekunda, Fidencjana i Waryka, Męczenników. — W Anglii uroczystość św. Machutusa, biskupa, który od wczesnej młodości jaśniał wielu cudami. — W Weronie pamiątka świętego Luperiusza, biskupa i Wyznawcy. — W Austrii uroczystość świętego Leopolda, margrabiego, policzonego przez papieża Innocentego VIII w poczet Świętych.

DNIA 16 LISTOPADA w Afryce śmierć męczeńska św. Rufina, Marka i Waleriusza z towarzysza mi. — Tegoż dnia męczeństwo św. Elpidiusza z towarzysza mi. Pierwszy z nich, Elpidiusz, piastujący godność senatcra, gdy wyznał odważnie przed Julianem Odstępcą swą wiarę w Chrystusa, przywiązany został razem z towarzyszami do dzikich koni, które ich wlokły po ziemi. Wreszcie ponieśli wszyscy śmierć bohaterską w płomieniach stosu. — W Lyonie uroczystość św. Eucheriusza, biskupa i Wyznawcy, męża silnej wiary i wielkiej uczoności. Pomimo że pochodził z jednej z najznakomitszych rodzin patrycjuszowskich, oddał się życiu zakonnemu i służył długi czas w samotnej grocie Chrystusowi Panu w modlitwach i postach. Na rozkaz anioła został później wyniesiony uroczyście na stolicę biskupią tegoż miasta. — W Padwie pamiątka św. Fidencjusza, biskupa. — W Kanterbury w Anglii uroczystość św. Edmunda, arcybiskupa i Wyznawcy; dla obrony praw Kościoła został wygnany i zmarł świątobliwą śmiercią w Provins w biskupstwie Sens. Innocenty IV policzył go w poczet Świętych. — Tegoż dnia złożenie zwłok św. Otmara, opata.

DNIA 17 LISTOPADA w Nowej Cezarei w Poncie uroczystość św. *G r z e g o r z a*, biskupa, wielce uczonego i świętobliwego męża, który dla licznych cudów spełnionych na chwałę Kościoła otrzymał nazwę „Cudotwórca”. — W Palestynie męczeństwo św. *A l f e u s z a* i *Z a c h e u s z a*, ściętych po wielu męczarniach w pierwszym roku prześladowania dioklecjańskiego. — W Kordobie śmierć męczeńska św. *A c y k l u s a* i *W i k t o r i i*, rodzeństwa, którzy w tym samym prześladowaniu byli okrutnie męczeni na rozkaz prezesa Diona, i za to otrzymali od Boga palmę zwycięstwa. — W Aleksandrii uroczystość św. *D i o n i z e g o*, biskupa, męża rzadkiej uczoności, który wielokrotnie wyznawał wiarę swą przed sądem i cierpiał za nią różnorakie męki i utrapienia, aż wreszcie podeszły wiekiem i bogaty w zasługi zasnął spokojnie za czasów cesarzy Waleriana i Galienusa. — W Orleanie uroczystość świętego *A n i a n a*, biskupa; jak cenna w oczach Pańskich była śmierć jego, dowodzą rozliczne cuda. — W Anglii pamiątka św. *H u g o n a*, biskupa, wyniesionego z zakonnika kartuza na stolicę biskupią Lincoln, i zmarłego po wielu cudach świętobliwą śmiercią. — W Tours pamiątka św. *G r z e g o r z a*, biskupa. — We Florencji uroczystość św. *E u g e n i u s z a*, diakona św. *Zenobiusza*, biskupa tegoż miasta. — W Niemczech pamiątka świętej *G e r t r u d y*, Dziewicy z zakonu Benedyktynek, odznaczonej darem objawień; uroczystość jej obchodzą 15 listopada.

DNIA 18 LISTOPADA w Rzymie poświęcenie bazylik św. *P i o t r a* i *P a w ł a*, apostołów. — W Antiochii męczeństwo św. *R o m a n a* za cesarza Galeariusza. Gdy prefekt Asklepiades uderzył na gminę chrześcijańską, aby ją zupełnie zniszczyć, święty Wyznawca zachęcał chrześcijan do stanowczego oporu. Za to został osmagany i pozbawiony języka, ale nawet bez języka donośnie głosił chwałę Bożą. Wreszcie został uduszony w więzieniu i tak otrzymał koronę męczeńską. Przed nim cierpiało dziecko imieniem *B a r u l a s*. Gdy

je zapytano, czy lepiej chwalić jednego Boga czy kilku, odpowiedziało bez namysłu, iż należy wierzyć w tego jedynego Boga, w którego wierzą chrześcijanie. Na to kazał sędzia pogański obić chłopię różgami i ściąć. — Również w Antiochii śmierć męczeńska św. Hezychiusza, żołnierza. Gdy usłyszał rozkaz, że każdy, kto nie ofiaruje bogom, winien porzucić stan żołnierski, natychmiast złożył odznakę żołnierską i dlatego został wrzucony z potężnym kamieniem u prawej ręki do pobliskiej rzeki. — Tegoż dnia pamiątka św. Orykulusa, Męczennika, i towarzyszy jego, którzy podczas wandalckiego prześladowania umęczeni zostali za wiarę katolicką. — W Moguncji uroczystość św. Maksyma, Wyznawcy, który za Konstantyna cierpiał od arian wiele prześladowań. — W Tours dzień zgonu św. Odona, opata z Clugny. — W Antiochii pamiątka św. Tomasza, mnicha, na cześć którego mieszkańcy Antiochii urządzali dawniej doroczną uroczystość, gdyż modlitwą swą uwolnił ich od moru. — W Luce w Toskanii przeniesienie zwłok św. Frygiana, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 19 LISTOPADA w Marburgu w Niemczech złożenie zwłok św. Elżbiety, Wdowy, córki Andrzeja króla węgierskiego, tercjarki zakonu św. Franciszka. Zajęta nieustannym pełnieniem dzieł pobożnych i miłości bliźniego, postępowała wśród wielu cudów ku Niebu. — Tegoż dnia męczeństwo św. Poncjana, papieża, wygnanego przez cesarza Aleksandra równocześnie z kapłanem Hipolitem na Sycylię i zabitego tamże maczugami; ciało jego przeniesione zostało przez św. Fabiana, papieża, do Rzymu i złożone w katakumbach Kaliksta. — W Samarii pamiątka Abdiasza, proroka. — W Rzymie przy Via Appia śmierć męczeńska św. Maksyma, kapłana, który cierpiał podczas prześladowania waleriańskiego i został złożony w kościele św. Sykstusa. — W Cezarei w Kapadocji męczeństwo św. Barlaama, który mimo małego wykształ-

cenia zawstydził tyrana mądrością Chrystusa i nawet ogień zwyciężył swą stałością w wierze. W uroczystość jego wypowiedział św. Bazyli Wielki wspaniałą mowę pochwalną. — W mieście Ecija w Hiszpanii uroczystość św. Kryspina, biskupa, który pod mieczem kata uzyskał chwałę męczeństwa. — W Wiedniu cierpienia św. Seweryna, Eksuperiusza i Felicjana, których relikwie po długim ukryciu znaleziono za objawieniem niebieskim; podniesione przez biskupa, duchowieństwo i lud, pogrzebane zostały z wielką uroczystością. — Tegoż dnia śmierć męczeńska św. Faustusa z Aleksandrii, diakona, który za cesarza Waleriana został wygnany wraz z św. Dionizym, a podczas prześladowania dioklecjańskiego, gdy doszedł już sędziwego wieku, ścięty uzyskał koronę zwycięską. — W Izaurii męczeństwo św. Azasa z 150 żołnierzami za cesarza Dioklecjana.

DNIA 20 LISTOPADA uroczystość świętego Feliksa z Valois, Wyznawcy. — W Mesynie na Sycylii pamiątka św. Ampelusa i Kajusa, Męczenników. — W Turynie męczeństwo św. Oktawiusza, Solutora i Adwentora, żołnierzy z legii tebańskiej, którzy chwalebnie stoczyli walkę za Chrystusa za panowania cesarza Maksymiana. — W Cezarei w Palestynie śmierć męczeńska św. Agapiusza, rzuconego za cesarza Galeriusza dzikim zwierzętom; gdy mu one nie złego nie uczyniły, pogrążono go z ciężarami kamiennymi u nóg w morzu. — W Persji pamiątka św. Nersesa, biskupa i Męczennika, z towarzyszami. — W Sylistrii w Bułgarii pamiątka św. Dazjusza, biskupa, zabitego przez sędziego Bassusa, ponieważ nie chciał wziąć udziału w saturnaliach. — W Nicei w Bitynii męczeństwo św. Eustachiusza, Tespezjusza i Anatoliusza w prześladowaniu za Maksymiana. — W Heraklei w Tracji pamiątka św. Bassusa, Dionizego i Agapita, Męczenników, z 40 towarzyszami. — W Anglii uro-

czystość św. **E a d m u n d a**, króla i Męczennika. — W Konstantynopolu pamiątka św. **G r z e g o r z a**, patriarchy z prowincji Dekapolis, który za cześć obrazów świętych znieść musiał wiele utrapień. — W Mediolanie uroczystość św. **B e n i g n a**, biskupa, który za czasów wędrówki ludów wiernie i sumiennie rządził powierzonym mu kościołem. — W Chalons uroczystość św. **S y l w e s t r a**, biskupa, który w czterdziestym drugim roku swego urzędowania, w podeszłym wieku i bogaty w zasługi zasnął w Panu. — W Weronie uroczystość św. **S y m p l i c j u s z a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 21 LISTOPADA w Jerozolimie uroczystość **O f i a r o w a n i a N a j ś w. P a n n y i B o g a r o d z i c y M a r y i w ś w i ą t y n i**. — Tegoż dnia pamiątka św. **R u f u s a**, wspomnianego przez św. Pawła apostoła w liście do Rzymian. — W Rzymie męczeństwo św. **C e l z u s a i K l e m e n s a**. — Pod Ostią pamiątka św. **D e m e t r i u s z a i H o n o r i u s z a**, Męczenników. — W Reims śmierć męczeńska świętego **A l b e r t a**, biskupa z Leodium, który zamordowany został za obronę praw i swobód Kościoła. — W Hiszpanii męczeństwo św. **H o n o r i u s z a**, **E u t y c h i u s z a i S t e f a n a**. — W Pamfilii pamiątka św. **H e l i o d o r a**, Męczennika z czasów prześladowania aureliańskiego za starosty Ecjusza; po nim poszli na śmierć męczeńską jego dręczyciele, którzy nawrócili się na widok stałości jego i za to wrzuceni zostali do morza. — W Rzymie uroczystość św. **G e l a z j u s z a**, papieża, wsławionego świętobliwością i uczonością. — W Weronie pamiątka św. **M a u r a**, biskupa i Wyznawcy. — W klasztorze Bobbio złożenie zwłok św. **K o l u m b a n a**, opata; założył on kilka klasztorów, był ojcem i przewodnikiem wielu mnichów i w podeszłym wieku poszedł bogaty w cnoty i zasługi do szczęśliwości wiecznej.

DNIA 22 LISTOPADA w Rzymie uroczystość św. **C e c y l i i**, Dziewicy i Męczenniczki, która nawróciła narzeczonego swego Waleriana i brata jego Ty-

burcjusza i zachęciła ich do męczeństwa. Po ich śmierci kazał starosta miejski pojmać także Cecylię, a gdy zniosła różne męczarnie i nawet w ogniu nie zachwiała się w wierze, ścięto ją mieczem za cesarza Marka Aureliusza lub Sewera Aleksandra. — W Kolossie we Frygii męczeństwo św. Filemona i Appii, małżonków, pouczonych w wierze przez św. Pawła apostoła. Pewnego razu na cesarza Nerona poganie wpadli podczas uroczystości bogini Diany do kościoła. Wszyscy chrześcijanie uciekli, tylko ich oboje pojmano i na rozkaz sędziego Artoklesa najpierw obito, potem zakopano aż pod piersi w ziemi, a w końcu ukamienowano. — W Rzymie śmierć męczeńska świętego Maura, który przybywszy w pielgrzymce z Afryki do grobów św. apostołów, za cesarza Numeriana i prefekta miejskiego Celeryna oddał swe życie za Chrystusa. — W Antiochii w Pizydii pamiątka św. Marka i Stefana, Męczenników za cesarza Dioklecjana. — W Autun uroczystość św. Pragmacjusza, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 23 LISTOPADA uroczystość świętego Klementa, papieża, trzeciego następcy św. Piotra apostoła na Stolicy Apostolskiej. Podczas prześladowania za Trajana wygnany został na półwysep krymski i zdobył tam palmę męczeńską, gdyż pogrążono go w morzu z kotwicą u szyi. Relikwie jego przeniesiono za papieża Mikołaja I do Rzymu i złożono w kościele już poprzednio zbudowanym na jego cześć. — W Rzymie pamiątka św. Felicyty, matki siedmiu Męczenników, ściętej po synach za Chrystusa na rozkaz cesarza Marka Antonina. — W Merydzie w Hiszpanii uroczystość św. Lukrecji, Dziewicy i Męczenniczki, która podczas dioklecjańskiego prześladowania zmarła za wiarę za namiestnika Dacjana. — W Cyzikus nad Hellespontem męczeństwo św. Syrynusza, który w tymże samym prześladowaniu stracony został po wielu męczarniach. — W Ikonium w Likaonii pamiątka

świętego **A m f i l o c h i u ś z a**, biskupa; najpierw był towarzyszem św. Bazylego i Grzegorza z Nazjanu w samotności na puszczy, później współbratem na urzędzie biskupim; zmarł spokojnie w Panu po wielu walkach za wiarę św., sławny z świętości i uczoności. — W Girgenti złożenie zwłok św. **G r z e g o r z a**, biskupa. — W Haspengau uroczystość św. **T r u d o**, kapłana i Wyznawcy. — W Mantui pamiątka błogosł. **J a n a B o n u s a** z zakonu pustelników augustiańskich, którego cnotliwy żywot opisał św. Antoni.

DNIA 24 LISTOPADA uroczystość świętego **J a n a** o d **K r z y ż a**, Wyznawcy, którego dzień zgonu przypada na 14 grudnia. — Tegoż dnia męczeństwo św. **C h r y z o g o n a**, który po długim więzieniu, znoszonym z największą cierpliwością dla wiary świętej, przywiedziony został na rozkaz Dioklecjana do Akwilei, tamże ścięty i potem do morza wrzucony, czym zakończył żywot jako Męczennik. — W Rzymie pamiątka świętego **K r e s c e n c j a n a**, Męczennika, wspomnianego w męczeństwie św. Marcela papieża. — W Amelii w Umbrii męczeństwo św. **F i r m i n y**, Dziewicy, po wielu innych męczarniach powieszanej podczas prześladowania dioklecjańskiego i przypiekanej pochodniami, aż wreszcie ducha wyzionęła. — Pod Koryntem śmierć męczeńska św. **A l e k s a n d r a**, który za Juliana Apostaty i starosty Salustiusza wyznawał wiarę swą aż do ostatniego technienia. — W Kordobie pamiątka św. **F l o r y** i **M a r i i**, Dziewicy i Męczenniczek, które po długim więzieniu zabite zostały mieczem podczas maurytańskiego prześladowania chrześcijan. — W Perugii uroczystość św. **F e l i c i s s i m a**, Męczennika. — W Mediolanie uroczystość św. **P r o t a z e g o**, biskupa, który na soborze w Sardyce bronił przed cesarzem Konstanssem niewinności św. Atanazego; później, zniósłszy dla wiary i Kościoła wiele utrapień, zasnął pobożnie w Panu. — W klasztorze w Blaye pamiątka św. **R o m a n a**, kapłana, którego świętość

potwierdza sława jego cudów. — W Owernii uroczystość św. **P o r c j a n a**, opata, który za króla Teodoryka słynął z cudów.

DNIA 25 LISTOPADA uroczystość świętej **K a t a r z y n y**, Dziewicy i Męczenniczki za cesarza Maksymiana. Za stałość w wierze św. wrzucono ją do więzienia w Aleksandrii, potem biczowano ją długo, a w końcu ścięto; relikwie jej przenieśli anieli na górę Synaj, gdzie doznają pobożnej czci od licznych pielgrzymek chrześcijańskich. — W Rzymie męczeństwo św. **M o j ż e s z a**, kapłana. — Gdy z kilku innymi chrześcijanami jęczał w więzieniu, otrzymywał często listy pocieszające od św. Cypriana. Broniąc z wielką stanowczością religii św. nie tylko przeciw poganom, ale także schizmatyckim nowacjanom, zakończył żywot swój według świadectwa św. Korneliusza papieża wspaniałym męczeństwem podczas prześladowania decjańskiego. — W Antiochii pamiątka św. **E r a z m a**, Męczennika. — W Cezarei w Kapadocji śmierć męczeńska św. **M e r k u r i u s z a**, żołnierza, który za pomocą anioła zwyciężył barbarzyńców i przezwyciężył okrucieństwo Decjusza, aż wreszcie po wielu odważnie zniesionych męczarniach zdobył koronę męczeńską. — W prowincji Emilii pamiątka świętej **J u k u n d y**, Dziewicy.

DNIA 26 LISTOPADA pod Fabiano uroczystość św. **S y l w e s t r a**, opata, założyciela kongregacji Sylwestrynów. — W Aleksandrii męczeństwo św. **P i o t r a**, biskupa, zdobnego we wszelkie cnoty. Na rozkaz Galeriusza Maksymiana został ścięty. — W tymże mieście i w tym samym prześladowaniu ponieśli śmierć męczeńską święci: **F a u s t u s**, kapłan, **D i d u s** i **A m m o n i u s z**, oraz egipscy biskupi **F i l e a s z**, **H e z y c h i u s z**, **P a c h o m i u s z** i **T e o d o r** z 660 t o w a r z y s z a m i, którym miecz prześladowców dopomógł do osiągnięcia szczęśliwości wiecznej. — W Nikomedii śmierć męczeńska św. **M a r c e l a**, kapłana, który za czasów cesarza Konstantyna strącony

został przez arian ze skały. — W Padwie pamiątka św. **B e l i n u s a**, biskupa i Męczennika. — W Rzymie uroczystość św. **S y r r y c j u s z a**, papieża i Wyznawcy, wsławionego wiedzą, pobożnością i gorliwością w wierze. Potępił on rozliczne herezje i wznowił karność kościelną zbawiennymi rozporządzeniami. — W Autun uroczystość św. **A m a t o r a**, biskupa. — W Konstancji uroczystość św. **K o n r a d a**, biskupa. — W obwodzie Reims dzień zgonu św. **B a z o l u s a**, Wyznawcy. — W Adrianopolu w Paflagonii pamiątka św. **S t y l i a n a**, pustelnika, słynnego z cudów swoich. — W Armenii pamiątka św. **N i k o n a**, mnicha. — W Rzymie uroczystość św. **L e o n a r d a à P o r t o M a u r i z i o**, Wyznawcy z zakonu ścisłej reguły św. Franciszka. Był sławny z gorliwości duszpasterskiej i wielu misji odprawionych we Włoszech; papież Pius IX policzył go w poczet świętych.

DNIA 27 LISTOPADA w Antiochii męczeństwo świętego **B a z y l e g o**, oraz św. **A u k s y l i u s z a** i **S a t u r n i n a**. — W Persji męczeństwo św. **J a k u b a P o r o z c i n a n e g o**, za czasów Teodozjusza Młodszego. Aby przypodobać się królowi Izdegardowi, odpadł początkowo od Chrystusa, gdy jednak matka i żona jego zerwały z nim dlatego wszelkie stosunki, upamiętał się, wystąpił odważnie przed królem i wyznał, że jest chrześcijaninem. Ten, pełen gniewu, wydał rozkaz, aby mu członek po członku odcinano, a potem go ścięto, co się też stało; w tym samym czasie poniosło śmierć męczeńską jeszcze wielu innych chrześcijan. — W Sebaście w Armenii męczeństwo św. **A k a c j u s z a**, kapłana, i św. **H i r e n a r c h a z 7 n i e w i a s t a m i**. Ich stałość wywarła na Hirenarchu, będącym jeszcze poganinem, takie wrażenie, że uwierzył w Chrystusa i razem z kapłanem Akacjuszem został ścięty. — W Galicji nad Ceą śmierć męczeńska św. **F a k u n d a** i **P r y m i t y w a**, którzy cierpieli za starosty Attyka. — W Akwilei pamiątka św. **W a l e r i a n a**, biskupa. — Pod

Riez we Francji uroczystość św. **M a k s y m a**, biskupa i Wyznawcy, który zdobny od samej młodości darem cnót, najpierw jako opat klasztoru Lerin, a potem jako biskup z Riez jaśniał cudami. — W Salzburgu uroczystość św. **W i r g i l i u s z a**, biskupa, apostoła Karyntii, którego papież Grzegorz IX policzył w poczet Świętych. — W Paryżu złożenie zwłok św. **S e w e r y n a**, mnicha i pustelnika.

DNIA 28 LISTOPADA w Rzymie uroczystość św. **R u f u s a**, który z całą rodziną dostał się za Dioklecjana zaszczytu męczeństwa za Chrystusa. — Pod Koryntem śmierć męczeńska św. **S o s t e n e s a**, ucznia św. Pawła apostoła, który też wspomina go w pierwszym liście do Koryntian. Był najpierw zwierzchnikiem bóżnicy, a potem nawrócił się do wiary chrześcijańskiej. Dlatego został na rozkaz prokonsula imieniem Galio okrutnie ubiczowany i tak mógł rozpocząć nowy swój żywot wspianą ofiarą. — W Afryce męczeństwo św. **P a p i n i a n a** i **M a n s w e t a**, biskupów. Podczas prześladowania wandalckiego za arianina Genzeryka przypiekano ich po całym ciele rozpalonymi blachami żelaznymi, w którym to męczeństwie wydali ducha swego. W tym samym czasie wysłano św. biskupów: **W a l e r i a n a**, **U r b a n a**, **K r e s c e n t e g o**, **E u s t a c h i u s z a**, **K r e s k o n i u s z a**, **K r e s c e n c j a n a**, **F e l i k s a**, **H o r t u l a n a** i **F l o r e n c j a n a** na wygnanie, gdzie wszyscy pomarli. — W Konstantynopolu męczeństwo św. **S t e f a n a M ł o d s z e g o**, oraz św. **B a z y l i u s z a**, **P i o t r a** i **A n d r z e j a** z 339 **m n i c h a m i**, którzy za Konstantyna Kopronima potwierdzili krwią swoją prawdziwość wiary katolickiej, odważnie znosząc w obronie obrazów Świętych rozmaite męczeństwa. — W Rzymie uroczystość św. **G r z e g o r z a I I I**, papieża, który po żywocie pełnym świątobliwości i zasług podążył do ojczyzny wiecznej. — W Neapolu złożenie zwłok św. **J a k u b a d e M a r c h i a**, Wyznawcy z zakonu Fran-

ciszekanów, wsławionego umartwionym życiem, apostołskim zapalem kaznodziejskim i rozlicznymi, dla wiary chrześcijańskiej podjętymi poselstwami; papież Benedykt XIII umieścił imię jego w spisie Świętych Pańskich.

DNIA 29 LISTOPADA wigilia św. Andrzeja apostoła. — W Rzymie przy Via Salaria męczeństwo św. Saturnina, starca, i św. Syzygniusza, diakona, za cesarza Maksymiana. Po długotrwałym więzieniu kazał go prefekt miejski oddać na tortury, bić knutami, palić pochodniami, a w końcu stracić. — W Tuluzie męczeństwo św. Saturnina, biskupa, który za Decjusza oddał Bogu świętą duszę swoją. Poganie pojмали go na zamku i stracili go ze schodów, tak że roztrzaskał sobie głowę, a całe ciało wyglądało jak porozdzierane. — Również męczeństwo świętego Paramona z 375 towarzyszymi za cesarza Decjusza i sędziego Akwilina. — W Ancyrze pamiątka św. Filomena, Męczennika, którego podczas prześladowania aureliańskiego dręczono ogniem, po czym przebito mu ręce i nogi, a na ostatku i głowę gwoździami. — W Veroli pamiątka św. Błażeja i Demetriusza, Męczenników. — W Todi uroczystość św. Iluminaty, Dziewicy.

DNIA 30 LISTOPADA w Patras w Achai męczeństwo św. Andrzeja apostoła, który w Tracji i Scythii głosił Ewangelię. Pojmany przez prokonsula Egeasza, został najokrutniej ubiczowany, a potem przybity do krzyża, na którym żył jeszcze dwa dni, pouczając lud zebrany. Gdy potem błagał Boga o łaskę skonaną na krzyżu, otoczył go blask niebieski, który znikł wtedy dopiero, gdy Święty oddał Bogu ducha. — W Rzymie uroczystość św. Kastulusa i Euprepea, Męczenników. — W Konstantynopolu pamiątka św. Maury, Dziewicy i Męczenniczki. — Również pamiątka św. Justyny, Dziewicy i Męczenniczki. — Pod Saintes we Francji uroczystość św. Trojana, bi-

skupa, męża wielkiej świątobliwości. Wielka liczba cudów, dziejących się dziś jeszcze na grobie jego, jest jasnym dowodem, że dusza jego przebywa w Niebie. — W Rzymie uroczystość św. **K o n s t a n c j u s z a**, Wyznawcy, który za stanowcze występowanie przeciw pelagianom, wiele wycierpiał przez ich wichrzenia, tak iż słusznie policzono go między świętych Wyznawców. — W Palestynie pamiątka św. **Z o z y m a**, Wyznawcy, którego wielce poważano za cesarza Justyna za świątobliwość i cuda.

GRUDZIEŃ

str. 27. **DNIA 1 GRUDNIA** pamiątka proroka **N a h u m a**, którego grób znajduje się w Begabar. — W Rzymie uroczystość św. **D i o d o r a**, kapłana, i św. **M a r i a n a**, diakona, z kilku innymi, którzy za cesarza Numeriana dostąpili chwały męczeństwa. — Tamże męczeństwo św. **Ł u c j u s z a**, **R o g a t a**, **K a s j a n a** i **K a n d y d a**. — Tegoż dnia męczeństwo św. **A n z a n a**, który w Rzymie za Dioklecjana wyznał odważnie wiarę swoją i za to wrzucony został do więzienia; męczeństwo swe zakończył w Sienie, gdzie go zawiedziono na stracenie. — W Amelii w Umbrii śmierć męczeńska św. **O l i m p i a d e s a**, który nawrócony przez św. Firminę na wiarę chrześcijańską, później pod Dioklecjanem ofiarował na torturach życie swe za Chrystusa. — W Arbeli w Persji pamiątka św. **A n a n i a s z a**, Męczennika. — W Narni uroczystość św. **P r o k u l u s a**, biskupa i Męczennika, który po czynnym żywocie stracony został na rozkaz króla Gotów Totilasa. — W Casale pamiątka św. **E w a z j u s z a**, biskupa i Męczennika. — W Medjolanie uroczystość św. **K a s t r y c j a n a**, biskupa, odznaczonego cnotami i dobrymi uczynkami w czasie, kiedy Kościół nawiedzony był największymi uciskami. — W Brescji pamiątka św. **U r s y c y n a**,

biskupa. — W Noyon we Francji uroczystość św. **Eli-g i u s z a**, biskupa, którego świętość sam Bóg objawił wielu cudami. — W Verdun uroczystość św. **A g e r y k a**, biskupa. — Tegoż dnia pamiątka św. **N a t a l i i**, małżonki św. Hadriana, Męczennika, która obsługiwała długi czas męża swego, jęczącego za cesarza Dioklecjana w Nikomedii w więzieniu. Po ukończeniu walk wszystkich usunęła się do Konstantynopola i zmarła tam spokojnie w Panu.

DNIA 2 GRUDNIA w Rzymie męczeństwo św. **B i b i a n n y**, Dziewicy, którą za Juliana Odstępcy tak długo biczowano kulkami ołowianymi, aż ducha wyzionęła. — Tamże śmierć męczeńska św. **E u z e b i u s z a**, kapłana, św. **Marcela**, diakona, i św. **H i p o l i t a**, **M a k s y m a**, **A d r i i**, **P a u l i n y**, **N e o n y**, **M a r i i**, **M a r t a n y** i **A u r e l i i**, którzy podczas prześladowania waleriańskiego wywalczyli sobie za sędziego Sekundyna nagrodę zwycięstwa. — Również w Rzymie pamiątka św. **P o n c j a n a** z 4 t o w a r z y s z a m i. — W Afryce dzień zgonu św. **S e w e r a**, **S e k u r u s a**, **J a n u a r i u s z a** i **W i k t o r y n a**, Męczenników, straconych podczas prześladowania wandalского. — W Akwilei uroczystość św. **C h r o m a c j u s z a**, biskupa i Wyznawcy. — Pod Imolą dzień zgonu św. **P i o t r a C h r y z o l o g a**, biskupa Rawenny, wsławionego uczonością i świętością; uroczystość jego obchodzą dnia 4 b. m. — W Weronie uroczystość św. **L u p u s a**, biskupa i Wyznawcy. — W Edessie uroczystość świętego **N o n n u s a**, biskupa, za którego modlitwą nawróciła się święta Pelagia, pokutnica. — W Troadzie we Frygii pamiątka św. **S y l w a n a**, biskupa, słynnego z daru cudów. — W Brescji pamiątka św. **E w a z j u s z a**, biskupa.

DNIA 3 GRUDNIA na wyspie Sancian w pobliżu Chin uroczystość św. **F r a n c i s z k a K s a w e r e g o** z Towarzystwa Jezusowego, apostoła Indii, który nawrócił wiele ludów pogańskich, obdarzony mocą czy-

nienia cudów, oraz innymi darami nadprzyrodzonymi. Skonał 2 grudnia, bogaty w zasługi i prace, ale uroczystość jego obchodzi się z rozporządzenia papieża Aleksandra VII w dniu dzisiejszym. — W Judei pamiątka św. **S o f o n i a s z a**, proroka. — W Rzymie męczeństwo św. **K l a u d i u s z a**, trybuna wojskowego, małżonki jego świętej **H i l a r i i** i synów ich **J a z o n a** i **M a r u s a** z 60 żołnierzami. Świętemu Klaudiuszowi kazał cesarz Numerian uwiązać olbrzymi kamień i utopić go w rzece. Synowie jego i żołnierze zostali ścięci, a św. Hilaria schwytała przez pogan gdy pewnego razu modliła się na grobie synów, zmarła wśród zadawanych jej zelżywości. — W Tangerze w Maroku męczeństwo św. **K a s j a n a**. Był długi czas pisarzem sądowym, ale za natchnieniem z Niebios poznał niesprawiedliwość swego postępowania, jako uczestnika zabijania chrześcijan; dlatego złożył swój urząd i został sam Męczennikiem za prawdziwość wiary chrześcijańskiej. — W Afryce śmierć męczeńska św. **K l a u d i u s z a**, **K r y s p i n a**, **M a g i n a**, **J a n a** i **S t e f a n a**. — Na Węgrzech pamiątka św. **A g r y k o l i**, Męczennika. — W Nikomedii męczeństwo św. **A m b i c j u s z a**, **W i k t o r a** i **J u l i u s z a**. — W Mediolanie uroczystość świętego **M i r o k l e s a**, biskupa i Wyznawcy, wspominanego także przez św. Ambrożego. — W Anglii uroczystość św. **B i r y n a**, pierwszego biskupa Dorchester. — W Chur w Szwajcarii pamiątka św. **L u c j u s z a**, króla Brytanii, który za papieża Eleuteriusza jako pierwszy z królów przyjął wiarę chrześcijańską. — W Sienie w Toskanii uroczystość św. **G a l g a n a**, pustelnika.

at-28
DNIA 4 GRUDNIA uroczystość świętego **P i o t r a** **C h r y z o l o g a**, biskupa i Wyznawcy, wspomnianego już dnia 2 b. m. — W Nikomedii męczeństwo św. **B a r b a r y**, Dziewicy, podczas prześladowania za Maksymiana; jęczała w srogim więzieniu, palono ją pochodniami, ucięto jej piersi i przecierpiała jeszcze wiele

innych męczarni. W końcu została ścięta przez własnego ojca. — W Konstantynopolu pamiątka św. **T e o f a n a** i jego t o w a r z y s z y. — W prowincji Poncie pamiątka św. **M e l e c j u s z a**, biskupa i Wyznawcy, czcigodnego nie tylko dla obfitej wiedzy, ale jeszcze więcej dla wielkości ducha i czystości serca. — W Bolonii uroczystość św. **F e l i k s a**, biskupa, który za czasów św. Ambrożego spełniał przy kościele mediolańskim urząd diakona. — W Anglii uroczystość św. **O s m u n d a**, biskupa i Wyznawcy. — W Kolonii uroczystość św. **A n n o**, arcybiskupa. — W Mezopotamii pamiątka św. **M a r u t a s a**, biskupa, który podniósł Kościół katolicki w Persji, prawie całkowicie zniszczony podczas prześladowania za króla Izdegerda, i dla cudów swoich zażywał poważania nawet u nieprzyjaciół. — W Parmie uroczystość świętego **B e r n a r d a**, kardynała, biskupa tego miasta, z zakonu Wallombroza.

DNIA 5 GRUDNIA w Mutale w Kapadocji uroczystość św. **S a b y**, opata. Jaśniał w Palestynie jako wspaniały wzór świętobliwości i był zapalonym obrońcą wiary katolickiej przeciw wrogom soboru chalcedońskiego. — W Tebeście w Afryce męczeństwo św. **K r y s p i n y**, niewiasty szlacheckiego rodu. Ponieważ nie chciała ofiarować bogom, została stracona za Dioklecjana i Maksymiana na rozkaz prokonsula Anolina. Święty Augustyn często chlubnie ją wspomina w swych pismach. — W Tagurze w Afryce pamiątka św. Męczenników: **J u l i u s z a**, **P o t a m i i**, **K r y s p i n a**, **F e l i k s a**, **G r a t u s a** i **s i e d m i u i n n y c h**. — W Nicei przy Var śmierć męczeńska św. **B a s s u s a**, biskupa; podczas prześladowania za Decjusza i Waleriana był z rozkazu sędziego Pereniusza torturowany za wiarę chrześcijańską, obity kijami i batogami, a potem został wrzucony do ognia; gdy go ogień nie tknął, przebito go dwoma gwoździami i tak zdobył wspaniałą palmę zwycięstwa. — W Pawii uroczystość świętego **D a l m a c j u s z a**, biskupa umęczonego za wiarę świętą podczas

prześladowania maksymiańskiego. — W San Pelino w Abruzzach uroczystość św. Pelina, biskupa z Brindisi; ponieważ za modlitwą jego zawałła się świątynia Marsa, sponiewierali go kapłani pogańscy za Juliana Odstępcy tak okrutnie, że krwawiąc z 85 ran uzyskał koronę męczeńską. — Również pamiątka św. Anastaza, który z tęsknoty za męczeństwem wydał się sam w ręce prześladowców. — W Trewirze uroczystość św. Nicetjusza, biskupa. — W Polibotus w Azji pamiątka św. Jana, biskupa, z przydomkiem „Cudotwórca“.

Jeśli jutro sobota, przeczytaj ogłoszenie pości, jak zawn.
DNIA 6 GRUDNIA w Mirze, stolicy Licji uroczystość św. Mikołaja, biskupa i Wyznawcy. Spomiędzy wielu jego cudów szczególnie jeden zasługuje na przytoczenie, a mianowicie, że ukazał się raz cesarzowi Konstantynowi i prośbami i groźbami spowodował go do pobłażliwości wobec kilku oskarżonych, którzy polecili się mu w modlitwie. — W Afryce pamiątka św. niewiast: Dionizji, Detywy i Leoncji, oraz pobożnego Tercjusza, lekarza Emilianą i św. Bonifacego z 3 towarzysza mi. Wszyscy byli podczas prześladowania wandalckiego za arianina Huneryka najokrutniej męczeni za wiarę świętą, i tym zasłużyli na przyłączenie do chwalebnej gromady Wyznawców Chrystusowych. — Tamże męczeństwo młodocianego Majoryka, syna św. Dionizji: obecność i zachęty matki przezwyciężyły w nim obawę przed męczarniami, tak że okazał się odważniejszym od drugih i wytrwał mężnie aż do końca. Matka jego uniosła zwłoki z sobą, pogrzebała we własnym domu i modliła się często nad grobem jego. — Tegoż dnia pamiątka św. Polichroniusza, kapłana napadniętego i uduszonego podczas Mszy świętej przez arian. — W Granadzie w Hiszpanii męczeństwo świętego Piotra Paschazjusza, biskupa z Jaen, z zakonu Mercedariuszów, którego uroczystość z rozporządzenia papieża Klemensa X przelożono na dzień 23 paź-

dzielnika. — W Rzymie uroczystość św. A z e l i, Dziewicy, która jak pisze św. Hieronim obdarzona od urodzenia łaską, całe życie swoje aż do sędziwej starości spędziła na poście i modlitwie.

Na 7. XII. ogłoszenie postu (str. 15, 16)

DNIA 7 GRUDNIA wigilia uroczystości Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny. — W Mediolanie święcenia św. Ambrożego, Nauczyciela Kościoła, którego świątobliwość i uczoność wyszła na chwałę całego Kościoła. — W Aleksandrii męczeństwo św. A g a t o n a, żołnierza. Gdy podczas prześladowania decjańskiego odegnał kilku zuchwalców, chcących zbeszcześcić zwłoki Męczenników, powstał nań nagle wszystek lud pogański i zawłókł go przed sędziego, a gdy tam otwarcie wyznał wiarę swoją, skazany został na ścięcie za ów uczynek miłosierdzia. — W Antiochii pamiątka św. P o l i k a r p a i T e o d o r a, Męczenników. — W Tuburbis w Afryce męczeństwo św. S e r w u s a. Podczas wandalckiego prześladowania za arianina Huneryka obito go okrutnie kijami, potem wciągnięto go kilkakrotnie windą w górę i spuszczano gwałtownie całym ciężarem ciała na ostre kamienie, a nadto porozdzierano mu całe ciało ostrymi kamieniami, aż wreszcie uległ swym cierpieniom i uzyskał palmę męczeństwa. — W Trano w Kampanii uroczystość św. U r b a n a, biskupa i Wyznawcy. — Pod Saintes we Francji uroczystość św. M a r c i n a, opata, nad którego grobem Bóg działa bardzo wiele cudów. — W obwodzie Meaux pamiątka świętej F a r y, Dziewicy.

DNIA 8 GRUDNIA uroczystość Niepokalanego Poczęcia chwalebnej, wiecznie dziewiczej Matki Bożej Maryi, o której papież Pius IX w tymże dniu ogłosił uroczystie jako dogmat wiary, że za szczególną łaską Bożą wolna została od wszelkiej skazy grzechu pierworodnego. — W Rzymie męczeństwo świętego E u t y c h i a n a, papieża, który 342 Męczenników pogrzebał własną ręką na

różnych miejscach, aż wreszcie sam przyłączony do nich został przez śmierć męczeńską za cesarza Numeriana; pogrzebano go w katakumbach Kaliksta. — W Aleksandrii śmierć męczeńska św. **M a k a r i u s z a**, który podczas prześladowania decjańskiego tym odważniej wyznawał wiarę swoją, im więcej sędzia wzywał go do zaparcia się. W końcu został żywcem spalony. — W Trewirze uroczystość św. **E u c h a r i u s z a**, ucznia św. Piotra apostoła i pierwszego biskupa tego miasta. — Na Cyprze uroczystość św. **S o f r o n i u s z a**, biskupa, przedziwnego obrońcy wdów i sierot, i w ogóle wspomożyciela wszystkich biednych i uciśnionych. — W klasztorze Luxeuil uroczystość św. **R o m a r y k a**, opata. Był znakomitym dworzanim króla Teodeberta, lecz wyrzekł się wszystkiego co ziemskie, aby sumiennym wypełnianiem reguły zakonnej przyświecać wszystkim w klasztorze. — W Konstantynopolu uroczystość św. **P a t a p i u s z a**, pustelnika, słynnego z cnót i cudów. — W Weronie pamiątka święceń biskupich świętego **Z e n o n a**.

DNIA 9 GRUDNIA w Toledo w Hiszpanii męczeństwo św. **Leokadii**, Dziewicy. Za prześladowania dioklecjańskiego wtrącił ją Dacjan, namiestnik Hiszpanii, do okropnego więzienia. Gdy tam usłyszała o jeszcze okropniejszych męczarniach, poniesionych przez św. **Eulalię** i jej towarzyszków, upadła na kolana do modlitwy, po czym niepokalaną jej duszę zabrał Bóg do siebie. — W Kartaginie uroczystość św. **R e s t y t u t a**, biskupa i Męczennika, w którego uroczystość św. **Augustyn** wygłosił mowę pochwalną przed ludem. — Również w Afryce pamiątka św. **P i o t r a**, **S u k c e s a**, **B a s j a n a** i **P r y m i t y w a**, Męczenników, z 20 towarzyszymi. — W Limoges we Francji uroczystość św. **W a l e r i i**, Dziewicy i Męczenniczki. — W Weronie uroczystość św. **P r o k u l u s a**, biskupa, którego zelżono podczas prześladowania dioklecjańskiego policzkowaniem i obiciem kijami, po czym wypędzono

z miasta; gdy zawierucha ucichła, powrócił do swych owieczek i zasnął spokojnie w Panu. — W Pawii uroczystość pierwszego biskupa tamtejszego, św. Syrusa, wsławionego cudami i cnotami apostołskimi. — W Apamei w Syrii pamiątka św. Juliana, biskupa, za cesarza Sewera dla świętobliwości swej wszędzie wielce poważanego. — W Perigueux we Francji uroczystość św. Cypriana, opata. — W Nazjanzie pamiątka św. Gorgonii, siostry św. Grzegorza Teologa, której cnoty i cuda on sam opisuje. — W Gray w Burgundii uroczystość św. Piotra Fouriera, kanonika regularnego Zbawiciela naszego i założyciela Kanoniczek regularnych Najśw. Maryi Panny dla wychowywania młodzieży niewieściej. Leon XIII włączył go dla jego cnót i cudów w poczet świętych.

DNIA 10 GRUDNIA w Rzymie uroczystość św. Melchiedesa, papieża, który podczas prześladowania za Maksymiana wiele mąk wycierpiał, później jednak, gdy burza się uspokoiła, zasnął spokojnie w Panu. — Tegoż dnia męczeństwo św. Karpofora, kapłana, i Abundiusza, diakona, ściętych po najrozmaitszych okrutnych męczarniach za czasów Dioklecjana. — W Merydzie w Hiszpanii śmierć męczeńska św. Eulalii, Dziewicy. Mając zaledwie dwanaście lat, poniosła podczas prześladowania maksymiańskiego na rozkaz namiestnika Dacjana wiele mąk za wyznanie wiary św.; wreszcie torturowano ją, pozbawiono paznokci i płonącymi pochodniami tak długo palono, aż strawiona ogniem wyzionęła ducha. — Tamże męczeństwo św. Julii, Dziewicy, towarzyszki św. Eulalii, która przyłączyła się do niej w drodze na śmierć jako nieodłączna drużka. — W Aleksandrii śmierć męczeńska św. Mennasa, Hermogenesa i Eufrafa za Galeriusza Maksymiana. — Pod Lentini na Sycylii męczeństwo św. Merkuriusza i jego towarzyszy, ściętych za czasów cesarza Licyniusza. — W Ancyrze w Galacji pamiątka św. Gemeli-

I u s a, Męczennika, ukrzyżowanego po wielu męczarniach za Juliana Apostaty. — W Wiedniu uroczystość świętego **S y n d u l f a**, biskupa i Wyznawcy. — W Brescji uroczystość św. **D e u s d e d i t a**, biskupa. — W Loretto przeniesienie domku **M a r y i M a t k i B o ż e j**, w którym Słowo ciałem się stało.

DNIA 11 GRUDNIA w Rzymie uroczystość św. **D a m a z e g o**, papieża i Wyznawcy, który potępił heretyka Apolinariusza i wygnał Piotrowi, biskupowi Aleksandrii, przywrócił jego stolicę biskupią; odnalazł on także wiele ciał św. Męczenników i groby ich ozdobił poetycznymi napisami. — Również w Rzymie męczeństwo św. **T r a s o n a**; ponieważ wspierał mieniem swoim chrześcijan, którzy jęczeli po więzieniach lub za karę używani byli do ciężkich robót przy łaźniach lub budowlach publicznych, kazał go cesarz Maksymian pojmać i ściąć ze św. **P o n c j a n e m i P r e t e k s t a t e m**. — W Amiens śmierć męczeńska św. **W i k t o r y k a i F u s c j a n a** za tegoż samego Maksymiana. Starosta Rykcjowar kazał im w nosy i uszy powbijać ostrza żelazne, skronie przebić rozżarzonymi gwoździemi, wykluć oczy i wreszcie ciała ich użyć za tarcze dla łuczników. W końcu pod mieczem kata uzyskali koronę wiekiwą wspólnie z św. **G e n c j a n e m**, który ich poprzednio ugościł. — W Persji pamiątka św. **B a r s a b y**, Męczennika. — W Hiszpanii uroczystość św. **E u t y c h i u s z a**, Męczennika. — W Piacency uroczystość św. **S a b i n a**, biskupa, posiadającego moc pełnienia cudów. — W Konstantynopolu pamiątka świętego **D a n i e l a S t y l i t y**.

DNIA 12 GRUDNIA w Rzymie uroczystość św. **S y n e z j u s z a**, Męczennika, wyświęconego za św. Sykstusa papieża na lektora. Nawrócił on wielu pogan do wiary; oskarżono go za to przed cesarzem Aurelianem, który kazał go ściąć. — W Aleksandrii męczeństwo św. **E p i m a c h a i A l e k s a n d r a**, którzy za cesarza Decjusza cierpieli długotrwale więzie-

nie i najróżnorodniejsze męczarnie, aż wreszcie dla niewzruszonej stałości w wierze skazani zostali na śmierć w ogniu. — Tamże śmierć męczeńska św. *A m m o n a r i i*, *D z i e w i c y*, św. *M e r k u r i i*, *D i o n i z j i* i drugiej jeszcze *Ammonarii*. Pierwsza poniosła za Decjusza niewypowiedziane męczarnie, zanim zakończyła szczęśliwie pod mieczem. Ponieważ sędzia wstydził się, że niewiasty nie usłuchały jego rozkazów, i obawiał się, aby wszystkie narzędzia męczeńskie nie zawiodły także i u pozostałych trzech, kazał je natychmiast stracić. — Tegoż dnia męczeństwo św. *H e r m o g e n a* i *D o n a t a* z 22 towarzyszącymi. — W Trewirze śmierć męczeńska św. *M a k s e n c j u s z a*, *K o n s t a n c j u s z a*, *J u s t y n a* i towarzyszących podczas prześladowania dioklecjańskiego za starosty Rykejowara.

DNIA 13 GRUDNIA w Syrakuzach na Sycylii uroczystość świętej *Lucji*, *D z i e w i c y* i *Męczenniczki* podczas prześladowania dioklecjańskiego. Namiestnik *Paschazjusz* chciał oddać *Dziewicę* wszetecznikom, aby czystość jej podać na wzgardę pospólstwa, ale ci nie mogli jej ruszyć z miejsca, mimo użycia powrozów i zaprężenia wielu par wołów. Wtedy użyto palącej się smoły i wrzącej oliwy, ale bezskutecznie. Wreszcie przebiwszy jej gardło mieczem położono kres jej życiu. — W Armenii śmierć męczeńska św. *E u s t r a c j u s z a*, *A u k s e n c j u s z a*, *E u g e n i u s z a*, *M a r d a r i u s z a* i *O r e s t a* w prześladowaniu za *Dioklecjana*. Najpierw dręczono *Eustracjusza* za *Lizjasza*, a potem w Sebaście równocześnie z *Orestem* za starosty *Agrykolausza*; *Eustracjusz* zakończył żywot w piecu ognistym, *Orest* zmarł na rozpalonej kracie, wszyscy zaś inni zakończyli życie w nieludzkich męczarniach pod *Arab-Kir* za sędziego *Lizjasza*. Ciała ich przeniesiono do Rzymu i złożono z czią w kościele świętego *Apolinara*. — Na wyspie *San Antioco* pod Sardynią uroczystość św. *Antiocha*, *Męczennika* z czasów cesarza

Hadriana. — W Cambrai we Francji uroczystość św. **Autberta**, biskupa i Wyznawcy. — W Ponthieu we Francji uroczystość św. **Judoka**, Wyznawcy — W okolicy Strassburga uroczystość św. **Otylii**, Dziewicy. — W Moulins we Francji dzień zgonu św. **Joanny Franciszki Frémioł de Chantal**, założycielki zakonu Nawiedzenia Najśw. Maryi Panny, odznaczonej tak szlachectwem urodzenia, jak świątobliwością żywota oraz darem czynienia cudów, a uznanej za Świętą przez Klemensa XIII. Ciało jej przeniesiono do Annecy w Sabaudii i złożono z wielką uroczystością w kościele głównym jej zakonu. Z rozporządzenia Klemensa XIV, cały Kościół obchodzi jej uroczystość dnia 21 sierpnia.

DNIA 14 GRUDNIA w Aleksandrii męczeństwo św. **Heron**a, **Arseniusza**, **Izydora** i chłopca **Dioskora**. Pierwszych trzech kazał sędzia podczas prześladowania decjańskiego wielokroć męczyć, a potem wrzucić w ogień, ponieważ widział, że wszyscy odznaczają się niewzruszoną stałością. Dioskora kilkakrotnie biczowano, ale wreszcie za zrządzeniem Bożym wypuszczono go ku pociesze wiernych na wolność. — W Antiochii pamiątka św. **Druzusa**, **Zozyma** i **Teodora**, Męczennika. — Tegoż dnia śmierć męczeńska św. **Justa** i **Abundiusza**, wrzuconych za cesarza Numeriana i sędziego Olibriusza do ognia; gdy to im nie zaszkodziło, ścięto ich mieczem. — W Reims męczeństwo św. **Nikazjusza**, biskupa, i św. siostry jego, dziewiczej **Eutropii**, oraz jej **towarzyszek**, zabitych przez horde pogańskich barbarzyńców. — Na wyspie Cyprze dzień zgonu św. **Spiridiona**, biskupa. Należał on do liczby tych wyznawców, którzy przez Galeriusza Maksymiana skazani zostali do robót w kopalniach, przy czym wykłuto im prawe oko i przecięto lewy staw kolanowy. Obdarzony był darem cudów i proroctwa, a na soborze w Nicei nie tylko zmusił pewnego filozofa pogańskiego, który chciał

ośmieszyć religię chrześcijańską, do zamilknięcia, ale nawet nawrócił go do wiary św. — W Bergamo uroczystość św. Wiatora, biskupa i Wyznawcy. — W Pawii uroczystość św. Pompejusza, biskupa. — W Neapolu w Kampanii uroczystość świętego Agnelusa, opata, sławnego z daru cudów. Często widywano go jako obrońcę niebiańskiego z chorągwią z krzyżem w ręku, jak obleżone miasto uwalniał od nieprzyjaciół. — W Ubedzie w Hiszpanii dzień zgonu św. Jana od Krzyża, Wyznawcy, współpracownika św. Teresy przy reformowaniu zakonu karmelitańskiego. Uroczystość jego obchodzą dnia 24 listopada. — W Mediolanie uroczystość św. Matroniana, pustelnika.

DNIA 15 GRUDNIA oktawa Niepokalanego Poczęcia Najśw. Maryi Panny. — Tegoż dnia pamiątka święceń św. Euzebiusza, biskupa z Vercelli, którego dzień zgonu wspomniano 1 sierpnia, podczas gdy uroczystość jego papież Benedykt XIII przełożył na dzień jutrzejszy. — W Rzymie św. Ireneusza, Antoniego, Teodora, Saturnina i Wiktora z 17 towarzyszącymi za cesarza Waleriana — W Afryce śmierć męczennika św. Faustyna, Lucjusza, Kandyda, Celiana, Marka, Januarego i Fortunata. — Tamże pamiątka św. biskupa Waleriana. Mając przeszło osiemdziesiąt lat otrzymał od ariańskiego króla Genzeryka rozkaz, aby wydał naczynia kościelne. Gdy stanowczo oparł się temu, został wygnany z miasta i mieszkał długo na ulicy pod gołym niebem, gdyż wszystkim surowo wzbroniono gościć go w swoim domu lub na swoim gruncie. Wreszcie zamienił żywot ziemski, poświęcony obronie prawd katolickich, na mieszkanie wieczne. — W okolicy Orleanu uroczystość św. Maksymina, Wyznawcy. — Nad Morzem Czarnym pamiątka św. Krystyny, służebnicy, która cudami nawróciła tamtejsze

szczępy za czasów Konstantyna do wiary chrześcijańskiej.

DNIA 16 GRUDNIA uroczystość św. Euzebiusza, biskupa i Męczennika z Vercelli, o którym wspomniano wczoraj i 1 sierpnia. — Wspomnienie trzech młodzieńców Ananiasza, Azariasza i Mizaeła, których relikwie złożone są w grocie pod Babilonem. — W Rawennie męczeństwo św. Walentyna, dowódcy, jego syna św. Konkordiusza, oraz św. Nawalisa i Agrykoli, którzy jako Męczennicy podczas prześladowania maksymiańskiego położyli swe życie za Chrystusa. — W Noli w Kampanii uroczystość św. Albiny, Dziewicy i Męczenniczki za cesarza Decjusza. — W Afryce śmierć męczeńska bardzo wielu św. Dziewic, które podczas prześladowania wandalckiego za ariańskiego króla Huneryka zostały powieszone, obciążone ogromnymi ciężarami i przypiekane rozpalonymi płytami żelaznymi. Tym sposobem chwalebnie dopełniły swej ofiary. — W Wiedniu uroczystość św. Adona, biskupa i Wyznawcy. — W Aberdeen w Szkocji uroczystość św. Beana, biskupa. — W Gazie w Palestynie uroczystość świętego Ireniona, biskupa.

DNIA 17 GRUDNIA w Eleuteropolis w Palestynie męczeństwo św. Floriana, Kalandy i 58 towarzyszy, którzy za czasów cesarza Herakliusza zostali za wiarę zabici przez Saracenów. — W Marsylii we Francji uroczystość św. Łazarza, biskupa, którego według Ewangelii św. wskrzesił Pan Jezus. — W Rzymie wspomnienie św. Jana z Maty, współzałożyciela zakonu Trynitarzy; uroczystość jego przełożył papież Innocenty XI na 8 lutego. — W klasztorze w Fuldzie uroczystość św. Sturmiusza, opata, apostoła Sasów, którego papież Innocenty II na drugim soborze laterańskim przyjął do liczby Świętych. — W Bijgarden pod Brukselą uroczystość św. Wiwiny, Dziewicy, której wielką świętość potwierdzają liczne cuda. — W

Anden przy siedmiu kościołach uroczystość błogosławionej Beggi, Wdowy, siostry św. Gertrudy. — Tegoż dnia przeniesienie zwłok św. Ignacego, biskupa i Męczennika, który jako trzeci następca św. Piotra rządził kościołem antiochijskim. Relikwie jego przeniesiono z Rzymu, gdzie cierpiał za cesarza Trajana, do Antiochii i pochowano za bramą Dafne w grobowcu kościelnym, przy której to uroczystości przemawiał do ludu św. Jan Chryzostom; później sprowadzono je znowu do Rzymu i złożono z wielką czcią w kościele świętego Klemensa obok zwłok tegoż papieża.

DNIA 18 GRUDNIA w Filippi w Macedonii dzień zgonu św. Rufusa i Zozyma. Należą oni do liczby tych uczniów Chrystusowych, którzy gorliwością swą wielce się przyczynili do powołania pierwszych gmin chrześcijańskich między żydami i poganami; ich zwycięską walkę za wiarę opisuje święty Polikarp w liście do Filipian. — W Laodycei w Syrii wspomnienie św. Teotyma i Bazyljana. — W Afryce męczeństwo św. Kwinktusa, Symplicjusza i innych za czasów Decjusza i Waleriana. — Tamże pamiątka św. Mojżetesa, Męczennika. — Również w Afryce śmierć męczeńska św. Wikturusa, Wiktora, Wiktoryna, Adiutora i Kwartusa z 30 towarzyszami. — W Mopswestii w Cylicji wspomnienie św. Auksenjusza, biskupa. Był on najpierw żołnierzem pod Licyniuszem, jednakże wolał z wojska wystąpić, niżli składać Bachusowi winogrona w ofierze; później został biskupem, a bogaty w zasługi zmarł śmiercią błogosławioną. — W Tours uroczystość św. Gracjana, którego papież Fabian wyświęcił na pierwszego biskupa tego miasta; wsławiony cudami, zmarł spokojnie w Panu.

DNIA 19 GRUDNIA w Aleksandrii w Egipcie męczeństwo św. Nemejusza, za cesarza Decjusza. Najpierw oskarżono go kłamliwie, że jest rozbójnikiem ulicznym. Zaledwie uznano go za niewinnego, a znowu

doniesiono sędziemu Emilianowi, że jest chrześcijaninem. Za to polecił sędzia ukarać go jeszcze raz tak srogo jak zbójców, a potem spalić razem z nimi. Tym sposobem stał się ów Święty podobnym Zbawicielowi naszemu, gdyż i Jego ukrzyżowano między łotrami. — W Nicei śmierć męczeńska św. **Dariusza**, **Zozyma**, **Pawła** i **Sekunda**. — W Nikomedii wspomnienie św. Męczenników **Cyriaka**, **Paulilusa**, **Sekunda**, **Anastazego** i **Syndymiusa** z ich towarzyszącymi. — W Maurytanii pamiątka św. **Tymoteusza**, diakona, który za wiarę chrześcijańską po długim więzieniu wrzucony został w ogień, gdzie dokonał swego męczeństwa. — W Gazie w Palestynie pamiątka św. **Meurisi Tei**, Męczenniczek. — W Auxerre uroczystość św. **Grzegorza**, biskupa i Wyznawcy. — W Orleanie uroczystość św. **Adiutusa**, opata, który napelniony był duchem proroczym. — W Rzymie uroczystość św. **Fausty**, matki św. **Anastazji**, która jaśniała znakomitością pochodzenia jako też świętością. — W Awinionie uroczystość błogosł. **Urbana V**, papieża, który przeniósł Stolicę Apostolską z powrotem do Rzymu, pojednał greków z łacinnikami, szczęśliwie zwalczał niewiernych i w ten sposób położył wiele zasług dla dobra Kościoła. Jego dawną cześć pochwalił i potwierdził papież Pius IX.

DNIA 20 GRUDNIA wigilia św. Tomasza apostoła. — W Rzymie uroczystość św. **Liberrata** i **Bajulusa**, Męczenników. — W Aleksandrii męczeństwo św. **Ammona**, **Zenona**, **Ptolomeusza**, **Ingenesy** i **Teofila**, żołnierzy. Zobaczywszy pewnego chrześcijanina drżącego w mękach przed sędzią, w obawie, aby nie odpadł od wiary, usiłowali go spojrzzeniami i gestami zachęcić do wytrwałości; gdy jednak z tego powodu ściągnęli na siebie ogólne oburzenie ludu, wtedy otwarcie wystąpili i przyznali się do chrześcijaństwa, tak że Chrystus, który swoim takiej odwagi udziela, triumfował w nich jak najświet-

niej. — W Geldub nad Renem wspomnienie św. **J u l i u s z a**, Męczennika. — W Arabii śmierć męczeńska św. **E u g e n i u s z a** i **M a k a r i u s z a**, kapłanów, którzy dlatego, iż Julianowi Odstępcy wyrzucali jego bezbożność, zostali najpierw okrutnie obiczowani, potem wygnani na okropną pustynię, a w końcu straceni mieczem. — W Antiochii dzień zgonu św. **F i l o g o n i u s z a**. Był on pierwotnie adwokatem, jednakże za wolą wyższą powierzono mu zarząd kościoła; razem ze św. Aleksandrem biskupem i innymi bronił nauki katolickiej przed kacerstwem Ariusza, aż w końcu zmarł bogaty w zasługi. Rocznicę jego uczcił św. Jan Chryzostom wspaniałą mową pochwalną. — W Breseji uroczystość św. **D o m i n i k a**, biskupa i Wyznawcy. — W Hiszpanii złożenie zwłok św. **D o m i n i k a** z **S y l o s**, opata z zakonu Benedyktynów, wysoce czczonego dla swych cudów, który pracował nad uwalnianiem niewolników chrześcijańskich.

DNIA 21 GRUDNIA w Melapor uroczystość św. **T o m a s z a**, apostoła, który Partom, Medom, Persom i Hirkanom głosił Ewangelię. Zaszedł w końcu do Indii i nawrócił większą część tych narodów, aż wreszcie z rozkazu króla przebity został włócznią. Relikwie jego przeniesiono najpierw do Edessy, a później do Ortony. — W Toskanii męczeństwo św. **J a n a** i **F e s t u s a**. — W Licji pamiątka św. **T e m i s t o k l e s a** za cesarza Decjusza. Zamiast św. Dioskora, którego szukano, on dał się uwięzić, torturować, biczować, aż w końcu zdobył palmę zwycięstwa. — W Nikomedii wspomnienie św. **G l i c e r i u s z a**, kapłana, który podczas prześladowania dioklecjańskiego po wielu męczarniach zakończył życie na stosie. — W Antiochii uroczystość św. **A n a s t a z e g o**, biskupa i Męczennika, który za panowania Fokasa zabity został przez żydów w najokrutniejszy sposób. — W Trewirze uroczystość św. **S e w e r y n a**, biskupa i Wyznawcy.

DNIA 22 GRUDNIA w Rzymie przy Via Lavicana dzień zgonu 30 Męczenników, którzy podczas prześladowania dioklecjańskiego w jednym dniu przelali krew swoją dla wiary. — Tamże uroczystość św. Flawiana. Piastował urząd prefekta miejskiego, lecz za Juliana Apostaty został za swą wiarę napiętnowany na czole i posłany na wygnanie do Tolfy w Toskanii, gdzie później podczas modlitwy ducha wyzionął. — W Ostii nad Tybrem męczeństwo św. Demetriusza, Honorata i Florusa. — W Aleksandrii pamiątka św. Ischiriona, Męczennika; żadne zelżywości ani krzywdy, którymi chciano go nakłonić do złożenia ofiary bogom, nie wpłynęły na niego. Dlatego ostrym kołkiem przebito mu wnętrzności, zadając mu tym cios ostatni. — W Egipcie śmierć męczeńska św. Cheremona, biskupa z Nilopolis, i jeszcze wielu innych Męczenników, którzy chcieli ująć przed dioklecjańskim prześladowaniem: jedni zabłądzili w puszczy i stali się łupem dzikich zwierząt, drudzy pomarli z głodu, zimna i znużenia, a znowu inni wymordowani zostali przez barbarzyńców i rozbójników. — W Nikomedii męczeństwo św. Zenona, żołnierza. Gdy razu pewnego zadrwił sobie z ofiary, jaką składał Dioklecjan bogini Cererze, wybito mu zęby i strzaskano szczęki, po czym został ścięty.

DNIA 23 GRUDNIA w Rzymie uroczystość św. Wiktorii, Dziewicy i Męczenniczki za czasów cesarza Decjusza. Była zaręczona z poganinem Eugeniuszem; ponieważ nie chciała wyjść za mąż, ani złożyć bogom ofiary, a licznymi cudami pozyskała Bogu wiele dziewczic, przeto na żądanie narzeczonego przebito jej serce mieczem. — W Nikomedii pamiątka 20 św. Męczenników, którzy podczas prześladowania dioklecjańskiego ofiarowali swe życie w najokropniejszych mękach. — Również męczeństwo św. Migdoniusza i Mardoniusza. Pierwszy został podczas tego samego prześladowania spalony, a drugi

żywcem zakopany w ziemi. Cierpiał wówczas również **diakon św. Antyma**, biskupa, którego ukamienowano za to, że nosił listy Męczennikom. — Na Krecie śmierć męczeńską **św. Teodula, Saturnina, Eupora, Gelazjusza, Eunicjana, Zetyka, Kleomenesa, Agatopa, Bazylidesa i Ewarysta**, którzy podczas prześladowania decjańskiego po okrutnych mękach zostali ścięci. — W Rzymie uroczystość **św. Serwulusa**, który, jak podaje **św. Grzegorz**, sparaliżowany na całym ciele przebywał w przedsionku kościoła **św. Klemensa**, aż wreszcie zaproszony niebiańskim śpiewem przeniósł się do szczęśliwości rajskiej. Pan Bóg wsławił jego grób wielu cudami.

DNIA 24 GRUDNIA wigilia uroczystości Narodzenia Pana naszego Jezusa Chrystusa. — W Antiochii dzień zgonu 40 **św. Dziewic**, które podczas prześladowania decjańskiego umarły śmiercią męczeńską po wielu katuszach. — Pod Spoleto śmierć męczeńską świętego **Grzegorza**, kapłana, za czasów Dioklecjana i Maksymiana. Bito go kijami sękatymi, kładziono na rozpalonym ruszcie, wiązano łańcuchami, kolana przebito mu żelaznymi kolcami, boki przypalano pochodniami; na koniec został skazany na ścięcie. — W Trypolisie pamiątka **św. Męczenników Łucjana, Metrobiusza, Pawła, Zenobiusza, Teotyma i Druzusa.** — W Nikomedii śmierć męczeńską **św. Eutyliusza**, który podczas prześladowania dioklecjańskiego wpierw wielu innych jako Męczenników do Nieba posłał, zanim sam, mieczem przebity, podążył za nimi po wieczną nagrodę. — W Polsce wspomnienie **św. Jana Kantego**, kapłana i Wyznawcy, wsławionego uczonością, gorliwością wiary, cnotami i cudami; jego uroczystość obchodzi się 20 października. — W Bordeaux uroczystość **św. Delfina**, biskupa, który za czasów cesarza Teodozjusza daleko jaśniał

blaskiem swej świętości. — W Rzymie uroczystość św. **T a r s y l i**, Dziewicy, ciotki św. Grzegorza papieża, który poświadcza, że widziała w godzinie swej śmierci przychodzącego do niej Zbawiciela. — W Trewirze uroczystość św. **I r m i n y**, Dziewicy, córki króla Dagoberta.

DNIA 25 GRUDNIA. W roku 5199 od stworzenia świata, kiedy Bóg z początku Niebo i ziemię utworzył; w roku 2957 od Potopu; w roku 2015 od narodzenia Abrahama; od Mojżesza i od wyjścia ludu izraelskiego z Egiptu roku 1510; od namaszczenia Dawida na króla roku 1030; w sześćdziesiątym piątym tygodniu po proroctwie Daniela; w sto dziewięćdziesiątej czwartej Olimpiadzie; w roku 752 od zbudowania miasta Rzymu; w czterdziestym drugim roku panowania Oktawiana Augusta, kiedy ziemia pogrążona była w pokoju, w szóstej epoce świata, wtedy to Jezus Chrystus, odwieczny Bóg a Syn Ojca przedwiecznego, chcąc świat uświęcić swym łaski pełnym przybyciem, poczęty został z Ducha św. i w dziewięć miesięcy po swym poczęciu w Betlejem ziemi judzkiej narodził się jako człowiek z Marji Dziewicy: **N a r o d z e n i e P a n a n a s z e g o J e z u s a C h r y s t u s a.** — Tegoż dnia uroczystość świętej **A n a s t a z j i**. Za czasów Dioklecjana długo była trzymana przez męża swego Publiusza w srogim więzieniu, gdzie ją pocieszał św. Chryzogon, Wyznawca. Potem Florus, namiestnik Ilirikum, kazał ją znowu długo więzić. W końcu przywiązano ją do słupów i zapalono wkoło ognie, aż wreszcie ducha swego wyzionęła. Działo się to na wyspie Palmajoli. Wraz z nią posłano tam jeszcze 70 niewiast i 200 mężczyzn, którzy zamęczeni zostali różnymi sposobami. — W Rzymie w katakumbie Aproniana męczeństwo św. **E u g e n i i**, Dziewicy, która za czasów cesarza Galienusa odznaczyła się wielu cnotami i całe gromady św. Dziewic zdobyła Chrystusowi, a pod prefektem miejskim Nicecjuszem

po długich cierpieniach święta została. — W Nikomedii śmierć męczeńska wielu tysięcy Męczenników. Gdy w dzień Bożego Narodzenia zebrali się celem obchodzenia św. tajemnic, kazał Dioklecjan zamknąć drzwi kościelne, otoczyć kościół stosami, a na dworze postawić trójnog i kadzidło, i przez herolda donośnym głosem oznajmić, aby każdy, kto by chciał uniknąć śmierci ogniowej, wystąpił i ofiarował kadzidło Jowiszowi. Ponieważ wszyscy oświadczyli jednogłośnie, że są gotowi umrzeć dla Chrystusa, zapalono ogniska, które wszystkich strawiły. Tak stali się godnymi szczęścia wstąpienia do Nieba w tym samym dniu, w którym Chrystus dla zbawienia świata zstąpił był na ziemię. — W Barcelonie w Hiszpanii dzień zgonu św. Piotra Nolasko, Wyznawcy, założyciela zakonu Mercedariuszów, który posiadał wielkie cnoty i dar cudów; uroczystość jego przełożył Aleksander VII na dzień 31 stycznia.

DNIA 26 GRUDNIA w Jerozolimie męczeństwo św. **Szczepana**, pierwszego Męczennika, ukamienowanego przez żydów wkrótce po Wniebowzięciu Pana Jezusa. — W Rzymie śmierć męczeńska św. **Maryna**, senatora, za cesarza Numeriana i prefekta Mariana. Schwytany, był torturowany jak niewolnik i położony na rozpalonym ruszcie, lecz został nietknięty, gdyż ogień zamienił się w rosę; także zwierzęta dzikie, którym go rzucono, nie wyrządziły mu żadnej krzywdy, a bożyszcza, przed którymi składać miał ofiary, za modlitwą jego runęły. W końcu kazał go sędzia ścinać. — Również w Rzymie przy Via Appia złożenie zwłok św. **Dionizego**, papieża, który wiele trudów i krzywd poniósł dla Kościoła i zajaśniał wielu dowodami silnej wiary. — Tamże uroczystość św. **Zozyma**, papieża i Wyznawcy. — W Mezopotamii pamiątka św. **Archelausa**, który był wielce poważany dla swej uczoności i cnót. — W Majumie w Palestynie wspomnienie św. **Zenona**, biskupa. — W Rzymie uroczystość św. **Teo-**

dora, kościelnego przy kościele św. Piotra, którego wspomina także św. Grzegorz papież.

DNIA 27 GRUDNIA pod Efezem dzień zgonu św. **J a n a E w a n g e l i s t y**, apostoła; po skreśleniu swej Ewangelii i spisaniu Objawienia na wygnaniu, żył jeszcze za panowania Trajana, zakładając kościoły i kierując nimi w prowincji Azji; zmarł w podeszłym wieku w r. 68 po śmierci Zbawiciela. Pochowany został w Efezie. — W Aleksandrii wspomnienie św. **M a k s y m a**, biskupa, ozdobionego nazwą Wyznawcy. — W Konstantynopolu uroczystość św. braci **T e o d o r a i T e o f a n a**. Od samego dzieciństwa wychowywani w klasztorze św. Saby, później mężnie bronili za cesarza Leona Armeńczyka czei obrazów Świętych, za co ich obczyszczano i posłano na wygnanie. Gdy cesarz Leon umarł, oparli się stanowczo także jego następcy Teofilowi, który również popierał to błędnowierstwo. Zostali więc powtórnie obczyszczani i skazani na wygnanie. Tam umarł Teodor w więzieniu, a Teofanes po skończeniu prześladowania został biskupem Nicei i zmarł w końcu spokojnie w Panu. — Tamże uroczystość św. **N i c e r a s**, Dziewicy, która jaśniała świętością za cesarza Arkadiusza.

DNIA 28 GRUDNIA w Betlejem w Judei uroczystość św. **n i e w i n n y c h n i e m o w l ą t**, które wymordować kazał Herod z powodu przyjścia Zbawiciela. — W Ancyrze w Galacji męczeństwo św. **E u t y c h i u s z a i D o m i c j a n a**, diakona. — W Afryce śmierć męczeńska św. **K a s t o r a**, **W i k t o r a i R o g a c j a n a**. — W Nikomedii wspomnienie św. **I n d y**, podskarbiego, i św. **D z i e w i c D o m n y**, **A g a p y i T e o f i l i z t o w a r z y s z a m i**, którzy podczas prześladowania dioklecjańskiego po długich walkach różnymi sposobami zdobyli koronę męczeńską. — W Nowej Cezarei w Poncie męczeństwo św. **T r o a d i u s z a** za Decjana; św. Grzegorz Cudotwórca przyszedł mu z pomocą podczas mąk duchem swoim i wzmacniał go przy śmierci. — W Arabissus w Dolnej

Armenii pamiątka św. **Cezariusza**, który poniósł śmierć męczeńską za **Galeriusza Maksymiana**. — W Lyonie we Francji dzień zgonu świętego **Franciszka Salezego**, biskupa Genewy, którego **Aleksander VII** dla jego nadzwyczajnej gorliwości w nawracaniu błędnowierców policzył między świętych; uroczystość jego według rozporządzenia tegoż papieża obchodzi się w tym dniu, w którym jego święte zwłoki przeniesione zostały z Lyonu do Annecy. **Pius IX** na prośby kongregacji obrządków nadał mu tytuł Nauczyciela Kościoła. — W Rzymie uroczystość św. **Domniona**, kapłana. — W Egipcie wspomnienie św. **Teodora**, mnicha, ucznia świętego **Pachomiusza**. — W klasztorze **Lerin** uroczystość świętego **Antoniego**, mnicha, którego Bóg wsławił cudami.

DNIA 29 GRUDNIA w Kanterbury w Anglii męczeństwo św. **Tomasza**, biskupa, który dla obrony sprawiedliwości i wolności Kościoła legł pod mieczem bezbożnych morderców. — W Jerozolimie pamiątka świętego **Dawida**, króla i proroka. — W Arles dzień zgonu św. **Trofima**, o którym św. **Paweł** wspomina w swym liście do **Tymoteusza**. Przez tegoż apostoła wyświęcony na biskupa, dany został miastu Arles jako pierwszy głosiciel Ewangelii, jak świadczy papież **Zozym**. Z źródła tego rozlały się później wody czystej nauki na całą Francję. — W Rzymie śmierć męczeńska św. **Kaliksta**, **Feliksa** i **Bonifacego**. — W Afryce męczeństwo św. **Dominika**, **Wiktora**, **Prymiana**, **Liboza**, **Saturnina**, **Krescentego**, **Sekunda** i **Honorata**. — W Wiedniu we Francji uroczystość św. **Krescensa**, ucznia św. **Pawła** apostoła i pierwszego biskupa tego miasta. — W Konstantynopolu wspomnienie św. **Marcela**, opata. — W obwodzie **Hyesmes** uroczystość św. **Ebrulfa**, opata i Wyznawcy.

DNIA 30 GRUDNIA w Spoleto śmierć męczeńska św. **Sabina**, biskupa, św. diakonów **Eksuperan-**

c j u s z a i M a r c e l a i namiestnika W e n u s t i a n a z małżonką i dziećmi za panowania cesarza Maksymiana. Obu św. diakonów wzięto najpierw na tortury, biczowano, potem rozdzierało ich hakami żelaznymi i palono pochodniami, aż ducha wyzionęli. Wkrótce potem został ścięty Wenustian ze swą rodziną. Święty Sabin, biskup, skazany był najpierw na długie więzienie, potem odcięto mu obie ręce, a w końcu zabiczowano go na śmierć. Mimo różnych dni, w których ci Męczennicy śmierć ponieśli, uroczystość ich obchodzi się wspólnie w dniu dzisiejszym. — W Aleksandrii męczeństwo św. M a n s w e t a, S e w e r a, A p i a n a, D o n a t a, H o n o r i u s z a i i c h t o w a r z y s z y. — W Salonikach uroczystość św. A n i z j i, Męczenniczki. Tamże uroczystość św. A n i z j u s z a, biskupa. — W Mediolanie uroczystość św. E u g e n i u s z a, biskupa i Wyznawcy. — W Rawennie uroczystość św. L i b o r i u s z a, biskupa. — W Akwili w Abruzzach uroczystość św. R a i n e r a, biskupa.

DNIA 31 GRUDNIA w Rzymie uroczystość św. Sylwestra, papieża, który ochrzcił cesarza Konstantyna Wielkiego, potwierdził sobór nicejski, a w końcu po wielu dziełach pełnych zasług spokojnie zasnął w Panu. — Również w Rzymie przy Via Salaria w katakumbie Pryscyli uroczystość św. D o n a t y, P a u l i n y, R u s t y k i, N o m i n a n d y, S e r o t i n y, H i l a r i i i i c h t o w a r z y s z e k. — Pod Sens męczeństwo św. S a b i n i a n a, biskupa, i św. P o t e n c j a n a, którzy wysłani tam dla głoszenia Ewangelii przez papieża, ową metropolię wiary swym pełnym chwałą wyznaniem uświetnili. — Tamże uroczystość św. K o l u m b y, Dziewicy i Męczenniczki, która podczas prześladowania aureliańskiego po próbie ogniowej została ścięta. — W Nikopolis w Bułgarii wspomnienie św. H e r m e s a, egzorcysty. — W Katanii na Sycylii męczeństwo św. S t e f a n a, P o n c j a n a, A t a l u-

sa, Fabiana, Kornela, Seksta, Flosa, Kwinkcjana, Minerwina i Symplijana. — Tegoż dnia uroczystość św. Zotyka, kapłana z Rzymu, który udawszy się do Konstantynopola stał się opiekunem sierot. — W Rawennie uroczystość św. Barbacjana. — Tegoż dnia uroczystość św. Melanii młodszej, która poszła z Rzymu do Jerozolimy, i tam w klasztorze żeńskim, a mąż jej Poncjusz między mnichami, całkiem dziełom pobożnym się poświęcili i oboje doczekali się błogosławionego zgonu. I w różnych innych miejscach pamiętka wielu innych świętych Męczenników, Wyznawców i Dziewic.

Deo gratias.

KOLEGIUM OO. JEZUITÓW
Starawieś p. Brzozów
Woj. Lwowskie.

DODATEK

WYKAZ UROCZYSTOŚCI
TOWARZYSTWA JEZUSOWEGO

A. UROCZYSTOŚCI RUCHOME

(W sobotę trzecią po 3 Królach) ¹⁾

Urocz. św. Rodziny: Jezusa, Maryi i Józefa.

(W poniedziałek po niedzieli starozapustnej)

Uroczystość Pana Jezusa na Górze Oliwnej.

(W poniedziałek po niedzieli zapustnej)

Uroczystość wspomnienia męki Pana naszego Jezusa Chrystusa.

(W czwartek po Popielcu)

Uroczystość św. korony cierniowej Pana naszego Jezusa Chrystusa.

(W czwartek po pierwszej niedzieli postnej)

Uroczystość włóczni i gwoździ Pana Jezusa.

(W czwartek po drugiej niedzieli postnej)

Uroczystość św. całunu Pana Jezusa.

(W czwartek po trzeciej niedzieli postnej)

Uroczystość św. pięciu ran Pana Jezusa.

(W czwartek po czwartej niedzieli postnej)

Uroczystość Najśw. Krwi Jezusowej.

(W sobotę przed drugą niedzielą czerwca)

Urocz. Najśw. Dziewicy Maryi de Strada.

¹⁾ Uwag w nawiasach nie czyta się głośno.

(W sobotę po oktawie Wniebowzięcia Najśw. Maryi P.)
Urocz. Najczystsze Serca Najśw. Maryi Panny.

(W sobotę przed pierwszą niedzielą września)
Urocz. św. Aniołów Stróży.

(W sobotę przed drugą niedzielą października)
Urocz. macierzyństwa Najśw. Maryi Panny.

(W sobotę przed trzecią niedzielą października)
Urocz. Oczyszczenia Najśw. Maryi Panny.

(W sobotę podczas oktawy Wszystkich Świętych)
Uroczystość Wszystkich Świętych.

(W sobotę przed drugą niedzielą listopada)
Uroczystość opieki Najśw. Maryi Panny.

B. UROCZYSTOŚCI NIERUCHOME

DNIA 23 STYCZNIA uroczystość zaślubin Najśw. Maryi Panny ze świętym Józefem.

DNIA 5 LUTEGO w Japonii męczeństwo św. Pawła Miki, Jana z Goto i Jakuba Kisai, którzy za cesarza Taikosamy razem z 23 innymi Wyznawcami zostali ukrzyżowani i przebici włóczniami; byli oni pierwszymi z Towarzystwa Jezusowego, którzy krwią swoją zrosili nasienie wiary, jakie św. Franciszek Ksawery tamże zaszczerpił. Papież Pius IX przyjął ich uroczystość do liczby świętych.

DNIA 11 LUTEGO w królestwie Marawa w Indiach wschodnich męczeństwo błogosł. Jana de Britto z Towarzystwa Jezusowego. Zdobywszy po wielu trudach i niebezpieczeństwach mnóstwo pogan dla wiary św., schwytany z rozkazu króla, był dwa razy okropnie męczony; że jednak dalej okazywał swą stałość w wyznawaniu wiary, został ścięty mieczem i w ten sposób zdobył palmę zwycięską dnia 4 lutego; uroczystość jego na dzień dzisiejszy przełożył papież Pius IX.

DNIA 13 LUTEGO w Prato w Toskanii uroczystość św. Katarzyny z Rieci, dominikanki. Wskutek wielu niebiańskich darów, którymi była ozdobiona, Ojciec św. Benedykt XIV policzył ją w poczet świętych. Dzień jej skonu przypada na 2 lutego, uroczystość przełożono jednak na dzień dzisiejszy.

DNIA 15 LUTEGO w Japonii śmierć męczeńska błogosł. Jana Baptysty Machado de Tavarra, kapłana z Towarzystwa Jezusowego, i katechistów Leona Tanaca, Mateusza z Arimy

i **Szymona Quiota**, którzy za cesarza Daifusamy zostali pozabijani z nienawiści ku wierze katolickiej.

DNIA 21 LUTEGO w japońskiej prowincji Otsu męczeństwo błogosł. **Dydaaka Carvalho**, kapłana z Towarzystwa Jezusowego, który zimną w zimnej jak lód wodzie zanurzony, z największą wytrwałością aż do śmierci wyznawał swą wiarę.

DNIA 1 MARCA w Japonii zgon błogosł. **Michala Carvalho**, kapłana z Towarzystwa Jezusowego, i katechisty **Kajusa z Korei**, którzy przez okropnie powolną śmierć ogniową posiadli koronę męczeńską.

DNIA 5 MARCA pod Szimbara w Japonii męczeństwo błogosł. **Pawła Navarro**, **Dionizego Fugiximai** i **Piotra Onizuchi** z Towarzystwa Jezusowego, jako też ich sługi **Klemensa**, którzy dla wiary żywcem spaleni zostali.

DNIA 14 MARCA w Nagasaki w Japonii chwalebna i zwycięska walka błogosł. **Leonarda Chimury**, laika z Towarzystwa Jezusowego, który razem z 4 innymi chrześcijanami został spalony na wolnym ogniu.

DNIA 16 MARCA w Ołomuńcu na Morawach chwalebna śmierć błogosł. **Jana Sarkandra**, Męczennika.

DNIA 18 MARCA uroczystość archaniola **Gabriela**.

DNIA 6 KWIETNIA pod Leodium w Belgii uroczystość błogosł. **Julianny** z Kornelimünster.

DNIA 26 KWIETNIA uroczystość **Najświętszej Maryi Panny** od **Dobrej Rady**.

DNIA 27 KWIETNIA w Fryburgu w Szwajcarii uroczystość błogosł. **Piotra Kanizjusza** z Towarzystwa Jezusowego, męża wielkiej uczoności i świętości, który w czasie największego ucisku słowem i pismem jako też poselstwami i dziełami apostołskimi

z wielkim skutkiem bronił wiary katolickiej w Niemczech. Do wiecznego spokoju wszedł dnia 21 grudnia, jednakże według rozporządzenia papieża Piusa IX uroczystość jego obchodzi się dzisiaj.

DNIA 11 MAJA w Neapolu uroczystość św. *F r a n c i s z k a z H i e r o n y m o*, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego, który z rzadką miłością i cierpliwością pracował około zbawienia dusz. Ze względu na jego świętość i cuda przyjął go papież Grzegorz XVI w poczet Świętych. Relikwie jego, złożone w kościele zakonnym w Neapolu, doznają wielkiej czci od ludu.

DNIA 16 MAJA w Pradze w Czechach uroczystość św. *J a n a N e p o m u c e n a*, kanonika kapituły metropolitalnej, który z wielką stanowczością oparł się wszelkim namowom, aby wyjawiał tajemnicę Spowiedzi św. Po długich katuszach wrzucony do rzeki Węławy osiągnął tym sposobem palmę męczeństwa.

DNIA 23 MAJA w Janowie na Litwie męczeństwo błogosł. *A n d r z e j a B o b o l i* z Towarzystwa Jezusowego. Schizmatycy dręczyli go knutami, płonącymi pochodniami i innymi narzędziami, aż w końcu dwie ciężkie rany zadane w głowę zakończyły jego cierpienia. Liczne cuda dziejące się na jego grobie świadczą o tym, że jego ofiara miłą i drogą była Panu Bogu.

DNIA 24 MAJA uroczystość *N a j ś w. M a r y i P a n n y W s p o m o ż e n i a W i e r n y c h*.

DNIA 2 CZERWCA w Ameryce Południowej uroczystość błogosł. Dziewicy *M a r i i A n n y o d J e z u s a d e P a r e d e s*, zwanej „lilią z Quito“, której życie odznaczało się niewinnością i pokutą.

DNIA 16 CZERWCA w Lalouvesk, wiosce diecezji Wienne w Delfinacie złożenie zwłok św. *J a n a F r a n c i s z k a R e g i s*, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego, który odznaczył się rzadką miłością i cierpliwością w pracy około zbawienia dusz; Ojciec św. Klemens XII przyjął go do liczby Świętych.

DNIA 20 CZERWCA w Nagasaki w Japonii męczeństwo błogosł. *F r a n c i s z k a P a c e c o*, zawi-

dowcy biskupstwa i prowincjała Towarzystwa Jezusowego, jako też błogosł. Jana Baptysty Zola i Baltazara de Torres, których razem z sześciu innymi członkami zakonu spalono z nienawiści ku wierze św. — Tamże zostało także dziewięciu z ich gości i sług częścią ściętych, a częścią spalonych.

DNIA 21 CZERWCA w Rzymie uroczystość św. Alojzego Gonzagi z Towarzystwa Jezusowego, który odznaczył się wyrzeczeniem się koron ziemskich i niewinnością życia.

DNIA 3 LIPCA w Lecce w obwodzie Otranto uroczystość błogosł. Bernardyna Realinusa. Jaśniał on szczególnie cierpliwą i pomocną miłością względem każdego, w czym go Bóg także darem cudów uświetnił.

DNIA 7 lipca w Konstantynopolu pamiątka św. Pulcherii, Dziewicy i cesarzowej, która odznaczyła się szczególnie pobożnością i staraniem o utrzymanie czystości wiary.

DNIA 15 LIPCA męczeństwo błogosł. Ignacego de Azevedo z 39 towarzyszami z Towarzystwa Jezusowego. Podczas morskiej podróży do Brazylii, gdzie chcieli głosić wiarę świętą, zostali przy wyspie Palma zatrzymani przez kalwinów, którzy z nienawiści ku wierze katolickiej na różny sposób pomordowali ich i wrzucili do morza. Dusze ich w tejże chwili widziała św. Teresa dążące radośnie do Nieba.

DNIA 27 LIPCA pod wsią Cokulin na wyspie Salsette w diecezji Goa męczeństwo błogosł. kapłanów Rodulfa Aquaviva, Alfonsa Paceco, Piotra Berni, Antoniego Franciszi i błogosł. Franciszka Aranea, laika z Tow. Jezusowego, którzy dnia 25 lipca wymordowani zostali przez pogan nienawidzących wiary świętej, a Pan Bóg uświetnił ich wielu znakami i cudami.

DNIA 31 LIPCA w Rzymie uroczystość św. **I g n a c e g o**, Wyznawcy, założyciela Towarzystwa Jezusowego, opromienionego blaskiem świętości i cudów. Napęłniała go nieopisana gorliwość rozpowszechniania religii katolickiej.

DNIA 8 SIERPNIA w Rzymie uroczystość błogosł. **P i o t r a F a b e r a**, pierwszego towarzysza św. ojca Ignacego, obdarzonego duchem modlitwy i nieznużonej gorliwości około zbawienia dusz. Jego cześć publiczną, przez św. mężów i kilku biskupów już dawniej popieraną, pochwalili i zatwierdził papież Pius IX.

DNIA 13 SIERPNIA w Rzymie uroczystość św. **J a n a B e r c h m a n s a**, scholastyka Towarzystwa Jezusowego, wsławionego niewinnością życia i wiernym przestrzeganiem reguły zakonnej. Leon XIII ogłosił go Świętym.

DNIA 15 SIERPNIA w Rzymie błogosławiony zgon św. **S t a n i s ł a w a K o s t k i** z Polski, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego, który anielską niewinnością zdobył wielkie zasługi mimo swej wczesnej śmierci. Papież Benedykt XIII wpisał go w poczet Świętych.

DNIA 3 września w Nagasaki w Japonii męczeństwo błogosł. **A n t o n i e g o I x i d a** z Towarzystwa Jezusowego, który wraz z pięciu towarzyszami z różnych zakonów męczony był wrzącą wodą a potem spalony. Tym sposobem przypieczętował krwią swoją wiarę, której prawdy nauczał słowami.

DNIA 6 WRZESNIA w Japonii męczeństwo św. **T o m a s z a T z u g i** z Towarzystwa Jezusowego, z jego gośćmi **A l o j z y m i J a n e m**, którzy ponieśli dla wiary śmierć na wolnym ogniu. — Tamże śmierć męczeńska błogosł. **M i c h a ł a N a g a x i m a** z tegoż Towarzystwa, który śmierć poniósł w gorących źródłach siarczanych góry Ungen.

DNIA 7 WRZESNIA w Koszycach na Węgrzech dzień zgonu błogosł. **S t e f a n a P o n g r á c z a**

i Melchiora Grodzieckiego z Towarzystwa Jezusowego, którzy razem z błogosł. Markiem Kriżem, kanonikiem ostrzyhomskim, w straszny sposób zabici zostali przez heretyków nienawidzących wiary katolickiej.

DNIA 9 WRZESNIA w Kartaginie w Ameryce Południowej uroczystość św. Piotra Klawera, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego, który z dziwnym zaparciem się siebie i niezwykłą miłością poświęcił się dla biednych niewolników murzyńskich i około 300.000 ochrzcił własną ręką. Papież Leon XIII przyjął go do liczby Świętych i ogłosił patronem wszelkich misji murzyńskich.

DNIA 11 WRZESNIA w Nagasaki w Japonii chwalebna śmierć męczeńska błogosł. Karola Spinoli i Sebastiana Chimury z siedmiu scholastykami, jednym laikiem i dwoma katechistami z Towarzystwa Jezusowego, i jeszcze czterdziestu innych chrześcijan różnego wieku i stanu, którzy częścią powołnie spaleni a częścią ścięci, przez swą trwałość odnieśli świetne zwycięstwo nad tyranem.

DNIA 30 WRZESNIA w Rzymie dzień zgonu św. Franciszka Borgiasza z Towarzystwa Jezusowego, którego uroczystość przypada 10 października.

DNIA 10 PAŹDZIERNIKA w Rzymie uroczystość świętego Franciszka Borgiasza, generała Towarzystwa Jezusowego, wsławionego ostrym sposobem życia, darem modlitwy, złożeniem świeckich i odrzuceniem kościelnych godności.

DNIA 12 PAŹDZIERNIKA w Japonii męczeństwo błogosł. Kamila Costanzo i Augustyna Ota z Towarzystwa Jezusowego, katechisty Kaspra Cotendy, potomka znakomitego rodu szlacheckiego, i dwóch chłopców: dwunastoletniego Franciszka i siedmioletniego Piotra, zabitych z nienawiści ku wierze św.

DNIA 21 PAŹDZIERNIKA pod Kolonią męczeństwo św. Urszuli i jej towarzyszek, które dla swej stałości w wierze i czystości pomordowane zostały przez Hunów; święte ich ciała złożono przeważnie w Kolonii.

DNIA 23 PAŹDZIERNIKA uroczystość **N a j ś w.**
Z b a w i c i e l a n a s z e g o.

DNIA 24 PAŹDZIERNIKA uroczystość ś w. R a-
faela, archaniola.

DNIA 25 PAŹDZIERNIKA uroczystość - błogośl.
Małgorzaty Marii Alacoque.

DNIA 26 PAŹDZIERNIKA wspomnienie t y c h
wszystkich Świątych, których re-
likwie pochowane są w kościołach naszych.

DNIA 30 PAŹDZIERNIKA w Palma na Majorce uroczystość św. **Alfonsa Rodrigueza**, laika z Towarzystwa Jezusowego, który odznaczył się pokorą i ustawicznymi ćwiczeniami pokutnymi. Papież Leon XII ogłosił go Błogosławionym, a Leon XIII przyjął go w poczet Świętych.

DNIA 7 LISTOPADA w Pofio w diecezji Veroli złożenie zwłok błogosławionego **Antoniego Baldinucci**, Wyznawcy z Towarzystwa Jezusowego, który aż do ostatniego tchu życia pracował około chwały Bożej i zbawienia dusz. Za życia i po śmierci wsławiony przez Boga cudami, przyjęty został przez papieża **Leona XIII** do grona Błogosławionych.

DNIA 13 LISTOPADA w Rzymie uroczystość św. **Stanisława Kostki**, wielce czczonego dla niewinności życia i chwały cudów. Dwa razy przyjął z ręki anioła Komunię św. i był szczególnie miły Najśw. Pannie, która go też w dzień swego Wniebowzięcia zabrała do siebie; Klemens X wyznaczył jednakże dzień dzisiejszy na jego uroczystość.

DNIA 1 GRUDNIA w Londynie w Anglii męczeństwo błogosł. **Edmunda Campiona, Aleksandra Brianta i Tomasza Cottama**, kapłanów Towarzystwa Jezusowego; wyprzedzili ich

Tomasz Woodhouse i Jan Nelson, którzy krótko przed śmiercią przyjęci zostali do Towarzystwa; cześć dla owych Męczenników, która zaczęła się już za Grzegorza XIII, zatwierdzona została uroczystym dekretem przez Leona XIII.

DNIA 3 GRUDNIA na wyspie Sancian w Chinach dzień zgonu św. **Franciszka Ksawerego** z Towarzystwa Jezusowego, apostoła Indii, który nawrócił wiele ludów pogańskich, obdarzony mocą czynienia cudów, oraz innymi darami nadprzyrodzonymi. Skonał 2 grudnia, bogaty w zasługi i prace, ale uroczystość jego obchodzi się z rozporządzenia papieża **Aleksandra VII** w dniu dzisiejszym.

DNIA 5 GRUDNIA w Yeddo, stolicy Japonii, męczeństwo błogosl. **Hieronima de Angelis** i **Szymona Yempo** z Towarzystwa Jezusowego, którzy razem z błogosl. **Franciszkiem Galvez** z zakonu **Franciszkanów** zostali spaleni.

DNIA 10 GRUDNIA w Loreto w marchii ankońskiej przeniesienie Domku **Matki Boskiej**, w którym Słowo Ciałem się stało.

DNIA 18 GRUDNIA uroczystość oczekiwania **Poczęcia Najśw. Maryi Panny**.

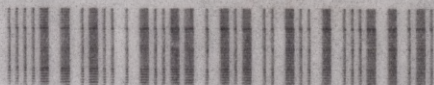

SPIS RZECZY

Wskazówki do używania Martyrologium . . .	V
I. Wykaz świąt ruchomych, obchodzonych w całym Kościele katolickim . . .	VII
II. Wykaz Świąt nieruchomych w poszczególnych miesiącach i dniach roku:	
Styczeń	1
Luty	22
Marzec	41
Kwiecień	61
Maj	82
Czerwiec	107
Lipiec	128
Sierpień	153
Wrzesień	178
Październik	203
Listopad	226
Grudzień	248
III. D o d a t e k. Spis uroczystości T o w a - r z y s t w a J e z u s o w e g o :	
A. Uroczystości ruchome	275
B. Uroczystości nieruchome	277

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

7548 S

001-007548-00-0